

*Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen
(TV 150) toimintakertomus ja
tilinpäätöslaskelmat
vuodelta 2002*

*Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen
(TV 150) toimintakertomus ja
tilinpäätöslaskelmat
vuodelta 2002*

ISSN 1458-6436
ISBN 952-466-116-0
Edita Prima Oy
Helsinki

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)	Julkaisun laji Tilinpäätösasiakirjat		
	Toimeksiantaja Oikeusministeriö		
	Toimielimen asettamispäivä		
Julkaisun nimi Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen (TV 150) toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat vuodelta 2002			
Tiivistelmä Tilinpäätösasiakirja (TV 150) sisältää toimintaympäristön ja tuloksellisuuden kuvauksen, tiliviraston tilinpäätöslaskelmat ja niiden liitteenä annettavat tiedot sekä kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä. Toimintakatsauksen tarkoituksena on perehdyttää lukija tiliviraston toimintaan ja siinä tapahtuneisiin muutoksiin varainhoitovuoden aikana. Tuloksellisuuden kuvaus sisältää tiliviraston toiminnan tuloksellisuuden analysoinnin tunnuslukuineen ja suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Tilinpäätöslaskelmat sisältävät tuotto- ja kululaskelman, taseen, talousarvion toteutumalaskelman ja niiden liitteenä annettavat tiedot sekä tilinpäätöslaskelmien tarkastelun.			
Avainsanat: (asiasanat) Tiliviraston (TV 150) tilinpäätös			
Muut tiedot			
Sarjan nimi ja numero Toiminta ja hallinto 2003:7		ISSN 1458-6436	ISBN 952-466-116-0
Kokonaissivumäärä 148	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Oikeusministeriö		Kustantaja Oikeusministeriö	

PRESENTATIONSBLAD

J U S T I T I E M I N I S T E R I E T

Utgivningsdatum

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)	Typ av publikation Statsbokslutsakter		
	Uppdragsgivare Justitieministeriet		
	Datum då organet tillsattes		
Publikation (även den finska titeln) Verksamhetsberättelsen och bokslutskalkylerna från 2002 för justitieministeriet och rättsväsendet (TV 150) (Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen (TV 150) toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat vuodelta 2002)			
Publikationens delar			
<p>Referat</p> <p>Statsbokslutsakten (TV 150) innehåller en beskrivning av verksamhetsfältet och resultatet, räkenskapsverkets bokslutskalkyler och uppgifter som ges i samband med dem samt en beskrivning av hur den intema bevakningen ordnas.</p> <p>Syftet med översikten är att orientera läsaren i räkenskapsverkets verksamhet och förändringar som har hänt i den under finansåret.</p> <p>Beskrivning av resultatet innehåller en analys av resultatet av räkenskapsverkets verksamhet med nyckeltalen och i förhållande till de utsatta målsättningarna.</p> <p>Bokslutskalkylerna innehåller intäkts- och kostnadskalkylen, balansräkningen, budgetens utfallskalkyl och uppgifter som ges i samband med dem samt en granskning av bokslutskalkylerna.</p>			
Nyckelord Räkenskapsverkets (TV 150) bokslut			
Övriga uppgifter (Oskari- och HARE-numren, andra referensnumren)			
Seriens namn och nummer Justitieministeriet, Verksamhet och förvaltning 2003:7		ISSN 1458-6436	ISBN 952-466-116-0
Sidoantal 148	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Justitieministeriet		Förlag Justitieministeriet	

SISÄLLYS

1 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS.....	5
2 TULOKSELLISUUDEN KUVAUS.....	11
2.1 MINISTERIÖ	11
2.1.1 Ministeriön osastokohtaiset menot ja henkilöstömäärä.....	11
2.1.2 Perustuslain toimeenpano ja hallinnon kehittäminen.....	13
2.1.3 Säädösvalmistelun laadun ja säädösinformaation parantaminen	15
2.1.4 Euroopan unioni ja kansainvälinen yhteistyö.....	16
2.1.5 Kansalaisten oikeussuhteet.....	17
2.1.6 Maksukyvyttömyyslainsäädännön ja ulosoton kehittäminen	18
2.1.7 Oikeusturvan kehittäminen.....	19
2.1.8 Kriminaalipoliittisia kehittämistoimia	21
2.1.9 Hallinnonalan yleisiä kehittämistoimia	24
2.2 ERÄÄT VIRASTOT.....	27
2.2.1 Konkurssiasiamiehen toimisto	27
2.2.2 Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos.....	28
2.2.3 Oikeusrekisterikeskus.....	29
2.2.4 Onnettomuustutkintakeskus	30
2.2.5 Tietosuojalautakunta	31
2.2.6 Tietosuojavaltuutetun toimisto.....	32
2.2.7 YK:n yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipoliittikan instituutti (HEUNI).....	33
2.3 TUOMIOISTUIMET.....	34
2.3.1 Korkein oikeus.....	34
2.3.2 Korkein hallinto-oikeus.....	35
2.3.3 Hovioikeudet.....	37
2.3.4 Hallinto-oikeudet.....	39
2.3.5 Käräjäoikeudet.....	41
2.3.6 Erityistuomioistuimet.....	48
2.4 OIKEUSAPUTOIMISTOT.....	52
2.5 SYYTTÄJÄLAITOS.....	54
2.6 ULOSOTTOLAITOS.....	57
2.7 MAKSULLINEN TOIMINTA.....	62
3 TALOUS.....	85
3.1 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	85
3.1.1 Tuotto – ja kululaskelma	85
3.1.2 Tase.....	86
3.1.3 Talousarvion toteutumalaskelma	87
3.1.4 Oikeusministeriön (TV 150) määrärahat, menot ja tulot 2002.....	88
3.2 TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT.....	90
3.3 TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN TARKASTELU.....	107
3.3.1 Tuotto – ja kululaskelma	107
3.3.2 Tase.....	108
3.3.3 Talousarvion toteutumalaskelma	109
4 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA VALVONTATOIMEN YKSITYISKOHTAISEMPI KUVAUS.....	110
5 ALLEKIRJOITUKSET.....	112

LIITTEET

LIITE A	Hovioikeuksien tulostavoitteiden toteutuminen v. 2002
LIITE B	Käräjäoikeuksien tulostavoitteiden toteutuminen v. 2002
LIITE C	Hallinto-oikeuksien tulostavoitteiden toteutuminen v. 2002
LIITE D	Oikeusaputoimistojen tulostavoitteiden toteutuminen v. 2002
LIITE E	Ulosottovirastojen ja –osastojen tulostavoitteiden toteutuminen v. 2002
LIITE F	Syyttäjänvirastojen ja –osastojen tulostavoitteiden toteutuminen v.2002

1 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

Toiminta-ajatus

Oikeusministeriö osana valtioneuvostoa luo oikeuspolitiikan linjoja, kehittää säädöspolitiikkaa ja ohjaa hallinnonalaansa. Oikeusministeriön tavoitteena on aktiivinen ja turvallinen yhteiskunta, jossa ihmiset voivat luottaa oikeuksiensa toteutumiseen.

Oikeusministeriö vastaa

- toimivan demokratian edellytyksistä
- oikeusjärjestyksen laadusta ja oikeussuhteiden selkeydestä
- ihmisten ja yhteisöjen tehokkaista keinoista saada oikeutensa toteutetuiksi
- oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin edellytyksistä
- tehokkaasta rikoksen torjunnasta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa
- oikeudenmukaisesta ja tehokkaasta rikosoikeudellisesta järjestelmästä ja rangaistusten täytäntöönpanosta sekä
- alansa kansainvälisestä yhteistyöstä

Ohjaustapa

Oikeusministeriön ensimmäinen oikeuspolitiikan strategia valmistui joulukuussa 2002. Asiakirja sisältää hallinnonalan tärkeimmät linjaukset asioissa, joissa kehittämistarve on suurin. Tavoitteet on asetettu ulottumaan vuoteen 2012.

Organisaatorakenne

Oikeusministeriön hallinnonalan tietohallinto organisointiin uudelleen siten, että 1.6.2002 aloitti toimintansa tietohallintoyksikkö ja 1.1.2003 oikeushallinnon tietotekniikkakeskus. Ministeriön eri osastojen tietohallinto yhdistettiin osastoista erilliseksi tietohallinnon vastuualueeksi, jonka tavoitteena on yhdistää ministeriön ja tietohallinnon strateginen suunnittelu.

Kilpailuneuvoston ja markkinatuomioistuimen tilalle perustettu uusi erityistuomioistuin, markkinaoikeus, aloitti toimintansa maaliskuussa 2002. Kemin ja Tornion käräjäoikeuksien tuomiopiirit yhdistyivät kesäkuussa 2002. Asunto-oikeudet lakkautettiin tammikuussa 2003, jolloin samasta ajankohdasta lukien kaikki huoneenvuokrasuhteesta johtuvat riidat käsitellään käräjäoikeuksissa yhdenmukaisessa menettelyssä.

<p>Kansliapäällikkö Kirsti Rissanen</p>
--

Sisäisen tarkastuksen yksikkö
Tarkastuspäällikkö
Aira Korva

Kansainvälinen yksikkö Johtaja Matti Joutsen

Tiedotusyksikkö
Tiedotuspäällikkö
Pirkko Kauppinen

Johdon tuki
Suunnittelupäällikkö
Harri Mäkinen

Yleinen osasto
Ylijohtaja
Risto Jalli

Oikeushallinto-osasto Ylijohtaja Kari Kiesiläinen		

Lainvalmisteluosasto Ylijohtaja Pekka Nurmi	

Kriminaalipoliittinen osasto
Ylijohtaja
Esa Vesterbacka

	Konkurssiasiamiehen toimisto Tietosuojavaltuutetun toimisto Tietosuojalautakunta Onnettomuustutkintakeskus Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (OPTULA)

Yleiset tuomioistuimet
Korkein oikeus
Hovioikeudet (6)
Käräjäoikeudet (65)
Hallintotuomioistuimet
Korkein hallinto-oikeus
Hallinto-oikeudet (8)
Erityistuomioistuimet
Vakuutus oikeus
Työtuomioistuin
Markkinaoikeus
Vankilaoikeus

**TuomarINVALINTA-
LAUTAKUNTA**

[illegible]

Rikoksen-
torjuntaneuvos-
to

Pysyvät neuvottelukunnat, lautakunnat ym.
Nimilautakunta
Rikosvahinkolautakunta
Vankeinhoitoasiain neuvottelukunta
Eu-asioiden neuvottelukunta
Saamelaisasiain neuvottelukunta
Oikeusturvasiain neuvottelukunta

ULOSOTTO
Kihlakunnanvirastojen
ulosotto-osastot (49)
Kihlakuntien
ulosottovirastot (13)
Ahvenanmaan maakun-
nansivoudivirasto

**YLEINEN OIKEUS-
APU**

Oikeusrekisterikeskus

Oikeusrekisterikeskus

SYYTTÄJÄT
Valtakunnansyyttäjävirosto
Kihlakunnanvirastojoen
syyttäjäosastot (61)
Kihlakuntien syyttäjänvirastot (13)
Ahvenanmaan maakunnanvoudinvirasto

SYYTTÄJÄT
Valtakunnansyyttäjä-
virasto
Kihlakunnanvirastojen
syyttäjäsastot (61)
Kihlakuntien syyttäjän-
virastot (13)
Ahvenanmaan maakun-
nainvoutinvirasto

Toimintaympäristö

Säädöspolitiikka ja lainsäädännön kehitys

Lainvalmistelu- ja lainsäädäntötyön painopiste on 1990-luvulta lähtien siirtynyt lain tasolla tapahtuvaan sääntelyyn sekä laajojen kokonaisuudistusten toteuttamiseen. Viime aikoina eduskuntalakien säätäminen on noussut erityisesti vuoden 2000 perustuslain sisältämien lakivarausten myötä keskeiseksi sääntelymuodoksi. Niin sanottua yleistä lakia (varsinkin kansalaisten välisiä suhteita koskevaa yksityisoikeutta ja julkisoikeutta sekä rikos- ja prosessioikeutta) on 1990-luvulla ja kuluvan vuosikymmenen aikana voimakkaasti uudistettu. Kansallinen lainvalmistelu on yhä enemmän ja moninaisemmin sidoksissa kansainväliseen, erityisesti Euroopan unionin mutta esimerkiksi myös YK:n, OECD:n ja Euroopan neuvoston puitteissa tapahtuvaan säädösvalmisteluun. Myös kansainväliset sopimukset ja muu valtioiden välinen yhteistyö vaikuttavat aikaisempaa selvemmin säädösvalmisteluun. Kansainvälistymiskehitys ja globaalin ympäristön nopeat ja odottamattomat muutokset edellyttävät kansalliselta lainsäädännöltä toimia, joita ei muutoin välttämättä aina kansallisesti toteutettaisi. Kansainväliset paineet vaikuttavat myös lainsäädäntöhankeiden priorisointiin kansallisella tasolla.

Luottoyhteiskunta ja ylivelkaantuminen

Velkaongelmat lisääntyivät 1980-luvulla, kasvoivat jyrkästi 1990-luvun alussa, vähenivät talouslaman jälkeen ja ovat taas lisääntyneet 1990-luvun lopulta lukien. Kotitalouksien velkaongelmien määrä on jäänyt 1990-luvun laman jälkeen toistaiseksi korkeammalle tasolle kuin rahoitusmarkkinoiden säännöstelyn aikana. Maksuhäiriöisten henkilöiden määrä oli vuoden 2002 joulukuussa 305 200, mikä vastaa vuoden 2001 tasoa (304 800). Vuonna 2002 rekisteröitiin 360 454 uutta maksuhäiriömerkintää, mikä on 5,3 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Yksityishenkilöiden osalta kasvu oli 3,8 % ja yritysten osalta 12,9 %. Vuoden 2002 maksuhäiriömerkinnöistä 16 % oli yritysten ja 84 % yksityishenkilöiden.

Ulosottoon saapuneiden asioiden määrä (2 677 milj. asiaa) lisääntyi edellisestä vuodesta 12 %. Lukumäärältään eniten nousivat julkiset maksut (127 000 kpl) ja suhteellisesti eniten sakot ja korvaukset. Perintään saapuneiden asioiden määrä on edelleen selvästi pienempi kuin lamaa edeltävänä kautena, mutta lamaa edeltäneen kauden pitkäaikaista keskiarvoa korkeampi. Julkisten maksujen määrää lisäsivät perintätoimistojen lähettämät kulumaksut ja sakkojen määrää lokakuussa 2002 voimaan tullut sakkotäytäntöpanolainsäädännön muutos. Ulosottoon saapuneista asioista oli veroja 25,6 %, julkisia maksuja 47,1 %, elatusapuja 1,8 %, muita yksityisoikeudellisia saatavia 14,4 % ja sakkoja ja korvauksia 11,1 %.

Ulosotossa perittävänä oleva rahamäärä on nykyisin yli kaksinkertainen lamaa edeltäneeseen aikaan verrattuna. Vuonna 2002 perittäväksi saapunut rahamäärä (3 433 milj. euroa) nousi keskimäärin 9 %. Eniten nousivat verot ja muut yksityisoikeudelliset saatavat. Yhtenä syynä yksityisoikeudellisten saatavien lisääntymiseen saattaa olla vanhentumisen keskeyttäminen. Vuonna 2002 perittäväksi lähetetyistä euromääristä runsaat puolet (1 852 milj. euroa) oli yksityisoikeudellisia saatavia ja runsas neljännes (964 milj. euroa) veroja. Julkisia maksuja perittävistä euromääristä oli vain 8 %.

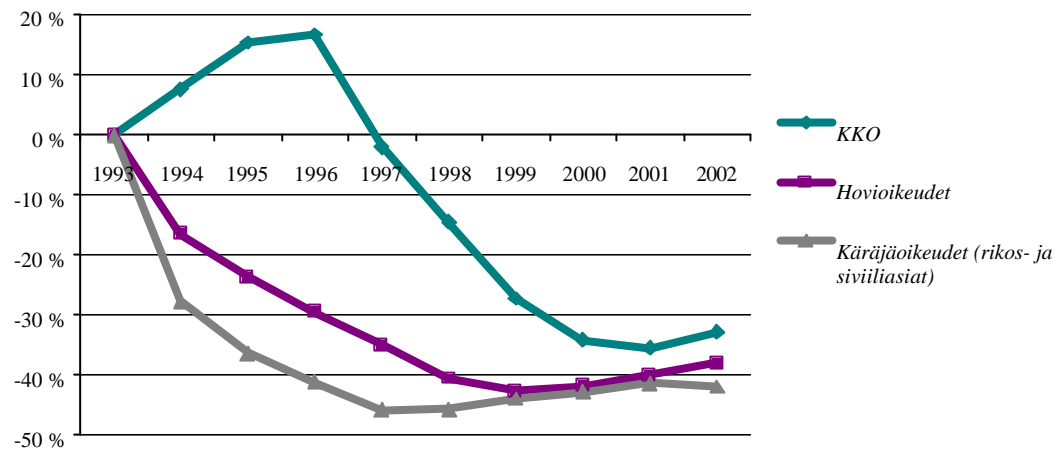
Oikeusturva ja oikeudenhoito

Vuonna 2002 valtion **oikeusaputoimistoihin** saapui yhteensä noin 55 000 asiaa. Saapuneiden asioiden määrä kasvoi 2 %:a edelliseen vuoteen verrattuna. Oikeusaputoimistojen asioista 82 % oli siviili- ja hallinto-oikeudellisia asioita. Suurin osa näistä oli perhe- ja perintöoikeudellisia asioita. Rikosasioiden osuus kaikista asioista oli 18%. Asiamäärät ovat hieman vähentyneet.

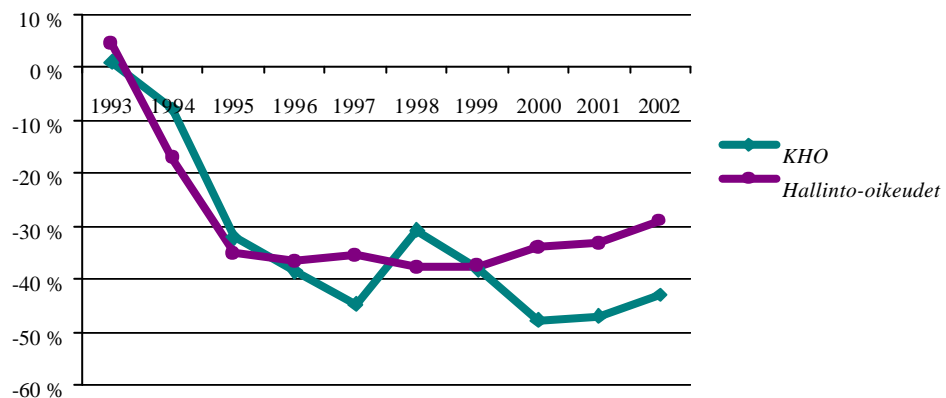
Tuomioistuimiin saapuneiden asioiden määrä on viime vuosina hieman noussut. Yleisissä tuomioistuimissa kasvua on rikosasioissa, sen sijaan riita-asioiden määrä on vähentynyt. Hallintotuomioistuimissa asiamäärien 6 %:n kasvu johtuu rakennus- ja ympäristöasioista, ulkomaalaisasioista sekä

veroasioista. Vuonna 2000 voimaan tullut uusi maankäyttö- ja rakennuslaki on lisännyt kaava- ja poikkeuslupa-asioiden määrää.

Kuva 1. Yleisiin tuomioistuimiin saapuneiden asioiden määrän muutos vuodesta 1993.

Kuva 2. Hallintotuomioistuimiin saapuneiden asioiden määrän muutos vuodesta 1993.

Rikollisuus

Kansainvälisesti vertaillen Suomen rikollisuustilanne on kokonaisuutena ottaen kohtuullisen hyvä. Muihin EU-maihin verrattuna on kuitenkin väkivaltarikosten määrä ollut pitkään ja pysyvästi korkealla tasolla. Henkirikosten määrä suhteessa asukaslukuun on 23 -kertainen EU-maiden keskitasoon verrattuna

Poliisin tietoon tulleiden rikosten kokonaismäärä on viimeisen kymmenen vuoden aikana vähentynyt jonkin verran, mikä johtuu ennen muuta tilastoitujen liikenne-rikosten, mutta osittain myös omaisuusrikosten vähentymisestä. Poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten määrä oli vuonna 2002 noin 9 % pienempi kuin vuonna 1992. Vakuutuskorvausten kehitystä koskevat samansuuntaiset tiedot viittaavat siihen, ettei väheneminen johdu ilmoitusaltiuden muutoksista.

Huumausaineiden käyttö ja huumausainerikosten määrä ovat 1990-luvulta lähtien Suomessa voimakkaasti lisääntyneet. Vuonna 2002 poliisin ja tullin kirjaamien huumausainerikosten määrä väheni (7 %) ensimmäisen kerran moneen vuoteen. Myös takavarikoidut huumausainemäärät vähenivät. Piiloriikollisuuden laajuuden ja viranomaisten resursseissa tapahtuneiden muutosten vuoksi tästä ei voida vielä tehdä kovin pitkälle meneviä johtopäätöksiä.

Nuorten tekemien rikosten kehitys on kaksijakoista. Entistä suurempi osa nuorisosta on lainkuuliaista ja nuorten enemmistön asenteet rikollisuutta kohtaan ovat ankaroituneet. Toisaalta nuorten tekemät väkivalta- ja huumerikokset ovat määrällisesti lisääntyneet. Nuorista syyllistyy rikoksiin yhä pienempi osa, mutta tässä ryhmässä rikoksen uusiminen ja rikoskierteeseen joutuminen on erittäin yleistä.

Käräjäjäoikeuksiin saapui 85 372 rikosasiaa vuonna 2002. Varsinaisia rikosasioita saapui 56 406 asiaa, mikä on 7 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Yleisin rikosluokka oli törkeä rattijuopumus (18,6 %). Rattijuopumus, huumautuneena ajaminen ja törkeä rattijuopumus muodostivat lähes kolmasosan (30,6 %) ratkaistujen asioiden asiamäärästä, pahoinpitelyrikosten osuus oli 11,8 % ja varkaus- ja näpistysrikosten osuus 10,7 %. Saapuneiden pakkokeinoasioiden määrä oli 6 370, mikä on 4 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Sakonmuuntoasioiden määrä on pysynyt suunnilleen edellisen vuoden tasolla ja oli 22 596.

Toiminnan rahoitus

Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen menot olivat kertomusvuonna 396,5 milj. euroa, mikä on 70 % oikeusministeriön hallinnonalan kokonaismenoista (pääluokka 25). Lisäksi käytettiin muiden pääluokkien määrärahoja yhteensä 24,6 milj. euroa, joista arvonlisäverojen osuus oli 22,4 milj. euroa. Tiliviraston menoista 89 % oli virastojen toimintamenoja. Toiminnan kuluista 75 % oli henkilöstökuluja, palvelujen ostoja 13 %, vuokratkuluja 8 % ja aineiden ja tarvikkeiden kuluja 3 %.

Henkilöstö

Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen (TV 150) henkilöstön kokonaismäärä vuonna 2002 oli 6 903, joista vakinaisia virkamiehiä oli 5 786 ja määräaikaisia 1 117 eli määräaikaisten osuus oli 16,2 %:a. Miehiä henkilöstöstä oli 34,3 %:a ja naisia 65,7 %:a. Henkilötyövuosien kokonaismäärä oli 6 621, mikä on 2 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Kokonaishenkilöstömäärään sisältyy 66 henkilötyövuotta työllisyysvaroin palkattuja ja 18 henkilötyövuotta harjoittelijoita.

Taulukko 1. TV150 henkilöstön jakautuminen tehtävittäin v.2002

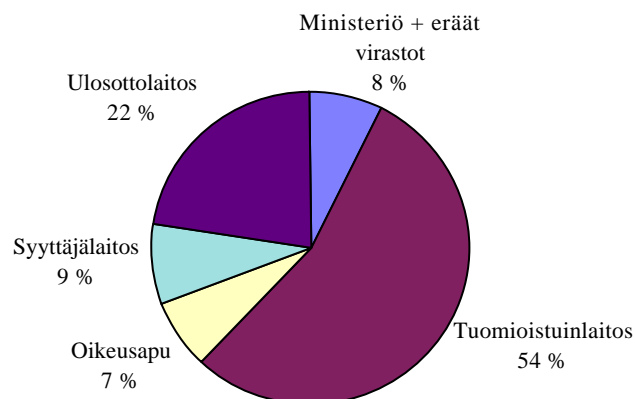
	Mies lkm	%	Nainen lkm	%	Henkilöstö Yhteensä	HTV:t
Oikeusministeriö	141	35,3 %	259	64,8 %	400	353
Eräät virastot	44	32,1 %	93	67,9 %	137	116
Tuomioistuinelaitos	1251	33,4 %	2496	66,6 %	3747	3573 (*)
Korkein oikeus	35	38,5 %	56	61,5 %	91	91
Korkein hallinto-oikeus	39	37,5 %	65	62,5 %	104	99
Hovioikeudet	210	37,1 %	356	62,9 %	566	545
Hallinto-oikeudet	156	34,3 %	299	65,7 %	455	432
Käräjäoikeudet	761	31,8 %	1631	68,2 %	2392	2267
Eriyistuosioistuimet	50	36,0 %	89	64,0 %	139	128
Oikeusapu	122	24,8 %	369	75,2 %	491	463 (**)
Syyttäjälaitos	243	41,3 %	346	58,7 %	589	557
Ulosottolaitos	569	37,0 %	970	63,0 %	1539	1475 (***)
YHTEENSÄ	2370	34,3 %	4533	65,7 %	6903	6537

(* sisältää v. 2002 10,8 htv ministeriön kehittämishankkeiden henkilöstöä)

(** sisältää v. 2002 2 htv ministeriön kehittämishankkeiden henkilöstöä)

(*** sisältää v. 2002 10,2 htv ministeriön kehittämishankkeiden henkilöstöä)

Kuva 3. Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen henkilöstömäärän (htv) jakautuminen tehtävittäin v. 2002

2 TULOKSELLISUUDEN KUVAUS

2.1 MINISTERIÖ

2.1.1 Ministeriön osastokohtaiset menot ja henkilöstömäärä

Oikeusministeriön toimintamenot (25.01.21) olivat 24,1 milj. euroa vuonna 2002, mikä on 3 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Menojen vähentyminen johtuu 1.8.2001 voimaan tulleesta organisatiouudistuksesta, jolloin oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluvat kriminaalipoliittiset tehtävät organisoitiin uudelleen. Oikeusministeriön julkaisutoiminnasta saatuja maksullisen toiminnan tuloja kertyi 31 654 euroa.

Ministeriön menoista 64 % oli palkkausmenoja, 10 % aiheutui toimitiloista, 7 % atk-menoista, 5 % koulutusmenoista (sis. hallinnonalan virastojen hlöstön koulutusta), 4 % posti-, puhelin- ja painatuspalvelujen ostoista, 3 % virkamatkoista, 2 % toimistokoneiden, -laitteiden ja -tarvikkeiden hankinnoista ja loput 5 % muista menoista.

Lainvalmistelutehtävien osuus ministeriön menoista on 21 %, kansainvälisen toiminnan 7 %, oikeuslaitoksen ohjauksen 7 %, rangaistusten täytäntöönpanon ohjauksen 7 % ja muiden ministeriötehtävien 19 %. Suuri osa oikeusministeriön hallinnonalalla toimivien virastojen ja laitosten tukipalveluista (tietohallinto, talous- ja henkilöstöhallinto sekä koulutus) hoidetaan suoraan ministeriöstä. Näiden tehtävien hoitamiseen käytetään 43 % ministeriön henkilötyövuosista ja 39 % toimintamenoista.

Taulukko 2. Ministeriön osastokohtaiset menot ja henkilöstömäärä

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen		Vertailu ed. vuoteen
MINISTERIÖN TOIMINTAMENOT (eur)	24 675 042	24 847 775	24 130 000	24 079 069	0	%	-3 %
* Ylin johto ja yhteiset	808 846	1 160 008	1 220 000	1 453 628	19	%	25 %
* Kansainvälinen yksikkö	644 584	735 158	910 000	870 988	-4	%	18 %
* Yleinen osasto	7 196 997	7 372 701	8 070 000	8 205 136	2	%	11 %
* Oikeushallinto-osasto	6 396 075	6 561 694	7 150 000	6 778 034	-5	%	3 %
* Lainvalmistelu-osasto	4 387 172	4 884 096	4 930 000	4 979 399	1	%	2 %
* Vankeinhoito-osasto (lakk. 31.7.2001)	4 894 349	2 987 080					
* Kriminaalipoliittinen osasto (per. 1.8.2001)		496 184	1 550 000	1 490 908	-4	%	200 %
* Komiteat, neuvottelukunnat, ym.	347 019	650 853	300 000	300 976	0	%	-54 %
MINISTERIÖN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	389	383	352	353	1	htv	-29 htv
* Ylin johto ja yhteiset	8	15	18	17	-1	htv	2 htv
* Kansainvälinen yksikkö		14	14	14	0	htv	0 htv
* Yleinen osasto	103	98	91	103	12	htv	6 htv
* Oikeushallinto-osasto	97	112	121	114	-7	htv	2 htv
* Lainvalmistelu-osasto	83	77	82	79	-3	htv	1 htv
* Vankeinhoito-osasto (lakk. 31.7.2001)	97	59					- 59 htv
* Kriminaalipoliittinen osasto (per. 1.8.2001)		8	26	26	0	htv	18 htv
* Komiteat, neuvottelukunnat, ym.	1						0 htv

2.1.2 Perustuslain toimeenpano ja hallinnon kehittäminen

KESKEISET TAVOITTEET VUONNA 2002

- Laaditaan selvitys perustuslakiuudistuksen tavoitteiden toteutumisesta ja tarvittavista jatkotoimenpiteistä
- Vahvistetaan ja vakiinnutetaan hyvän hallinnon periaatteita
- Selkiytetään sananvapauden käyttöä ja siihen liittyvää vastuuta koskevaa lainsäädäntöä
- Täsmennetään kansalliskielten käyttöä koskevia oikeuksia
- Selvitetään maahan ja luontaiselinkeinoin liittyvien oikeuksien järjestämistä saamelaisen kotiseutualueen valtionmailla
- Kansalaisten osallistumisjärjestelmien kehittämiseksi selvitetään suhteellisuuden toteutumista eduskuntavaaleissa sekä parannetaan vaalijärjestelmän toimivuutta

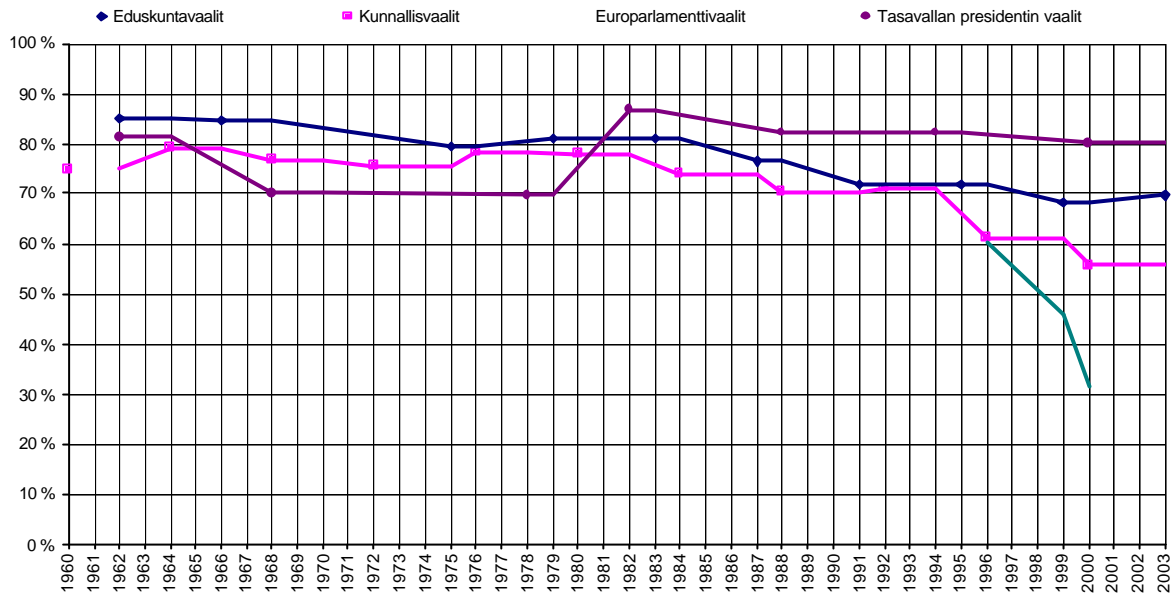
Uuden, 1.3.2000 voimaan tulleen, Suomen perustuslain toimeenpanon seurannasta valmistui perustuslain seurantaryhmän selvitys perustuslakiuudistuksen toimeenpanosta (oikeusministeriön työryhmämietintöjä 2002:7 ja 8). Selvityksen mukaan perustuslakiuudistuksen keskeiset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin ja kokonaisuutena uusi perustuslaki on osoittautunut toimivaksi. Selvitys annettiin eduskunnalle tammikuussa 2003 pääministerin ilmoituksella.

Perusoikeuksien toteutumiseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Perusoikeudet ovat saaneet kasvavaa merkitystä niin lainsäädäntötyössä kuin tuomioistuinten ja viranomaisten toiminnassa kuin myös julkisessa keskustelussa. Taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisessa on ollut esillä huoli siitä, että kunnat eivät kaikilta osin pysty osoittamaan näihin tehtäviin riittävästi taloudellisia voimavaroja.

Perusoikeuksien täsmenämistä on jatkettu uudistamalla sananvapauden käyttöä joukkoviestinnässä ja siihen liittyvää vastuuta koskeva lainsäädäntö. Uudessa kielilaissa korostuu yksilön oikeus omaan kieleensä sekä viranomaisten velvollisuus oma-aloitteisesti huolehtia kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Hyvän hallinnon takeiden toteuttamiseksi ja oikeusturvan edistämiseksi hallintoasioissa on säädetty uusi hallintolaki. Sähköistä viranomaisasiointia koskeva lainsäädäntö on laajennettu kosemaan hallintotoiminnan lisäksi lainkäyttöä ja ulosottoa.

Suomalainen vaalijärjestelmä on yleisesti ottaen toimiva, mutta yksilöiden muita osallistumismahdollisuuksia on pidettävä liian vähäisinä. Kansalaisten äänestysaktiivisuus niin valtiollisissa kuin kunnallisissakin vaaleissa on ollut pitkään laskussa.

Kuva 4. Äänestysaktiivisuus eräissä valtiollisissa ja kunnallisvaaleissa v. 1960-2000

Eduskuntavaalien suhteellisuuden toteutumiseen liittyvien ongelmien selvittämistä on tarkoitus jatkaa seuraavalla vaalikaudella. Vaalijärjestelmää on eräin osin teknisesti uudistettu. Uudistuksessa on otettu huomioon kuntajaon ja maakuntajaon muutoksista aiheutuneet kuntien vaalipiireihin kuulumista koskevat muutokset. Samassa yhteydessä on kotimaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista päättäminen annettu kuntien tehtäväksi. Valtion ja kuntien välistä vaalikustannusten jakoa on tässä yhteydessä muutettu siten, että valtio pääosin vastaa valtiollisten vaalien ja kunnat kunnallisvaalien kustannuksista.

Vaalijärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitoon käytettiin 0,8 milj. euroa vuonna 2002.

Saamelaisten maahan, veteen, luonnonvaroihin ja perinteisiin luontaiselinkeinoihin liittyvien oikeuksien järjestämisestä koskevien säännösten uudistamiseksi on valmisteltu hallituksen esitystä, jonka tavoitteena on turvata saamelaisten alkuperäiskansojen oikeudet ylläpitää ja kehittää kulttuurimuotoaan ja perinteisiä elinolojaan. Sen sisällöstä ei kuitenkaan ole saavutettu riittävää yksimielisyyttä. Valmisteluun liittyen on käynnistetty Lapin maa- ja metsätalouden tutkimus, joka koskee entisten Kemin ja Tornion Lapin alueen asutus- ja väestöhistoriaa, maankäyttöä ja maanomistusoloja.

Oikeusministeriö myönsi 1 017 000 euron suuruisen avustuksen saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen.

2.1.3 Säädosvalmistelun laadun ja säädösinformaation parantaminen

KESKEISET TAVOITTEET VUONNA 2002

- Kehitetään ja tuetaan ministeriöiden valmiutta hyvänlaatuiseen säädosvalmisteluun painopistealueina lainsäädännön vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi
- Jatketaan tehostettua lainvalmistelukoulutusta sekä turvataan tehokkaan laintarkastuksen toimintaedellytykset
- Kansalaisten tiedonsaantia helpotetaan ottamalla käyttöön Finlex-säädöstietopankin tietokanta, joka sisältää lait kokonaisuudessaan ajantasaisina.

Lainvalmistelua ja sen johtamista on kehitetty hyväksytyjen kehittämisohjelmien mukaisesti. Päätaavoitteena on ollut lainvalmistelun laadun parantaminen ja suunnitelmallisuuden lisääminen. Valtioneuvostotason yhteistyötä edellyttävien kehittämisvelvoitteiden toteuttamista haittaavat kuitenkin puutteelliset rakenteelliset järjestelyt sekä riittämättömät henkilöstö- ja muut resurssit. Ministeriöiden ja eduskunnan edustajista muodostettu säädosvalmistelun kehittämisen seurantaryhmä pyrkii tiivistämään ministeriöiden keskinäistä ja niiden ja eduskunnan välistä yhteistyötä säädosvalmistelun kehittämisessä.

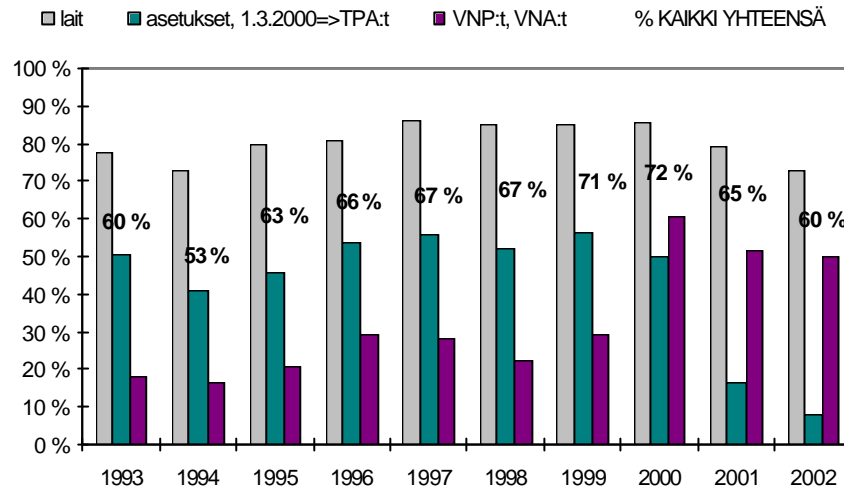
Lainvalmistelukoulutuksien järjestämistä ja oppaiden uudistamista on myös jatkettu. Hallituksen esitysten laatimisohejien uudistaminen on käynnissä, Lainlaatijan EU-oppaan uusi versio on viimeistelyvaiheessa, ja Lainlaatijan oppaan (1996) uudistustyö on suunnitteilla.

Suomi on Norjan ohella vuosina 2002-2003 OECD:n maatutkimuksen kohdemaana. Tutkimuksen yhteydessä on kerätty laaja aineisto Suomen lainvalmistelun ja lainsäädännön tilasta. Erittäin keskeinen osa tutkimusta on kattava selvitys Suomen kyvystä tuottaa korkealaatuista sääntelyä (Government Capacity to Assure High-Quality Regulation/Regulatory Governance). Helmikuussa 2003 julkaistu OECD:n analyysiin perustuva tutkimusraporttiluonnos sisältää useita konkreettisia toimenpideehdotuksia lainvalmistelun laadun kehittämiseksi; näihin kuuluvat säädöspolitiikan nostaminen hallituksen keskeiseksi prioriteetiksi, ministeriryhmän asettaminen seuraamaan sääntelyn kehittämistä, asiantuntijajyksikön perustaminen edistämään ja evaluoimaan säädöspoliittisten tavoitteiden toteuttamista, vaikutusarvioinnin tehostaminen erityisesti hyötykustannusanalyysi huomioon ottaen ja erillisten sääntelyn vaikutusarviointiohejien integrointi sekä olemassa olevan sääntelyn systemaattinen arviointi ja ajantasaistaminen. Lopullinen raportti valmistuu maaliskuussa 2003.

Oikeusministeriön Finlex –säädöstietopankkia uudistettiin ottamalla käyttöön tietokanta, joka sisältää kaikki säädökset ajantasaisina sekä suomen- että ruotsinkielellä. Järjestelmän käyttö on julkista ja maksutonta. Tiedonhakuja tehdään päivittäin n. 65 000.

Oikeusministeriön lainvalmisteluosaston tarkastustoimisto tarkasti vuonna 2002 yhteensä 369 esitys- ja asetusehdotusta, joka käsittivät yhteensä 662 säädösehdotusta ja 5 393 pykälää. Vuoden 2002 säädöskokoelmassa julkaistuista laeista yhteensä 73 % sekä laeista ja tasavallan presidentin ja valtioneuvoston asetuksista yhteensä 60 % oli tarkastettu tarkastustoimistossa. Lainvalmistelun kehittämistä ja uusiin haasteisiin vastaamista on viime vuosina haitannut resurssien ja ministeriöiden lainvalmistelun suunnitelmallisuuden puute, mikä on heijastunut muun ohessa siinä, ettei tarkastustoimistolla ole ollut riittäviä mahdollisuuksia paneutua säädösten yleisen tason parantamiseen.

Kuva 5. Oikeusministeriön tarkastustoimiston tarkastettavana olleiden osuus vuosina 1993-2002 säädöskokoelmassa julkaistuista laeista, asetuksista ja valtioneuvoston päätöksistä

2.1.4 Euroopan unioni ja kansainvälinen yhteistyö

KESKEISET TAVOITTEET VUONNA 2002

- Oikeusministeriö toimii aktiivisesti Euroopan unionin muodostaman oikeusalueen kehittämiseksi
- Varmistetaan vuonna 2002 voimaan tulleiden uusien rikosoikeuden alaan kuuluvien instrumenttien käyttöönotto
- Kehitetään yhteistyössä muiden suomalaisten viranomaisten kanssa tehokkaita käytäntöjä kansainvälisten rikosoikeusapuasioiden hoidossa
- Osallistutaan Euroopan unionin laajentumisvalmisteluihin ja tuetaan erityisesti Viron ja muiden Baltian maiden jäsenyysvalmisteluja.
- Tuetaan Venäjän oikeusvaltiokehitystä ja liittymistä monenvälisiin oikeudenhoitoa koskeviin konventioihin.

Euroopan unionin rikosoikeudellisessa yhteistyössä saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys ehdotuksesta varojen tai todisteiden jäädyttämistä koskevaksi puitepäättökseksi, ehdotuksesta puitepäättökseksi lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla, ehdotuksesta puitepäättökseksi konfiskaatiosta ja ehdotus neuvoston puitepäättökseksi lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjumisesta. Keväällä 2002 vakinaistettiin Eurojust-yksikkö, jonka tehtävänä on tehostaa vakavan järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa parantamalla tutkinta- ja syytetoimien koordinoitua jäsenvaltioiden välillä. Yksikössä on yksi jäsen jokaisesta jäsenvaltiosta.

Yksityisoikeudellista yhteistyötä jatkettiin tavoitteena päästä päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen pilottihankkeena riidattomat saatavat. Ns. Bryssel I-asetus eli neuvoston asetus tuomioistuinten toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla tuli voimaan 1.3.2002. Asetuksella muutettiin yleissopimus asetukseksi. Ehdotuksessa neuvoston asetukseksi lapsen huoltoa koskevissa asioissa saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys kaapatun lapsen palauttamista koskevista säännöksistä. Euroopan siviilioikeudellinen verkosto aloitti virallisesti toi-

mintansa 1.12.2002. Vuonna 2002 nimettiin verkoston jäsenet ja valmisteltiin ensimmäiset tietosivut yleisölle suunnattuun internet-sivustoon.

Suomi osallistuu oikeusvaltiokehitystä tukevaan yhteistyöhön ennen kaikkea lähialueilla (Venäjä, Viro, Latvia ja Liettua) mutta myös Kiinan kanssa. Suomen kahden ja monenvälinen oikeusyhteistyö on yhdensuuntaista EU:n strategisten linjausten kanssa ja toteuttaa osaltaan niiden tavoitteita.

Yhdessä Ruotsin ja Ranskan kanssa toteutettu Phare-hanke saatiin päätökseen maaliskuussa 2003. Hankkeen tehtävänä oli parantaa Baltia-maiden kykyä tarjota kansainvälistä oikeusapua rikosasioissa. Suomi vastasi hankkeen koordinoinnista. Yhdessä Ruotsin kanssa toteutettiin Virossa Twinning-hanke, jossa laadittiin suunnitelma vankien koulutuksen uudistamiseksi, vankiloiden sosiaalityön kehittämiseksi sekä koulutettiin vankiloiden opettajia ja sosiaalityöntekijöitä.

Kahdenvälinen oikeusyhteistyö erityisesti Baltian maiden ja Venäjän kanssa on edelleen laajentunut ja tehostunut tavoitteena oikeudellisen osaamisen välittäminen ja oikeusviranomaisten välisen suoran yhteistyön kehittäminen. Vankeinhoidon alalla annettiin asiantuntija-apua mm. Viron Tarttoon rakennetun vankilan suunnittelussa, rakentamisessa ja henkilökunnan kouluttamisessa.

Euroopan unionin tulevaisuutta koskevassa keskustelussa on yhdessä valtioneuvoston EU-sihteeristön kanssa valmisteltu Suomen kantoja ja avustettu suomalaisia edustajia keskustelua varten asetetun valmistelukunnan työssä.

Kansainvälisten oikeusapuasioiden määrä on lisääntynyt tasaisen nopeasti 1990-luvulla. Oikeusministeriö käsitteli vuonna 1990 670 oikeusapu- ja luovutuspyyntöä vuonna 1990. Vuonna 2002 niitä oli 1 473. Yksittäiset asiat, kuten rikoksentehtäjän luovuttaminen, lapsikaappauksen selvittäminen tai tapamisoikeuden täytäntöönpano, voivat vaatia hyvinkin pitkäjänteisiä selvityksiä. Suurin osa oikeusavusta liittyy Suomen naapurivaltioihin, enenevästi Viroon ja Venäjälle. Pohjoismaiden välinen yhteistyö on vuosikymmeniä perustunut viranomaisten välisiin suoriin yhteyksiin.

Kansainvälisen yksikön menot olivat 0,86 milj. euroa ja henkilöstömäärä 14. Kansainvälinen yksikkö käytti varsinaisten toimintamenojensa lisäksi n. 0,5 milj. euroa lähialueyhteistyöhankkeisiin momentilta 24.50.66.

Oikeusministeriön **eurooppaoikeuden yksikkö** vastaa EU-asioihin liittyvien oikeudellisten kysymysten asiantuntemuksesta ja koordinoinnista valtioneuvoston yhteensovittamisjärjestelmässä. EU-komitean oikeudelliset kysymykset –jaosto kokoontui vuoden 2002 aikana yhteensä 15 kertaa, minkä lisäksi kirjallisia menettelyjä suoritettiin 12 tapauksessa. Yksikkö avustaa valtioneuvoston ministeriötä laatimalla lausuntoja ja selvityksiä, antamalla neuvontaa sekä osallistumalla Suomen kantojen valmisteluun EU:n tulevaisuutta koskevassa keskustelussa ja Suomea koskevissa valvonta- ja tuomioistuinasioissa. Lausuntoja laadittiin vuonna 2002 yhteensä 18 kappaletta ja muistioita 33 kappaletta. Vuoden aikana yksikön juristit osallistuivat valmisteluun 39 eri valvonta- tai tuomioistuinjutussa. Valtioneuvoston tason koordinoinnin lisäksi Eurooppaoikeuden yksikkö vastaa osaltaan oikeusministeriön sisäisestä EU-asioiden koordinoinnista, muun muassa EU-asioihin liittyvästä tietopalvelusta sekä ministeriön edustamisesta EU-koordinaattoreiden kokouksissa, EU-asioiden komiteassa ja komitean alaisessa institutionaalisessa jaostossa. Eurooppaoikeuden yksikön menot olivat 0,5 milj. euroa ja henkilöstömäärä oli 13.

2.1.5 Kansalaisten oikeussuhteet

KESKEISET TAVOITTEET VUONNA 2002

- Jatketaan osakeyhtiölain kokonaisuudistuksen valmistelua tavoitteena yhtiöiden toimintaedellytysten parantaminen.
- Parannetaan ja selkiytetään oikeutta saada korvausta henkilövahingoista ja elatuksen menetyksestä.
- Arvioidaan perintöoikeudellisen lainsäädännön uudistamistarpeita suhteessa ihmisten muuttuneisiin elinoloihin.

Osakeyhtiölain kokonaisuudistuksen valmistelua on jatkettu ja selvitetty uuden osakeyhtiölain ja muun lainsäädännön välisiä yhteensovittamistarpeita. Työryhmän ehdotus kokonaisuudistukseksi on tarkoitettu saadaan valmiiksi keväällä 2003.

Henkilövahinkojen korvaamista koskevien vahingonkorvauslain säännösten uudistamista on jatkettu. Tavoitteena on edistää korvauskäytännön yhdenmukaisuutta ja parantaa sekä vahinkoa kärsineiden että korvausvelvollisten asemaa selkeyttämällä ja täsmentämällä lainsäädäntöä. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa syksyllä 2003.

Vuoden 2002 maaliskuun alusta tuli voimaan uudistus, jossa säänneltiin kansainvälisiä perimystilanteita ja saatettiin ajan tasalle avioliittoa koskevat kansainvälisen yksityisoikeuden säännökset. Uudet säännökset pyrkivät ottamaan huomioon yleisen kansainvälistymisen ja ihmisten lisääntyneen liikkuvuuden sekä suojaamaan oikeussuhteita, joilla on kansainvälinen tausta.

Vuoden 2002 maaliskuussa tuli voimaan laki rekisteröidystä parisuhteesta, jolla haluttiin turvata samaa sukupuolta olevien pareille mahdollisuus parisuhteen virallistamiseen. Samaa sukupuolta olevat parit saivat pääsääntöisesti samat oikeudet ja velvollisuudet kuin avioparit, vaikka kyseessä on avioliitosta erillinen oikeudellinen instituutio. Vuonna 2002 rekisteröintejä tehtiin yhteensä 208.

Hallitus antoi kesäkuussa 2002 eduskunnalle esityksen hedelmöityshoitoa ja isyyslain muuttamista koskeviksi laeiksi. Kun kävi selväksi, että eduskunta ei tulisi hyväksymään esitykseen sisältyvää ratkaisua, jolla pyrittiin sovittamaan yhteen yksinäisten naisten ja lapsen etu, hallitus päätti peruuttaa esityksen lainvalmistelun jatkamiseksi.

Perintöoikeudellisen lainsäädännön uudistamistarpeiden arviointi aloitettiin ja sitä koskevan pohjamuistion on määrä valmistua maaliskuussa 2003.

2.1.6 Maksukyvyyttömyyslainsäädännön ja ulosoton kehittäminen

KESKEISET TAVOITTEET VUONNA 2002

- Parannetaan ylivoimaisiin velkavaikeuksiin joutuneiden henkilöiden mahdollisuuksia päästä velkajärjestelyn piiriin
- Nykyaikaistetaan saatavien vanhentumista koskeva lainsäädäntö
- Tehostetaan konkurssipesien selvittämistä ja omaisuuden realisointia
- Jatketaan ulosoton kokonaisuudistusta ja ulosoton tietojärjestelmän uudistamista

Heinäkuussa 2002 voimaan tulleilla viivästyskorkosäännöksillä alennettiin viime vuosikymmenen lamavelkojen korkotasoa ja laajennettiin mahdollisuutta sovitella viivästyskorkoja. Velkajärjestelyä koskevalla lain muutoksella helpotettiin velkajärjestelyyn pääsyä ja lievennettiin velallisen lisämaksuvelvollisuutta lisääntyneistä tuloistaan. Eduskunta hyväksyi helmikuussa 2003 velkojen vanhentumissäännöksiä koskevan uudistuksen, jolla lyhennettiin yleinen katkaistavissa oleva vanhentumisaika kolmeen vuoteen.

Pankit ja valtiovalta allekirjoittivat vapaaehtoisia velkasovintoja koskevan ohjelma-asiakirjan toukuussa 2002, ja perintäalan keskeiset toimijat liittyivät siihen omilla sitoumuksillaan kesän aikana. Marraskuun loppuun mennessä pankit ja perintätoimistot olivat lähettäneet yli 22 000 yhteydenottokirjettä käynnistääkseen neuvottelut velallisten kanssa ja sovintojen tekemisessä on päästy vaikkakin hitaasti alkuun. Hankkeen tavoitteena on ratkaista pääosa vielä jäljellä olevista lama-ajan velkaongelmista.

Elinikäiseen ulosottoon liittyvien haittojen poistamiseksi eduskunnalle annettiin vuonna 2001 hallituksen esitys (HE 216/2001), jonka mukaan luonnollista henkilöä koskeva ulosottooperuste olisi pantavissa täytäntöön 15 tai 20 vuotta. Eduskunta on hyväksynyt esityksen, johon sisältyvät muutokset on tarkoitus saattaa voimaan 1.3.2004.

Tammikuussa 2002 valmistui ehdotus uudeksi konkurssilaiksi. Ehdotetussa konkurssilaissa kevennetäisiin konkurssihallintoa ja otettaisiin käyttöön julkisselvitys, jolla pyritään mm. ehkäisemään konkurssipesiin liittyviä väärinkäytöksiä. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa vuonna 2003.

Ulosoton kokonaisuudistusta ja ulosoton tietojärjestelmän uudistamista on jatkettu. Velalliskohtaista asioiden hoitoa tukevassa menettelyssä tavoitteena on tehostaa ulosottoa, tukea velallisen omatoimista suoritusta ja vähentää pitkäkestoisen ulosoton haittoja. Ulosoton kehittämissuunnitelman toimeenpano on vuoden 2002 alkupuoliskolla edennyt suunnitellulla tavalla. Toimeenpano käsittää kolme pääosaa eli ulosottolain muutosesityksen, ulosoton tietojärjestelmän uudistamisen ja ulosottohenkilöstön koulutuksen. Osat ovat kiinteästi yhteydessä toisiinsa. Uusi ulosottolainsäädäntö ja sen mukainen ulosotomenettely edellyttävät uutta tietojärjestelmää.

Ulosoton tietojärjestelmän uudistamisen aikataulu on viivästynyt. Pääsyyinä aikatauluongelmiin on ohjelmatoimistukseen sisältynyt liian pieni työmääräarvio sekä järjestelmän monimutkaisuus. Tietojärjestelmä ei ole käyttöön otettavissa suunnitellulla tavalla 1.3.2003 vaan 1.3.2004.

2.1.7 Oikeusturvan kehittäminen

KESKEISET TAVOITTEET VUONNA 2002

- Annetaan hallituksen esitys uudistetun hovioikeusmenettelyn korjaamisesta ja tuetaan hovioikeuksien työmenetelmien kehittämishankkeita.
- Annetaan hallituksen esitys rikosasioiden käsittelyn kehittämisestä tarkoituksena lisätä menettelyn tehokkuutta ja joustavuutta sekä parantaa asianomistajien asemaa ja todistajien suojaa.
- Uudistetaan oikeudenkäynnin julkisuudesta annettu lainsäädäntö tavoitteena selkeyttää sääntelyä ja lisätä oikeudenkäynnin julkisuutta
- Jatketaan tuomioistuineläytöksen kokonaiskehittämisohjelman valmistelua
- Valmistaudutaan riita-asioiden menettelyuudistuksen tehokkaaseen toimeenpanoon
- Jatketaan tuomiopiirien kehittämistä resurssien kohdentamiseksi väestömuutosten edellyttämällä tavalla
- Jatketaan tuomareiden rekrytoinnin ja pätevyitysmiskoulutuksen kehittämistä ja uusitaan tuomari-koulutusta asteittain
- Lisätään tietotekniikan hyväksikäyttöä kansalaisten palveluiden parantamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi

Hovioikeusmenettelyä on kehitetty tavoitteena tehostaa asian valmistelua ja pääkäsittelyn järjestämistä sekä keventää suullisen todistelun vastaanottamista hovioikeuden pääkäsittelyssä. Hovioikeusmenettelyn eriyttämisellä eli seulonnalla mahdollistetaan valitusten käsittely siinä laajuudessa kuin oikeussuojatarpeet sitä edellyttävät.

Ylimääräisiä muutoksenhakukeinoja selvittäneen toimikunnan loppumietintö valmistui loppuvuonna. Hallituksen esitystä valmistellaan tarkoituksena antaa se vuoden 2003 aikana. Vakuutusosoikeutta koskevalla lainsäädäntöuudistuksella on vahvistettu ja selkiytetty sosiaaliasioiden muutoksenhakujärjestelmää sekä tehostettu vakuutusosoikeuden toimintaa.

Oikeudenkäyntien avoimuuden ja julkisuuden parantamiseksi oikeudenkäynnin julkisuutta koskevien säännösten uudistamista on jatkettu. Uudistuksella pyritään turvaamaan myös tuomioistuinten mahdollisuus suojata yksityisyyttä ja merkittäviä yleisiä etuja. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa vuonna 2004.

Tuomioistuinlaitoksen kehittämislinjojen selvittämiseksi asetettu komitea on jatkanut valmistelutyötään. Komitean väliraportti seuraavalla vaalikaudella vireille pantavista kehittämissankkeista on annettu tammikuussa 2003. Komitean tulee saada työnsä valmiiksi elokuun loppuun mennessä 2003.

Kesäkuussa 2002 voimaan tullut yleisen oikeusavun ja maksuttoman oikeudenkäynnin korvannut oikeusapu-uudistus mahdollistaa kansalaisille aiempaa tasavertaisemmat mahdollisuudet saada oikeudellista apua. Arvion mukaan noin kolme neljästä kotitaloudesta pääsee uudistuksen jälkeen oikeusavun piiriin. Uudistukseen liittyvät toimet on toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Täytäntöönpanon helpottamiseksi on valmistunut oikeusavun käsikirja, jossa selvitetään myös oikeusavun ja oikeusturvan yhteensovittamista. Oikeusavun käsikirjan oikeushallinto-osastolle maaliskuussa 2002. Käsikirjaa on käytetty koulutusmateriaalina ja jaettu laajasti oikeusavun eri toimijoille (sekä kirjallisena että internetissä). Ennen uudistuksen voimaantuloa otettiin käyttöön oikeusaputoimistojen uusi asiahallintaohjelma. Uudistuksesta tiedotettiin säännöllisesti kevään aikana yhteistyössä Suomen asianajajaliiton kanssa ja 27.5. oikeusaputoimistoissa pidettiin avoimien ovien päivä. Uudistuksen seuranta- ja arviointitutkimus on aloitettu.

Riita-asiain oikeudenkäyntimenettelyä uudistetaan vuoden 2003 alussa voimaan tulevilla säännöksillä. Juttujen valmistelua kevennetään ja eri käsittelyvaiheiden päällekkäisyyttä karsitaan tavoitteena nykyistä nopeampi, halvempi ja tehokkaampi oikeudenkäynti. Oikeusministeriössä on selvitetty myös riita-asioiden sovittelujärjestelmän kehittämismahdollisuuksia. Rikosasioiden käsittelyn kehittämistä koskevien säännösten valmistelua on jatkettu. Eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen (HE 190/2002 vp) laiksi eräiden todistelua kiireelliseksi julistamista ja ylimääräistä muutoksenhakua koskevien säännösten muuttamiseksi. Tavoitteena on lisätä menettelyn tehokkuutta ja joustavuutta sekä parantaa asianomistajien asemaa ja todistajien suojaa.

Tuomioistuinten laatuhankeilla pyritään parantamaan tuomioiden, oikeudenkäyntimenettelyjen ja käsittelyaikojen yhdenmukaisuutta. Turun hovioikeuspiirin käräjäoikeuksissa on aloitettu vuonna 2002 oikeudenkäytön laadun parantamiseen tähtäävä projekti ja Rovaniemen hovioikeuspiirin vastaava hanke on käynnistynyt vuonna 1999. Muutoksenhakua kuvaavat tilastot osoittavat, että Rovaniemen laatuhyö on vähentänyt muutoksenhakua suhteessa muihin hovioikeuspiireihin.

Hovioikeuksien piirijakojen muuttamisesta on valmistunut ehdotus, jonka tarkoituksena on helpottaa hovioikeuksien asiamäärien epätasaisen jakautumisen aiheuttamaan ruuhkautumisongelmaan. Työryhmä esittää, että yhteensä 13 käräjäoikeutta siirrettäisiin toiseen hovioikeuspiiriin. Tavoitteena on työmäärän tasaaminen hovioikeuksien välillä.

Tuomarikoulutuksen kehittämistä valmistellut työryhmä on antanut mietintönsä. Tuomarin virkaan pätevyitymistä varten on tarkoitus luoda koulutusjärjestelmä, joka turvaa tuomareilta vaadittavan korkean ammattitaidon. Koulutusjärjestelmää ohjaisi ja sisällöstä päättäisi perustettava tuomarikoulutuslautakunta.

Tuomioistuimissa noin 60 % asioista pannaan vireille sähköisillä hakemuksilla. Asiakkaan tunnistus tapahtuu käyttäjätunnuksella ja salasanalla eikä allekirjoitusta ei vaadita. Vireillepano sähköpostilla on myös mahdollista. Oikeuslaitoksen verkkosivuilla (www.oikeus.fi) kerrotaan oikeuslaitoksen toiminnasta ja tarjotaan asiointia tukevaa yleistä opastusta. Yleisimmät oikeuslaitoksen käyttämät lomakkeet on saatavissa sähköisinä oikeuslaitoksen verkkosivuilta.

Käräjäoikeuksien teknisen toimintaympäristön kehittämistä käsiteltiin ministeriön johtoryhmässä keväällä 2002. Taloudellisista syistä johtuen on kuitenkin jouduttu luopumaan Lohjan ja Kouvolan uusiin oikeustaloihin suunnitelluista teknisistä ratkaisuista (kuvantallennus ym.).

2.1.8 Kriminaalipoliittisia kehittämistoimia

KESKEISET TAVOITTEET VUONNA 2002

- Rikoslain kokonaisuudistuksen loppuunsaattaminen
- Parannetaan mahdollisuuksia puuttua järjestäytyneeseen ja muuhun vakavaan rikollisuuteen
- Annetaan hallituksen esitykset rikoslain rikosvastuun edellytyksiä, vastuuvapausperusteita ja rangaistusten mittaamista koskevan yleisen osan uudistamisesta
- Valmistellaan toimenpiteet uhrin aseman parantamiseen liittyvän selvityksen pohjalta.
- Annetaan hallituksen esitykset vankeutta ja tutkintavankeutta koskevien säädösten uudistamisesta
- Annetaan sopimushoitoa koskeva hallituksen esitys.
- Jatketaan syyttäjien tehostettua toimintaa huumausainerikoksissa sekä parannetaan vankiloiden huumevalvontaa ja päihdekuntoutusta.
- Selvitetään yhteistyössä sisäasiainministeriön ja valtakunnansyyttäjänviraston kanssa keinoja rikosasioiden käsittelyn tehostamiseksi ja viranomaisyhteistyön parantamiseksi rikosprosessin eri vaiheissa
- Huolehditaan nuorten henkilöiden rikollisuuteen liittyvistä erityistoimista
- Rikosten seuraamusjärjestelmän ja yhteiskunnan tukitoimien yhteensovittaminen
- Jatketaan vankiloiden uudisrakennus- ja perusparannusohjelman toteuttamista
- Organisaation sekä laitos- ja henkilöstörakenteen kehittäminen
- Koulutusjärjestelmän kehittäminen

Rikoslain 1980 -luvulla aloitettu kokonaisuudistus on valmistumassa. Uudistuksella on pyritty luomaan tarkoituksenmukaisesti toimivat kriminalisoinnit ja johdonmukaisesti toisiinsa suhteutetut rangaistusuhat ottamalla samalla huomioon vakiintuneet rikosoikeudelliset oikeusturvatakeet. Kaikki vankeusuhkaiset rangaistussäännökset on siirretty rikoslakiin ja rikosten tunnusmerkistöt on porrastettu johdonmukaisesti törkeyden mukaan. Talousrikosten syytteeseen saattamista ja rikoshyödyn takaisinsaantia on tehostettu uudistamalla talousrikoksia koskevaa sääntelyä sekä pakkokeinolain hukkamiskieltoa, vakuustakavarikkola ja telekuuntelua koskevaa sääntelyä. Ensin mainittuun esitykseen sisältyvät lainmuutokset tulevat voimaan 1.4.2003.

Rikoksen uhrin aseman parantamista selvittäneen toimikunnan esittämät muutosehdotukset otetaan huomioon henkilövahinkojen korvaamista koskevien säädösten uudistamisen yhteydessä. Vuoden 2002 aikana laadittiin ohje rikoksen uhreille ja se on tarkoitus kääntää useille kielille.

Uuden rikosoikeudellisen seuraamuksen, sopimushoidon, valmistelua on jatkettu sopimushoitotoimikunnan mietinnön ja siitä saatujen lausuntojen pohjalta. Uudella seuraamuksella pyritään vähentämään sellaisten rikoksentehtäjäiden uusimisalttiutta, joiden rikollisuuteen ovat vaikuttaneet päihdeongelmat. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa vuonna 2003.

Vankeuslain, tutkintavankeuslain ja ehdonalaista vapauttamista koskevien rikoslain säännösten valmistelua on jatkettu ja niitä koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa keväällä 2003. Vankeuden tavoitteena olisi entistä selvemmin uusintarikollisuuteen vaikuttaminen sekä rikoksettoman elämäntavan ja vangin yhteiskuntaan sijoittumisen edistäminen.

Yhdyskuntapalveluun sisältyvien uusintarikollisuuden ehkäisemistä tukevia toimintaohjelmien laajuutta pyritään lisäämään ja laatua monipuolistamaan sekä yhdyskuntapalveluun tuomitun velvollisuuksia ja hänelle laadittavan palvelusuunnitelman sisältöä täsmentämään yhdyskuntapalvelua koskevan lain muutoksilla (HE 248/2002).

Kansallisen rikoksentorjuntaohjelman tavoite paikallisen rikoksentorjuntatyön synnyttämisestä tai aktivoimisesta on toteutunut varsin hyvin. Vuoden 2002 joulukuussa oli 316 kunnassa laadittu turvalisuussuunnitelma tai rikoksentorjuntaohjelma ja lähes kaikissa kunnissa ainakin alustava ohjelma. Hallitukselle on esitetty vuoden 1999 kansallisen rikoksentorjuntaohjelman seurantaraportti tammi-kuussa 2003. Uusina kehittämisalueina suositellaan muun muassa tiedon levittämistä hyviksi osoittautuneista käytännöistä, turvallisuustilannetta ja -kehitystä kuvaavien mittareiden luomista ja väkivallan keskeisiin lajeihin, huumerikollisuuteen ja talousrikoksiin, keskittyviä erityisohjelmia.

Rikosasioiden käsittelyyn osallistuvien viranomaisten yhteistyön kehittämiseksi on jatkettu vuonna 2001 käynnistettyä rikosasioiden toimintoketjuhanketta.

Uusintarikollisuuden torjunnassa erityistä huomiota on kiinnitetty nuoriin rikoksentekijöihin. Nuorten tekemien rikosten nopeutettua käsittelyä koskeneet kokeilut ovat osoittaneet, että käsittelyaikoja voidaan lyhentää merkittävästi. Myös sosiaalihuollon toimet on mahdollista kytkeä nykyistä tiiviimmin rikosoikeusjärjestelmän toimintaan. Nopeutettua ja yhteiskunnan tukijärjestelmiin paremmin integroitua käsittelyä on laajennettu jo yli kymmenelle uudelle alueelle tavoitteena, että kokeilussa kehitetyt toimintatavat vakiinnutettaisiin tavanomaisiksi työtavoiksi koko maassa. Nuorten rikoksentekijöiden seuraamusjärjestelmään sekä esitutkinta- ja oikeudenkäyntilainsäädännön uudistamista on jatkettu valmistelutoimikunnassa.

Eri seuraamuksiin tuomittujen yhteiskuntaan sijoittumisen edistämiseksi ja uusintarikollisuuden vähentämiseksi on jatkettu Yhteistyössä rikoksettomaan elämään –hankkeen tavoitteiden mukaisten toimintamallien käyttöönottoa. Toiminta keskitetään erityisesti nuoriin ja syrjäytymisvaarassa oleviin. Käytännön työ on jo käynnissä Hämeenlinnan ja Lahden seutukunnan alueella.

Vankeinhoidon toimintaympäristössä ja vankien ominaisuuksissa tapahtuneiden muutosten aiheuttamien kehittämispaineiden johdosta huhtikuussa 2002 käynnistettiin vankeinhoitolaitoksen organisaation ja toimintatapojen kehittämistä selvittänyt hanke, jonka loppuraportti valmistui joulukuussa 2002. Raportin mukaan tavoitteena on vankeinhoitolaitoksen organisaatorakenteen kehittäminen niin, että vankeusprosessi voidaan toteuttaa entistä suunnitelmallisemmin ja tavoitteellisemmin. Vankeinhoitolaitos organisoitaisiin nykyistä suuremmiksi laitoskokonaisuuksiksi. Tukipalvelutehtäviä keskitettäisiin ja rikosseuraamusalan keskushallinnon asemaa ja tehtäviä kehitetään uutta organisaatorakennetta vastaavasti. Lisäksi jatkotyössä valmisteltaisiin yksityiskohtainen suunnitelma henkilöstön ja henkilöstörakenteen kehittämisestä.

Rikoksentorjuntaa on edistetty ja toteutettu valtioneuvoston 4.3.1999 hyväksymän kansallisen rikoksentorjuntaohjelman (turvallisuustalkoiden) linjausten mukaisesti.

Oikeusministeriö on vastannut ohjelman toteutuksen seurannasta rikoksentorjuntaneuvoston avustamana. Vuoden aikana ohjelman valmisteltiin ohjelmaa koskeva seurantaraportti, jonka rikoksentorjuntaneuvosto luovutti vuoden 2003 alussa oikeusministeriölle. Raportin mukaan viranomaisten ja eri yhteisöjen yhteistyö kunnissa rikollisuuden ehkäisemiseksi on yleistynyt. Hankkeiden, toimenpiteiden ja niiden yhteensovittamisen vaikutuksista on kuitenkin edelleen varsin vähän tutkittua tietoa. Vaikka kuntiin lähetetyn kyselyn vastaajat eivät pitäneet neljä vuotta kestäneen ohjelman vaikutuksia rikollisuuteen tai turvallisuuteen kovin merkittävänä, näyttävät jotkut paikalliset hankkeet kuten esimerkiksi eräät nuoriin kohdistuvat hankkeet tuottaneen varsin hyviä tuloksia. Ohjelma sisältää laajasti julkisen vallan toimia, mutta painopiste on paikallisessa rikoksentorjunnassa. Keskeisellä sijalla on ollut eri

viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistyö ja paikallisten rikosensorjuntaohjelmien laatiminen. Seurantareportissa suositetaan turvallisuustalkoiden jatkamista sekä tiettyjä lisätoimenpiteitä ohjelman tehostamiseksi ja sen käynnistämisen kehityksen ylläpitämiseksi. Väkivaltarikollisuuden vähentämiseksi ehdotetaan erillistä ohjelmaa

Oikeusministeriö tukee paikallisia rikosensorjuntahankkeita vuosittain talousarviossa tarkoitukseen myönnettyjen varojen puitteissa. Vuonna 2002 tuli avustushakemuksia yhteensä 38 hankkeelle. Avustuksia myönnettiin yhdeksään eri hankkeeseen avustusta yhteensä 93 600 euroa. Paikallisten hankkeiden arviointiin varattuja avustuksia ei jaettu, koska toteuttamiskelpoisia arviointeja koskevia hakemuksia ei tullut.

Rikosensorjuntaa on tuettu rikosensorjuntaneuvoston järjestämällä seminaareilla, julkaisuilla ja muilla tietopalveluilla, oikeusministeriön avustuksilla sekä hankkeita ohjaamalla. Vuoden aikana aloitettiin Suomen kuntaliiton ja rikosensorjuntaneuvoston yhteishanke, jonka tavoitteena on paikallisen rikosensorjunnan ja rikosensorjuntayhteistyön kehittäminen, kuntalaisten turvallisuuden edistäminen ja hyvien käytäntöjen etsiminen Suomessa ja muualla Euroopassa toteutetusta rikosensorjuntatyöstä.

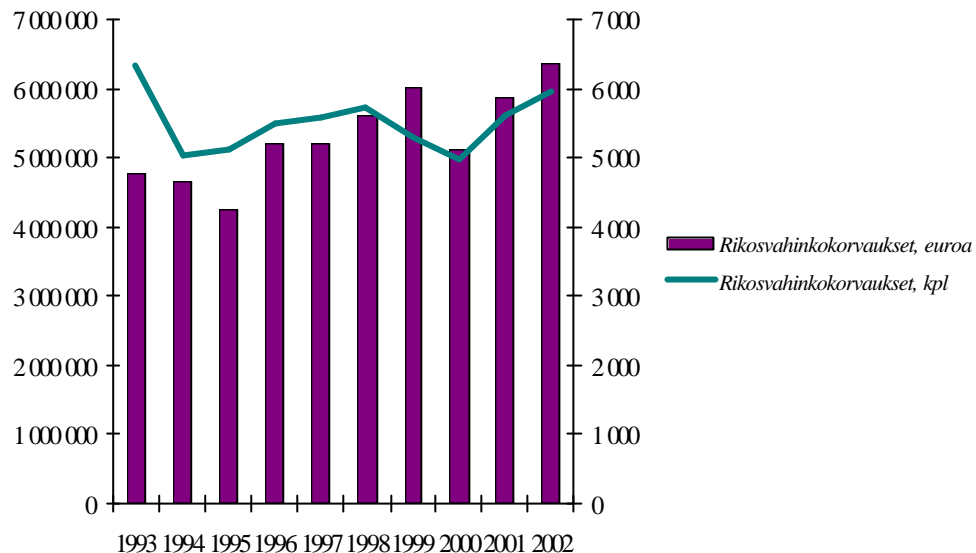
Oikeusministeriön ja rikosensorjuntaneuvoston yhteisesti julkaisema lehti *HAASTE - asiantuntevasti rikosensorjunnasta ja kriminaalipolitiikasta* ilmestyi neljänä numerona.

Vuonna 2001 perustettu Euroopan unionin rikosensorjuntaverkosto (EUCPN) vakiinnutti toimintaansa. Verkosto järjesti konferenssin kokemusten vaihtamiseksi hyvistä rikosensorjuntakäytännöistä. Lisäksi verkoston puitteissa käynnistettiin työryhmät rikollisuustilanteen kansainvälisestä vertailusta sekä nuorisorikollisuuden ja matkapuhelinanastusten ehkäisemisestä. Tietojen levittämiseksi eurooppalaisista rikosensorjuntapolitiikoista ja -käytännöistä avattiin vuoden lopulla Euroopan rikosensorjuntaneuvoston internet-sivusto.

Rikosvahinkolain sekä syyttömästi tuomituille tai vangituille valtion varoista maksettavasta korvauksesta annetun lain mukaisia korvauksia maksettiin vuonna 2002 yhteensä 7,3 milj. euroa, mikä on noin 11 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Rikosvahinkokorvauspäätöksiä tehtiin 5 959 kpl, 6 % edellisvuotta enemmän. Maksettu keskimääräinen korvaus, 1 066 euroa, pysyi suunnilleen edellisvuoden (1 048 euroa) tasolla. Rikosvahinkokorvausten käsittely on ruuhkautunut ja keskimääräinen käsittelyaika on pidentynyt muutamassa vuodessa noin viidestä kuukaudesta yli kahdeksaan kuukauteen. Käsittelyajan lyhentämiseksi lisättiin vuoden aikana korvauskäsittelijöiden määrää valtiokonttorissa. Syyttömästi tuomittujen ja vangittujen korvauksissa päätösten määrä (549) lisääntyi edellisvuodesta noin 12 %:lla. Keskimääräinen korvaus 1 752 euroa kasvoi 12 % edellisvuoteen (1 582 euroa) verrattuna.

Korvaushakemusten käsittelystä vastaa valtiokonttori. Vuonna 2002 oikeusministeriö maksoi tästä tehtävästä noin 1,2 milj. euroa.

Kuva 6. Maksetut rikosvahinkokorvaukset (kpl, euroa)

2.1.9 Hallinnonalan yleisiä kehittämistoimia

KESKEISET TAVOITTEET VUONNA 2002

- Palkkausjärjestelmän uudistaminen
- Hallinnonalan jatko- ja täydennyskoulutusjärjestelmien kehittäminen
- Henkilöstöjohtamisen kehittäminen ja sitä tukevan tietopohjan parantaminen
- Työkyvyn ylläpitoa tukevan toiminnan laajentaminen
- Johtamisen tietopohjan parantaminen
- Ministeriön organisaation kehittäminen
- Hallinnonalan tietotekniikkapalvelujen ja palvelurakenteiden kehittäminen
- Tietojärjestelmien kehittäminen ja käytettävyyden parantaminen
- Sähköisten palveluiden kehittäminen

Henkilöstön kehittäminen

Palkkausjärjestelmän uudistamisesta on tehty toimintavuoden aikana linjapäätös, jonka mukaan uudistukseen otetaan mukaan ensimmäisessä vaiheessa hallinto, oikeuslaitos (pl. lakimiestehtävät) ja rikosseuraamusala. Hallinnossa ensi vaiheen toteutusvirastoja ovat oikeusministeriö ja Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos. Näiden virastojen henkilöstön tehtävien vaativuus sekä henkilökohtainen työtehtävistä suoriutuminen on arvioitu. Peruspalkkojen määrittely on aloitettu ja palkkausjärjestelmää koskeva virkaehtosopimus on tarkoitus saada aikaan vuonna 2003. Rikosseuraamusalalla ovat ensi vaiheessa mukana kriminaalihuoltolaitos sekä yksi vankiloista. Työtehtävien vaativuus on arvioitu ja palkkauksia kokeva virkaehtosopimus on tarkoitus saada solmittua vuonna 2003. Oikeuslaitoksessa palkkausjärjestelmään siirtymisen valmistelut on aloitettu syyttäjälaitosta ja muuta oikeuslaitosta käsittelevissä valmisteluryhmissä.

Oikeuslaitoksen *koulutusjärjestelmään* liittyvää valmistelua on jatkettu yhteistyössä ammattikorkeakoulujen kanssa. Tavoitteena on tuottaa jatkossa enemmän oikeudellisia ja muita pätevyyskysymyksiä omaavaa

henkilöstöä oikeushallinnon tehtäviin. Hankkeesta on valmistunut vuonna 2002 tarkennettu suunnitelma. Tavoitteena on saada pilottimuotoinen kokeilu voimaan syksyllä 2003 (tai ammattikorkeakoulujen omista aikatauluista riippuen vuonna 2004).

Työ koko hallinnonalan kattavan *henkilöstöstrategian* laatimiseksi valtioneuvoston henkilöstöpoliittisen linjauksen sekä oikeuspolitiikan strategian perusteella jatkuu johdon keskustelulla aloittaisista henkilöstöä koskevista painopisteistä.

Ministeriössä on käynnistetty yli- ja keskijohdon *henkilöstöjohtamisen* systemaattinen kehittäminen. Henkilöstöjohtamista on painotettu oikeuspolitiikan strategiassa.

PRIMAn kehittäminen on vuonna 2002 painottunut hallinnonalan toimintatapojen yhtenäistämistä tukevien ratkaisujen suunnitteluun sekä henkilöstö- ja palkkausasioiden hoitoa tehostavien muutosten toteuttamiseen. Priman kehittämisestä, ylläpidosta ja käyttöönotosta aiheutuneet menot vuonna 2002 olivat 0,3 milj. euroa.

Henkilöstöraportointia tuottava *eHRM-info-järjestelmä* otettiin käyttöön vuoden 2002 alusta. Järjestelmällä tuotetaan oikeusministeriön hallinnonalan henkilöstötilinpäätös. Henkilöstötilinpäätöksessä esitetään oikeusministeriön ja sen hallinnonalan henkilöstöjohtamista tukevia tietoja. Vuoden 2002 HTP:n laajuus ja keskeinen sisältö on: 1. Nykyiset henkilöstöpanokset (henkilöstörakenne ja työajan käyttö), 2. Henkilöstötarve (henkilöstön kysyntä ja tarjonta), 3. Henkilöstön motivaatio, osaaminen ja työkuunto (työtyytyväisyys, sairastavuus ja tapaturmat, vaihtuvuus, pätevyys), 4. Henkilöstöinvestoinnit (työtyytyväisyyden edistäminen ja ylläpito, työterveydenhuolto), 5. Tulokset (taloudelliset ja muut toiminnan tunnusluvut esim. toimintamenot/htv ja työvoimakustannukset). Lisäksi järjestelmällä tuotetaan ministeriön ja hallinnonalan tulosohejausta tukevaa sekä virkaehtosopimusneuvotteluissa tarvittavaa raportointia. *eHRM-info-järjestelmän* kehittämisestä, ylläpidosta ja käyttöönotosta aiheutuneet menot vuonna 2002 olivat noin 50 000 euroa.

Työhyvinvointitoiminnan kehittämistä on jatkettu aikaisempien suunnitelmien ja linjausten mukaisesti. Sen lisäksi ministeriön ja hallinnonalan tulossopimuksissa on otettu huomioon työhyvinvointitoiminnan kehittäminen siten kuin valtionhallinnon KAIKU-hankkeessa on edellytetty. Hallinnonalalta osallistuu useita virkamiehiä valtiokonttorin järjestämään koulutukseen. Ministeriö koordinoi hanketta.

Ohjaus- ja seurantajärjestelmät

Oikeusministeriön ensimmäinen oikeuspolitiikan strategia valmistui joulukuussa 2002. Asiakirja sisältää hallinnonalan tärkeimmät linjaukset asioissa, joissa kehittämistarve on suurin. Tavoitteet on asetettu ulottumaan vuoteen 2012.

Tammikuussa 2002 asetettiin toimintolaskentahanke, joka jatkoi vuonna 2000 käynnistettyjä pilottihankkeita (17 virastoa ja 10 ministeriön yksikköä), laati raportin toimintolaskennan hyödyntämisestä oikeusministeriössä ja oikeuslaitoksessa sekä valmisteli ja toteutti uuden järjestelmän hankinta- ja määrittelytyön. Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen uusi toimintolaskentajärjestelmä (TARMO) otetaan käyttöön pilottiyksiköissä vaiheittain tammi-maaliskuussa 2003.

Oikeusministeriössä on käynnistetty vuonna 2002 oikeusministeriön hallinnonalan maksustrategian valmistelu. Tavoitteena on täsmentää hallinnonalan maksulliseen toimintaan liittyvät periaatteet ja tavoitteet. Maksustrategian muodostamiseksi on ryhdytty kartoittamaan ja tarkistamaan nykyiset tuotettavat maksuttomat ja maksulliset suoritteet sekä maksullisten suoritteiden hinnoitteluperusteet. Samoin usean vuoden maksullisen toiminnan tuottojen kehittymistä koskevaa tietoa on kerätty analysoitavaksi.

Tietohallinto

Oikeusministeriön hallinnonalan tietohallinto organisointiin uudelleen siten, että 1.6.2002 aloitti toimintansa tietohallintoyksikkö ja 1.1.2003 oikeushallinnon tietotekniikkakeskus. Ministeriön eri osastojen tietohallinto yhdistettiin osastoista erilliseksi tietohallinnon vastuualueeksi, jonka tavoitteena on yhdistää ministeriön ja tietohallinnon strateginen suunnittelu.

Uusi tietohallinnon vastuualue laati osastojen kanssa syksyllä 2002 palvelusitoumukset, joiden perusteella määriteltiin kunkin toimintasektorin tietotekniset palvelut ja niiden rahoitus vuodelle 2003.

Vuoden 2002 aikana on oikeusministeriön ja sen hallinnonalan käyttö- ja verkotetut palvelut kilpailutettu uuden yhteisesti sovitun palvelurakenteen mukaisesti tavoitteena entistä taloudellisemmat ja laadukkaammat palvelut. Kilpailutuksen tuloksena saatiin aikaan merkittäviä säästöjä ja parempi toimittajahallinta.

Vuonna 2002 jatkettiin ministeriön hallinnonalla keskeisinä järjestelmähankkeina uusien ulosottojärjestelmän ja sakkojen perintäjärjestelmän rakentamista. Järjestelmät korvaavat osittain vanhentunutta keskuskoneteknologiaa sekä tukevat uutta lainsäädäntöä ja sen mukaista toimintaprosessia. Myös uusi vankitietojärjestelmä on rakenteilla. Mainitut järjestelmät tulevat käyttöön vuonna 2004. Osittain on myös uudistettu vaalitietojärjestelmää vuoden 2003 vaaleja varten.

Vuonna 2002 valmisteltiin sähköisen asioinnin palvelustrategiaa, joka tukee ministeriön strategiaa vuoteen 2012. Keskeiset linjaukset on määritelty ja palvelustrategia viimeistellään vuoden 2003 alkupuolella.

Viestintä

Julkisuuslain (621/1999) mukaisesti oikeusministeriö ja sen hallinnonala tiedottaa aktiivisesti toiminnastaan. Lakia täydennettiin keväällä 2002 julkisuusasetuksen muutoksella (380/2002) samoin kuin valtioneuvoston viestintäsuosituksilla, joiden mukaisesti oikeusministeriö on pyrkinyt kehittämään viestintäänsä ja edistämään omalta osaltaan avointa hallintokulttuuria. Vuonna 2002 käynnistettiin yhdessä korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden kanssa tuomioistuinten päälliköille tarkoitettu viestintäkoulutus. Koulutus jatkuu vuonna 2003.

Vuoden 2002 aikana lehdistötiedotteita lähetettiin oikeusministeriöstä eri tiedotusvälineille ja julkaistiin ministeriön verkkosivuilla yhteensä 182 kpl. Ruotsiksi tiedotteista käännettiin noin kolmasosa. Tavoitteena on lisätä ruotsinkielisten tiedotteiden määrää.

Kesäkuussa 2002 voimaan tulleesta oikeusapu-uudistuksesta järjestettiin kevään aikana valtakunnallista, alueellista ja paikallista tiedotusta. Oikeusaputoimistot järjestivät avoimien ovien päiviä, joissa oli yli 2000 kävijää. Samassa yhteydessä järjestettiin maakunnallisia tiedotustilaisuuksia. Uudistuksesta kertova esite tehtiin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä verkkoversiona saameksi ja venäjäksi. Esitettä on jaettu oikeusaputoimistoihin, käräjäoikeuksiin, poliisille, kunnille, kuluttajaneuvojille ja sovittelijoille.

Maaliskuussa voimaan tulleesta uutta rekisteröityä parisuhdetta koskevasta laista tehtiin esite. Samoin uudistettiin avioliittolaista ja puolison ja lapsen sukunimestä kertovat esitteet. Kaikki asiakasesitteet löytyvät myös ministeriön verkkosivuilta.

Ministeriön verkkosivujen www.om.fi tietosisältöä syvennettiin lisäämällä tietoa hankkeista, joihin ei tässä vaiheessa liity lainvalmistelua. Erilaisten valmisteluasiakirjojen ja lakiluonnosten sähköistä julkaisemista jatkettiin. Julkaisuihin kertovat sivut uudistettiin, ja mm. julkaisusarjojen luettelot tilaustietoineen löytyvät verkosta. Verkkosivujen ruotsinkielistä osiota uudistettiin, ja sivuille lisättiin ruotsinkielistä ajankohtaismateriaalia. Verkkosivujen linkitystä ja löydettävyyttä parannettiin. Vuonna

2002 oikeusministeriön verkkosivuilla oli noin 47 miljoonaa sivulatausta. Sivuston päätoimittajuus kuuluu tiedotusyksikölle.

Oikeuslaitoksen toiminnasta kertovassa verkkosivustossa www.oikeus.fi avattiin syksyllä 2002 uusi palvelu, jossa on valtakunnallinen lista eri puolilla maata pakkohuutokaupoissa myynnissä olevista kohteista. Oikeuslaitoksen sivujen yhteyteen oli vuoden 2002 loppuun mennessä avattu myös noin 130 oikeushallinnon viraston omat palvelusivut. Virastojen omien palvelusivujen tekemistä tuettiin verkkokirjoittamisen koulutuksella. Sivustosta vastaa oikeushallinto-osasto.

Oikeusministeriön tiedotuslehden OHO:n ulkoasu uudistettiin, ja lehdessä siirryttiin neliväripainatukseen. Lehteä markkinoitiin eri sidosryhmille, mm. tarjoamalla lehteä alennettuun hintaan lautamiehille ja opiskelijoille. Lehden tunnettuutta pyrittiin myös lisäämään postittamalla lokakuun numero kaikille Suomen Asianajajaliiton jäsenille.

Oikeusministeriön julkaisusarjat uudistettiin vuoden 2002 alusta. Tavoitteena oli selkeyttää ministeriön julkaisutoimintaa niin, että julkaisuja tarvitsevat löytävät ne aiempaa paremmin. Sarjat saivat myös yhtenäisen, tunnistettavan ulkoasun. Kaikki sarjat julkaistaan sekä paperi- että verkkoversioina. Julkaisuja myy Edita Oyj, ja niitä voi myös tilata verkon kautta.

2.2 ERÄÄT VIRASTOT

2.2.1 Konkurssiasiamiehen toimisto

Konkurssiasiamiehen toimiston tehtävänä on seurata konkurssipesien toimintaa sekä edistää ja valvoa hyvän pesänhoitotavan noudattamista. Konkurssien määrä on kääntynyt vuoden 2002 aikana nousuun ensimmäisen kerran kymmeneen vuoteen. Nousua edelliseen vuoteen verrattuna on noin 5 %:a.

Konkurssiasiamiehen toimiston toimintamenot olivat 1,1 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä 9. Toimintamenot pienenevät 6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Erityistilintarkastuksiin oli käytettävissä 90 000 euroa, mikä on vähemmän kuin vuonna 2001. Konkurssivelallisen erityistarkastuksia tehtiin konkurssiasiamiehen toimeksiannosta toimintavuonna 123 kappaletta ja konkurssipesien hallinnon tarkastuksia 9 kappaletta.

Taulukko 3. Konkurssiasiamiehen toimiston tunnusluvut v.2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed.vuoteen
KONKURSSIASIAMIEHEN TOIMISTON TOIMINTAMENOT (eur)	1 082 752	1 198 748	1 152 000	1 123 000	-3 %	-6 %
KONKURSSIASIAMIEHEN TOIMISTON HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	9	9	9	9	0 htv	0 htv

Konkurssipesien tarkastuksiin liittyvää ja muuta yhteistyötä on edelleen jatkettu viranomaisyhteistyön kehittämisprojektiin (VIRKE) osallistuen. Kertomusvuonna erityistä huomiota on kiinnitetty sellaisiin konkurssiyrityksiin, joissa epäillään yritystoiminnan vastuiden siirtämistä ulkopuolisille henkilöille korvausta vastaan.

Konkurssipesän pesänhoitajan vapauttamiseen tehtävistään ei ole viime vuosina ilmennyt aihetta yhtä usein kuin konkurssiasiamiehen toiminnan alkuvuosina. Vuonna 2002 konkurssiasiamiehen aloitteesta vapautettiin tehtävästään kuusi pesänhoitajaa yhteensä kahdeksassa konkurssipesässä. Erottamisperusteina ovat olleet esteellisyyskysymykset ja lähinnä työuupumuksesta johtuvat pesänhoidon laiminlyönnit.

Konkurssilainsäädännön uudistamishdotus sisältää konkurssiasiamiehen tehtävien ja toimivaltuuksien laajentamista. Tärkeimmät uudet tehtävät liittyvät konkurssin raukeamistilanteisiin ja kokonaan uuteen menettelyyn, julkisselvitykseen. Oikeusministeriön asettama julkisselvityksen käyttöönottoa valmisteleva työryhmä sai syksyllä 2002 valmiiksi selvityksensä, jossa on kuvattu julkisselvityksen vaikutuksia konkurssiasiamiehen työhön ja sen taloudellisia ja organisatorisia vaikutuksia.

Konkurssiasiamiehen apuna hyvän pesänhoitotavan kehittämisessä toimii konkurssiasiaain neuvottelukunta. Kertomusvuonna konkurssiasiaain neuvottelukunta on antanut uudet suositukset Konkurssivela-laisen toiminnan erityistarkastuksesta ja Takaisinsaannista konkurssissa. Valmisteltavana on lisäksi ollut suoritus Työsuhteisiin liittyvistä kysymyksistä konkurssissa.

2.2.2 Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen keskeinen tehtävä on rikollisuustilanteen seuranta ja arviointi. Tässä keskeinen väline on vuotuinen katsaus rikollisuustilanteeseen, jossa pyritään antamaan kokonaiskuva rikollisuuden tasosta, rakenteesta ja kehityslinjoista sekä perustiedot rikosoikeudellisen järjestelmän toiminnasta. Rikollisuustilanne 2001 –katsauksen erityisteemoina olivat nuorisorikollisuus, naiset väkivallan uhreina, ulkomaalaisten rikollisuus, rikollisuuden pelko ja rikollisuus suurissa kaupungeissa.

Kriminologisen yksikön painopistealueina ovat olleet väkivaltarikollisuus sekä nuorisorikollisuus ja nuorten seuraamusjärjestelmä. Henkirikoksista vuosina 1998-2000 julkaistiin tutkimus ja Poliisiammattikorkeakoulun kanssa käynnistettiin pysyväksi tarkoitettu henkirikosten seurantajärjestelmä. Laitoksen määrävälein tekemän nuorisorikollisuuskyselyn tulokset vuodelta 2001 julkaistiin, ja laitos liittyi kansainväliseen nuorten väkivaltakokemuksia kartoittavaan tutkimushankkeeseen. Nuorten työsäkäynnin, päihteiden käytön ja rikoskäyttäytymisen välisistä suhteista julkaistiin väitöskirja.

Nuorten seuraamusjärjestelmän toimintaa selvitettiin tutkimuksissa nuorisorangaistuksen soveltamisesta ja nuorisoprosessin toimivuudesta. Seuraamusjärjestelmää arvioitiin niin ikään vuoden 1999 sakkouudistuksen vaikutuksia kartoittaneessa haastattelututkimuksessa. Vuonna 2001 käynnistetyn rikosjulkisuus ja rikospelot –hankkeen ensimmäinen osaraportti julkaistiin.

Rikollisuustutkimuksen ohella tutkimuslaitoksen painopistealueena oli lakiuudistusten seuranta. Velkaongelmien hallintajärjestelmiä käsittelevässä monivuotisessa tutkimushankkeessa julkaistiin väitöskirjatutkimus, ”Luottoyhteiskunta”. Julkisuuslainsäädännön, prosessiuudistusten sekä huumausainerikoksia koskevien lainuudistusten seuranta jatkettiin. Yleisessä yksikössä jatkettiin Oikeusolot -katsauksen valmistelua; vuonna 2003 ilmestynyt raportti sisältää tietoja kansalaisten kokemista oikeusongelmista sekä keskeisten oikeudellisten instituutioiden (mm. tuomioistuimet, oikeudelliset palvelut ja laillisuusvalvojat) toiminnasta.

Laitoksen julkaisusarjassa julkaistiin 12 tutkimusraporttia. Kaiken kaikkiaan laitoksen tutkijat julkaisivat 97 kirjoitusta ja pitivät 95 esitelmää. Laitos oli edustettuna 28 valmistelu- ja toimielimessä.

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen toimintamenot vuonna 2002 olivat 1,1 milj. euroa ja maksullisen toiminnan nettoutettavat tulot 0,15 milj. euroa. Henkilöstömäärä oli 20,2 henkilötyövuotta.

Oikeusministeriön vuonna 2002 valmistuneessa strategiassa nähdään hallinnoalan panostus tutkimukseen ja muuhun tietopohjan kehittämiseen aivan liian vähäiseksi. Strategiassa esitetään useita linjauksia tutkimus toiminnan sekä tutkimustiedon ja sekä viranomaistoiminnassa syntyvän tiedon hyväksikäytön tehostamiseksi.

Taulukko 4. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tunnusluvut v.2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
OPTULAN NETTOTOIMINTAMENOT (eur)	830 231	952 368	1 060 000	1 006 564	-5 %	6 %
Maksullisen toiminnan tulot (eur)	335 322	215 843	168 000	154 217	-8 %	-29 %
OPTULAN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	15	18,5	19	20,2	1,2 htv	1,7 htv

2.2.3 Oikeusrekisterikeskus

Oikeusrekisterikeskus vastaa sakkorangaistusten, rikesakkojen, valtiolle tuomittujen korvausten, omaisuudenmenettämisseuraamusten, valtion takautumisoikeuteen perustuvien rikosvahinkosaamisten sekä ylikuormamaksujen täytäntöönpanosta. Viraston tehtävänä on myös muuntorangaistuksen määrittämisestä koskevan asian vireillepano ja muuntorangaistukseen tuomitun toimittaminen rangaistustaan suorittamaan. Oikeusrekisterikeskus ylläpitää eräitä oikeusrekistereitä, kuten rikosrekisteriä, velkajärjestelyrekisteriä, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriä, liiketoimintakieltorekisteriä, lahjoitusasianrekisteriä, avioehtoasianrekisteriä ja kaupanvahvistajarekisteriä sekä luovuttaa laissa säädetyn edellytyksin tietoja niistä.

Toiminnan yleistavoitteena on, että täytäntöönpanotehtävät ja rekistereiden ylläpito sekä tietojen luovuttaminen rekistereistä hoidetaan nopeasti oikeusturvanäkökohdat huomioonottaen.

Täytäntöönpantavaksi vuonna 2002 saapui 235 000 rangaistusmääräystä, 98 000 rikesakkoa, 3 300 ylikuormamaksua ja 2 800 rikosvahinkokorvausta. Tuomioistuimista saapui täytäntöönpantavaksi sakko-, korvaus- ja omaisuudenmenetysasioita yhteensä 82 000. Muuntorangaistuksia tuomittiin 19 200.

Rikosrekisteristä luovutettiin 320 000 otetta ja 120 000 muuta tietoa. Viisumia tai työlupaa varten yksityishenkilöille luovutettiin 5 000 rikosrekisterinotetta.

Uusittu laki sakon täytäntöönpanosta tuli voimaan 1.10.2002. Rikosvahinkolain mukaisten valtion takautumisoikeuteen perustuvien saamisten periminen siirtyi la in voimaantullessa Valtiokonttorista Oikeusrekisterikeskukselle tuoden mukanaan siirtymäsäännöksen mukaisesti arviolta 18 000 käsittelemättömän asian ruuhkan. Sen purkaminen on käynnistetty ripeästi. Painotetulla työmäärällä mitattuna oikeusrekisterikeskuksen perustoiminnan työmäärä väheni lähinnä rangaistusmääräysten myötä noin 7 % edelliseen vuoteen verrattuna. Huomattava osa ORK:n henkilöstön työpanoksesta kertomusvuonna käytettiin uuden perintäjärjestelmän (Rajsa) kehittämiseen. Järjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2004.

Oikeusrekisterikeskuksen nettotoimintamenot olivat noin 2,4 milj. euroa ja tulot julkisoikeudellisten ja liiketaloudellisten suoritteiden myynnistä yhteensä 0,3 milj. euroa. Sakkotuloja perittiin yhteensä 59 milj. euroa. Henkilöstön määrä oli 51 henkilötyövuotta.

Taulukko 5. Oikeusrekisterikeskuksen tunnusluvut v. 2002

	Totetuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Painotettu työmäärä (suoriteyks.)	33 842	39 157	38 994	36 357	-7 %	-7 %
NETTOTOIMINTAMENOT (eur)	2 220 466	2 536 732	2 455 000	2 407 812	-2 %	-5 %
Maksullisen toiminnan tulot (eur)	342 734	316 956	286 000	335 363	17 %	6 %
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	48	48	49	51	2 htv	3 htv
TALOUDELLISUUS (eur/pain.työm.)	66	65	63	66	5 %	2 %
TUOTTAVUUS (pain. työm./htv)	705	823	796	713	-10 %	-13 %

2.2.4 Onnettomuustutkintakeskus

Onnettomuustutkintakeskus vastaa suuronnettomuuksien sekä ilmailu-, raideliikenne ja vesiliikenneonnettomuuksien tutkinnasta samoin kuin valmiuksien ylläpitämisestä onnettomuustutkinnan käynnistämiseen ja toimeenpanoon.

Onnettomuustutkintakeskuksen toimintakäsikirja valmistui asetetun tavoitteen mukaisesti syksyllä 2002. Tiedotustoiminnan valmiuksia parannettiin mm. osallistumalla viestintäkoulutukseen ja kehittämällä Onnettomuustutkintakeskuksen kotisivuja. Virassaan 1.1.2002 aloittanut uusi johtaja on henki-

lökunnan opastuksella perehtynyt monipuolisesti keskuksen toimintaan ja tavannut laajasti sidosryhmien edustajia. Tavoitteiden mukaisesti on myös kilpailutettu tutkimuslaitoksia, kun niiltä on tilattu onnettomuustutkintaan liittyviä selvityksiä. Kansainvälisen yhteistoiminnan laatuvaatimuksia on selvitetty mm. onnettomuustutkijoiden kansainvälisissä kokouksissa ja tekemällä joitakin yhteistutkintoja mm. saksalaisten, englantilaisten, norjalaisten ja ruotsalaisten onnettomuustutkijoiden kanssa. Lisäksi teetettiin konsulttitoimistolla sidosryhmäselvitys tärkeimpien kotimaisten sidosryhmien onnettomuustutkintaan liittyvien käsitysten ja odotusten kartoittamiseksi

Tutkinnan käynnistämiseksi Onnettomuustutkintakeskuksella on ympärivuorokautinen päivystysjärjestelmä. Onnettomuustutkintakeskus aloitti vuonna 2002 tutkinnan 41 tapauksesta, joista 11 oli raide-liikenneonnettomuuksia tai vaaratilanteita, 15 ilmailuonnettomuuksia tai vaaratilanteita, 14 vesiliikenneonnettomuuksia tai vaaratilanteita sekä 1 suuronnettomuuden vaaratilanteeksi luokiteltu muu onnettomuus (ja tapauksia). Suuronnettomuuksia ei vuonna 2002 tapahtunut.

Onnettomuustutkintakeskuksen menot vuonna 2002 olivat 780 000 euroa ja henkilöstömäärä 10,3 henkilötyövuotta. Tutkintamäärärahoja käytettiin kertomusvuonna 826 375 euroa. Käytännön tutkinta perustuu paljolti ulkopuolisten, eri alojen asiantuntijoiden käyttöön.

Taulukko 6. Onnettomuustutkintakeskuksen tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
ONNETTOMUUSTUTKINTA- KESKUKSEN TOIMINTAMENOT (eur)	698 715	759 422	750 000	780 009	4 %	3 %
ONNETTOMUUSTUTKINTA- KESKUKSEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	10	10	9	10,3	1 htv	0,3 htv

2.2.5 Tietosuojalautakunta

Tietosuojalautakunta käsittelee ja ratkaisee asiat, jotka henkilötietolain mukaan kuuluvat sen päätettäväksi. Tietosuojalautakunta voi myöntää rekisterinpitäjille lupia henkilötietojen käsittelyyn määrätyillä edellytyksillä. Lautakunta voi myös antaa henkilötietojen käsittelyä koskevia määräyksiä. Tietosuojalautakunta käsittelee lisäksi henkilötietojen käsittelyyn liittyviä lain soveltamisalan kannalta periaatteellisesti tärkeitä kysymyksiä ja seuraa henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön kehittämistarvetta sekä tekee tarpeelliseksi katsomiaan aloitteita.

Tietosuojalautakunta kokoontui 10 kertaa vuonna 2002. Vuonna 2002 tuli vireille yhteensä 41 asiaa, kun edellisellä vuonna vireille tuli 26 asiaa. Vireille tulleista asioista 10 oli lautakunnan kokouksessa käsiteltäviä lupa-asioita, kun vastaava luku edellisellä vuonna oli 6. Lupa-asioden keskimääräinen käsittelyaika oli edelleen alle 3 kuukautta. Tietosuojalautakunnan menot vuonna 2002 olivat 11 023 euroa.

2.2.6 Tietosuojavaltuutetun toimisto

Tietosuojavaltuutetun toimiston tehtävien painopiste oli ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Kirjallisesti vireille tulleiden asioiden määrä (lukuunottamatta ilmoitusasioita) kasvoi suhteessa edelliseen vuoteen. Asiamäärien kasvun voidaan katsoa johtuvan toisaalta sekä rekisteröityjen että rekisterinpitäjien tietosuojatietoisuuden lisääntymisestä, toisaalta myös sähköpostin käytön helppoudesta. Ilmoitusasioiden määrä on vakiintunut henkilötietolain siirtymäkauden päätyttyä vuonna 2001.

Ennaltaehkäisevän toiminnan keskeisenä toimintamuotona on ollut sidosryhmäyhteistyö. Tätä yhteistyötä on toteutettu sekä organisoidussa muodossa että esiintulleiden tarpeiden pohjalta. Tavoitteena on ollut muun muassa henkilötietolain yhtenäisen tulkinnan ja käytännön aikaansaaminen eri hallinnonaloilla ja toimialoilla sekä toimialakohtaisten käytännesääntöjen ja muun ohjauksen aikaansaaminen.

Ennaltaehkäisevän toiminnan keskeisenä toimintamuotona on ollut myös yleisohjauksen ja koulutuksen toteuttaminen. Tietosuojaosaamisen ja -tietoisuuden lisäämiseksi toimisto laati muun muassa yleisesitteet erikseen rekisterinpitäjille ja rekisteröidyille. Julkaisuja jaettiin laajasti eri hallinnonaloille, järjestöille ja intressiryhmille. Koulutustoiminnan laajuus säilyi suurin piiretin ennallaan (noin 140 koulutuslentoa).

Käytännesääntötyö on jatkunut vilkkaana. Tiedotustoimintaa on tehostettu kehittämällä kotisivuja lukijaystävällisemmiksi ja informatiivisemmiksi. Viranomaispalveluissa painopiste on ollut lausunton antamisessa, erilaisiin työryhmiin osallistumisessa sekä lainsäädännön laatimista koskevan ohjeistuksen aikaansaatamisessa. Käytännesääntötyötä toteutettiin useilla toimialoilla.

Tarkastustoiminnan merkittävin hanke oli ns. nettipoliisiselvitys. Selvityksessä kartoitettiin henkilötietolain edellyttämän informointivelvoitteen huomioon ottamista kaikkiaan yhteensä noin 500 valtion viranomaisen, kunnan, yrityksen, yhdistyksen ja tiedotusvälineen verkkosivuilta. Myös muun tarkastustoiminnan pääteemana oli rekisteröityjen oikeuksien toteuttaminen henkilötietojen käsittelyssä. Etätarkastuksia kohdennettiin erityisesti verkossa tapahtuvaan toimintaan.

Kansainvälinen yhteistyö käsitti kertomusvuonna mm. Euroopan Unionin asianomaisten jäsen-maiden tietosuojaviranomaista koostuvien työryhmien ja valvontaelinten työhön osallistumisen. Tärkeimmät työryhmät olivat EU:n tietosuojadirektiivin 29 artiklan mukainen tietosuojaryhmä, Europol- ja Schengen-sopimusten sekä Eurodac-sopimusten perusteella asetetut yhteiset valvontaelimet sekä tullitietojärjestelmän valvontaelin. Valitusasioiden esittelijätason yhteistyö jatkui niinikään entisessä laajuudessa.

Toimintaan liittyvien kirjallisesti vireille tulleiden toimenpide- ja selvityspyyntöjen määrä lisääntyi 11 % :lla (ilmoitusasiat poislueutuna). Käsiteltyjen asioiden määrää lisäytyi 14 %:lla. Kaikkien asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli noin 4 kk. Kansalaisilta vireille tulleiden asioiden keskimääräistä käsittelyaikaa kyettiin jokin verran lyhentämään ollen vähän yli 6 kuukautta.

Tietosuojavaltuutetun toimiston menot olivat 1,2 milj. euroa ja henkilötyövuosien määrä oli 19,4.

Taulukko 7. Tietosuojavaltautetun toimiston tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)						
Tietosuojavaltautetun tsto	18	19	19	19,4	0,4 htv	0,4 htv
TOIMINTAMENOT (eur)						
Tietosuojavaltautetun tsto	1 038 510	1 124 551	1 253 000	1 176 746	-6 %	5 %

2.2.7 YK:n yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipoliitiikan instituutti (HEUNI)

Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipoliitiikan instituutti (HEUNI) toimii YK:n eurooppalaisena alueinstituuttina. Sen toiminnan keskeiset suuntaviivat ja painopisteet määrittää ennen muuta YK:n kriminaalipoliittinen komissio vuotuisessa istunnossaan. Lisäksi instituutin työohjelmassa otetaan huomioon kriminaalipoliitiikan kentän huomattavat kansainväliset tapahtumat sekä kriminaalipoliittisesti ajankohtaiset kysymykset Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, jos ne poikkeavat YK:n kriminaalipoliittisen ohjelman painopisteistä. Kriminaalipoliittisen komission päätöksiin ja kriminaalipoliittiseen ohjelmaan perustuvat vuonna 2002 vireillä olevat hankkeet ovat koskeneet mm. perheväkivaltaa ja väkivallan naisuhreja. Alueelliset hankkeet ovat koskeneet mm. Keski- ja Itä-Euroopan vankilaoloja. Instituutissa toimitettiin julkaisukuntoon neljä ns. maaprofiilijulkaisua (Kroatia, Romania, Tshekin tasavalta ja Skotlanti), jossa esitellään valtioiden rikosoikeusjärjestelmää, rikoslainsäädäntöä ja kriminaalipoliitiikkaa.

HEUNIn menot vuonna 2002 olivat noin 0,4 milj. euroa ja henkilöstömäärä 6,3 henkilötyövuotta.

Taulukko 8. YK:n yhteydessä toimivan Euroopan kriminaalipoliitiikan instituutin (HEUNI) tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
HEUNIN TOIMINTAMENOT (eur)	363 622	432 549	406 000	391 130	-4 %	-10 %
HEUNIN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	6	7		6,3	0,3 htv	- 0,7 htv

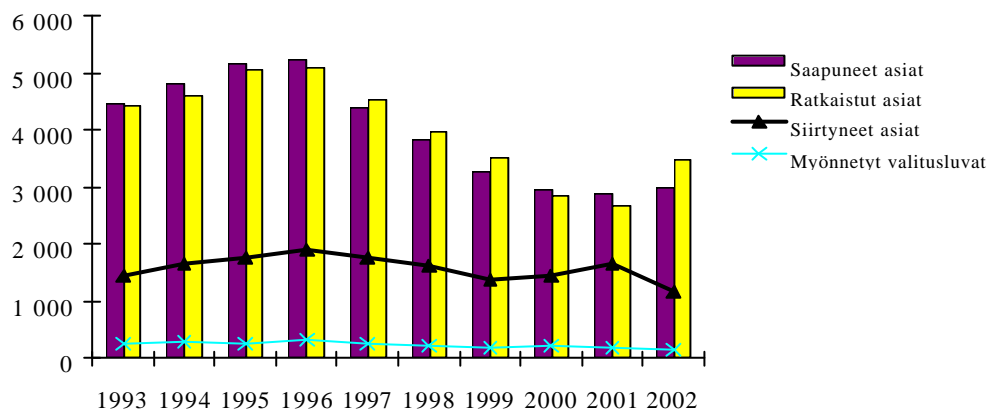
2.3 TUOMIOISTUIMET

2.3.1 Korkein oikeus

Korkeimman oikeuden tärkein tehtävä on antaa hovioikeuksien ja kärjäoikeuksien lainkäyttöä ohjaavia ja yhdenmukaistavia prejudikaatteja. Prejudikaattien merkitys on lainsäädännön lisääntyessä entistä tärkeämpi. Korkein oikeus huolehtii tuomiovallan käytöstä ja tasosta myös antamalla lausuntoja lainsäädäntöhankkeista ja tekemällä lainsäädäntöaloitteita.

Korkeimpaan oikeuteen saapui 3 014 asiaa vuonna 2002. Näistä 34 % oli riita-asioita ja 38 % rikosasioita. Tyypillisimmät riita-asiat olivat ulosottovalituksia, vahingonkorvauslakiin perustuvia riita-asioita ja velkajärjestelyhakemuksia. Suurimpia rikosasiaryhmiä olivat pahoinpitelyt, törkeät huumausainerikokset ja varkauudet. Myönnettyjen valituslupien määrä vuonna 2002 oli 169 ja julkaistujen ratkaisujen eli prejudikaattien määrä 124. Riita- ja rikosasioissa myönnettyjen valituslupien määrä oli suunnilleen sama, noin 7 % hakemuksista.

Kuva 7. Korkeimman oikeuden työtilanteen kehitys v. 1993-2002

Vuonna 2002 Korkein oikeus ratkaisi 3 475 asiaa, mikä on lähes 800 asiaa ja 29 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Työtapojen kehittäminen näkyy paitsi ratkaisumäärien kasvuna, myös käsittelyajan lyhentymisenä.

Keskimääräinen käsittelyaika lyheni noin kuukaudella vuoteen 2001 verrattuna ja oli 6,3 kk. Hylättyjen valituslupahakemusten käsittelyaika oli keskimäärin 5,3 kuukautta ja asiaratkaisujen 18,2 kuukautta.

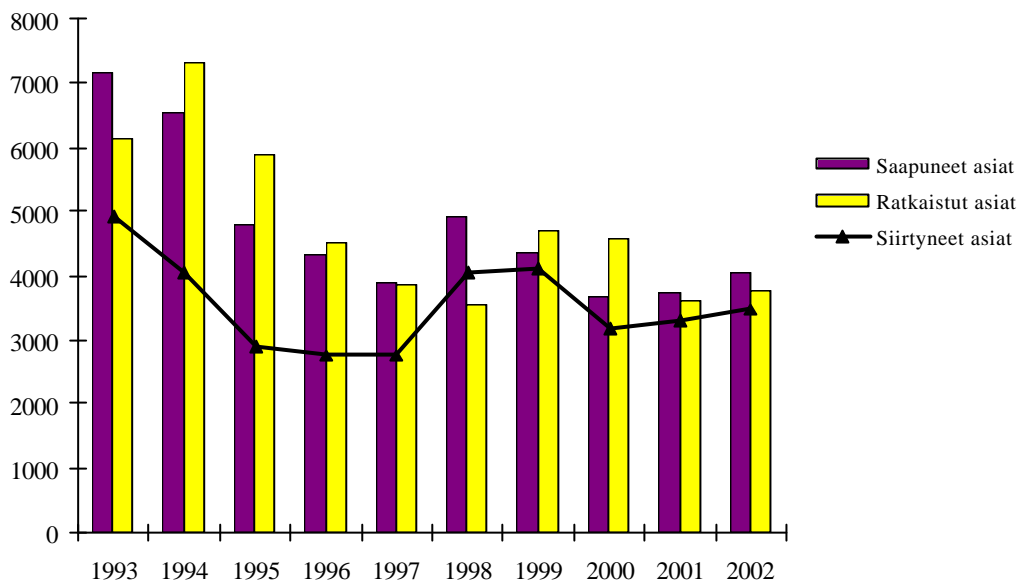
Taulukko 9. Korkeimman oikeuden tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	2 954	2 894	3 000	3 014	0 %	4 %
Ratkaistut asiat (kpl)	2 870	2 697	3 100	3 475	12 %	29 %
Siirtyneet asiat (kpl)	1 457	1 653	1 553	1 191	-23 %	-28 %
Myönnetty valitusluvut (kpl)	215	188	200	169	-16 %	-10 %
Julkaistut ratkaisut (kpl)	129	140	150	124	-17 %	-11 %
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	88	89	92	91	-1 htv	2 htv
TOIMINTAMENOT (eur)	5 743 459	6 271 028	6 324 000	6 867 622	9 %	10 %
Tuomioistuintulot (eur)	112 862	94 568		122 204		29 %
TALOUDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / ratkaistut asiat	2 001	2 325	2 040	1 976	-3 %	-15 %
TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
ratkaistut asiat/ htv	33	30	34	38	13 %	26 %
KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk)						
valituslupa-asiat	5,2	5,8	5	5,3	0,3	-0,5
asiaratkaisut	15,2	17,6	16	18,2	2,2	0,6
muut	4,4	8,5	7	8	1	-0,5

2.3.2 Korkein hallinto-oikeus

Korkeimpaan hallinto-oikeuteen saapui vuonna 2002 4 036 asiaa, joista 3 724 oli valitus- ja valituslupa-asioita ja 312 hakemusasioita. Valitus- ja valituslupa-asioista 22 % oli veroasioita, 15 % rakentamis- ja kaavoitusasioita, 12 % sosiaaliasioita, 10 % ulkomaalaisasioita, 9 % ympäristö- ja vesiasioita, 4 % terveyden- ja sairaanhoitoasioita, 4 % virkamiesasioita ja 4 % kunnallisasioita. Hakemusasioista suurimman ryhmän muodostivat purkuhakemukset.

Kuva 8. Korkeimman hallinto-oikeuden työtilanteen kehitys v. 1993-2002

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksillä on usein laajoja yhteiskunnallisia ja kansantaloudellisia vaikutuksia. Aineistoltaan laajojen ja oikeudellisesti vaativien asioiden arvioidaan entisestään lisääntyvän ja noin kolmasosassa KHO:n käsittelemistä asioista sovelletaan EY-oikeutta. Vuonna 2002 KHO ratkaisi 3 778 asiaa, joiden keskimääräinen käsittelyaika oli 11,2 kk.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisujen lopputuloksesta on todettavissa mm. seuraavaa: 28 %:ssa päätöstä valitusasiassa ei muutettu, 16 %:ssa muutettiin vain perusteluja, 8 %:ssa päätöstä muutettiin myös lopputulokseltaan ja 30 %:ssa valituslupahakemus hylättiin.

Korkeimman hallinto-oikeuden määrälliset tulostavoitteet eivät toteutuneet. Käsittelyaika on Natura-valitusten jälkeen pysynyt tavoitteeksi asetettua pidempänä.

Taulukko 10. Korkeimman hallinto-oikeuden tunnusluvut v. 2002

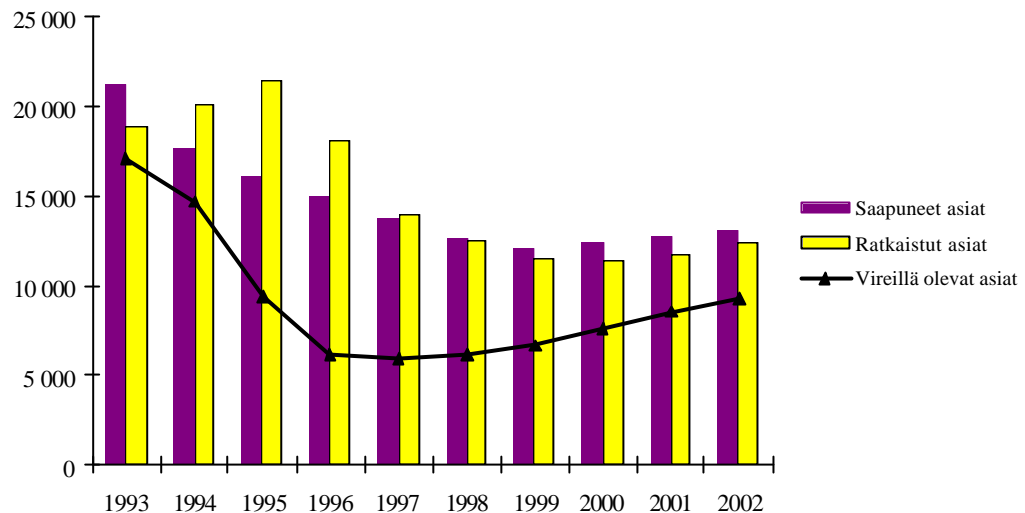
	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	3 691	3 752	4 000	4 036	1 %	8 %
Ratkaistut asiat (kpl)	4 574	3 612	4 000	3 778	-6 %	5 %
Siirtyneet asiat (kpl)	3 183	3 281	3 281	3 486	6 %	6 %
 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	106	100	100	99	-1 %	-1 %
 TOIMINTAMENOT (eur)	7 053 405	7 163 374	7 821 000	7 843 408	0 %	9 %
Tuomioistuintulot (eur)	360 253	254 342		264 250		4 %
 TALOUDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / ratkaistut asiat	1 542	1 983	1 955	2 076	6 %	5 %
 TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
ratkaistut asiat/ htv	43	36	40	38	-5 %	6 %
 KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk)	13,5	10,9	8	11,2	3,2	0,3

2.3.3 Hovioikeudet

Hovioikeuksiin saapui vuonna 2002 yhteensä noin 13 100 asiaa, 3% enemmän kuin vuonna 2001. Hovioikeuksissa kertomusvuonna ratkaistujen asioiden määrä oli noin 12 400 asiaa. Vaikka ratkaistujen asioiden määrä kasvoi 6% edellisvuoteen verrattuna, ruuhkautumiskehitys hovioikeuksissa jatkui ja vireillä olevien asioiden määrä nousi noin 700 asialla. Asioista noin 68 % oli rikosasioita. Riita-asioiden määrä on vähentynyt vuodesta 1993 lähtien ja niiden osuus on noin 22 % asioiden yhteismäärästä. Rikosasioissa yleisimmät rikosnimikkeet olivat pahoinpitely, rattijuopumus ja varkaus. Yksityisoikeutta koskevissa asioissa puolestaan yleisin nimike oli velkajärjestelyasia.

Hovioikeuksien ratkaisulla käräjäoikeuden päätösten perusteluja tai lopputulosta muutettiin vuonna 2002 yhteensä 23 prosentissa asioista. Niiden päätösten osuus, joissa käräjäoikeuden ratkaisua ei muutettu, muutettiin vain perusteluja tai muutos koski vain ratkaisun epäoleellista osaa oli 64 %. Loput 13 % asioista raukesi, palautettiin käräjäoikeuteen tai jätettiin tutkimatta.

Kuva 9. Hovioikeuksien työtilanteen kehitys v. 1993-2002

Keskimääräinen käsittelyaika hovioikeuksissa oli vuonna 2002 noin 8,3 kuukautta. Hovioikeuskohtaisesti käsittelyaika vaihteli 5,3 kuukaudesta 10,4 kuukauteen. Vuoden 2002 lopussa vireillä olevista asioista 16 % oli ollut vireillä yli vuoden. Hovioikeuksien ruuhkautumiskehityksen keskeisenä syynä nähdään vuonna 1998 voimaan tullut hovioikeusmenettelyn uudistus, joka on lisännyt voimakkaasti suullisten käsittelyjen määrää. Vuonna 2002 hovioikeudet järjestivät suullisen pääkäsittelyn 28 prosentissa ratkaistuista asioista. Myös asioiden vaikeutumisen ja laajentumisen nähdään lisänneen työmäärää ja vaikeuttaneen työtä. Työmenetelmät ja henkilöstörakenne eivät ole kehittyneet riittävän nopeasti vastaamaan uutta prosessia.

Kun hovioikeuksissa ratkaistujen asioiden määrä kasvoi, asetetut määrälliset tulostavoitteet toteutuivat. Keskimääräinen käsittelyaika kuitenkin hieman ylitti asetetun tavoitteen.

Taulukko 11. Hovioikeuksien tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	12 348	12 725	12 820	13 143	3 %	3 %
Ratkaistut asiat (kpl)	11 455	11 736	12 150	12 410	2 %	6 %
Siirtyneet asiat (kpl)	7 573	8 556	9 226	9 288	1 %	9 %
 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	 521	 546	 529	 545	 16 htv	 -1 htv
 TOIMINTAMENOT (eur)	 28 233 129	 30 130 994	 32 370 000	 31 782 301	 -2 %	 5 %
Tuomioistuintulot (eur)	451 675	395 723		439 461		11 %
TALOUDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / ratkaistut asiat	2 465	2 567	2 664	2 561	-4 %	0 %
TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
ratkaistut asiat / htv	22	21	23	23	-1 %	6 %
KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk)	7	7,8	8,2	8,3	0,1	0,5

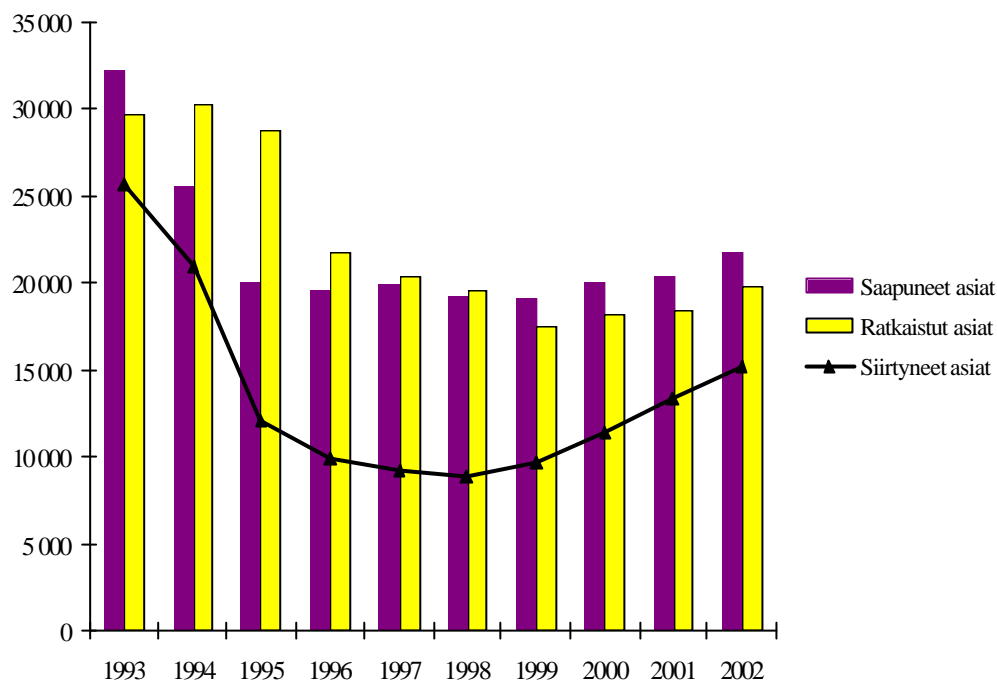
Hovioikeuskohtaiset toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat taulukot on esitetty liitteessä A.

2.3.4 Hallinto-oikeudet

Hallinto-oikeuksiin saapuneiden asioiden yhteismäärä nousi vuonna 2002 noin 6 % ja oli noin 21 700 asiaa. Eniten lisääntyivät ulkomaalaisasiat (26 %), rakennus- ja ympäristöasiat (11 %) sekä veroasiat (6 %). Suurimman asiaryhmän muodostivat edelleen sosiaaliasiat, joiden osuus oli 27 %. Veroasioiden määrä kasvun myötä niiden osuus nousi 26 %:iin ja rakennus- ja ympäristöasioiden määrä 12 %:iin saapuneista asioista. Ulkomaalaisasioita saapui runsaat 2 000 (9 % asioista) ja kunnallisasioita vajaa 1 000 (4 % asioista).

Hallinto-oikeudet ratkaisivat vuonna 2002 noin 19 800 asiaa eli noin 1 900 asiaa vähemmän kuin saapui. Näin ollen vireillä olevien asioiden määrä kasvoi ja vuoden lopussa oli noin 15 200 asiaa. Keskimääräinen käsittelyaika oli 8 kk, vaihdellen 5,9 kuukaudesta 11 kuukauteen. Hallinto-oikeuksissa ratkaistujen asioiden määrä jäi jonkin verran tavoitteeksi asetetusta, samoin käsittelyaikatavoite jäi toteutumatta. Hallinto-oikeudet järjestävät noin 2 prosentissa ratkaistuista asioista suullisen käsittelyn tai katselmuksen. Hallinto-oikeuksien ratkaisuista noin 26 % johti muutoksenhaun kohteena olleen päätöksen muuttamiseen tai päätöksen kumoamiseen ja palauttamiseen päätöksen tehneelle viranomaiselle. Suhteellisesti eniten muutettiin vero- ja vesiasioita koskevia päätöksiä. Tutkimatta jätettiin noin 9 % asioista.

Kuva 10. Hallinto-oikeuksien työtilanteen kehitys v. 1993-2002

Taulukko 12. Hallinto-oikeuksien tunnusluvut v. 2002

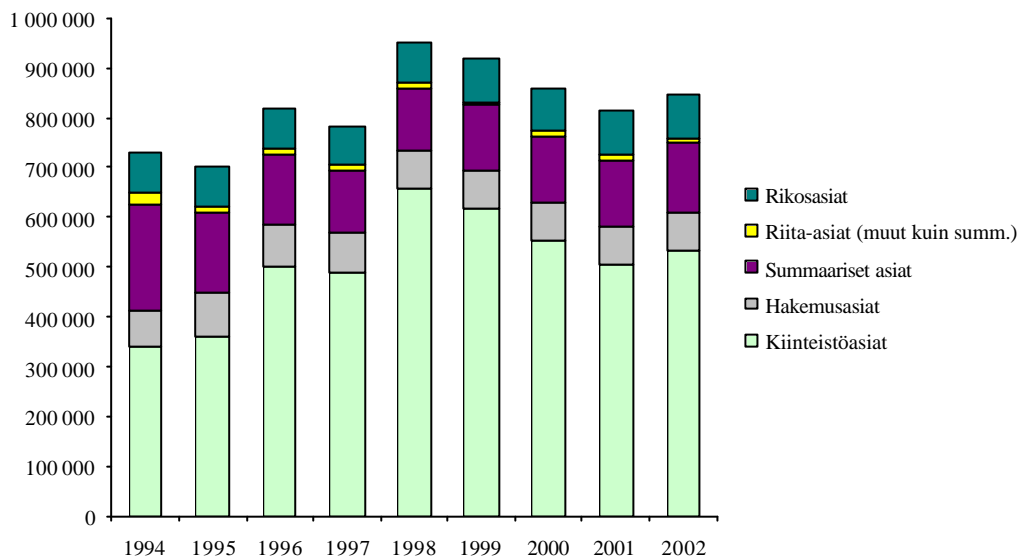
	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	20 076	20 401	20 400	21 714	6 %	6 %
Ratkaistut asiat (kpl)	18 217	18 439	20 150	19 842	-2 %	8 %
Siirtyneet asiat (kpl)	11 440	13 340	13 590	15 202	12 %	14 %
 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	 411	 427	 431	 432	 1 htv	 5 htv
 TOIMINTAMENOT (eur)	 20 893 042	 22 537 096	 24 543 000	 24 127 509	 -2 %	 7 %
Tuomioistuintulot (eur)	159 346	195 766		205 093		5 %
 TALOUDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / ratkaistut asiat	1 147	1 222	1 218	1 216	0 %	-1 %
 TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
ratkaistut asiat/ htv	44	43	47	46	-2 %	6 %
 KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk)	6,5	8	7,7	8	0,3	0 %

Hallinto-oikeuskohtaiset toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat taulukot on esitetty liitteessä C.

2.3.5 Käräjäoikeudet

Käräjäoikeuksiin saapui vuonna 2002 yhteensä 846 920 asiaa. Saapuneiden asioiden määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 4 %:a. Käräjäoikeudet ratkaisivat yhteensä 847 507 asiaa eli enemmän kuin asioita saapui. Näin ollen vireillä olleiden asioiden määrä väheni runsaalla 600 asialla.

Kuva 11. Käräjäoikeuksiin saapuneet asiat v. 1994-2002

Rikosasiat

Vuonna 2002 saapuneiden varsinaisten rikosasioiden ja muiden rikosoikeudellisten asioiden sekä pakkokeino- ja sakonmuuntoasioiden määrä oli 85 372 (89 357) asiaa eli 10 % käräjäoikeuksiin saapuneista asioista. Varsinaisia rikosasioita saapui 56 406 (60 700) ja ratkaistiin 59 264 (60 200) asiaa, joten vireillä olevien asioiden määrä väheni noin 3000 asialla. Keskimääräinen käsittelyaika rikosasioissa oli 3,5 kuukautta. Käsittelyajan keskiarvo on hieman pienentynyt edellisestä vuodesta. Käsittelyajat olivat kaksi kuukautta tai lyhyemmät 15 käräjäoikeudessa. Pääkaupunkiseudun isoista käräjäoikeuksista käsittelyajat ovat edelleen pidentyneet Espoossa 5,5 kk (4,9 kk) ja Vantaalla 4,5 kk (4,2 kk), mutta lyhentyneet Helsingissä 7,5 kuukauteen (8,3 kk).

Vuoden 2002 aikana rikosasiain asianhallintajärjestelmä Sakari saatiin levitetyksi kaikkiin käräjäoikeuksiin. Väliaikaisessa RD2000-diaarijärjestelmässä oli vuoden lopussa vireillä hieman alle 1 600 asiaa. RD2000-järjestelmässä vireillä olevien asioiden siirtäminen Sakari-järjestelmään käynnistyi vuoden 2002 marraskuussa. Siirron yhteydessä on ollut luontevaa tarkistaa vanhassa järjestelmässä vireillä olleet asiat ja siirto lieneekin lisännyt ratkaistujen asioiden määrää.

Saapuneiden pakkokeinoasioiden määrä oli 6 370 (6 120) ja on edelleen lisääntynyt vuonna 2002 neljällä prosentilla. Sakonmuuntoasioiden määrä on pysynyt suunnilleen edellisen vuoden tasolla ja oli 22 596 (22 488).

Varsinaisten rikosasioiden asiajakaumasta tiedot on saatu vain Sakari-järjestelmään kirjatusta asioista. Näin ollen ratkaistujen rikosasioiden asiarakenteen kokonaisuus ei ole tiedossa. Ratkaistujen asioiden kokonaismäärästä 89 prosenttia oli vuonna 2002 Sakari-järjestelmässä. Sakari-järjestelmässä yleisin rikosluokka oli törkeä rattijuopumus (18,6 %). Rattijuopumus, huumautuneena ajaminen ja törkeä rattijuopumus muodostivat lähes kolmasosan (30,6 %) ratkaistujen asioiden asiamäärästä. Pahoinpitelyrikosten osuus oli 11,8 %. Varkaus ja näpistysrikoksia oli 10,7 % kaikista Sakari-järjestelmässä ratkaistuista rikosasioista.

Muutoksenhakeminen rikosasioissa on ollut samalla tasolla useamman vuoden ajan, kuten oheisesta taulukosta ilmenee.

	2000	2001	2002
Ratkaistut rikosasiat	66 538	69 984	68 908
*näistä asiaan yhdistetyt	7 929	10 080	9 644
Ratkaistut asiat, joissa valitusoikeus	20 204	59 904	59 264
Valitusten lukumäärä	7 867	6 845	6 817
Valitukset, %	12,4 %	11,4 %	11,5 %

Riita-asiat

Saapuneiden riita-asioiden määrä oli vuonna 2002 kaikkiaan 153 946 asiaa (144 600) ja ratkaistujen riita-asioiden määrä 148 119 asiaa (144 600) eli 18 prosenttia käräjäoikeuksien käsittelemien asioiden kokonaismäärästä. Saapuneiden asioiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta yli kuudella prosentilla ja kohdistui suppealla haastehakemuksella vireille tulleisiin asioihin, joita oli 143 000 (135 000) asiaa.

Laajat riita-asiat

Saapuneita laajoja riita-asioita oli vuonna 2002 yhteensä 9 006 asiaa ja ratkaistuja asioita 8 898 asiaa. Näissä luvuissa on mukana 876 asiaa, jotka ovat tulleet summaarisena vireille, mutta riitautettuina ratkaistu istuntokäsittelyssä. Laajalla haastehakemuksella vireille tulleiden asioiden määrä oli näin ollen 8 130 asiaa ja ratkaistujen asioiden määrä 8 022 asiaa. Käräjäoikeuksien ratkaisemista laajoista riita-asioista tuotetut tilastot, esim. asiaryhmittäinen jakauma, perustuvat alkuaan laajana vireille tulleisiin asioihin, jolloin perusluku em. 8 022 asiaa.

Laajoista riita-asioista ja riitautetuista summaarisista asioista on ratkaistu istuntokäsittelyssä runsaat 5 000 asiaa, joista 219 on ratkaistu kolmen tuomarin pääkäsittelyssä. Istunnossa ratkaistujen asioiden määrä on hieman lisääntynyt edellisestä vuodesta ja niiden osuus on 56-57 %.

Laajalla haastehakemuksella vireille tulleista asioista on tuomiolla ratkaistujen asioiden osuus 42 % (39 %) ja sovintoratkaisujen osuus 31 % (32 %). Koko maan tasolla tarkasteltuna sovintojen osuus on ollut kohtalaisen vakaa vuosina 2000-2001. Käräjäoikeuksittain tarkasteltuna sovintojen osuus vaihtelee kuitenkin melko paljon. Vuonna 2002 sovintojen osuus oli 11 käräjäoikeudessa vähemmän kuin 20 % minimin ollessa 9 %. Vastaavasti 12 käräjäoikeudessa sovintojen osuus oli yli 40 %, maksimin ollessa 55 %.

Keskimääräinen käsittelyaika laajoissa riita-asioissa oli 9 kuukautta (8,3 kk). Tavoitteena oli kahdeksan kuukauden käsittelyaika, joka jäi siis saavuttamatta. Käsittelyaika oli yli 10 kuukautta kaikkiaan 12 käräjäoikeudessa. Istunnossa ratkaistujen riita-asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 10,4 kuukautta. Pääkaupunkiseudun käräjäoikeuksista riita-asioiden käsittelyaika on edelleen pidentynyt Es-

poossa, jossa se oli 14,4 kuukautta ja pysynyt ennallaan Helsingissä ja Vantaalla, 11 kk ja 8,8 kk sekä lyhentynyt Tuusulassa, 7,1 kk. Pienimmissä käräjäoikeuksissa käsittelyaikaa saattaa pidentää merkittävästi yhdenkin pitkään vireillä olleen asian ratkaiseminen.

Istuntokäsittelyyn edenneiden riita-asioiden keskimääräiset käsittelyajat vaihtelivat merkittävästi käräjäoikeuksittain. Kouvolan hovioikeuspiirin käräjäoikeuksien keskimääräinen käsittelyaika oli 7,5 kuukautta. Muissa hovioikeuspiireissä käräjäoikeuksien keskimääräiset käsittelyajat istunnossa käsitellyissä riita-asioissa olivat: Itä-Suomi 8,7 kk, Rovaniemi 9,0 kk, Vaasa 9,2 kk, Turku 9,4 kk ja Helsinki 12,9 kk.

Laajojen riita-asioiden asijakauma on melko vakaa. Ratkaistuista asioista suurimman ryhmän muodostavat edellisten vuosien tapaan palvelussopimuksiin, toimeksiantoihin ja työntulosopimuksiin kohdistuvat riidat, runsaat 2 000 asiaa, perheoikeusasiat yli 1 000 asiaa ja vahingonkorvaukset yli 1 100 asiaa.

Asunto-oikeuksissa käsitelty riita-asiat eivät ole mukana laajoja riita-asioita kuvaavissa luvuissa. Vuonna 2002 asunto-oikeuksiin saapui 704 riita-asiaa ja niitä ratkaistiin 692, joista 566 oli tullut vireille laajalla haastehakemuksella ja 126 suppealla, mutta ratkaistu istunnossa. Saapuvien huoneenvuokrariitojen määrässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Käsittelyaika asunto-oikeuksissa on ollut perinteisesti lyhyt. Vuonna 2002 käsittelyaika vaihteli 1,5 kuukaudesta 7,5 kuukauteen.

Vuoden 2001 maaliskuun alusta lukien lakkautettiin maaoikeudet ja niissä käsiteltävät asiat siirrettiin Hämeenlinnan, Turun, Vantaan, Kuopion, Mikkelin, Vaasan, Oulun ja Rovaniemen käräjäoikeuksiin. Maaoikeuksien henkilöstö siirtyi samalla käräjäoikeuksiin. Maaoikeusasiat on laskettu vuodesta 2002 lukien käräjäoikeuksien kokonaisasiamääriin.

Saapuneiden maaoikeusasioiden määrä on ollut noin 500 asiaa vuosittain. Vuonna 2002 maaoikeusasioita saapui 457 asiaa (520) ja niitä ratkaistiin 492 asiaa (474). Keskimääräinen käsittelyaika maaoikeusasioissa oli 7,2 kuukautta (7,8 kk).

Asunto-oikeudet on lakkautettu vuoden 2003 alusta lukien. Näin ollen niissä kymmenessä käräjäoikeudessa, joissa on ollut asunto-oikeus, riitaisat huoneenvuokra-asiat tilastoidaan vastaisuudessa laajoina riita-asioina. Maaoikeusasioiden asianhallinta on siirretty riita- ja hakemusasioiden asianhallintajärjestelmään Tuomakseen, joten nämäkin asiat saadaan sitä kautta riita-asioiden tilastointiin. Erillisinä ratkaistut turvaamistoimet, joita on vuosittain runsaat 400 asiaa, olisi myös luontevaa laskea laajoihin riita-asioihin. Näiden erillisten asiaryhmien, istunnossa ratkaistujen summaaristen ja alun alkaen laajana vireille tulleiden riita-asioiden kokonaismäärä oli 10 466 ratkaistua asiaa vuonna 2002.

Muutoksenhakeminen laajoissa riita-asioissa on viime vuosina ollut lukumääriltään ja prosenttiosuuksiltaan melko vakaa koko maan tasolla tarkasteltuna.

	Asunto- oikeusasia	Laajana vireille tulleet	Erilliset turvatoimet
Ratkaistut asiat	566	8 022	384
Tuomiot, joista valitusoikeus	225	3 572	204
Valitettu	103	1 607	28
Prosenttia	46,5 %	45,0 %	14,0 %

Muutoksenhaun prosenttinen osuus lasketaan niiden asioiden lukumäärästä, joissa on valitusoikeus hovioikeuteen. Sovintojen määrä vähentää mahdollisuuksia muutoksenhakuun. Näin ollen suuri sovint-

tojen määrä saattaa kasvattaa muutoksenhakujen prosenttista osuutta etenkin pienissä käräjäoikeuksissa, joissa riita-asioiden määrä on vähäinen.

Summaariset asiat

Vuonna 2002 saapuneiden summaaristen asioiden kokonaismäärä oli 143 384 (134 808) ja ratkaistujen asioiden määrä 137 653 (138 924). Saapuneiden summaaristen asioiden määrä lisääntyi yli kuudella prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Samaan aikaan ratkaistujen asioiden määrä väheni, joten vireillä olevien asioiden määrä lisääntyi.

Keskimääräinen käsittelyaika summaarisissa asioissa oli 2,3 kuukautta. Pisin keskimääräinen käsittelyaika oli Helsingin käräjäoikeudessa 4,4 kuukautta. Kaikissa muissa käräjäoikeuksissa käsittelyaika oli alle kolme kuukautta.

Työnjako on summaarisissa asioissa vakiintunut. Edellisen vuoden tapaan kansliahenkilöstö ratkaisi pääosan summaarisista asioista, maksimissaan 98 prosenttia, keskiarvona 82 prosenttia. Notaarien ratkaisemien asioiden osuus oli 14 prosenttia ja tuomarien neljä prosenttia.

Summaariset asiat ovat pääasiassa velkomuksia, joista suurimman ryhmän muodostavat velkasuhteeseen perustuvat saatavat 49 714 (49 400), maksamattomat laskut työsuorituksista 33 053 (34 200), irtaimen kaupan perustuvat saatavat 25 311 (24 000) sekä huoneenvuokra-asiat 23 893 (24 000).

Hakemusasiat

Saapuneiden hakemusasioiden kokonaismäärä oli vuonna 2002 yhteensä 72 749 (75 000) asiaa ja ratkaistujen asioiden 73 176. Hakemusasioiden osuus käräjäoikeuksien asiamäärästä oli yhdeksän prosenttia.

Hakemusasioista oli avioeroasioita 17 740 (18 500) ja muita hakemusasioita 45 742 (46 952), joista oli isyysasioita 21 716. Kansliahenkilöstön käsittelyyn on delegoitu pääasiassa yhteisellä hakemuksella vireille pantuja avioerohakemuksia, joista kansliahenkilöstö ratkaisee 59 (62) prosenttia ja notaarit 31 (31) prosenttia.

Saapuneiden insolvenssiasioiden määrä oli vuonna 2002 yhteensä 9 267 (9 677) ja ratkaistujen 9 576 (9 534). Insolvenssiasioista suurimman ryhmän muodostavat yksityishenkilön velkajärjestelyasiat, joiden määrä oli 4 655 (5 009). Niiden määrä on viime vuosina tasaisesti vähentynyt. Vuonna 2002 vähennys oli edelliseen vuoteen verrattuna seitsemän prosenttia. Velkajärjestelyasioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 6,3 (6,6) kuukautta.

Muutoksenhakeminen hakemusasioissa vaihtelee asiaryhmittäin melko paljon. Eniten muutosta haetaan ulosottovalituksia koskevissa asioissa. Muutoksenhakeminen niissä on myös hieman lisääntynyt.

	Avioero- asiat	Hakemus- asiat	Velka- järjestelyt	Yritys- saneeraus	Konkurssi- asiat	Ulosotto- valitukset
Ratkaistut asiat	17 962	45 639	4 925	396	3 177	1 074
Tuomiot, joista valitusoikeus	13 716	44 241	4 440	334	909	887
Valitettu	63	503	383	32	11	283
Prosenttia	0 %	1 %	9 %	10 %	1 %	32 %

Kiinteistöasiat

Käräjäoikeuksiin saapuneista asioista lukumääräisesti suurimman asiaryhmän (63 %) muodostavat kiinteistöasiat, joita vuonna 2002 saapui 534 853 (505 148) asiaa ja ratkaistiin 537 982 (507 209) asiaa. Saapuneiden kiinteistöasioiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta 29 705 asialla eli kuusi prosenttia. Vuonna 2002 käynnistyi kiinteistötietojärjestelmän perusparannustyö. Tästä aiheutunut työ on tilastoitu saapuviin ja ratkaistuihin asioihin. Kiinteistöasioiden lukumäärän lisääntyminen johtunee pääasiassa tästä syystä.

Myös kiinteistöasioissa työnjako on vakiintunut. Kiinteistöasioista ratkaisevat tuomarit noin kaksi prosenttia, notaarit 15 prosenttia ja kansliahenkilöstön käsittelyyn on delegoitu 83 prosenttia. Keskimääräinen käsittelyaika lainhuutoasioissa oli 26 päivää (30) ja muissa kiinteistöasioissa 11 päivää (13).

Tiedoksiantaminen

Haastemiesten kokonaismäärä vuonna 2002 oli yhteensä 277 henkilötyövuotta, josta noin 77 prosenttia kului tiedoksiantamiseen, 14 prosenttia käräjäpäivystykseen ja 9 prosenttia muuhun.

Haastemiesten antamien tiedoksiantojen lukumäärä nousi vuonna 2002 edellisestä vuodesta 4 prosenttia 317 059 asiaan (304 617). Tiedoksiannot rikosasioissa vähenivät 3 prosenttia. Rikosasioiden kirjaamisessa tapahtuneet muutokset vaikeuttavat myös rikostiedoksiantojen analysointia.

Siviiliasioissa tiedoksiantojen määrä lisääntyi 10 prosenttia koko maassa. Siviilitiedoksiantojen lisäys oli Helsingin käräjäoikeudessa yli 7000 kappaletta (43 %). Siviilitiedoksiantojen lisääntyminen koko maassa on seurausta riita-asioiden lisääntymisestä (6,4 %).

Tiedoksiantamisesta aiheutuviin kustannuksiin vaikuttaa keskeisesti tiedoksiantotavan valinta. Siviiliasioden järjestelmässä annetuista tiedoksiannoista 52 prosentissa oli valittu haastemiestiedoksianto. Haastemiestiedoksiantojen osuus kasvoi edellisestä vuodesta kaksi prosenttiyksikköä. Haastemiestiedoksiantotapaa käytetään vaihtelevasti käräjäoikeuksittain; osuudet vaihtelevat 29 prosentista 94 prosenttiin. Postitiedoksianto on edullisempaa ja erityisesti siviiliasioissa sen käyttöä tulisi suosia, koska kalliimman tiedoksiantotavan valinnalla ei useinkaan ole merkittäviä toiminnallisia hyötyvaikutuksia.

Tulostavoitteiden saavuttaminen käräjäoikeuksissa

Työmäärältään käräjäoikeuksien käsittelemät asiaryhmät poikkeavat toisistaan paljon. Tästä syystä tuottavuus- ja taloudellisuustunnuslukujen laskennassa joudutaan käyttämään painotettua työmäärää. Painotetun työmäärän laskentaperusteita muutettiin vuoden 2002 alusta lukien. Tällöin kiinteistöasioiden painoarvo väheni suhteessa muihin asioihin.

Vuonna 2002 painotettu työmäärä oli 177 488 painotettua työsuoritetta eli 7 %:a parempi kuin edellisenä vuonna. Painotettujen suoritteiden kokonaismäärä oli kuitenkin 5 %:a tavoitetta alempi. Tuottavuus oli 80 painotettua työsuoritetta henkilötyövuotta kohti eli 4 %:a edellisvuotta parempi, mutta kuusi prosenttia tavoitetta alempi. Merkittävin syy painotetun työmäärän virhearviointiin tulosneuvotteluissa lienee ollut saapuvien ja samalla myös ratkaistavien rikosasioiden määrässä.

Taloudellisuustunnusluku oli 643 euroa painotettua työsuoritetta kohti. Tunnusluku oli kaksi prosenttia edellisvuoden lukua pienempi, mutta kuusi prosenttia tavoitetta suurempi. Myös taloudellisuutta kuvaavan tunnusluvun jääminen tavoitteesta johtuu rikosasioiden määrän arvioinnissa olleesta epävarmuudesta.

Ratkaistut asiat ratkaisuvaiheen mukaan henkilötyövuotta kohti

Seuraavaan taulukkoon on koottu tulosohjauksessa käytetyllä jaottelulla käräjäoikeuksissa ratkaistut asiat ratkaisuvaiheen mukaan vuonna 2002 ja laskettu samalla ratkaistujen asioiden määrä henkilötyövuotta kohti.

Alioikeus	Yhteensä	Kanslia	Notaarit		Tuomarit		Tuom. pääkäsittely	
	ratkaistut	henk.	Kansia	Yksijäs.	Kanslia	Istunto	Lautamiehet	Tuomarit
Rikosasiat	88 230			39 267	6 370		42 593	
Laajat riita-asiat (A, L, T+SM)	10 466	14	60	294	4 660	4 665	548	225
Summaariset (SM, S, E, kirj. valm.)	137 653	112 585	19 754		5 314			
Avioero ja muut hakemukset	63 600	17 271	24 326	657	19 423	1 806	72	45
Insolvenssiasiat	9 576	13	882	384	6 358	1 922	1	16
Kiinteistöasiat	537 982	448 904	76 326		12 752			
Yhteensä, asiat	847 507	578 787	121 348	40 602	54 877	8 393	43 214	286
Henkilöstö, htv	2 214	1 205	211	211	515	515	515	515
Ratkaistut asiat, htv	383	480	576	193	107	16	84	0,6

Koko maan tasolla laskettuna istunnossa käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä on noin 92 500 asiaa eli 11 prosenttia ratkaistujen asioiden kokonaismäärästä.

Käräjäoikeuksien ratkaisemien asioiden kokonaismäärä on jaettu henkilötyövuosien kokonaismäärällä (2214), jossa ovat siis mukana haastemiehet. Kansliahenkilöstön ratkaisemien asioiden määrää on laskettu kansliavirkojen lukumäärällä. Tuomarien lukumäärässä ovat kärjäviskaalit, mutta eivät maa-oikeusasioita käsittelevät insinööriäsenet.

Rikosasioiden kokonaismäärässä olevista sakonmuuntoasioista kerätään vain lukumäärää koskevat tiedot. Sakonmuuntoasiat on pantu kokonaisuudessaan notaarien ratkaisemiksi. Pakkokeinoasiat ovat toistaiseksi kirjallisessa valmistelussa ratkaistujen asioiden joukossa, vaikka niistä osa ratkaistaan istunnossa. Vastaisuudessa tietojen saaminen Sakarista mahdollistaa tätä tarkemman jaottelun.

Käräjäoikeuksien toimintaedellytykset

Vuonna 2002 käräjäoikeuksien henkilön määrä oli 2 214 henkilötyövuotta, mikä oli 42 henkilötyövuotta enemmän kuin edellisenä vuonna. Vakinaisten virkojen määrä oli 2151 virkaa. Vakinaisten virkojen määrä lisääntyi 30 viralla, joista on maa-oikeuksista siirtyneitä virkoja 23 virkaa. Maa-oikeuksien virat siirrettiin käräjäoikeuksiin jo maaliskuun alusta lukien vuonna 2001, mutta tulosohjausmenettelyssä käytettäviin virkatilastoihin ne lisättiin vasta vuodesta 2002 lukien.

Henkilöstömäärää koskevat luvut ovat hieman pienemmät kuin palkkahallintojärjestelmästä (Prima) saatavat uudet raportit tuottavat. Tämä johtuu siitä, että uusissa raporteissa henkilöstömäärään lasketaan mukaan myös viransijaisuudet eli tapaukset, joissa virkaa tosiasiallisesti hoitaa sijainen, mutta myös vakinaiselle viranhaltijalle maksetaan poissaoloajalta palkkaa. Toistaiseksi tuottavuutta kuvaava tunnusluku on laskettu ilman kaksinkertaisesta palkkauksesta syntynyttä henkilötyövuotta.

Määräaikaisen henkilöstön määrä vuonna 2002 oli 63,3 henkilötyövuotta. Määräaikaisen henkilöstön määrä lisääntyi edellisestä vuodesta yli 12 henkilötyövuodella. Edellisen vuoden tapaan yli puolet määräaikaisesta henkilöstöstä oli sijoitettu Helsingin hovioikeuspiiriin käräjäoikeuksiin.

Vuonna 2002 käräjäoikeuksien toimintamenojen tilinpäätös oli 114,1 milj. euroa, josta virastoihin jaettua määrärahaa oli 114 milj. euroa. Käräjäoikeuksien toimintamenot kasvoivat edellisestä vuodesta 5,1 milj. eurolla eli 5 % prosenttia. Vuoden 2002 käyttösuunnitelmassa toimintamenojen arvio osui kohdalleen.

Käräjäoikeuksien palkkausmenot olivat vuonna 2002 kaikkiaan 84,1 milj. euroa eli 5 %:a (4,3 milj. euroa) suurempi kuin edellisenä vuonna. Lautamiehistä aiheutuneet menot olivat vuonna 2002 yhteensä 5,4 milj. euroa eli 4 %:a (n. 186 000 euroa) suuremmat kuin edellisenä vuonna. Lautamiesmenojen kasvu johtuu osin istutuspalkkioiden korottamisesta kesäkuun alusta lukien vuonna 2002.

Käräjäoikeuksien muut toimintamenot kasvoivat vuodesta 2001 vuoteen 2002 noin 4 %:a (n. 860 000 euroa). Muiden toimintamenojen kasvu johtui kokonaan toimitilojen vuokrien korotuksista ja uusien toimitilojen käyttöön ottamisen yhteydessä lisääntyneistä vuokrista.

Käräjäoikeuksien perimät tuomioistuintulot ovat vähentyneet vuodesta 1998 lukien ja olivat vuonna 2002 kaikkiaan 25,8 milj. euroa. Käräjäoikeuksien tuomioistuintulot olivat euromääräisesti edellisen vuoden tasolla, mutta suhteellisesti hieman pienemmät eli 23 %:a toimintamenojen kokonaismäärästä.

Taulukko 13. Käräjäoikeuksien tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	862 248	813 788	844 928	846 920	0 %	4 %
Ratkaistut asiat (kpl)	870 749	820 152	847 090	847 507	0 %	3 %
Vuoden lopussa vireillä olevat asiat (kpl)	90 766	87 456	100 147	87 125	-13 %	0 %
 Painotettu työ määrä	172 260	166 529	187 474	177 488	-5 %	7 %
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	2 179	2 172	2 207	2 214	7 htv	42 htv
TOIMINTAMENOT (eur)	102 162 619	109 051 369	114 244 900	114 107 606	0 %	5 %
Tuomioistuintulot (eur)	26 025 251	25 788 385	23 547 118	25 806 734		0 %
Lautamiesmenot (eur)	4 853 881	5 182 058	5 249 986	5 367 941		4 %
TALOUDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / painotettu työ määrä	593	655	609	643	6 %	-2 %
TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
painotettu työ määrä/ htv	79	77	85	80	-6 %	4 %
KOKO MAAN KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA						
Rikosasiat (kk)	3,4	3,6	3,8	3,5	-0,3	-0,1
Laajat riita-asiat (kk)	8,7	8,3	8,0	9,0	1,0	0,7
Summaariset asiat (kk)	2,2	2,2	2,2	2,3	0,1	0,1
Velkajärjestelyasiat (kk)	6,4	6,6	6,3	6,5	0,2	-0,1
Lainhuutoasiat (pv)	31	30	28	26	-2,0	-4,0
Kiinnitysasiat (pv)	15	13	13	11	-2,0	-2,0

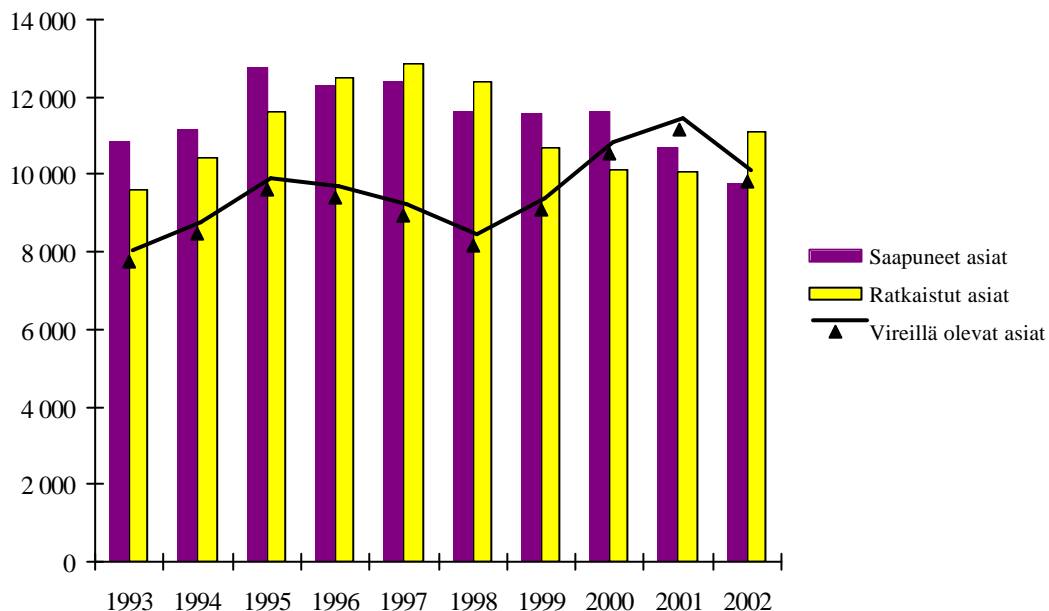
Käräjäoikeuksien toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat taulukot on esitetty liitteessä B.

2.3.6 Erityistuomioistuimet

Vakuutusosoikeudessa käsiteltävien asioiden määrä kasvoi lainsäädäntömuutosten vuoksi jatkuvasti 1990-luvun puoliväliin asti, mutta sen jälkeen määrät ovat kääntyneet laskuun. Vuonna 2002 vakuutusosoikeuteen saapui noin 9 800 asiaa, mikä on 8 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Eniten vähennystä oli opintotukiasioissa.

Vakuutusosoikeudessa ratkaistiin vuonna 2002 noin 11 100 valitusasiaa. Suurimpia asiaryhmiä olivat opintotukiasiat, työttömyysturva-asiat, työeläkeasiat ja kansaneläkeasiat. Käsittelyajat pitenevät edelleen ja vuoden 2002 keskimääräinen käsittelyaika oli 13,8 kuukautta. Suullisia käsittelyjä järjestettiin noin 20 asiassa. Käsittelyaikatavoitetta ei saavutettu, sen sijaan muut määrälliset tavoitteet toteutuivat.

Kuva 12. Vakuutusosoikeuden työtilanteen kehitys v.1993-2002

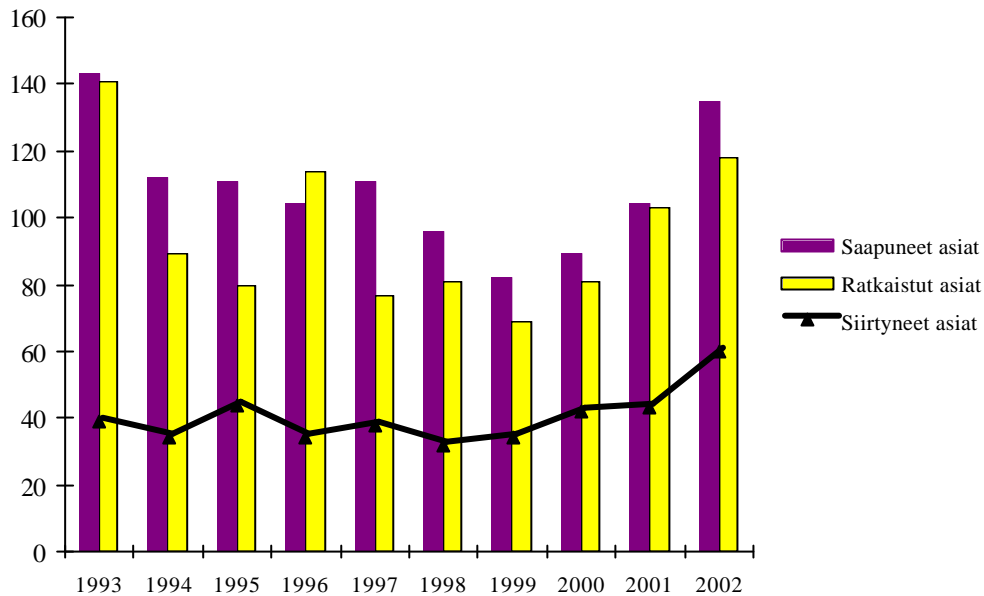

Taulukko 14. Vakuutusosoikeuden tunnushuvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	11 601	10 684	10 800	9 777	-9 %	-8 %
Ratkaistut asiat (kpl)	10 124	10 089	11 000	11 128	1 %	10 %
Siirtyneet asiat (kpl)	10 541	11 134	10 934	9 791	-10 %	-12 %
 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	 92	 101	 100	 103	 3 htv	 2 htv
TOIMINTAMENOT (eur)	4 223 741	4 895 690	5 364 000	5 356 753	0 %	9 %
Tuomioistuintulot (eur)	164	109		363		232 %
 TALOUDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / ratkaistut asiat	417	485	488	481	-1 %	-1 %
 TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
ratkaistut asiat/ htv	110	100	110	108	-2 %	8 %
 KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk)	 11,1	 12,9	 12	 13,8	 1,8	 0,9

Työtuomioistuimessa käsiteltävien asioiden määrä väheni jatkuvasti 1990-luvulla, mutta kääntyi hienoiseen kasvuun vuonna 2001. Vuonna 2002 saapui 135 asiaa, joista 58 oli työnantajapuolen ja 77 palkansaajapuolen ajamia kanteita. Työnantajapuolen ajamat kanteet ovat aikaisempien vuosien tavoin koskeneet työrauhavelvollisuuden vastaista menettelyä ja johtaneet useimmiten kanteen kokonaan tai osittain hyväksyvään tuomioon. Palkansaajapuolen kanteissa on puolestaan ollut kysymys palkkauksesta tai lomautuksesta ja irtisanomissuojasta. Keskimääräinen käsittelyaika työtuomioistuimen ratkaisemissa riita-asioissa oli 4,5 kk. Työtuomioistuin saavutti sille asetetut määrälliset tulostavoitteet.

Kuva 13. Työtuomioistuimen työtilanteen kehitys v. 1993-2002

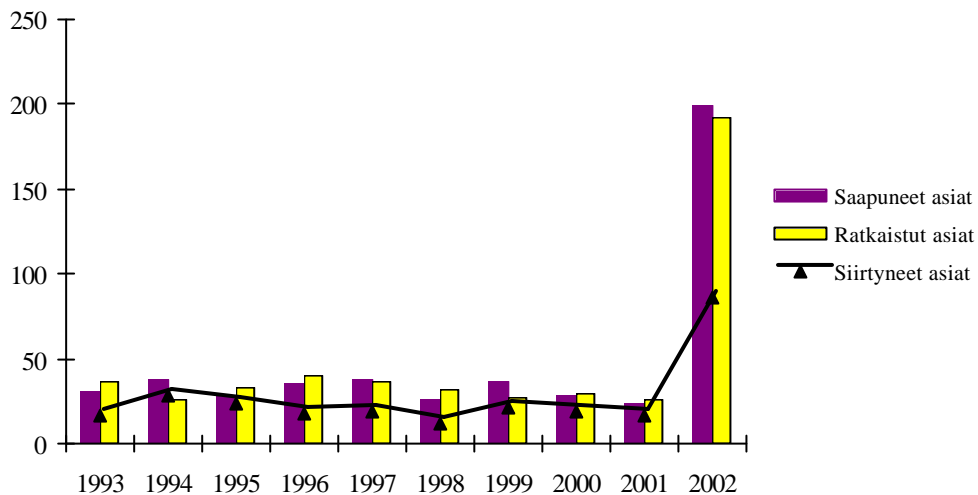
Taulukko 15. Työtuomioistuimen tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	89	104	100	135	35 %	30 %
Ratkaistut asiat (kpl)	81	103	110	118	7 %	15 %
Siirtyneet asiat (kpl)	42	43	33	60	82 %	40 %
 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	11	11,5	12	12	0 htv	0,5 htv
TOIMINTAMENOT (eur)	670 310	732 198	843 000	852 450	1 %	16 %
Tuomioistuintulot (eur)	8 739	11 416		15 296		34 %
 TALOUDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / ratkaistut asiat	8 275	7 109	7 664	7 224	-6 %	2 %
 TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
ratkaistut asiat/ htv	7	9	9	10	4 %	6 %
 KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk)	4,9	6	5	4,5	-0,5	-1,5

Markkinaoikeus aloitti toimintansa 1.3.2002. Se perustettiin yhdistämällä kilpailuneuvoston ja markkinatuomioistuimen toiminnot. Markkinaoikeus käsittelee asiat, joista säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi kilpailunrajoitus- ja hankintalainsäädännössä, eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsitteilyssä annetussa laissa tai muussa laissa. Markkinaoikeuteen siirtyi sen aloittaessa toimintansa kilpailuneuvostolta yhteensä 64 asiaa ja markkinatuomioistuimelta 12 asiaa. Markkinaoikeus ratkaisi kerto-

musvuonna 185 asiaa, joista valtaosa, 161, koski julkisia hankintoja. Ratkaistuissa hankinta-asioissa hyväksyttiin 61 ja hylättiin 54 hakemusta. Tutkimatta jätettyjen ja rauenneiden hakemusten määrä oli yhteensä 46. Keskimääräinen käsittelyaika oli 5,3 kuukautta.

Kuva 14. Markkinaoikeuden työtilanteen kehitys v. 1993-2002

Taulukko 16. Markkinaoikeuden tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Toteutuma v. 2002	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	28	24	199	729 %
Ratkaistut asiat (kpl)	30	26	192	638 %
Siirtyneet asiat (kpl)	19	17	86	406 %
 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	3	3	12	9 htv
 TOIMINTAMENOT (eur)	247 878	258 299	1 006 488	290 %
Tuomioistuintulot (eur)	2 781	3 300	17 382	427 %
 TALOUDELLISUUS (eur/kpl)				
toimintamenot / ratkaistut asiat	8 263	9 935	5 242	-47 %
 TUOTTAVUUS (kpl/htv)				
ratkaistut asiat/ htv	10	9	16	85 %
 KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk)	6,9	8,1	5,3	-2,8

2.4 OIKEUSAPUTOIMISTOT

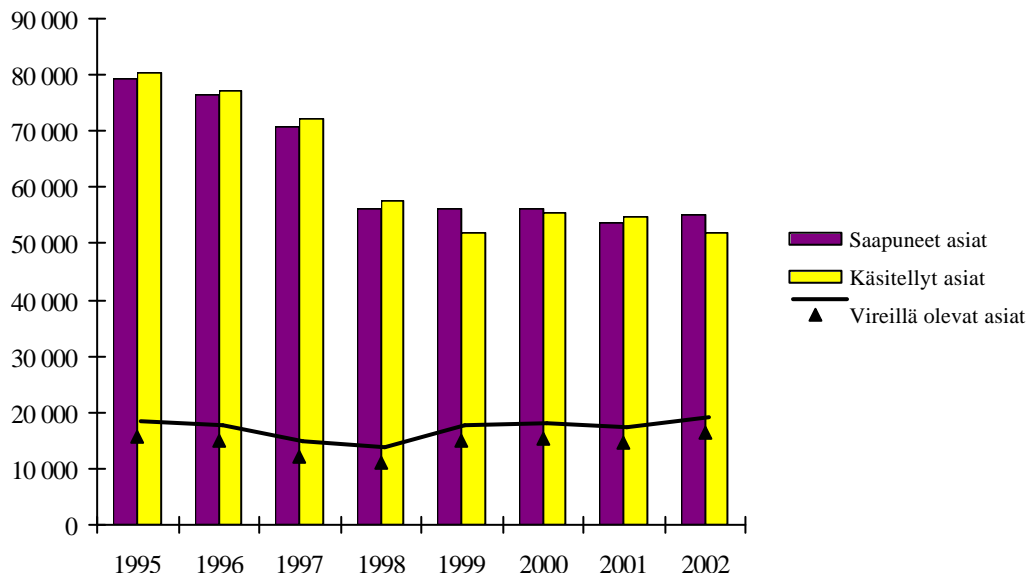
Valtion **oikeusaputoimistot** avustavat oikeudenkäynnissä henkilöitä, jotka eivät taloudellisen asemansa vuoksi pysty itse vastaamaan oikeudenkäynnin kustannuksista. Lisäksi oikeusaputoimistot tarjoavat näille henkilöille muita heidän tarvitsemiaan oikeudellisia palveluja: avustavat sovintoneuvotteluissa, laativat asiakirjoja sekä antavat oikeudellista neuvontaa.

Oikeusaputoimistojen menot vuonna 2002 olivat n. 18,6 milj. euroa, mikä on 5 %:a enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2002 henkilöstömäärä oli 462 henkilötyövuotta mikä on 2 %:a enemmän kuin vuonna 2001.

Käsiteltyjen asioiden määrä oikeusaputoimistoissa oli noin 51 800 asiaa, jossa oli laskua edelliseen vuoteen verrattuna 5 %:a. Suurimpana syynä tähän on kesäkuussa 2002 voimaan tullut oikeusapulaki, jonka koulutus ja voimaantulo aiheuttivat ylimääräistä työtä. Lisäksi julkisten oikeusavustajien työ- määrä oikeusapupäätösten tekemisessä lisääntyi lainuudistuksen yhteydessä.

Oikeusaputoimistojen vuonna 2002 käsittelemistä asioista noin 34 %:ssa amettiin oikeudellinen neuvo, asiakirjan laatimiseen päättyi noin 24 %, asioista käsiteltiin tuomioistuimissa 24 % ja loput 18 % päättyivät joko hallintoviranomaisen käsittelyyn tai muuhun toimenpiteeseen. Tyypillisimpiä tuomioistuinkäsittelyyn meneviä riita-asioita ovat avioeroihin, lasten huoltoon ja elatukseen liittyvät asiat. Rikosasioissa tyypillisimpiä ovat pahoinpitelyrikokset, joissa oikeusavustajat toimivat yhtä paljon sekä vastaajien että asianomistajien avustajina.

Kuva 15. Oikeusaputoimistojen työtilanteen kehitys v. 1995-2002

Taulukko 17. Oikeusaputoimistojen tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	56 213	53 820	57 738	54 981	-5 %	2 %
Ratkaistut asiat (kpl)	55 833	54 769	57 271	51 773	-10 %	-5 %
Siirtyneet asiat (kpl)	15 196	14 468	14 922	16 227	9 %	12 %
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	445	447	456	462	0 htv	15 htv
TOIMINTAMENOT (eur)	16 966 723	17 766 735	19 100 975	18 570 405	-3 %	5 %
Oikeusaputoiminnan tulot (eur)	-2 992 958	-3 124 071	-2 784 687	-3 208 991	15 %	3 %
TALOUELLISUUS						
nettotoimintamenot / käsitelty työyksikkö	70	75	79	88	11 %	17 %
TUOTTAVUUS						
käsitelty työyksikkö/htv	544	529	553	458	-17 %	-13 %

Oikeusapukohtaiset toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat taulukot on esitetty liitteessä D.

Sekä maksuttoman oikeudenkäynnin että yleisen oikeusavun hakijan taloudellisen tilanteen selvittää valtion oikeusaputoimisto. Aiemmin hakijan selvityksen maksutonta oikeudenkäyntiä varten vahvisti kunnan sosiaaliviranomainen. Vuonna 2002 oikeusaputoimistot tekivät noin 22 607 (v. 2001, 19 600) taloudellista selvitystä yksityisten asiamiesten asiakkaille, jotka hakivat maksutonta oikeudenkäyntiä, yleistä oikeusapua tai julkista puolustajaa. Tämän lisäksi taloudellinen selvitys laadittiin jokaisessa oikeusaputoimiston hoidettavaksi tullessa asiassa.

Asiakkaan taloudellisen aseman perusteella yleistä oikeusapua annetaan korvauksetta tai osakorvausta vastaan. Tietyissä erityistilanteissa asiakasta voidaan palvella myös täyttä korvausta vastaan. Vuonna 2002 oikeusaputoimistojen hoitamista asioista 64 % hoidettiin korvauksetta. Osakorvausta vastaan oikeusapua annettiin 28 %:ssa asioista ja täyden korvauksen maksaneita asiakkaita oli noin 8 %. Ver-
rattuna vuoteen 2001 korvausvelvollisuuksien täysin maksavien asiakkaiden määrä on laskenut 2 % ja korvauksetta hoidettujen asiakkaiden määrä puolestaan vähentynyt 3 %.

Tulostavoitteiden asettaminen vuodelle 2002 oli hankalaa, koska kesäkuun alusta voimaan tulleen oikeusapu-uudistuksen vaikutusten etukäteisarviointi oli hankalaa. Oikeusaputoimistot olettivat tu-
losneuvotteluissa toteutunutta suurempaa asiämäärien lisäystä, jota ei kuitenkaan tullut. Toisaalta uu-
distus lisäsi oikeusaputoimistojen työmäärää koska myös yksityisten asiamiesten oikeusapupäätökset
tulivat kokonaisuudessaan oikeusaputoimistojen tehtäväksi. Lisäksi uudistus vaati koulutusta, jonka
kohdentuminen koko henkilöstöön vei resursseja varsinaisesta oikeusavun antamisesta.

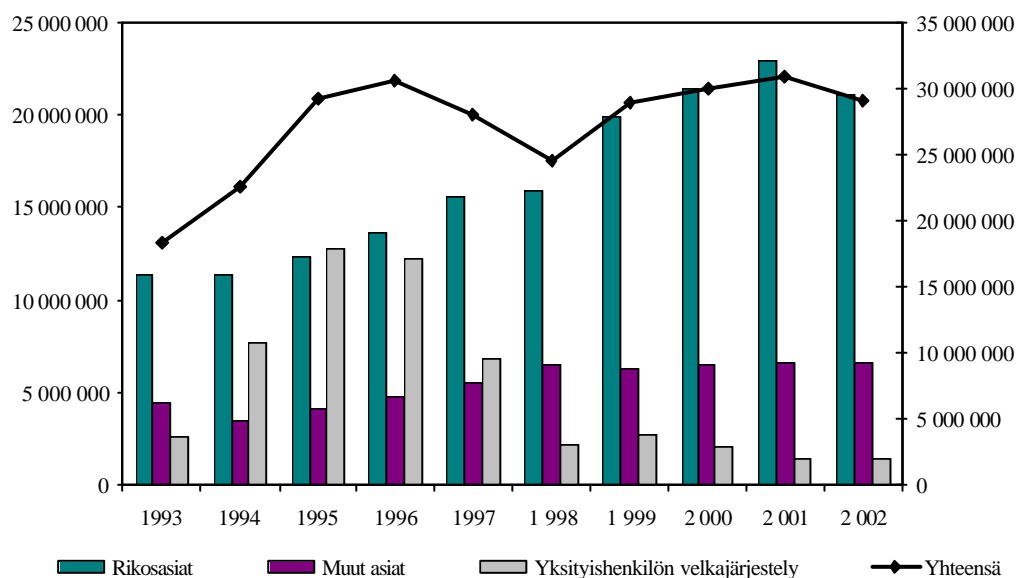
Yksityisille oikeudenkäyntiavustajille suoritetaan julkista varoista **palkkioita ja kulukorvauksia** heidän toimiessaan oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain nojalla määrättyinä julkisena puolus-
tajana tai asianomistajan avustajana, tai heidän toimiessaan maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun

lain tai yleisestä oikeusavusta annetun lain nojalla määrättyä oikeudenkäyntiavustajana. Näillä perusteilla oikeudenkäyntiavustajille maksetut palkkiot ja kulukorvaukset ovat nousseet usean vuoden ajan, mutta vuodesta 2000 lähtien kulujen kasvu on hidastunut. Vuonna 2002 yksityisille avustajille maksetut palkkiot ja kulukorvaukset olivat noin 34,5 milj. euroa, mikä on 4,3 % vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Maksuton oikeudenkäynti myönnettiin 33 400 asiassa, jolloin maksuttoman oikeudenkäynnin menot olivat 832 euroa/asia.

Yksityisille avustajille oikeusavusta suoritettavia palkkio- ja kulukorvauksia on nostanut viime vuosina asioiden lukumäärien lisääntyminen sekä käräjäoikeuksissa että hovioikeuksissa, erityisesti rikosasioissa. Kustannusten nousuun ovat vaikuttaneet myös oikeudenkäynnin menettelyuudistukset, kuten suullisten käsittelyjen lisääntyminen hovioikeuksissa, sekä palkkiotason tarkistus. Myös hallinto-oikeuksissa oikeusapuasioiden määrä on lisääntynyt. Yksityisille asiamiehille oikeusavusta suoritettavista kustannuksista noin 78 % kertyy käräjäoikeuksista, 19 % hovioikeuksista sekä noin 3 % muista tuomioistuimista. Vuonna 2002 oikeusapuasioissa yksityinen oikeudenkäyntiasiamies oli noin 33 000 asianosaisella.

Yksityishenkilön velkajärjestelylain perusteella maksettiin vuonna 2002 korvauksia selvittäjille noin 1,4 milj. euroa, eli saman verran kuin vuonna 2001. Syytteestä vapautettujen oikeudenkäyntikuluja korvattiin valtion varoista noin 1,3 milj. euroa, kun vuonna 2001 vastaava luku oli 1 milj. euroa.

Kuva 16. Maksuttomasta oikeudenkäynnistä ja yksityishenkilön velkajärjestelystä aiheutuvat menot v. 1993-2002

2.5 SYYTTÄJÄLAITOS

Valtakunnansyyttäjä toimii ylimpänä syyttäjänä. **Valtakunnansyyttäjänvirastolle** keskushallintoviranomaisena kuuluvat syyttäjälaitoksen keskeiset hallinnolliset ja syyttäjiä ohjaavat toimet. Valtionsyyttäjät toteuttavat rikosvastuuta yhteiskunnan kannalta merkittävimmissä rikosasioissa. Osa valtiosyyttäjistä keskittyy hallintotehtäviin, osa taas syyttäjien toiminnan yleiseen ohjaukseen ja koulutukseen sekä kansainvälisiin asioihin.

Kertomusvuoden syyskuussa oikeusministeriö Valtakunnansyyttäjänviraston esityksen pohjalta vahvisti syyttäjäyksiköiden uudet yhteistoiminta-alueet. Maahan muodostettiin lähinnä maakuntien liitton muodostamien alueiden pohjalta 16 yhteistoiminta-alueita. Ainoastaan Helsingin kihlakunnan syyttäjänvirasto, Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänvirasto sekä Käsivarren ja Kittilän kihlakunnat, joissa viimeksi mainituissa toimii nimismies syyttäjänä, jäisivät yhteistoiminta-alueiden ulkopuolelle. Yhteistoiminnassa HAUS:n kanssa suunniteltiin vuoden aikana johtamiskoulutusta erityisesti tuleville yhteistoiminta-alueiden päälliköille.

Seuraamuskäytännön ja menettelytapojen yhtenäisyyttä huumausaineen käyttörikoksissa on parannettu antamalla valtakunnansyyttäjän ohje seuraamuksen määräämisestä huumausaineen käyttörikoksesta.

Uusia syyteharkinta-asioita Valtakunnansyyttäjänviraston rikosdiaariin merkittiin saapuneeksi kertomusvuonna 38 ja niitä ratkaistiin 30. Muutosharkintakanteluista saapui 276, ja niitä ratkaistiin 252. Syyttäjän menettelyä koskevia kanteluista ratkaistiin 79 ja muita kanteluista 62. Yhteensä kanteluista ratkaistiin 141. Vuonna 2002 ratkaistiin 47 varsinaista ja 88 ylimääräistä muutoksenhakuasiaa korkeimpaan oikeuteen.

Valtakunnansyyttäjänvirasto vastaa syyttäjälaitoksen koulutuksesta. Syyttäjien peruskoulutusohjelma uudistettiin vuonna 2001 ja sitä alettiin toteuttaa kertomusvuonna. Ohjelma on kuuden viikon mittainen ja toteutetaan kuutena jaksona monimuoto-opetuksena, johon sisältyy etätehtäviä, itseopiskelua, opintokäyntejä ja kurssijaksoja. Jaksot käsittelevät muun muassa perusoikeuksia, kriminaalipolitiikkaa, esitutkintaa, kansainvälistä oikeusapua, asianomistajan edustamista, julkisuuskysymyksiä ja pääkäsittelyä kokonaisuudessaan ja varsinkin suullisena prosessina.

Syyttäjien jatkokoulutukseen kuului vuonna 2002 muun muassa talous- ja huumausainerikoskoulutusta sekä poliisin ja syyttäjän esitutkintayhteistyökoulutusta. Syyttäjälaitoksen toimistohenkilökunnan peruskoulutus toteutettiin vuosina 1999-2001 ja kertomusvuonna siirryttiin jatkokoulutukseen, joka sisältää kolme kurssia: Terävät taidot, Sihteerin lakitieto ja Sihteeri käräjillä. Apulaissyyttäjien virkojen (25 kpl) kautta syyttäjälaitoksella on oma harjoittelu- ja rekrytointijärjestelmä.

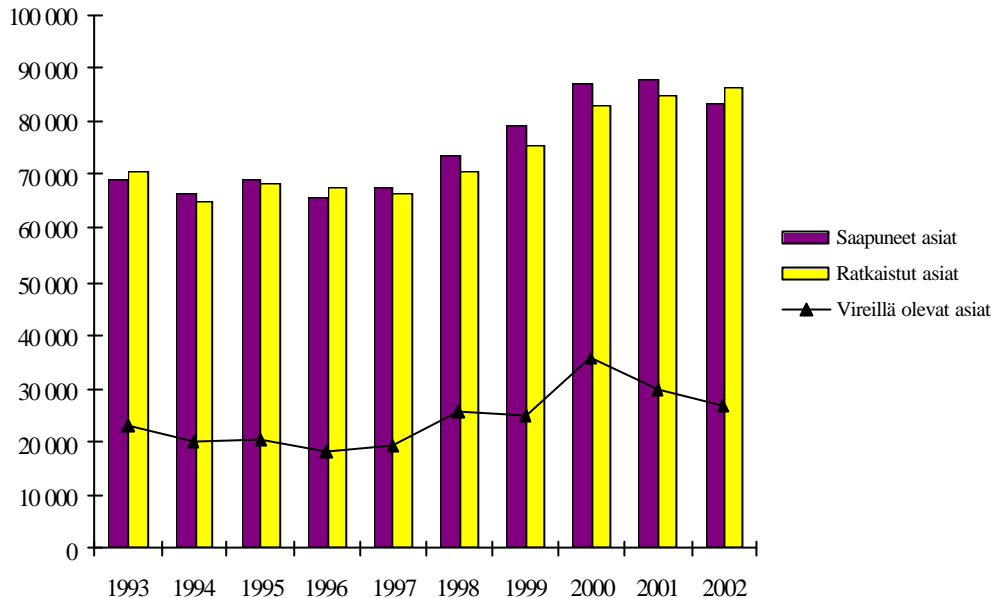
Valtakunnansyyttäjänvirasto on osallistunut aktiivisesti kansainväliseen toimintaan. Keskeisenä kertomusvuoden tehtävänä on ollut osallistuminen Euroopan unionissa perusteilla olleen Eurojust -yksikön perustamiseen sekä syyttäjien tietotaidon lisääminen kansainväliseen rikosoikeudenhoitoon liittyvissä asioissa.

Valtakunnansyyttäjänviraston henkilöstömäärä vuonna 2002 oli 35 henkilötyövuotta ja toimintamenot 2,58 milj. euroa.

Vuoden 2002 lopussa **syyttäjäyksiköitä** oli paikallistasolla kaikkiaan 74. Niistä 13 on erillisiä kihlakunnan syyttäjänvirastoja. Ahvenanmaalla on maakunnansyyttäjänvirasto. Kittilässä ja Käsivarressa on nimismies. Muut yksiköt ovat kihlakunnanvirastojen syyttäjäosastoja. Paikallisten syyttäjäyksiköiden henkilöstömäärä vuonna 2002 oli 557 henkilötyövuotta ja toiminnasta aiheutuneet menot 25 milj. euroa. Kihlakuntien yhteisistä menoista maksetut syyttäjäosastojen menot olivat lääninhallitusten ilmoituksen mukaan lisäksi noin 1,3 milj. euroa.

Syyttäjät ratkaisivat vuonna 2002 yhteensä 86 362 asiaa, missä on lisäystä edelliseen vuoteen noin 700. Asia katsotaan ratkaistuksi, kun se on päättynyt sekä syyttäjällä että käräjäoikeudessa. Vuoden lopussa syyttäjillä oli avoimena kaikkiaan noin 11 775 asiaa, mikä on noin 700 asiaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Kuva 17. Syyttäjien työtilanteen kehitys v. 1993-2002

Paikallisyksiköihin sijoitettuina toimi vuonna 2002 yhteensä 22 talousrikoksiin erikoistunutta syyttäjää, jotka on rekrytoitu talousrikollisuuden torjuntaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen perusteella. Valtakunnansyyttäjänvirastossa toimii talousrikossyyttäjänä kaksi valtiosyyttäjää. Vuonna 2002 talousrikossyyttäjille saapui syyteharkintaan 246 uutta rikosasiaa. Vuonna 2002 talousrikossyyttäjät nostivat syytteen 190 jutussa. 53 juttua päättyi syyttäjällä syyttämättäjäättämispäätökseen. Kaiken kaikkiaan 321 epäiltyä jätettiin syyttämättä.

Syyteharkinnan joutuisuusvaatimuksena oli, ettei syyteharkinta yksittäisessä asiassa syyttäjistä riippuvasta syystä saisi kestää yli kuusi kuukautta. Yksinkertaisissa asioissa syyteharkinta tuli suorittaa huomattavasti lyhyemmässä ajassa. Syyteharkinta suoritettiin 58 % asioissa alle kuukaudessa ja 91,5 % asioissa alle kuudessa kuukaudessa. Alle 2 % asioissa (noin 1 600 asiassa) syyteharkinta kesti yli vuoden. Rutiiniasioissa käsittelyajat ovat pysyneet varsin lyhyinä. Huomionarvoista on kuitenkin, että isot työläiset asiat ovat ne jotka viipyvät syyteharkinnassa ja nämä asiat käsitellään lähes pääsääntöisesti vielä pääkäsittelyssä hovioikeudessa. Näin kokonaiskesto muodostuu varsin pitkäksi.

Taulukko 18. Syyttäjänvirastojen ja -osastojen tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet asiat (kpl)	87 173	88 223	91 450	83 099	-9 %	-6 %
Ratkaistut asiat (kpl)	82 795	85 603	92 530	86 362	-7 %	1 %
* syyttäjänvirastot (kpl)	36 817	37 719	41 070	37 732		
* syyttäjäsastot (kpl)	45 978	47 884	51 460	48 630		
Vireillä syyttäjällä (kpl)	13 926	12 508	10 583	11 775	11 %	-6 %
 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (htv)	 507	 553	 515	 557	 42 htv	 4 %
 TOIMINTAMENOT (eur)	 22 719 695	 24 189 117	 24 230 100	 25 048 087	 3 %	 4 %
* syyttäjänvirastot (eur)	10 245 526	11 089 416	11 246 500	11 674 823		
* syyttäjäsastot (eur)	12 474 169	13 099 701	12 983 600	13 373 264		
Tulot (eur)	100 385	104 867	100 000	89 755		-14 %
 TALOUDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / ratkaistut asiat	274	283	262	290	11 %	3 %
* syyttäjänvirastot (eur/kpl)	278	294	274	309	13 %	5 %
* syyttäjäsastot (eur/kpl)	271	274	252	275	9 %	1 %
 TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
ratkaistut asiat/ htv	163	155	180	155	-14 %	0 %

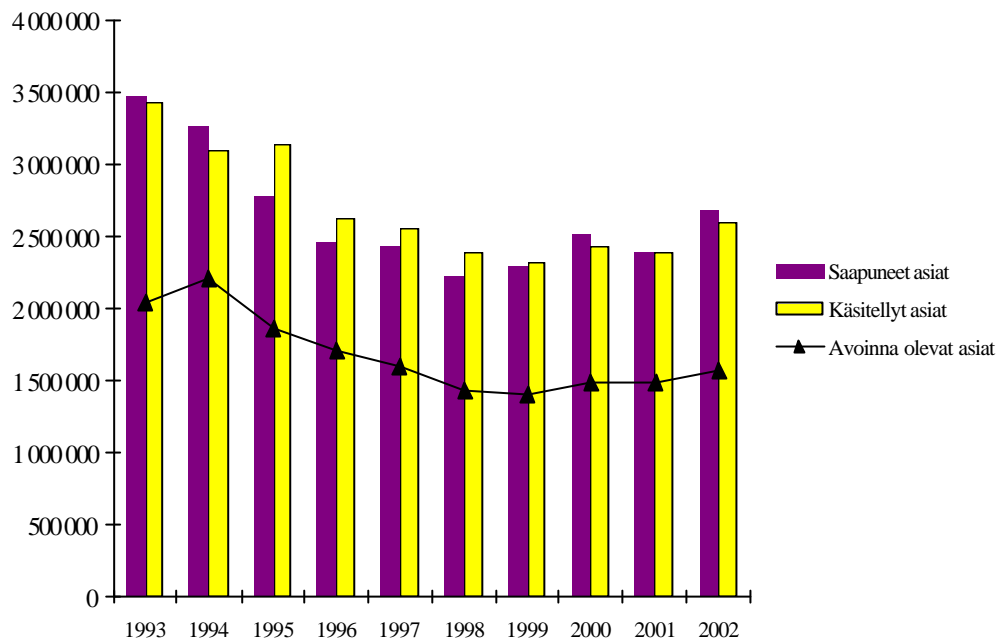
Syyttäjänvirasto- ja osastokohtaiset toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat taulukot on esitetty liitteessä F.

2.6 ULOSOTTOLAITOS

Vuoden 2002 lopussa ulosottotehtävissä oli kaikkiaan 1 489 viranhaltijaa, joista 49 osa-aikaisina. Lisäksi sisäasiainministeriön hallinnonalan virkamiesten työpanos vuonna 2002 ulosottotehtävissä vastasi noin 15 henkilötyövuotta. Ulosottolaitoksen toimintamäärärahoilla oli lisäksi palkattuna 10 viranhaltijaa uuden 1.3.2004 käyttöön otettavan tietojenkäsittelyjärjestelmän kehittämiseen. Ulosoton menot vuonna 2002 olivat 76,6 milj. euroa, mikä oli 4 % enemmän kuin vuonna 2001.

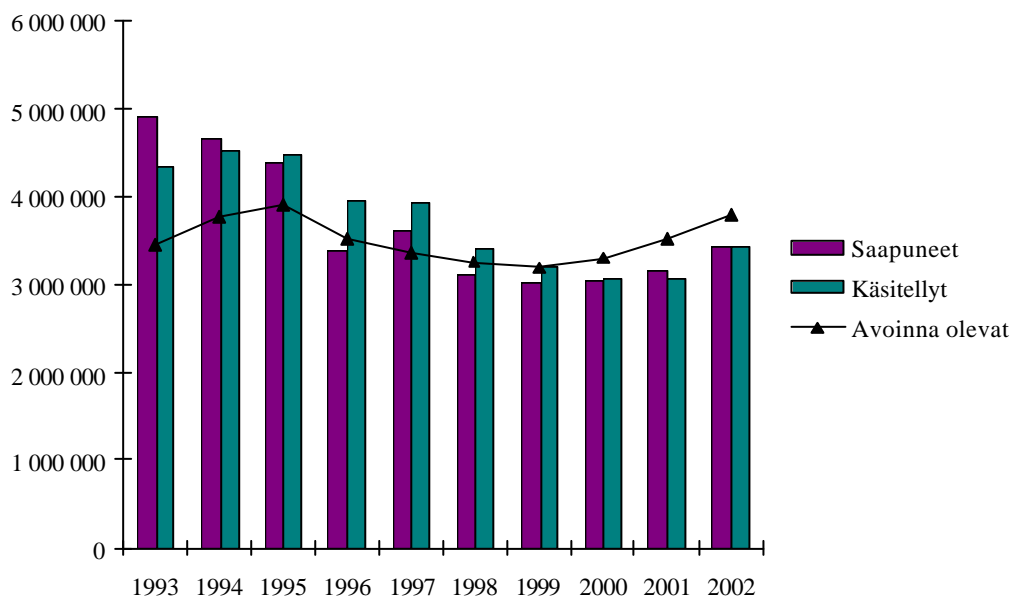
Vuonna 2002 ulosottoon saapui 2,7 milj. asiaa ja ulosotossa käsiteltiin 2,6 milj. asiaa. Vuoden lopussa oli vireillä 1,6 milj. asiaa.

Kuva 18. Ulosoton työtilanteen kehitys v. 1993-2002

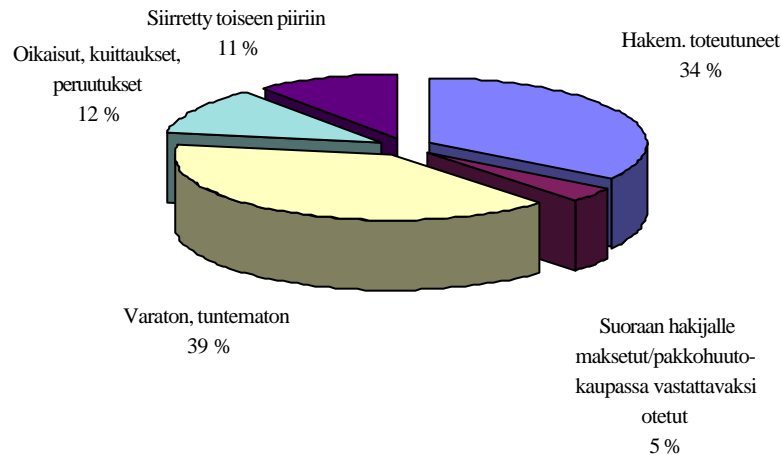
Vuonna 2002 ulosottoon saapui perittäväksi 3 433 milj. euroa, ulosotossa käsiteltiin viivästysseuraamuksineen 3 427 milj. euroa ja vuoden lopussa oli perittävänä 3 795 milj. euroa.

Kuva 19. Ulosotossa perittävänä olevat euromäärät v. 1993-2002

Ulosottovelallisten määrä oli vuoden lopussa 330 740. Velallisten määrä oli 16 000 pienempi kuin edellisen vuoden lopussa. Voimassa olevien palkan, eläkkeen ja elinkeinotulon maksukieltojen määrä vuoden lopussa oli yhteensä 73 300, mikä on 7 000 maksukieltoa enemmän kuin edellisenä vuonna. Lisäyksestä suurin osa kohdistuu palkan- ja eläkkeensaajiin. Kiinteistöjen pakkohuutokauppojen määrä väheni edelleen. Vuonna 2002 niitä oli kaikkiaan 510. Peruuntuneiden huutokauppojen määrä oli sama kuin edellisenä vuonna (150). Sen sijaan toteutuneiden huutokauppojen määrä väheni 50:llä. Asunto-osakkeiden pakkohuutokauppojen määrä oli 130, lisäystä edellisestä vuodesta 20. Huutokauppojen määrä vastaa edelleen 1980-luvun puolivälin tasoa.

Kuva 20. Ulosottopiireissä käsitellyt asiat toimenpiteittäin v. 2002

Ulosottopiirien tulostavoitteet toteutuivat vuonna 2002 suurimmaksi osaksi. Vuonna 2002 ulosottopiirit tilittivät hakijoille 614 000 miljoonaa euroa, mikä on 61 miljoonaa euroa (11 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Myös valtiolle tilittävät ulosottomaksutulot nousivat. Ne olivat kaikkiaan 46 miljoonaa euroa.

Parantuneeseen perintätulokseen vaikuttanee osaltaan ministeriön voimakas panostus henkilöstön koulutukseen ja siten aikaisempaa suurempi panostus ongelmavelallisten käsittelyyn. Piirien tuottavuus laskettuna käsiteltyjen asioiden määrällä henkilötyövuotta kohti ylittyi, samoin onnistuneen perinnän suhteellinen osuus laskettuna käsitellystä rahamäärästä (20,2 %). Myös piirien taloudellisuustavoite toteutui, toisin sanoen yhden käsitellyn asian keskimääräinen hinta oli arvioitua alhaisempi.

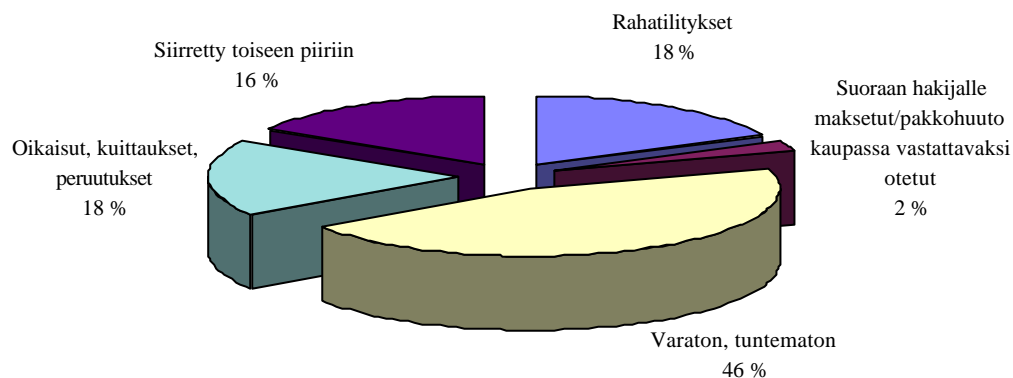
Syynä siihen, että käsittelyaikatavoitteesta jäätin keskimäärin kaksi viikkoa ja asioiden täytäntöönpanon onnistumistavoitteesta 1,4 prosenttiyksikköä, on lähinnä käsiteltäväksi saapuneiden asioiden kokonaismäärän odotettua suurempi lisääntyminen ja euromäärältään suurien yksityisoikeudellisten saatavien lisääntyminen.

Vaikeiden ja laajoja selvityksiä vaativien ulosottoasioiden hoitamista varten on suurimpiin ulosottopiireihin perustettu ulosoton erikoisperintäyksiköjä. Osana erikoisperintää on viranomaisyhteistyönä toteutettu rikoshyödyn jäljitystoiminta. Erikoisperinnän taloudellinen tulos ilmenee joko erikoisperinnän omana rahakertymänä tai muille tulosityksiköille osoitettuna omaisuutena.

Erikoisperintätehtävissä työskenteli vuoden 2002 lopulla päätoimisesti kolme kihlakunnanvoutia, neljä ylitarkastajaa ja 33 (4 osa-aikaista) avustavaa ulosottomiestä. Helsingin ulosottovirastossa erikoisperintätehtäviä hoidetaan kahdessa eri osastossa. Muissa erikoisperintäyksiköissä mainittuja tehtäviä hoitaa 1-2 ulosoton virkamiestä.

Erikoisperinnän vastuulle siirrettiin vuonna 2002 yli 76,5 milj. euron ulosottoasiat. Erikoisperintäyksiköt tilittivät velkojille tilastovuonna yli 12,8 milj. euroa kun vastaava määrä vuonna 2001 oli 9,9 milj. euroa. Muulle ulosotolle tai muille viranomaisille ulosmitattavaksi tai takavarikoitavaksi osoitettiin omaisuutta yhteensä 11,8 milj. euron arvosta. Summaan sisältyvät myös konkurssipesille osoitettu omaisuus.

Kuva 21. Ulosottopiireissä käsitellyt rahasaatavat toimenpiteittäin v. 2002

Taulukko 19. Ulosottovirastojen ja -osastojen tunnusluvut v. 2002

	Toteutuma v. 2000	Toteutuma v. 2001	Arvio/tavoite v. 2002	Toteutuma v. 2002	Vertailu tavoitteeseen	Vertailu ed. vuoteen
Saapuneet ulosottoasiat (kpl)	2 513 418	2 389 927	2 511 300	2 676 760	7 %	12 %
Käsitellyt ulosottoasiat (kpl)	2 427 034	2 393 414	2 559 500	2 597 256	1 %	9 %
* ulosottovirastot (kpl)	1 076 544	1 042 532	1 136 800	1 150 189		
* ulosotto-osastot (kpl)	1 319 587	1 318 582	1 389 700	1 416 459		
* ulosotto-osastot (nim.) (kpl)	30 903	32 300	33 000	30 608		
Siirtyneet ulosottoasiat (kpl)	1 486 297	1 487 671	1 459 698	1 570 243	8 %	6 %
Toimitetut tiedoksiannot (kpl)	9 405	8 667	9 244	8 287	-10 %	-4 %
* ulosottovirastot (kpl)	1 871	1 763	1 875	1 547		
* ulosotto-osastot (kpl)	6 233	5 758	6 236	5 799		
* ulosotto-osastot (nim.) (kpl)	1 301	1 146	1 133	941		
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ ** (htv)	1 478	1 470	1 469	1 464	-5 htv	-6 htv
* ulosottovirastot (htv)	641	631	635	626		
* ulosotto-osastot (htv)	825	829	822	827		
* ulosotto-osastot (nim.) (htv)	12	11	12	12		
** lisäksi poliisin henkilöstöä ulosottotehtävissä 15,3 htv						
TOIMINTAMENOT (eur)	60 492 093	62 792 104	65 764 543	65 317 313	-1 %	4 %
* ulosottovirastot (eur)	28 085 885	29 077 212	30 850 391	30 501 859		
* ulosotto-osastot (eur)	31 876 397	33 172 408	34 362 202	34 245 928		
* ulosotto-osastot (nim.) (eur)	529 812	542 484	551 950	569 526		
** atk ja muut keskitetysti maksetut		11 105 227		11 330 576		
Tulot, myös tied.annot ja kaupan- vahvist. (eur)	40 932 920	42 442 076	44 000 000	45 812 286	4 %	8 %
TALOUEDELLISUUS (eur/kpl)						
toimintamenot / käsitelty asiat						
* ulosottovirastot (eur/kpl)	26,04	27,84	27,09	26,48	-2 %	-5 %
* ulosotto-osastot (eur/kpl)	24,04	25,05	24,62	24,08	-2 %	-4 %
* ulosotto-osastot (nim.) (eur/kpl)	16,45	16,22	16,70	18,05	8 %	11 %
** atk ja muut keskitetysti maksetut		4,64		4,36		
TUOTTAVUUS (kpl/htv)						
käsiteltyt asiat/ htv	1 630	1 615	1 730	1 755	1 %	9 %
** sisältää poliisin henkilöstöä ulosottotehtävissä (15,3 arvio)						
KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA	7,3	7,5	6,8	7,3	0,5	-0,2
TÄYTÄNTÖÖNPANON ONNISTUMINEN (%-yks.)						
Asiamääristä-%	38,9	39,6	40	38,2	-1,8	-1,4
Rahamääristä-%	19,6	20,5	19	20,2	1,2	-0,3

Ulosottovirasto ja –osastokohtaiset toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat taulukot on esitetty liitteessä E.

2.7 MAKSULLINEN TOIMINTA

Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen tuotot olivat kertomusvuonna 83,9 milj. euroa (79,9 milj. euroa). Näistä 99 % oli maksullisen toiminnan tuottoja ja niitä kertyi yhteensä 83,1 milj. euroa (78,9 milj. euroa). Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 5 %. Maksullisen toiminnan tuottoista 91 % (75,6 milj. euroa) kertyi erillislakien mukaisista suoritteista ja 9 % (7,6 milj. euroa) maksuperustelain mukaisista suoritteista. Maksullisen toiminnan tileistä poistoja kirjattiin 0,2 milj. euroa. Ulosottomaksutuloja kertyi 45,5 milj. euroa (42,3 milj. euroa), tuomioistuintuloja 27,2 milj. euroa (27,1 milj. euroa), oikeusapumaksu- ja asiakaslaskutustuloja sekä vastapuolen korvauksia yhteensä 3,2 milj. euroa (3,1 milj. euroa) ja oikeusministeriön tietopalvelun tuloja 7 milj. euroa (6,2 milj. euroa).

Laskelmissa kohdassa maksullisen toiminnan tuotot on esitetty liikekirjanpidossa maksullisen toiminnan tuottojen tileille kertyneet tuotot. Toiminnan muut tuotot sisältävät maksullisen toiminnan osuuden käyttöomaisuuden myyntituotoista ynnä muista tuotoista. Maksullisen toiminnan tileistä poistot on huomioitu muissa erilliskustannuksissa. Vuoden 2001 laskelmiin on tehty vastaava muutos.

Kustannukset sisältävät maksullisen toiminnan osuuden virastojen kokonaiskustannuksista. Yhteiskustannuksissa on huomioitu ministeriön talous- ja henkilöstöhallinnon, koulutuksen ja tietotekniikan kustannukset. Vyörytyksissä on käytetty vuoden 2001 laskelmien mukaisia %-osuuksia erilliskustannuksista. Sidotun pääoman korko 4,9 % (5,3 %) on laskettu käytössä olleen omaisuuden jäännösarvosta 31.12.2002.

Laskelmista on laadittu erillinen laskentadokumentti.

JO- merkintä laskelmassa merkitsee julkisoikeudellista ja LT-merkintä liiketaloudellista maksullista toimintaa. Edellisinä vuosina esitettyä laskelmaa oikeusministeriön avioliittoasioiden poikkeusluvista ja erilaisista todistuksista ei kertomusvuodelta laadita, koska avioliittoasioiden poikkeusluvut ovat siirtyneet vuoden 2002 alussa maistraattien käsiteltäviksi.

Pääosa **tuomioistuintuloista** on tuomioistuinten oikeudenkäynti-, hakemus-, todistus- ja toimituskirjamaksuja, joita kertyi vuonna 2002 yhteensä 27,0 milj. euroa (26,9 milj. euroa). Tuomioistuintuloihin kirjataan myös ulosotto- ja syyttäjälaitoksen sekä oikeusaputoimistojen perimät kaupanvahvistusmaksut, joita kertomusvuonna kertyi 0,16 milj. euroa (0,19 milj. euroa). Lisäksi tuomioistuintuloihin kirjataan kihlakunnan syyttäjänvirastojen ja kihlakunnanvirastojen syyttäjäsastojen perimät todistukset ja toimituskirjamaksut, joita kertyi 1 700 euroa (1 600 euroa). Näiden osalta maksullisesta toiminnasta ei ole laadittu kustannusvastaavuuslaskelmaa. Lisäksi valtakunnansyyttäjänviraston, tietosuoja-valtuutetun toimiston, tietosuojalautakunnan, Helsingin kriminaalipolitiikan instituutin (HEUNI), onnettomuustutkintakeskuksen ja konkurssiasiamiehen toimiston maksullisesta toiminnasta ei ole laadittu kustannusvastaavuuslaskelmaa toiminnan vähäisyyden vuoksi. Näiden virastojen maksullisen toiminnan tuotot olivat yhteensä n. 3 000 euroa (9 000 euroa).

**KÄRÄJÄOIKEUKSIEN MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS
(tuomioistuintulot)**

	Käräjäoikeudet		MUUTOS
	2001	2002	2001/2002
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	25 788 675	25 807 335	0 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	53 602	62 589	17 %
Tuotot yhteensä	25 842 277	25 869 924	0 %
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	753 238	722 951	-4 %
- henkilöstökustannukset	29 081 357	30 502 613	5 %
- vuokrat	5 457 581	5 712 834	5 %
- palvelujen ostot	1 593 314	1 715 987	8 %
- muut erilliskustannukset	368 667	343 878	-7 %
Erilliskustannukset yhteensä	37 254 156	38 998 262	5 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-11 411 879	-13 128 339	15 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	5 162 262	5 323 467	3 %
- poistot	415 028	325 071	-22 %
- korot	44 804	32 082	-28 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	5 622 095	5 680 620	1 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	42 876 251	44 678 882	4 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-17 033 974	-18 808 958	10 %
Kustannusvastaavuus-%	60 %	58 %	
Käyttöjäämä % tuloista	-44 %	-51 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	-66 %	-73 %	

Käräjäoikeuksien tuomioistuintulojen tuotot pysyivät edellisen vuoden tasolla. Käräjäoikeuksissa ratkaistujen asioiden määrä lisääntyi 3 %. Kokonaiskustannuksista on kohdennettu maksulliseen toimintaan 35 %, kuten vuonna 2001. Prosenttiosuus on laskettu Forssan, Lahden ja Tampereen käräjäoikeuksien edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista. Kokonaiskustannukset kasvoivat 4 %. Yhteiskustannuksiin sisältyvät viraston omien matkakustannusten, pääomakustannusten (poistot ja korot) sekä koulutus- ja tietotekniikkakustannusten lisäksi osuus ministeriön koulutus-, tietotekniikka- sekä henkilöstö- ja taloushallinnon kustannuksista. Ministeriöltä kohdistettujen tukitoimintojen vyörytyksessä on käytetty edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista saatua prosenttilukua, joka on laskettu ministeriöltä vyörytettyjen tukitoimintojen osuutena erilliskustannuksista. Vuonna 2002 käräjäoikeuksien maksulliselle toiminnalle vyörytetty ministeriön tukitoimintokustannukset olivat 8 % erilliskustannuksista eli 3,1 milj. euroa (3,0 milj. euroa).

Vuoden 2001 laskelmaan on oikaistu virheellisesti tukitoimintoihin kohdistunut 0,4 milj. euroa. Aiemmin tuottojen oikaisueränä käsitellyt maksulliseen toimintaan kohdistuneet poistot on sisällytetty muihin erilliskustannuksiin ja oikaisu n. 145 000 euroa on huomioitu vuoden 2001 laskelmassa.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 58 % (60 %).

**KORKEIMMAN OIKEUDEN JA KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN
MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS**

	KKO 2001	KKO 2002	MUUTOS 2001/2002	KHO 2001	KHO 2002	MUUTOS 2001/2002
TUOTOT						
Maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myynti- tuotot	94 568	122 204	29 %	254 342	264 250	4 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	575	6 215	980 %	3 201	3 218	1 %
Tuotot yhteensä	95 144	128 420	35 %	257 543	267 468	4 %
KUSTANNUKSET						
Maksullisen toiminnan erillis- kustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	64 409	43 875	-32 %	50 280	53 142	6 %
- henkilöstökustannukset	1 947 959	2 266 587	16 %	2 936 289	3 087 031	5 %
- vuokrat	253 481	272 789	8 %	430 701	442 850	3 %
- palvelujen ostot	57 897	55 691	-4 %	80 294	123 035	53 %
- muut erilliskustannukset	16 857	21 167	26 %	18 522	19 054	3 %
Erilliskustannukset yhteensä	2 340 604	2 660 108	14 %	3 516 086	3 725 113	6 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-2 245 460	-2 531 689	13 %	-3 258 543	-3 457 644	6 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset	100 979	126 942	26 %	113 779	151 439	33 %
- poistot	24 405	27 065	11 %	38 691	26 486	-32 %
- korot	3 018	2 437	-19 %	2 700	2 303	-15 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	128 402	156 443	22 %	155 170	180 227	16 %
Kokonaiskustannukset yhteen- sä	2 469 006	2 816 552	14 %	3 671 256	3 905 340	6 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-2 373 862	-2 688 132	13 %	-3 413 713	-3 637 872	7 %
Kustannusvastaavuus-%	4 %	5 %		7 %	7 %	
Käyttöjäämä % tuloista	-2360 %	-1971 %		-1265 %	-1293 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	-2495 %	-2093 %		-1325 %	-1360 %	

Korkeimman oikeuden (KKO) maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat 35 % ja **korkeimman hallinto-oikeuden (KHO)** 4 % vuodesta 2001. KKO:n maksullisten suoritteiden määrä lisääntyi 38 % ja KHO:n 6 %. Kustannukset on kohdennettu maksulliselle toiminnalle maksullisten ja maksuttomien suoritteiden suhteessa. Korkeimman oikeuden kokonaiskustannuksista on kohdennettu maksulliselle toiminnalle 40 % (37 %) ja korkeimman hallinto-oikeuden kustannuksista 48 % (48 %).

Henkilöstökustannukset kasvoivat kertomusvuonna KKO:ssa 16 %, mikä johtuu yleisen palkkatason nousun lisäksi presidentin ja jäsenten palkankorotuksista. KHO:ssa henkilöstökulut nousivat sen sijaan 5 %. Vastaavien palkankorotusten vaikutusta pienensi lomapalkkavelan väheneminen. Yhteiskustannuksiin sisältyvien ministeriöltä kohdistettujen tukitoimintojen vyörytyksessä on käytetty edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista saatua prosenttilukua, joka on laskettu ministeriöltä vyörytettujen tukitoimintojen osuutena erilliskustannuksista. Vuonna 2002 maksulliselle toiminnalle vyörytetyt ministeriön tukitoimintokustannukset olivat 2 % eli KKO:n osalta n. 49 000 euroa (n. 43 000 euroa) ja KHO:n osalta n. 67 000 euroa (n. 63 000 euroa).

Aiemmin tuottojen oikaisueränä käsitellyt maksulliseen toimintaan kohdistuneet poistot on sisällytetty muihin erilliskustannuksiin ja oikaisut on huomioitu vuoden 2001 laskelmissa.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli KKO:ssa 5 % (4 %) ja KHO:ssa 7 % (7 %).

**HOVIOIKEUKSIEN JA HALLINTO-OIKEUKSIEN KUSTANNUSVASTAAVUUS-
LASKELMA (tuomioistuintulot)**

	Hovioikeudet		MUUTOS	Hallinto-oikeudet		MUUTOS
	2001	2002	2001/2002	2001	2002	2001/2002
TUOTOT						
Maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myynti- tuotot	438 824	440 341	0 %	195 766	205 093	5 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	6 891	5 783	-16 %	1 382	1 817	31 %
Tuotot yhteensä	445 715	446 124	0 %	197 149	206 910	5 %
KUSTANNUKSET						
Maksullisen toiminnan erillis- kustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	111 909	110 612	-1 %	43 733	48 255	10 %
- henkilöstökustannukset	5 457 247	5 719 154	5 %	2 578 571	2 730 369	6 %
- vuokrat	667 788	685 626	3 %	263 712	281 146	7 %
- palvelujen ostot	122 782	135 154	10 %	71 566	73 193	2 %
- muut erilliskustannukset	58 805	57 659	-2 %	14 192	11 907	-16 %
Erilliskustannukset yhteensä	6 418 532	6 708 204	5 %	2 971 774	3 144 870	6 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-5 972 817	-6 262 079	5 %	-2 774 625	-2 937 960	6 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset	305 034	291 620	-4 %	156 377	166 310	6 %
- poistot	49 573	47 532	-4 %	15 733	14 327	-9 %
- korot	6 154	4 772	-22 %	1 476	1 252	-15 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	360 760	343 924	-5 %	173 608	181 889	5 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 779 292	7 052 128	4 %	3 145 382	3 326 759	6 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-6 333 577	-6 606 004	4 %	-2 948 233	-3 119 849	6 %
Kustannusvastaavuus-%	7 %	6 %		6 %	6 %	
Käyttöjäämä % tuloista	-1340 %	-1404 %		-1407 %	-1420 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	-1421 %	-1481 %		-1495 %	-1508 %	

Hovioikeuksien maksullisen toiminnan tuotot pysyivät edellisen vuoden tasolla. Hovioikeuksissa ratkaistujen asioiden määrä lisääntyi 6 %. Kokonaiskustannuksista on kohdennettu maksulliseen toimintaan 21 %, kuten vuonna 2001. Prosenttiosuus on laskettu Kouvolan hovioikeuden edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista. Kokonaiskustannukset kasvoivat 4 %.

Yhteiskustannuksiin sisältyvien ministeriöltä kohdistettujen tukitoimintojen vyörytyksessä on käytetty edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista saatua prosenttilukua, joka on laskettu ministeriöltä vyörytettyjen tukitoimintojen osuutena erilliskustannuksista. Vuonna 2002 hovioikeuksien maksulliselle toiminnalle vyörytetty ministeriön tukitoimintokustannukset olivat 3 % erilliskustannuksista eli 0,2 milj. euroa (0,2 milj. euroa).

Aiemmin tuottojen oikaisueränä käsitellyt maksulliseen toimintaan kohdistuneet poistot on sisällytetty muihin erilliskustannuksiin ja oikaisu n. 35 000 euroa on huomioitu vuoden 2001 laske lmassa.

Kustannusvastaavuus oli viime vuonna 6 % (7 %).

Hallinto-oikeuksien maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat vuonna 2002 5 %. Hallinto-oikeuksien ratkaistujen asioiden määrä lisääntyi 8 %. Kokonaiskustannuksista on maksulliseen toimintaan kohdennettu 13 %, kuten edellisenä vuonna. Prosenttiosuus on laskettu Rovaniemen ja Turun hallinto-oikeuksien edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista. Yhteiskustannuksiin sisältyvien ministeriöltä kohdistettujen tukitoimintojen vyörytyksessä on käytetty edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista saatua prosenttilukua, joka on laskettu ministeriöltä vyörytettyjen tukitoimintojen osuutena erilliskustannuksista. Vuonna 2002 hallinto-oikeuksien maksulliselle toiminnalle vyörytetty ministeriön tukitoimintokustannukset olivat 4 % erilliskustannuksista eli 0,1 milj. euroa (0,1 milj. euroa).

Aiemmin tuottojen oikaisueränä käsitellyt maksulliseen toimintaan kohdistuneet poistot on sisällytetty muihin erilliskustannuksiin ja oikaisu n. 6 000 euroa on huomioitu vuoden 2001 laske lmassa.

Kustannusvastaavuus oli kertomusvuonna 7 % kuten edellisenäkin vuotena.

**TYÖTUOMIOISTUIMEN JA MARKKINAOIKEUDEN KUSTANNUSVASTAAVUUS
(tuomioistuintulot)**

	Työtuomioistuin		MUUTOS	Markkinaoikeus
	2001	2002	2001/2002	2002
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	11 416	15 296	34 %	17 382
- maksullisen toiminnan muut tuotot	2 228	2 568	15 %	2 648
Tuotot yhteensä	13 644	17 864	31 %	20 030
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 276	7 147	-14 %	38 782
- henkilöstökustannukset	391 820	509 212	30 %	277 915
- vuokrat	82 983	114 023	37 %	67 696
- palvelujen ostot	15 406	19 226	25 %	27 814
- muut erilliskustannukset	1 714	388	-77 %	900
Erilliskustannukset yhteensä	500 199	649 996	30 %	413 107
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-486 555	-632 132	30 %	-393 077
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	36 983	43 210	17 %	26 568
- poistot	4 291	5 176	21 %	1 537
- korot	398	327	-18 %	355
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	41 672	48 713	17 %	28 459
Kokonaiskustannukset yhteensä	541 871	698 709	29 %	441 566
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-528 227	-680 845	29 %	-421 536
Kustannusvastaavuus-%	3 %	3 %		5 %
Käyttöjäämä % tuloista	-3566 %	-3539 %		-1962 %
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	-3872 %	-3811 %		-2105 %

Työtuomioistuimen tuotot kasvoivat 31 % vuodesta 2001. Ratkaistujen asioiden määrä kasvoi 15 % sekä maksullisten suoritteiden määrä 30 %. Työtuomioistuimen kustannukset on kohdistettu maksulliselle toiminnalle maksullisten ja maksuttomien suoritteiden suhteessa. Työtuomioistuimen kokonaiskustannuksista on kohdistettu maksulliselle toiminnalle 75 % (67 %).

Henkilöstökustannuksiin sisältyvät palkkamenot kasvoivat vuodesta 2001 18 %, mikä johtuu yleisen palkkatason nousun lisäksi yhden henkilötyövuoden lisäyksestä. Yhteiskustannuksiin sisältyvien ministeriöltä kohdistettujen tukitoimintojen vyörytyksessä on käytetty vuoden 2002 osalta prosenttilukua, joka on laskettu edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista ministeriöltä vyörytettujen tukitoimintojen sekä erilliskustannusten suhteesta. Vuonna 2002 työtuomioistuimen maksulliselle toiminnalle vyörytetyt ministeriön tukitoimintokustannukset olivat n. 38 000 euroa (n. 30 000 euroa).

Kustannusvastaavuus oli kertomusvuonna 3 % kuten edellisenäkin vuotena.

Markkinaoikeus perustettiin 1.3.2002 yhdistämällä kilpailuneuvoston ja markkinatuomioistuimen toiminnot. Vain kertomusvuoden laskelma maksullisesta toiminnasta on tästä syystä esitetty.

Markkinatuomioistuimen ja markkinaoikeuden yhteen lasketut ratkaistut asiat olivat 192 kpl, joista maksullisia 76 kpl eli 40 %. Kokonaiskustannukset on kohdistettu maksulliselle toiminnalle em. suhteessa. Yhteiskustannuksiin sisältyvien ministeriöltä kohdistettujen tukitoimintojen vyörytyksessä on käytetty vuoden ensimmäisen puolivuotiskauden kustannuslaskennan tiedoista saatua prosenttilukua, joka on laskettu ministeriöltä vyörytettujen tukitoimintojen osuutena erilliskustannuksista. Vuonna 2002 markkinaoikeuden maksulliselle toiminnalle vyörytetyt ministeriön tukitoimintokustannukset olivat n. 22 000 euroa.

Markkinaoikeuden maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 5 %.

**SYYYTTÄJÄ- JA ULOSOTTOLAITOKSEN KAUPANVAHVISTUSMAKSUJEN
KUSTANNUSVASTAAVUUS**

	Kaupanhvivistusmaksut		MUUTOS
	2001	2002	2001/2002
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	165 784	145 308	-12 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	165 784	145 308	-12 %
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 588	1 574	-56 %
- henkilöstökustannukset	161 851	140 481	-13 %
- vuokrat			
- palvelujen ostot			
- muut erilliskustannukset			
Erilliskustannukset yhteensä	165 439	142 055	-14 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	344	3 253	845 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	6 713	2 890	-57 %
- poistot	1 184	558	-53 %
- korot	111	40	-64 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	8 007	3 487	-56 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	173 446	145 542	-16 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-7 663	-234	97 %
Kustannusvastaavuus-%	96 %	100 %	
Käyttöjäämä % tuloista	0 %	2 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	-5 %	0 %	

Kaupanvahvistusmaksutulot olivat kertomusvuonna 0,16 milj. euroa (0,19 milj. euroa). Ulosottoyksiköiden osuus oli noin 36 % (0,06 milj. euroa) ja syyttäjäyksiköiden osuus noin 55 % (0,09 milj. euroa). Lisäksi maksuista noin 10 % (0,02 milj. euroa) perittiin oikeusaputoimistoissa. Oikeusaputoimistojen suorittamista kaupanvahvistuksista ei ole laadittu kustannusvastaavuuslaske lmaa.

Kaupanvahvistuksista peritään kiinteän kaupanvahvistusmaksun lisäksi myös jäljennösmaksuja ja kulukorvauksia. Tuotot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 12 %. Tuottojen aleneminen johtuu kaupanvahvistusten lukumäärän alentumisesta 2 491 kappaleesta 2 047 kappaleeseen. Kokonaiskustannukset laskivat 16 % vuoteen 2001 verrattuna. Kokonaiskustannusten aleneminen johtui kappalemäärän alenemisesta 21 %:lla.

Henkilöstökustannusten kohdentamisessa kaupanvahvistuksiin on käytetty vuonna 1999 tehtyä selvitystä, jonka mukaan yhden kaupanvahvistuksen tekemiseen kuluu 40 min. kihlakunnansyyttäjän ja –voudin ajasta sekä vastaavasti 20 min. toimistohenkilöstön ajasta. Henkilöstökustannuksiin on lisäksi sisällytetty kaupanvahvistuksista maksetut palkkiot. Muut kustannukset on kohdennettu kaupanvahvistuksille henkilöstökustannuksia vastaavassa suhteessa.

Kaupanvahvistusten kustannusvastaavuus oli 100 % (96 %). Kustannusvastaavuus parani 4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

ULOSOTTOLAITOKSEN MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS

	Ulosottomaksutulot		MUUTOS
	2001	2002	2001/2002
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	42 356 372	45 692 846	8 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	68 296	33 522	-51 %
Tuotot yhteensä	42 424 668	45 726 368	8 %
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	706 170	651 298	-8 %
- henkilöstökustannukset	35 522 319	38 664 888	9 %
- vuokrat	4 528 789	4 751 517	5 %
- palvelujen ostot	1 207 801	1 200 986	-1 %
- muut erilliskustannukset	125 654	62 125	-51 %
Erilliskustannukset yhteensä	42 090 733	45 330 813	8 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	333 935	395 555	18 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	5 153 460	5 309 692	3 %
- poistot	288 607	265 706	-8 %
- korot	25 096	16 843	-33 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	5 467 164	5 592 241	2 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	47 557 896	50 923 054	7 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-5 133 228	-5 196 686	1 %
Kustannusvastaavuus-%	89 %	90 %	
Käyttöjäämä % tuloista	1 %	1 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	-12 %	-11 %	

Ulosottoyksiköt perivät rahasaatavan täytäntöönpanossa ulosottomaksuina taulukkomaksuja, estemaksuja ja myyntimaksuja. Muussa täytäntöönpanossa maksuna on täytäntöönpanomaksu. Pyynnöstä erikseen annetuista todistuksista ja toimituskirjoista peritään todistus- tai jäljennösmaksu. **Ulosottomaksutuloja** kertyi kertomusvuonna 45,7 milj. euroa (42,4 milj. euroa). Ulosottomaksutulot kasvoivat 8 % edelliseen vuoteen nähden. Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset kasvoivat puolestaan vuoteen 2001 verrattuna 7 %. Kustannukset on kohdennettu ulosottolaitoksen maksulliseen toimintaan maksullisten ja maksuttomien asioiden suhteessa (maksullisten asioiden osuus 64 %). Maksulliseen toimintaan kohdistuneet kustannukset sisältävät sisäasiainministeriön hallinnonalan kustannuksia 4,3 milj. euroa. Ulosottolaitoksen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 90 % (89 %).

Henkilöstökustannusten nousua vuoteen 2001 nähden selittää yleisen palkkatason nousun lisäksi ulosoton toimenpidepalkkioiden 11 %:n kasvu. Yhteiskustannuksiin sisältyvien ministeriöltä kohdistettujen tukitoimintojen vyörytyksessä on käytetty edellisen vuoden kustannuslaskennan tiedoista saatua prosenttilukua, joka on laskettu ministeriöltä vyörytettyjen tukitoimintojen osuutena erilliskustannuksista. Vuonna 2002 maksulliselle toiminnalle vyörytetyt ministeriön tukitoimintokustannukset olivat 9 % erilliskustannuksista eli 4,1 milj. euroa (3,8 milj. euroa).

Vuoden 2001 laskelmaa on korjattu lisäämällä henkilöstökustannuksiin 0,6 milj. euroa kihlakunnan yhteisen henkilöstön palkkoina (16,9 htv).

OIKEUSAPUTOIMISTOJEN MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS

	Oikeusapumaksutulot			Oikeusapumaksutulot		
	(LT)	(LT)	MUUTOS	(JO)	(JO)	MUUTOS
	2001	2002	2001/2002	2001	2002	2001/2002
TUOTOT						
Maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myynti- tuotot	813 959	788 490	-3 %	2 037 055	2 160 680	6 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	1 363	1 791	31 %	268 785	265 251	-1 %
Tuotot yhteensä	815 322	790 280	-3 %	2 305 840	2 425 931	5 %
KUSTANNUKSET						
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	20 858	21 821	5 %	130 557	175 603	35 %
- henkilöstökustannukset	698 207	734 702	5 %	4 265 193	5 197 464	22 %
- vuokrat	72 182	76 280	6 %	441 581	555 046	26 %
- palvelujen ostot	44 178	40 430	-8 %	262 172	285 575	9 %
- muut erilliskustannukset	6 875	6 420	-7 %	64 661	46 219	-29 %
Erilliskustannukset yhteensä	842 300	879 653	4 %	5 164 164	6 259 906	21 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-26 978	-89 373	-231 %	-2 858 324	-3 833 975	-34 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuk- sista						
- tukitoimintojen kustannukset	91 698	86 525	-6 %	556 026	611 267	10 %
- poistot	7 916	7 558	-5 %	48 706	53 164	9 %
- korot	1 003	606	-40 %	5 418	3 759	-31 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	100 617	94 690	-6 %	610 150	668 190	10 %
Kokonaiskustannukset yhteen- sä	942 917	974 343	3 %	5 774 313	6 928 096	20 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-127 595	-184 063	-44 %	-3 468 474	-4 502 165	-30 %
Kustannusvastaavuus-%	86 %	81 %		40 %	35 %	
Käyttörajoitus % tuloista	-3 %	-11 %		-124 %	-158 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	-16 %	-23 %		-150 %	-186 %	

Oikeusaputoimistojen tulot julkisoikeudellisista suoritteista olivat 2,2 milj. euroa (2 milj. euroa) ja ne muodostuivat kiinteistä oikeusapumaksuista ja osakorvauksista. Liiketaloudellisista suoritteista (täysi korvaus) tuloja kertyi 0,8 milj. euroa (0,8 milj. euroa). Kustannukset on kohdistettu maksulliseen toimintaan maksullisten ja maksuttomien suoritemäärien suhteessa. Maksullisen toiminnan osuus oli 36 %. Vuoden 2002 kokonaiskustannuksista on vähennetty oikeusapupäätöksiä ja taloudellisia selvityksiä vastaava työaikaosuus (6 % työajasta). Myös vuoden 2001 laskelmia on tarkennettu oikeusapupäätösten ja taloudellisten selvitysten työaikaosuuden suhteen mukaisesti. Vuoden 2001 laskelmista on edellä mainitun perusteella vähennetty kustannuksista 7 %.

Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 5 %. Vuoden 2001 laskelmaa on korjattu maksullisen toiminnan tileistä poistojen osalta. Aiemmin maksullisen toiminnan myyntituottojen oikaisueränä käsitellyt tileistä poistot (v. 2001 0,02 milj. euroa) on sisällytetty muihin erilliskustannuksiin. Kustannusten kohdentamisessa julkisoikeudelliseen toimintaan on käytetty arviota, jonka mukaan sen osuus oli 31 % oikeusaputoiminnan kokonaistymäärästä. Kokonaiskustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 20 %. Kustannusten nousu johtuu julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kokonaistymäärän osuuden kasvusta edelliseen vuoteen verrattuna (27 %).

Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 35 % (40 %). Kustannusvastaavuus laski edelliseen vuoteen verrattuna 5 %. Kustannusvastaavuuden laskeminen selittyy kokonaiskustannusten 20 %:n kasvulla, joka osittain aiheutuu 1.6.2002 voimaantulleesta oikeusapu-uudistuksesta. Uudistuksen myötä myös osakorvausprosentit laskivat.

Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tuotot laskivat 3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaiskustannukset sitä vastoin nousivat 3 %. Kustannusten kohdentamisessa liiketaloudelliseen maksulliseen toimintaan on käytetty arviota, jonka mukaan sen osuus oli 5 % oikeusaputoiminnan kokonaistymäärästä. Vuosien 2001 ja 2002 kustannuksiin on otettu mukaan vain niiden oikeusaputoimistojen kustannukset, jotka ovat hoitaneet täyden korvauksen asioita. Asiat, joista on peritty täysi korvaus olivat ensi sijassa neuvoja ja asiakirjan laatimisia.

Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 81 % (86 %). Kustannusvastaavuus laski edelliseen vuoteen verrattuna 5 %. Kustannusvastaavuuden aleneminen aiheutuu siitä, että vaikka tuotot laskivat vuoteen 2001 nähden niin kokonaiskustannukset silti kasvoivat 3 %. Kokonaiskustannusten kasvu aiheutui erilliskustannusten 4 % noususta. Kustannusvastaavuuden laskeminen selittyy osittain kesäkuussa voimaantulleesta oikeusapu-uudistuksesta, jolloin osa entisiä täyden korvauksen asiakkaita siirtyi osakorvausasiakkaiden piiriin. Edellä mainittu selittää tuottojen vähenemistä vuonna 2002. Liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuuteen ja tuottojen määrään vaikuttaa myös se, että täyden korvauksen asioina on käsitelty lähinnä neuvoja ja asiakirjan laatimisia ja lain mukaan oikeusaputoimistojen tulee laskuttaa täyden korvauksen asiakkaitaan paikkakunnalla vallitsevan hintatason mukaan.

Yhteiskustannukset sisältävät paitsi viraston omia yhteiskustannuksia myös osuuden ministeriön tietotekniikka-, henkilöstö- ja taloushallintokustannuksista sekä osuuden virastoille järjestetyn koulutuksen kustannuksista. Ministeriöltä vyörytetyt tukitoimintojen kustannukset on laskettu vuoden 2001 kustannuslaskennan prosenttiosuuksien mukaisesti. Tämän mukaisesti julkisoikeudelliseen maksullisen toiminnan laskelmaan on kohdennettu ministeriön kustannuksia siten, että ne vastaavat 7,5 %:ia erilliskustannusten määrästä. Vastaava prosenttiosuus liiketaloudellisessa maksullisessa toiminnassa on 7,4 %.

OIKEUSMINISTERIÖN TIETOTEKNIKKATOIMISTON MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS

	TTT (LT)		MUUTOS	TTT (JO)		MUUTOS
	2001	2002	2001/2002	2001	2002	2001/2002
TUOTOT						
Maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myyntituotot	6 097 019	6 849 273	12 %	91 784	127 169	39 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	0	0		0	0	
Tuotot yhteensä	6 097 019	6 849 273	12 %	91 784	127 169	39 %
KUSTANNUKSET						
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 932	864	-55 %	29	16	-44 %
- henkilöstökustannukset	57 434	47 503	-17 %	851	881	4 %
- vuokrat	6 329	3 156	-50 %	94	59	-37 %
- palvelujen ostot	2 879 274	2 821 516	-2 %	3 062	1 372	-55 %
- muut erilliskustannukset	16 842	99 771	492 %	250	1 850	641 %
Erilliskustannukset yhteensä	2 961 812	2 972 810	0 %	4 285	4 178	-2 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	3 135 207	3 876 463	24 %	87 499	122 991	41 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset	80 793	64 396	-20 %	1 197	1 194	0 %
- poistot	7 989	7 425	-7 %	118	138	17 %
- korot	427	528	24 %	6	10	56 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	89 209	72 349	-19 %	1 322	1 342	2 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 051 020	3 045 159	0 %	5 606	5 520	-2 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	3 045 999	3 804 114	25 %	86 177	121 649	41 %
Kustannusvastaavuus-%	200 %	225 %		1637 %	2304 %	
Käyttöjäämä % tuloista	51 %	57 %		95 %	97 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	50 %	56 %		94 %	96 %	

Oikeusministeriön tietotekniikkatoimiston maksullisen toiminnan suoritteita ovat kiinteistötietojärjestelmästä ja Finlexistä luovutetut tietosuoritteet. Julkisoikeudellisia suoritteita ovat lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä sekä saantorekisteristä verotusta varten tai väestökirjanpitoa varten toimitetut luetelot. Tietosuoritteista kertyi tuloja kertomusvuonna 7 milj. euroa (6,2 milj. euroa).

Laskelman henkilöstökustannukset perustuvat arvioon siitä, mikä osuus yksikön kokonaistyöajasta kohdentuu maksulliselle toiminnalle. Muut erilliskustannukset ovat sisäisessä kirjanpidossa maksulliseen toimintaan kohdennettuja kustannuksia. Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan henkilöstökustannukset alenivat edelliseen vuoteen verrattuna 17 % johtuen maksullisen tietopalvelun käyttöpalveluiden kilpailutuksesta. Kilpailutuksen myötä henkilötyötä siirtyi paljon toimittajalle, jolloin tietotekniikkatoimiston henkilöstökustannukset maksullisen toiminnan osalta laskivat. Myös käyttöpalvelukustannukset laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Laskelmaan ei ole kohdennettu KTJ-järjestelmän tuotantokustannuksia käräjäoikeuksissa.

Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 225 % (200 %) ja julkisoikeudellisen 2304 % (1637 %). Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden nousu johtuu tuottojen 39 %:n kasvusta ja vastaavasti kustannusten 2 %:n alenemisesta.

**OIKEUSREKISTERIKESKUKSEN MAKSULLISEN TOIMINNAN
KUSTANNUSVASTAAVUUS**

	ORK		MUUTOS	ORK		MUUTOS
	2001	2002	2001/2002	2001	2002	2001/2002
	(LT)	(LT)		(JO)	(JO)	
TUOTOT						
Maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myynti- tuotot	246 755	254 221	3 %	68 409	79 182	16 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot						
Tuotot yhteensä	246 755	254 221	3 %	68 409	79 182	16 %
KUSTANNUKSET						
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat						
- henkilöstökustannukset	35 118	39 225	12 %	49 808	55 640	12 %
- vuokrat						
- palvelujen ostot	49 913	55 751	12 %	0	0	
- muut erilliskustannukset						
Erilliskustannukset yhteensä	85 031	94 976	12 %	49 808	55 640	12 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	161 724	159 245	-2 %	18 602	23 542	27 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset	50 376	56 268	12 %	68 245	76 236	12 %
- poistot	1 489	1 033	-31 %	2 111	1 465	-31 %
- korot	132	99	-25 %	187	140	-25 %
Osuus yhteiskustannuksista yh- teensä	51 996	57 399	10 %	70 542	77 841	10 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	137 027	152 375	11 %	120 350	133 480	11 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	109 728	101 846	-7 %	-51 940	-54 298	-5 %
Kustannusvastaavuus-%	180 %	167 %		57 %	59 %	
Käyttöjäämä % tuloista	66 %	63 %		27 %	30 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	44 %	40 %		-76 %	-69 %	

Oikeusrekisterikeskuksen maksullisen toiminnan tuotot kertyvät tietosuoritteista. Julkisoikeudellisia suoritteita ovat ORK:n rekistereistä annettavat otteet ja säädettyyn tarkoitukseen annettavat tiedot rikosrekisteristä sekä ilmoitukset liikennerikoksista koskevista päätöksistä ajokorttirekisteriä pitävälle viranomaiselle. Liiketaloudellisia suoritteita ovat muut ORK:n rekistereistä annettavat tulosteet. Maksullisen toiminnan tuotot olivat kertomusvuonna 0,3 milj. euroa (0,3 milj. euroa). Liiketaloudellisten tulojen osuus oli 0,25 milj. euroa (0,25 milj. euroa) ja julkisoikeudellisten 0,08 milj. euroa (0,07 milj. euroa).

Henkilöstökustannusten laskentaperusteena on käytetty arvioita maksulliseen toimintaan käytetystä työajasta. Muut kustannukset on kohdennettu samassa suhteessa. Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 167 % (180 %) ja julkisoikeudellisen 59 % (57 %).

**OIKEUSPOLIITTISEN TUTKIMUSLAITOKSEN MAKSUPERUSTELAIN MUKAISTEN
LIIKETALOUDELLISTEN TULOJEN KUSTANNUSVASTAAVUUS**

	OPTULA		MUUTOS
	2001	2002	2001/2002
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	214 183	253 767	18 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	1 037	920	-11 %
Tuotot yhteensä	215 220	254 687	18 %
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 331	7 627	-43 %
- henkilöstökustannukset	198 623	166 211	-16 %
- vuokrat	42 712	31 876	-25 %
- palvelujen ostot	25 929	20 687	-20 %
- muut erilliskustannukset	1 623	1 176	-28 %
Erilliskustannukset yhteensä	282 218	227 577	-19 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-66 998	27 110	140 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	14 809	12 374	-16 %
- poistot	3 569	3 098	-13 %
- korot	520	381	-27 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	22 454	15 853	-29 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	304 672	243 430	-20 %
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-89 452	11 257	113 %
Kustannusvastaavuus-%	71 %	105 %	
Käyttöjäämä % tuloista	-31 %	11 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	-42 %	4 %	

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen maksullisen toiminnan suoritteita ovat tutkimukset. Liiketaloudellisia tuloja kertyi 0,3 milj. euroa (0,2 milj. euroa). Henkilöstökustannusten kohdentamisessa on käytetty arviota, jonka mukaan 4 htv kokonaishenkilötyövuosien määrästä (20 htv) on käytetty maksulliseen toimintaan. Muut kustannukset on kohdennettu samassa suhteessa. Laskelmaan on lisätty 0,1 milj. euroa oikeusministeriön tutkimushankkeista saatavia tuottoja, jotka on kirjattu vuoden 2003 tuloksi, mutta tutkimustyö on tehty kertomusvuonna.

Ministeriöltä vyörytetyt tukitoimintojen kustannukset on laskettu vuoden 2001 kustannuslaskennan prosenttiosuuksien mukaisesti. Tämän mukaisesti laskelmaan on kohdennettu ministeriön tukitoimintojen kustannuksia siten, että ne vastaavat 2 %:ia erilliskustannusten määrästä.

Kustannusten lasku edellisestä vuodesta aiheutuu maksulliseen toimintaan käytetyn htv-määrän vähenemisestä 5 henkilötyövuodesta 4 henkilötyövuoteen. Kustannusvastaavuus oli 105 % (76 %).

OIKEUSMINISTERIÖN JULKAISUTOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS (LT):**Julkaisut (OHOI ja HAASTE)**

		MUUTOS	
	2001	2002	2001/2002

TUOTOT

Maksullisen toiminnan tuotot

- maksullisen toiminnan myyntituotot	30 563	31 353	3 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot			

Tuotot yhteensä	30 563	31 353	3 %
------------------------	---------------	---------------	------------

KUSTANNUKSET

Maksullisen toiminnan erilliskustannukset

- aineet, tarvikkeet ja tavarat	159	595	275 %
- henkilöstökustannukset	7 891	8 306	5 %
- vuokrat	610	1 965	222 %
- palvelujen ostot	4 922	10 977	123 %
- muut erilliskustannukset	10	65	557 %
Erilliskustannukset yhteensä	13 592	21 907	61 %

KÄYTTÖJÄÄMÄ	16 971	9 446	-44 %
--------------------	---------------	--------------	--------------

Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista

- tukitoimintojen kustannukset	4 741	6 699	41 %
- poistot	1 035	799	-23 %
- korot	57	121	114 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	5 832	7 619	31 %

Kokonaiskustannukset yhteensä	19 425	29 526	52 %
--------------------------------------	---------------	---------------	-------------

Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	11 138	1 827	-84 %
------------------------------------	---------------	--------------	--------------

Kustannusvastaavuus-%	157 %	106 %	
Käyttöjäämä % tuloista	56 %	30 %	
Ylijäämä/alijäämä % tuloista	36 %	6 %	

Oikeusministeriölle kertyi tuottoja OHOI- ja HAASTE –lehtien tilausmyynnistä yhteensä n. 0,03 milj. euroa. Kustannukset on kohdennettu maksulliseen toimintaan arvioitun työajankäytön mukaan (1,5 htv) sekä tilausten ja painosmäärien suhteessa. OHOI -lehden painosmäärästä 10 % ja HAASTE –lehden painosmäärästä 23 % on tilausmyyntiä. OHOI ilmestyy viisi ja HAASTE vastaavasti neljä kertaa vuodessa. Laskelmaan on kohdennettu paitsi kustannukset, jotka aiheutuvat suoraan lehtien tuottamisesta myös osuudet ministeriön tukitoiminto- yms. kustannuksista. Edellisen vuoden laskelma on laadittu samojen laskentaperiaatteiden mukaisesti kuin kertomusvuonna. Vuoden 2002 kustannukset ovat tarkentuneet, koska erilliskustannuksia on kohdennettu suoraan projektikirjauksina, jolloin kustannukset on voitu kohdentaa tarkemmin toiminnalle.

Kustannusvastaavuus oli 106 % (157 %).

3 TALOUS

3.1 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1.1 Tuotto – ja kululaskelma

	1.1. -31.12.2002		1.1.-31.12.2001	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	83 067 713,39		78 911 548,01	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	33 180,34		89 849,79	
Muut toiminnan tuotot	797 955,56	83 898 849,29	913 774,23	79 915 172,03
TOIMINNAN KULUT				
Aineet ja tarvikkeet				
Ostot tilikauden aikana	9 554 467,02		7 859 643,54	
Henkilöstökulut	282 480 534,92		270 583 128,50	
Vuokrat	31 558 488,92		30 216 468,21	
Palvelujen ostot	47 670 018,60		47 363 278,47	
Muut kulut	7 169 608,50		7 491 698,84	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-5 341 500,00		-7 436 062,01	
Poistot	3 519 444,00		4 172 931,50	
Sisäiset kulut	222 084,92	-376 833 146,88	234 326,44	-360 485 413,49
JÄÄMÄ I		-292 934 297,59		-280 570 241,46
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	133 765,07		91 428,24	
Rahoituskulut	-82 098,56	51 666,51	-97 528,69	-6 100,45
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	2 623,90		8 653,74	
Satunnaiset kulut	-578 703,10	-576 079,20	-179 269,92	-170 616,18
JÄÄMÄ II		-293 458 710,28		-280 746 958,09
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kunnille	116 078,00		109 833,56	
Siirtotalouden kulut kuntayhtymille	15 576,80		14 221,43	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	75 685,00		75 684,57	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoitte-				
mattomille yhteisöille	1 299 952,00		1 278 821,13	
Siirtotalouden kulut ulkomaille	245 603,71		169 262,46	
Muut siirtotalouden kulut	30 451 480,73		31 801 286,44	
Siirtotalouden kulujen palautukset	0,00	-32 204 376,24	-778,39	-33 448 331,20
JÄÄMÄ III		-325 663 086,52		-314 195 289,29
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Muut pakolliset maksut	58 950 049,07		57 562 045,60	
Perityt arvonlisäverot	1 709 007,83		1 541 661,31	
Suoritetut arvonlisäverot	-22 482 840,75	38 176 216,15	-22 483 703,84	36 620 003,07
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ		-287 486 870,37		-277 575 286,22

3.1.2 Tase

	31.12.2002		31.12.2001	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	612 195,00		816 395,97	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 540 115,00		2 687 739,60	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	16 275 040,16	19 427 350,16	11 456 494,16	14 960 629,73
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja laitteet	4 929 738,00		6 442 469,30	
Kalusteet	752 311,00		422 190,22	
Muut aineelliset hyödykkeet	62 548,00	5 744 597,00	55 551,80	6 920 211,32
Käyttöomaisuuspaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit		87 460,00		87 467,48
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		25 259 407,16		21 968 308,53
RAHOITUSOMAISUUS				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	3 011 193,84		3 603 876,59	
Siirtosaamiset	6 758 640,32		6 054 267,66	
Muut lyhytaikaiset saamiset	267 371,43		203 299,12	
Ennakkomaksut	11 630,72	10 048 836,31	4 214,88	9 865 658,25
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				
Kassatilit	80 490,63		94 313,05	
Muut rahat ja pankkisaamiset	69 854 355,27	69 934 845,90	73 262 200,12	73 356 513,17
Rahoitusomaisuus yhteensä		79 983 682,21		83 222 171,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ		105 243 089,37		105 190 479,95
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	-24 052 801,86		-24 052 801,86	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-3 936 803,55		-5 125 648,40	
Pääoman siirrot	285 986 959,52		278 764 131,06	
Tilikauden kulujäämä	-287 486 870,37	-29 489 516,26	-277 575 286,21	-27 989 605,41
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	69 859 262,73		73 262 200,12	
Saadut ennakot	84,09		66 870,03	
Ostovelat	10 387 568,23		9 484 199,96	
Tilivirastojen väliset tilitykset	6 933 153,29		6 414 253,45	
Edelleen tilitettävät erät	7 376 389,03		7 143 590,11	
Siirtovelat	40 102 042,52		36 738 461,13	
Muut lyhytaikaiset velat	74 105,74	134 732 605,63	70 510,56	133 180 085,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		105 243 089,37		105 190 479,95

3.1.3 Talousarvion toteutumalaskelma

Varainhoitovuosi 2002				
	Edellinen tilinpäätös 31.12.2001	Talousarvio 31.12.2002	Tilinpäätös 31.12.2002	Tilinpäätös- talousarvio Suurempi Pienempi (-)
Tuloarviotilit				
11.04.01 Arvonlisävero	1 537 318,91	1 697 316,46	1 697 316,46	0,00
12.25.01 Tuomioistuintulot	27 058 510,71	26 000 000,00	27 186 774,61	1 186 774,61
12.25.47 Ulosottomaksut	42 277 499,25	44 000 000,00	45 539 958,67	1 539 958,67
12.25.99 Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	324 888,15	336 000,00	247 990,01	-88 009,99
12.39.01 Sakkorahat	57 562 045,60	58 950 049,07	58 950 049,07	0,00
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	2 268,76	5 281,79	5 281,79	0,00
13.03.01 Osinkotulot	2 087,37	2 508,00	2 508,00	0,00
Tuloarviotilit yhteensä	128 764 618,75	130 991 155,32	133 629 878,61	2 638 723,29
Menoarviotilit				
24.50.66 Lähi alueyhteistyö (S3V) (6htv)	338 962,42	389 000,00	389 000,00	0,00
25.01.21 Oikeusministeriön toimintamenot (netto) (S2V)	24 761 803,85	23 849 000,00	23 849 000,00	0,00
25.01.22 Eräiden virastojen toimintamenot (netto) (S2V)	6 502 313,42	6 757 000,00	6 757 000,00	0,00
25.01.29 Erityismenot (A)	2 627 874,57	2 439 000,00	2 827 338,82	388 338,82
25.01.51 Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (A)	1 461 941,35	1 480 700,00	1 411 163,59	-69 536,41
25.01.51.2 Avustukset rikol lisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreille huolehtiville yhteisöille (EK)		194 700,00	161 848,79	-32 851,21
25.01.51.3 Avustukset saamelaiden kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen (EK)	958 671,18	1 017 000,00	1 017 000,00	0,00
25.01.51.4 Avustukset ympäristöoikeudenkäyntiku-luihin ryhmäkannettayppisissä asioissa (EK)	0,00	34 000,00	0,00	-34 000,00
25.01.51.5 Muut avustukset (EK)	503 270,17	235 000,00	232 314,80	-2 685,20
25.10.21 Korkeimman oikeuden toimintamenot (S2V)	6 488 690,20	6 324 000,00	6 324 000,00	0,00
25.10.22 Korkeimman hallinto-oikeuden toimintam. (S2V)	7 410 864,60	7 821 000,00	7 821 000,00	0,00
25.10.23 Muiden tuomioist. toimintamenot (netto) (S2V)	173 271 742,91	181 116 000,00	181 116 000,00	0,00
25.10.29 Erityismenot (A)	5 463 517,03	6 482 000,00	6 481 289,31	-710,69
25.30.21 Oikeusaputoimistojen toimintamenot (netto)(S2V)	17 527 368,89	17 323 000,00	17 323 000,00	0,00
25.30.50 Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (A)	31 864 711,33	33 638 000,00	30 505 904,85	-3 132 095,15
25.30.50.1 Maksuton oikeudenkäynti (EK)	29 396 870,39	30 725 000,00	27 731 823,58	-2 993 176,42
25.30.50.2 Asianomistajan avustaminen (EK)	77 292,17	103 000,00	101 419,68	-1 580,32
25.30.50.3 Yksityishenkilön velkajärjestely (EK)	1 404 658,83	1 397 000,00	1 396 627,65	-372,35
25.30.50.4 Syytteenä vapautetun oikeudenkäyntikulujen korvaus (EK)	985 889,94	1 413 000,00	1 276 033,94	-136 966,06
25.40.21 Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen toimintam. (S2V)	100 194 761,62	105 696 000,00	105 696 000,00	0,00
25.70.21 Vaalimenot (A)	458 462,07	673 000,00	764 498,69	91 498,69
26.06.21 Toimintamenot (netto) (S2V)	43 224,30	0,00	0,00	0,00
26.75.21 Toimintamenot (netto) (S2V)		28 500,00	28 500,00	0,00
28.80.24 VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutus-toiminta (S2V)	75 684,74	57 437,49	57 437,49	0,00
28.81.01 Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (A)(25 htv)	0,00	46 000,00	45 830,81	-169,19
28.81.23 Arvonlisäveromenot (A)	22 462 077,80	22 448 246,64	22 448 246,64	0,00
28.81.23.05 Oikeusministeriön hallinnonala		22 448 246,64	22 448 246,64	0,00
28.81.24 Kehitysyhteistyöstä ja lähialueyhteistyöstä aiheutuvat arvonlisäveromenot (A)	17 261,38	22 743,94	22 743,94	0,00
28.81.24.2 - Lähialueyhteistyö	17 261,38	22 743,94	22 743,94	0,00
29.40.25 Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (S2V)(4htv)	15 136,91			
29.88.50 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (S3V)	18 500,67			
29.98.50 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen (A) (3htv)		17 000,00	16 820,00	-180,00
29.98.50.06. -Liikuntapaikkarakentaminen		17 000,00	16 820,00	-180,00
29.98.50.06.2. -Rakentamisen tutkimus		17 000,00	16 820,00	-180,00
30.61.21 Toimintamenot (netto) (S2V)	24 387,25			
31.24.21 Perustienpito (netto) (S2V)	53 820,14	27 200,00	27 200,00	0,00
31.24.21.2 Muu perustienpito	53 820,14	27 200,00	27 200,00	0,00
34.06.02 Palkkaperusteinen työllistämistuki valtion -hallinnolle (A)	1 322 986,88	1 493 477,31	1 493 477,31	0,00
34.06.02.1 - Palkkaukset	1 322 986,88	1 493 477,31	1 493 477,31	0,00
Menoarviotilit yhteensä	402 406 094,33	418 128 305,38	415 405 451,45	-2 722 853,93
Tilikauden alijäämä	-273 641 475,58		-281 775 572,84	

3.1.4 Oikeusministeriön (TV 150) määrärahat, menot ja tulot 2002 (Talousarvion toteutumalaskelman täydentäminen)

Menoarviotilit (brutto- ja nettob)	Määräraha Varainhoitovuodelta	Edellisiltä vuosilta	Käytettävissä	Käytetty	Siirretty vuodelle 2003	Vertailu TA:han säästö/-ylitys
PÄÄLUOKKA 25						
25.01. Oikeusministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset	34 525 700	2 452 745	36 978 445	35 211 254	2 085 993	-318 802
25.01.21 Toimintamenot (nettob)(S2V)	23 849 000	1 614 759	25 463 759	24 079 067	1 384 692	
25.01.22 Eräiden virastojen toimintamenot (nettob)(S2V)	6 757 000	837 985	7 594 985	6 893 684	701 301	
25.01.29 Erityismenot (A)	2 439 000		2 439 000	2 827 339		-388 339
25.01.51 Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (A)	1 480 700		1 480 700	1 411 164		69 536
25.10. Tuomioistuinlaitos	201 743 000	10 060 828	211 803 828	203 228 507	8 574 610	711
25.10.21 Korkeimman oikeuden toimintamenot (S2V)	6 324 000	1 065 403	7 389 403	6 867 622	521 781	
25.10.22 Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (S2V)	7 821 000	504 881	8 325 881	7 843 408	482 474	
25.10.23 Muiden tuomioistuinten toimintamenot (nettob)(S2V)	181 116 000	8 490 543	189 606 543	182 036 188	7 570 356	
25.10.29 Erityismenot (A)	6 482 000		6 482 000	6 481 289		711
25.30. Oikeusapu	50 961 000	7 388 566	58 349 566	50 326 098	4 891 373	3 132 095
25.30.21 Oikeusaputoimistojen toimintamenot (nettob)(S2V)	17 323 000	7 388 566	24 711 566	19 820 193	4 891 373	
25.30.50 Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (A)	33 638 000		33 638 000	30 505 905		3 132 095
25.40. Syyttäjä- ja ulosottolaitos	105 696 000	7 807 771	113 503 771	106 988 273	6 515 499	
25.40.21 Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen toimintamenot (S2V)	105 696 000	7 807 771	113 503 771	106 988 273	6 515 499	
25.70. Vaalimenot	673 000		673 000	764 499		-91 499
25.70.21 Vaalimenot (A)	673 000		673 000	764 499		-91 499
Päätösluokka 25 yhteensä	393 598 700	27 709 910	421 308 610	396 518 629	22 067 476	2 722 505
Muut päätösluokat yhteensä	24 529 605	234 010	24 763 616	24 558 401	204 865	349
Tiliviraston menoarviotilit yhteensä	418 128 305	27 943 920	446 072 226	421 077 031	22 272 341	2 722 854

Tuloarviotili	Tuloarvio v. 2002	Kertyneet tulot v. 2002	Vertailu talousarvioon Suurempi (+) Pienempi (-)
12.25.01 Tuomioistuintulot	26 000 000	27 186 775	1 186 775
12.25.47 Ulosottomaksut	44 000 000	45 539 959	1 539 959
12.25.99 Oikeusministeriön hallinnon- alan muut tulot	336 000	247 990	-88 010
Luku 25 yhteensä	70 336 000	72 974 723	2 638 723
Muut luvut/osastot yhteensä	60 655 155	60 655 155	0
Tiliviraston tuloarviotilit yhteensä	130 991 155	133 629 879	2 638 723

OIKEUSMINISTERIÖN (TV 150) NETTOBUDJETOIDUT TOIMINTAMENOT 2002

Menoarviotilit (nettobudjetoidut)	Määräraha		Käytettävissä	Käytetty	Siirretty vuodelle 2002	Vertailu TA:han säästö/-ylitys
	Varainhoitovuodelta	Edellisiltä vuosilta				
25.01.21 Oikeusministeriön						
toimintamenot (nettomenot)	23 849 000	1 614 759	25 463 759	24 079 067	1 384 692	
Bruttomenot	24 153 000			24 352 635		
bruttotulot-	-304 000			-273 568		
25.01.22 Eräiden virastojen						
toimintamenot (nettomenot)	6 757 000	837 985	7 594 985	6 893 684	701 301	
Bruttomenot	7 431 000			7 321 848		
bruttotulot-	-674 000			-428 164		
25.10.23 Muiden tuomioistuinten						
toimintamenot (nettomenot)	181 116 000	8 490 543	189 606 543	182 036 188	7 570 356	
Bruttomenot	188 348 000			189 056 190		
bruttotulot-	-7 232 000			-7 020 002		
25.30.21 Oikeusaputoimistojen						
toimintamenot (nettomenot)	17 323 000	7 388 566	24 711 566	19 820 193	4 891 373	
Bruttomenot	20 434 000			23 014 170		
bruttotulot-	-3 111 000			-3 193 977		

3.2 TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT

LIITE 1	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista
LIITE 2	Henkilöstökulut ja luontoisedut sekä lomapalkkavelat
LIITE 3	Kansallisomaisuuden ja käyttöomaisuuden hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset
LIITE 4	Arvonkorotukset
LIITE 5	Myönnettyt varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleet lainat eriteltynä
LIITE 6	Myönnettyt varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleet valtiontakaukset, valtion takuut ja muut vastuusitoumukset eriteltynä
LIITE 7	Peruste, jonka mukaista kurssia on käytetty muunnettaessa viraston ja laitoksen ulkomaanrahan määräiset velat, saamiset ja muut sitoumukset suomen rahaksi
LIITE 8	Hallinnassa olevat eri yhtiöiden erilaiset osakkeet ja osuudet sekä muut osakkeisiin rinnastettavat arvopaperit
LIITE 9	Virastojen hallinnassa oleva kansallisomaisuus, jota ei ole merkitty taseeseen
LIITE 10	Selvitys kirjanpidon täydentämisestä tilinpäätöksessä talousarvioasetuksen 42 f §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla
LIITE 11	Erittely seuraavaan vuoteen siirretyistä määrärahoista
LIITE 12	Talousarviossa myönnettyt valtuudet sekä niiden käyttö ja käytöstä aiheutuvat menot
LIITE 13	Tilinpäätöksen täsmäytyslaskelma 1.1. – 31.12.2002
LIITE 14	Oman pääoman muutokset
LIITE 15	Tuotto- ja kululaskelmaan kirjattava talousarvion ulkopuolinen rahoitus
LIITE 16	Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
LIITE 17	Taseeseen sisältyvät tiliviraston hallinnoimat rahastoidut varat, säätiöt, ja yhdistykset
LIITE 18	Arviomäärärahojen ylitykset ja niiden perustelut
LIITE 19	Valtion saamiset 31.12.2002, jotka eivät sisälly tiliviraston taseeseen
LIITE 20	Muut oikeiden ja riittävien tietojen vaatimuksen edellyttämät tiedot

LIITE 1: SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet eivät ole muuttuneet varainhoitovuoden aikana.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Käyttöomaisuus

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja laitteet	5 vuotta
Kalusteet	10 vuotta

LIITE 2: HENKILÖSTÖKULUT JA LUONTOISEDUT SEKÄ LOMAPALKKAVELAT

Henkilöstökulut ja luontoisedut 1.1. - 31.12.2002

Palkat ja palkkiot *)	227 703 414
Luontoisedut	4 505
Eläkekulut	38 219 300
Muut henkilösivukulut	16 557 821
Yhteensä mk	282 485 039

Lomapalkkavelat 1.1.2001	1.1.2002	31.12.2002	Muutos euroa
Lomapalkkavelka	29 142 946	31 755 327	2 612 381
Henkilösivukuluvelka	7 003 043	7 721 476	718 433
Lomapalkkavelat yhteensä	36 145 989	39 476 803	3 330 814

*) Palkkoihin ja palkkioihin sisältyy erilaisia palkkioita 16 364 723 euroa.

LIITE 3: KANSALLISOMAISUUDEN JA KÄYTTÖOMAISUUDEN HANKINTA-MENOJEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN MUUTOKSET

Käyttöomaisuus

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttei- set menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2002	1 193 442	6 873 200	11 456 494	19 523 136
Lisäykset	36 184	522 955	5 341 500	5 900 639
Vähennykset	0	0	-522 954	-522 954
Hankintameno 31.12.2002	1 229 626	7 396 155	16 275 040	24 900 821
Kertyneet poistot 1.1.2002	377 046	4 185 463	0	4 562 509
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	240 385	670 577	0	910 962
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0	0	0	0
Tilikauden arvonalennukset	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.2002	617 431	4 856 040	0	5 473 471
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	612 195	2 540 115	16 275 040	19 427 350

Aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja laitteet	Kalusteet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2002	23 842 558	876 739	55 552	24 774 849
Lisäykset	1 006 244	421 177	6 996	1 434 417
Vähennykset	-1 881 910	-7 793		-1 889 703
Hankintameno 31.12.2002	22 966 892	1 290 123	62 548	24 319 563
Kertyneet poistot 1.1.2002	17 377 028	454 532	0	17 831 560
Vähennysten kertyneet poistot	-1 857 921	-7 155		-1 865 076
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	2 494 058	89 797		2 583 855
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	23 989	638		24 627
Tilikauden arvonalennukset	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.2002	18 037 154	537 812	0	18 574 966
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	4 929 738	752 311	62 548	5 744 597

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

	Käyttöomaisuusarvopaperit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2002	87 460	87 460
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.2002	87 460	87 460
Kertyneet poistot 1.1.2002	0	0
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0	0
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0	0
Tilikauden arvonalennukset	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	0	0
Kertyneet poistot 31.12.2002	0	0
Arvonkorotukset	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	87 460	87 460

LIITE 4: ARVONKOROTUKSET

Tilivirasto ei ole tehnyt kansallisomaisuuden ja käyttöomaisuuden arvonkorotuksia.

LIITE 5: MYÖNNETTY VARAINHOITOVUODEN PÄÄTTYESSÄ VOIMASSA OLLIET LAINAT ERITELTYNÄ

Tilivirastolla ei ole lainasaamisia.

**LIITE 6: MYÖNNETTY VARAINHOITOVUODEN PÄÄTTYESSÄ VOI-
MASSA OLLEET VALTIONTAKAUKSET, VALTION TAKUUT JA
MUUT VASTUUSITOUMUKSET ERITELTYINÄ**

Valtiontakaukset ja valtion takuut

Tilivirastolla ei ole valtiontakauksia eikä valtion takuita.

Muut vastuusitoumukset (euroa) 31.12.2002

Sitoumus

Leasing-vastuut

Tilikaudella 2003 maksettavat	
puhelinjärjestelmät	98 861
kulunvalvontalaitteet	8 590
kopiokoneet ja monitoimilaitteet	505 318
ajoneuvot	35 114

Myöhemmin maksettavat	
puhelinjärjestelmät	185 835
kulunvalvontalaitteet	14 645
kopiokoneet ja monitoimilaitteet	1 183 687
ajoneuvot	42 106

Leasing-vastuut yhteensä 2 074 156

Vastuusitoumukset toisen tiliviraston puolesta 0

Muut vastuusitoumukset ja taloudelliset vastuut

Vahingonkorvausvastuut	366 000
Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet	170 000

Muut vastuusitoumukset ja taloudelliset vastuut yhteensä 536 000

Muut vastuusitoumukset yhteensä 2 610 156

Tilivirastolla ei ole ulkomaanrahan määräisiä muita vastuusitoumuksia.

LIITE 7: PERUSTE, JONKA MUKAISTA KURSSIA ON KÄYTETTY MUUNNETTAESSA ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET VELAT, SAAMISET JA MUUT SITOUKSET SUOMEN RAHAKSI

Ulkomaanrahan määräiset ostovelat on muutettu euroiksi käyttämällä Euroopan keskuspankin vuodenvaihteen valuuttakurssin mukaan, sen sijaan ulosottolaitoksen hoidossa olevien vieraiden varojen valuuttamääräinen erä on muutettu Suomen rahaksi talletuksen tekoajan kurssin mukaan. Ulkomaan rahamääräiset ostovelat ovat vähäisiä.

LIITE 8: HALLINNASSA OLEVAT ERI YHTIÖIDEN ERILAJISET OSAKKEET JA OSUUKSET SEKÄ MUUT OSAKKEISIIN RINNASTETTAVAT ARVOPAPERIT

Arvopaperin nimi ja sarja	Omistus osuus %	Myyntioikeuksien alaraja	Kpl	Markkina-arvo, yht. euroa	Kirjanpitoarvo, yht. euroa	5090 Osingot yht. euroa
1301 Muut osakkeet						
Vaasan Läänin Puhelin Oy						
Osakekirja			62		27 094	
Lohjan Puhelin Oy						
Osakekirja			4		2 152	
Osakekirja			1		589	
Kymen Puhelin Oy						
Osakekirja			2		740	
Joensuun Puhelin Oy						
Osakekirja			11		3 696	40
Outokummun Puhelin Oy						
Osakekirja			1		320	
Vakka-Suomen Puhelin Oy						
Osakekirja			3		1 362	
Lännen-Puhelin Oy						
Osakekirja			16		6 464	816
Salon Seudun Puhelin Oy						
Osakekirja			7		3 885	120
Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy						
Osakekirja			4		1 748	
Forssan Seudun Puhelin Oy						
Osakekirja			1		437	
Etelä-Satakunnan Puhelin Oy						
Osakekirja			1		420	

Arvopaperin nimi ja sarja	Omistus osuus %	Myyntioikeuksien alaraja	Kpl	Markkina-arvo, yht. euroa	Kirjanpitoarvo, yht. euroa	5090 Osingot yht. euroa
---------------------------	-----------------	--------------------------	-----	---------------------------	----------------------------	--------------------------------------

**Pohjois-Hämeen
Puhelin Oy**

Osakekirja SARJA A			15		6 555	
Osakekirja SARJA B			15		0	

Pietarsaaren Puhelin Oy

Osakekirja			2		808	
Osakekirja			1		521	

Kokkolan Puhelin Oy

Liittymäsopimus			6		2 424	
Osakekirja			6		2 424	

Hämeen Puhelin Oy

Osakekirja			6		2 928	
------------	--	--	---	--	-------	--

Suomen Asiakastieto Oy

Arvo-osuus			6		464	
------------	--	--	---	--	-----	--

Muut osakkeet yhteensä			170		65 031	976
-------------------------------	--	--	------------	--	---------------	------------

1303 Muut osuudet

Puhelinosuuskunta KPY

Jäsenkirja			32		12 928	1 280
------------	--	--	----	--	--------	-------

Loviisan

Puhelinosuuskunta

Osuustodistus			3		1 311	252
---------------	--	--	---	--	-------	-----

Iisalmen

Puhelinosuuskunta IPY

Jäsenkirja			2		1 178	
------------	--	--	---	--	-------	--

Savonlinnan

Puhelinyhdistys

Osuustodistus			6		2 622	
---------------	--	--	---	--	-------	--

Mikkelin Puhelinyhdistys

Osuustodistus			5		2 440	
---------------	--	--	---	--	-------	--

Kajaanin

Puhelinosuuskunta

Osuustodistus			3		1 110	
---------------	--	--	---	--	-------	--

Arvopaperin nimi ja sarja	Omistus osuus %	Myyntioikeuksien alaraja	Kpl	Markkina-arvo, yht. euroa	Kirjanpitoarvo, yht. euroa	5090 Osingot yht. euroa
---------------------------	-----------------	--------------------------	-----	---------------------------	----------------------------	-----------------------------------

**Pohjanmaan
Puhelinosuuskunta**

Osuustodistus			2		840	
Muut osuudet yhteensä			53		22 429	1 532

ARVOPAPERIT YHTEENSÄ			223		87 460	2 508
-----------------------------	--	--	------------	--	---------------	--------------

LIITE 9: VIRASTOJEN HALLINNASSA OLEVA KANSALLISOMAISUUS, JOTA EI OLE MERKITYT TASEESEEN

Tiliviraston hallinnassa olevaa ennen 1.1.1998 hankittua kansallisomaisuuteen luettavaa irtainta omaisuutta ei ole merkitty taseeseen. Taseeseen merkitsemättömän omaisuuden osalta ei ole tapahtunut muutoksia.

Arvostamatta jätetty omaisuus on eri tyyllisuuntien huonekaluja, taide-esineitä ja tuomioistuinten toimintaan liittyviä muita vanhoja esineitä. Yrityskohtainen erittely arvostamatta jätetystä kansallisomaisuudesta on liitetty omiaisuus ja pääomaraaporttiin 31.12.1997.

LIITE 10: SELVITYS KIRJANPIDON TÄYDENTÄMISESTÄ TILINPÄÄTÖKSESSÄ TALOUSARVIOASETUKSEN 42 f §:N 2 MOMENTISSA TARKOITETULLA TAVALLA

Muiden kuin tuotannontekijän hankinnasta aiheutuneiden menojen ja suoritteiden myynnistä saatavien tulojen kirjaamisperusteet talousarviokirjanpidossa

Talousarviokirjanpidon tili	Tulo-/menolaji	Kirjausperuste TaKP:ssa
Tuloarviotilit		
12.39.01 Sakkorahat	sakkotuotot ja sanktionluontoiset tuotot	maksuperuste
Menoarviotilit		
25.01.51.2 Avustukset rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreista huolehtiville yhteisöille	harkinnanvaraiset valtionavut	maksupäätösperuste
25.01.51.3 Avustukset saamelaisten kulttuuri- itsehallinnon ylläpitämiseen	lakisääteiset valtionavut	maksupäätösperuste
25.01.51.5 Muut avustukset	harkinnanvaraiset valtionavut	maksupäätösperuste
25.30.21 Oikeusaputoimistojen toimintamenot	asiakkaan vastapuolen korvaukset	maksuperuste
25.30.50 Maksuton oikeudenkäynti ja eräät muut oikeudenhoitomenot	muut tulonsiirrot	maksupäätösperuste

Tuotannontekijän hankinnasta aiheutuneiden menojen ja suoritteiden myynnistä saatavien tulojen kirjaamisperusteet talousarviokirjanpidossa siltä osin kuin ne eroavat liikekirjanpidon kirjaamisperusteesta (suoriteperuste)

Talousarviokirjanpidon tili	Tulo-/menolaji	Kirjausperuste TaKP:ssä
Menoarviotilit		
25.01.21 Oikeusministeriön toimintamenot	loma-ajan palkka	maksuperuste
25.01.22 Eräiden virastojen toimintamenot	loma-ajan palkka	maksuperuste
25.10.21 Korkeimman oikeuden toimintamenot	loma-ajan palkka	maksuperuste
25.10.22 Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot	loma-ajan palkka	maksuperuste
25.10.23 Muiden tuomioistuinten toimintamenot	loma-ajan palkka	maksuperuste
25.30.21 Oikeusaputoimistojen toimintamenot	loma-ajan palkka	maksuperuste
25.40.21 Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen toimintamenot	loma-ajan palkka	maksuperuste

LIITE 11: ERITTELY SEURAAVAAN VARAINHOITOVUOTEEN SIIRRETYISTÄ MÄÄRÄRAHOISTA

	Alkusaldo 1.1.2002	Kertymä vuoden alusta	Loppusaldo 31.12.2002
Siirrettyjen määrärahojen tilit			
4.01.24.50.66 Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden kanssa (S3V) (6htv)	204 990,94	192 374,06	12 616,88
4.01.25.01.21 Oikeusministeriön toimintamenot (S2V)	1 614 759,47	1 614 759,47	0,00
4.01.25.01.22 Eräiden virastojen toimintamenot (nettob) (S2V)	837 985,13	837 985,13	0,00
4.01.25.10.21 Korkeimman oikeuden toimintamenot (S2 V)	1 065 402,97	1 065 402,97	0,00
4.01.25.10.22 Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (S2V)	504 881,33	504 881,33	0,00
4.01.25.10.23 Muiden tuomioistuinten toimintamenot (nettob) (S2V)	8 490 546,33	8 490 546,33	0,00
4.01.25.30.21 Oikeusaputoimistojen toimintamenot (nettob) (S2V)	7 388 566,35	7 388 566,35	0,00
4.01.25.40.21 Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen toimintamenot (S2V)	7 807 771,16	7 807 771,16	0,00
4.01.28.80.24 VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta (S2V) 1)	27 639,20	27 639,20	0,00
4.01.29.88.50 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (S3V) 2)	0,00		
4.01.31.24.21.2 Muu perustienpito	1 380,32	1 380,32	0,00
4.02.24.50.66 Lähialueyhteistyö (S2V) (6htv)			167 435,70
4.02.25.01.21 Oikeusministeriön toimintamenot (nettob) (S2V)			1 384 692,12
4.02.25.01.22 Eräiden virastojen toimintamenot (nettob) (S2V)			701 301,23
4.02.25.10.21 Korkeimman oikeuden toimintamenot (S2V)			521 781,00
4.02.25.10.22 Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (S2V)			482 473,57
4.02.25.10.23 Muiden tuomioistuinten toimintamenot (nettob) (S2V)			7 570 355,78
4.02.25.30.21 Oikeusaputoimistojen toimintamenot (nettob) (S2V)			4 891 373,30
4.02.25.40.21 Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen toimintamenot (S2V)			6 515 498,66
4.02.28.80.24 VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta (S2V)			23 362,47
4.02.31.24.21.2 Muu perustienpito			1 450,14
Siirretyt määrärahat yhteensä	27 943 923,20	27 931 306,32	22 272 340,85

1) Tilin alkusaldesta on vuonna 2002 palautettu Valtiokonttorille 61,25 euroa

2) Tilin alkusaldo 18 500,67 euroa on vuonna 2002 palautettu Suomen Akatemialle

LIITE 12: TALOUSARVIOSSA MYÖNNETTYT VALTUUDET SEKÄ NIIDEN KÄYTTÖ JA KÄYTÖSTÄ AIHEUTUVAT MENOT

Tilivirastolla ei ole talousarviossa myönnettyjä valtuuksia.

LIITE 13: TILINPÄÄTÖKSEN TÄSMÄYTYSLASKELMA 1.1.-31.12.2002**Euroa**

1. Tuotto-/kulujäämä	-287 486 870,37
2. Kirjaukset, jotka ovat mukana tuotto-/kulujäämässä, mutta eivät talousarvion yli- tai alijäämässä	
Liikekirjanpidon tuotot ja kulut, joita ei kirjata talousarviokirjanpitoon	1 510 364,81
Liikekirjanpidon tuotot ja kulut, jotka on kirjattu talousarviokirjanpidon tililuokassa talousarviotilille tai siirretyn määrärahan tilille kirjaamista odottavien erien tileille	-1 435,84
Liikekirjanpidon tuotot, kulut ja tekniset kirjaukset, jotka on kirjattu talousarviokirjanpidon tililuokassa siirrettyjen määrärahojen tileille	5 279 934,08
Liikekirjanpidon tuotot ja kulut, jotka on kirjattu talousarviokirjanpidon tililuokassa ulkopuolisen rahoituksen tilille	0,00
3. Kirjaukset, jotka eivät ole mukana tuotto-/kulujäämässä, mutta ovat mukana talousarvion yli-/alijäämässä	
Liikekirjanpidon tasetilikirjaukset, jotka on kirjattu talousarviotulona tai -menona	-1 077 565,52
4. Laskelma yhteensä	-281 775 572,84
5. Talousarvion alijäämä	281 775 572,84
6. Ero	0,00

LIITE 14: OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

OMA PÄÄOMA (euroa)	2002	2001
Valtion pääoma 1.1.1998	-24 052 801,86	-24 052 801,86
Edellisten tilikausien pääoman muutos 1.1.	-5 125 648,40	-9 282 109,27
Tilinavaussiirto (Tilikauden kulujäämä)	-277 575 286,21	-286 849 738,20
Tilinavaussiirto (Pääoman siirrot)	278 764 131,06	291 006 199,07
Edellisten tilikausien pääoman muutos 31.12.	-3 936 803,55	-5 125 648,40
Pääoman siirrot 1.1.		
Tilinavaussiirto	278 764 131,06	291 006 199,07
Siirrot valtion yleisiltä maksuliikemenotileiltä	455 247 148,95	421 673 193,26
Siirrot valtion yleisille maksuliiketulotileille	-169 269 451,55	-143 278 594,23
Siirrot läheteiden tililtä	9 262,12	36 264,96
Tilivirastojen väliset hallinnan siirrot	0,00	333 267,07
Pääoman siirrot 31.12.	285 986 959,52	278 764 131,06
Tilikauden kulujäämä 1.1	-277 575 286,21	-286 849 738,20
Tilinavaussiirto	277 575 286,21	286 849 738,20
Tilikauden kulujäämän siirto taseeseen	-287 486 870,37	-277 575 286,22
Tilikauden kulujäämä 31.12.	-287 486 870,37	-277 575 286,22
Valtion pääoma yhteensä 31.12	-29 489 516,26	-27 989 605,42

LIITE 15: TUOTTO- JA KULULASKELMAAN KIRJATTAVA TALOUSARVION ULKO-PUOLINEN RAHOITUS

Tilivirastolla ei ole ollut tuotto- ja kululaskelmaan kirjattavaa talousarvion ulkopuolista rahoitusta.

LIITE 16: TASEESEEN SISÄLTYVÄT RAHASTOIDUT VARAT

Tilivirastolla ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

LIITE 17: TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT TILIVIRASTON HALLINNOIMAT RAHASTOIDUT VARAT, SÄÄTIÖT JA YHDISTYKSET

LIITE 18: ARVIOMÄÄRÄRAHOJEN JA NIIDEN PERUSTELUT

Tili	Tilin nimi	Määräraha euroa	Määrärahan ylitys euroa	%	Ylityslupa euroa	%	Perustelut
25.01.29	Erityismenot	2 439 000	388 339	16	400 000	16	Onnettomuustutkinnasta aiheutuvien menojen ennakoitua suurempi kasvu sekä ruuhkan purkamisesta johtuva rikosvahinkokorvauksia ja syyttömästi tuomituille ja vangituille maksettavia korvauksia koskevien hakemusten käsittelymenojen kasvu.
25.70.21	Vaalimenot	673 000	91 499	14	95 000	14	Vuoden 2003 eduskuntavaalien toimittamisesta aiheutunut menoja ennakoitua enemmän jo vuoden 2002 puolella.

LIITE 19: VALTION SAAMISET, JOTKA EIVÄT SISÄLLY TILIVIRASTON TASEESEEN**OIKEUSAPUTOIMISTOJEN
SAAMISET****Asiakkaan vastapuolen korvaukset oikeusaputoimistoittain
(euroa)**

	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2000
Forssan oikeusaputoimisto	14 872,42	10 757,73	14 215,67
Hämeenlinnan oikeusaputoimisto	14 816,80	9 732,29	8 936,09
Kankaanpään oikeusaputoimisto	8 996,59	6 305,31	4 889,17
Kokemäen oikeusaputoimisto	1 222,09	905,88	1 318,59
Loimaan oikeusaputoimisto	3 010,57	2 684,44	888,94
Mäntän oikeusaputoimisto	5 308,78	4 605,78	2 197,32
Paraisten oikeusaputoimisto	740,02	0,00	1 017,54
Porin oikeusaputoimisto	56 543,65	44 805,75	30 327,40
Rauman oikeusaputoimisto	7 543,22	4 331,73	2 606,76
Salon oikeusaputoimisto	14 965,92	8 473,18	6 211,18
Tampereen oikeusaputoimisto	56 135,22	45 560,02	40 686,60
Tampereenseudun oikeusaputoimisto	34 693,24	31 941,90	26 646,96
Toijalan oikeusaputoimisto	10 207,12	8 988,73	5 223,30
Turun oikeusaputoimisto	28 024,07	20 315,41	12 223,04
Turunseudun oikeusaputoimisto	15 654,39	14 837,25	10 996,33
Uudenkaupungin oikeusaputoimisto	11 514,60	8 161,32	6 004,31
Vammalan oikeusaputoimisto	2 362,21	1 941,73	1 487,62
Ahvenanmaan oikeusaputoimisto	3 457,12	2 765,09	2 420,30
Alavuden oikeusaputoimisto	3 916,85	1 901,76	1 222,73
Haapajärven oikeusaputoimisto	4 314,82	7 569,81	555,02
Jyväskylän oikeusaputoimisto	16 675,82	11 325,74	8 688,48
Jämsän oikeusaputoimisto	7 153,36	5 532,10	3 324,64
Kauhajoen oikeusaputoimisto	12 734,55	4 671,59	3 414,38
Kokkolan oikeusaputoimisto	12 338,73	8 460,37	7 589,55
Lapuan oikeusaputoimisto	12 632,95	1 961,21	3 781,14
Närpiön oikeusaputoimisto	127,50	1 042,77	420,47
Pietarsaaren oikeusaputoimisto	4 112,82	3 077,84	1 412,78
Raahen oikeusaputoimisto	6 936,40	2 759,96	2 203,93
Seinäjoen oikeusaputoimisto	11 061,70	8 808,00	9 827,74
Vaasan oikeusaputoimisto	29 245,95	15 010,10	10 862,49
Ylivieskan oikeusaputoimisto	5 470,25	4 807,76	2 916,92
Äänekosken oikeusaputoimisto	3 922,71	3 707,11	2 758,28
Iisalmen oikeusaputoimisto	7 461,49	3 092,12	465,88
Joensuun oikeusaputoimisto	17 933,84	12 894,78	10 483,83
Joensuunseudun oikeusaputoimisto	16 619,05	8 828,12	6 623,74
Kajaanin oikeusaputoimisto	14 341,00	9 068,15	8 783,77
Kiteen oikeusaputoimisto	223,24	223,24	4 848,41
Kuopion oikeusaputoimisto	20 080,83	13 082,96	9 921,58
Mikkelin oikeusaputoimisto	14 038,19	12 884,58	8 301,46
Nilsin oikeusaputoimisto	300,00	252,63	386,83
Nurmeksien oikeusaputoimisto	5 638,78	3 153,94	2 599,76
Pieksämäen oikeusaputoimisto	7 288,54	4 919,49	2 515,12
Savonlinnan oikeusaputoimisto	10 566,21	8 332,77	6 354,84

Varkauden oikeusaputoimisto	16 434,71	10 929,00	8 182,59
Espoon oikeusaputoimisto	32 466,79	27 869,04	26 745,14
Helsingin oikeusaputoimisto	128 974,31	96 639,17	78 006,10
Hyvinkään oikeusaputoimisto	13 179,69	9 426,34	3 768,32
Järvenpään oikeusaputoimisto	14 271,44	10 404,83	6 434,00
Lohjan oikeusaputoimisto	3 843,50	2 700,51	3 279,83
Porvoon oikeusaputoimisto	8 667,22	8 228,36	7 391,72
Raaseporin oikeusaputoimisto	10 051,33	8 312,05	4 602,77
Vantaan oikeusaputoimisto	13 413,00	10 120,49	7 543,01
Heinolan oikeusaputoimisto	1 862,32	1 749,15	0,00
Imatran oikeusaputoimisto	13 495,67	11 248,85	10 853,70
Kotkan oikeusaputoimisto	10 165,62	11 285,12	9 313,48
Kouvolan oikeusaputoimisto	6 615,30	6 587,57	3 773,88
Lahden oikeusaputoimisto	33 532,57	26 115,16	13 912,51
Lappeenrannan oikeusaputoimisto	8 875,72	8 650,43	6 871,28
Riihimäen oikeusaputoimisto	8 914,04	7 525,91	5 471,30
Kemin oikeusaputoimisto	5 270,78	3 800,07	3 328,57
Kemijärven oikeusaputoimisto	444,00	0,00	0,00
Kuusamon oikeusaputoimisto	3 354,89	2 028,87	1 820,74
Oulun oikeusaputoimisto	7 860,24	7 792,98	4 012,41
Oulunseudun oikeusaputoimisto	6 858,80	4 797,36	2 849,00
Rovaniemen oikeusaputoimisto	4 391,91	2 685,10	1 242,34
Sodankylän oikeusaputoimisto	3 286,29	1 942,57	1 519,24
Tornion oikeusaputoimisto	7 847,68	3 930,22	3 877,40
Yhteensä	899 281,43	669 251,59	513 360,22
Muutos	34,4 %	30,4 %	

OIKEUSREKISTERIKESKUKSEN SAAMISET

Valtion saamiset rikosoikeudellisista seuraamuksista (euroa)

	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2000
Tuomiolauselma-asiat	78 798 992,89	72 265 983,76	80 380 696,19
Rangaistusmääräysasiat	11 613 867,75	11 523 216,84	8 590 165,98
Rikesakot	1 859 959,07	1 654 302,28	1 358 098,68
Rikosvahinkosaamiset	23 021 516,98	21 949 846,95	20 226 835,17
Yhteensä	115 294 336,69	107 393 349,83	110 555 796,02
Muutos	7,4 %	-2,9 %	
Valtion saamiset yhteensä	116 193 618,12	108 062 601,42	111 069 156,24
Muutos	7,5 %	-2,7 %	

LIITE 20: MUUT OIKEUDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN VAATIMUKSEN EDELLYTTÄMÄT TIEDOT

Liitteessä 3 koneiden ja laitteiden hankintamenoihin 1.1.2002 on lisätty 23 061 euroa edellisen vuoden liitteessä olleen virheen vuoksi.

MENOMOMENTTIEN KÄYTTÖ LAADUN MUKAISESTA PÄÄRYHMITYKSESTÄ POIKKEAVAAN KÄYTTÖTARKOITUKSEEN

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa
24.50.66 Lähialueyhteistyö	40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	26 946
Talousarviossa päätetty momentin käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös määrärahan mukaisesta toiminnasta aiheutuvien valtion kulutusmenojen maksamiseen sekä enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen.	41 Henkilöstökulut	40 485
	43 Palvelujen ostot	181 751
	45 Muut kulut	124 151
25.30.50 Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset	41 Henkilöstökulut	27 619
Momentille kirjattu eläkemaksuja, koska yksityisille oikeusavustajille maksettavista korvauksista joudutaan maksamaan eläkemaksuja ellei avustaja itse suorita eläkevakuutusmaksuja. Syytteenstä vapautetuille maksetuista oikeudenkäyntikulujen korvauksista on maksettu.	51 Rahoituskulut	26 502
25.70.21 Vaalimenot	82 Siirtomenot	96 000
Siirtomenoihin on kirjattu saamelaiskäräjävaalien kehittämiseen maksetut erät.		

3.3 TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN TARKASTELU

3.3.1 Tuotto – ja kululaskelma

Tiliviraston tuotto- ja kululaskelma on laadittu liikekirjanpidon periaatteita noudattaen. Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen kulut olivat kertomusvuonna 287,5 miljoonaa euroa tuottoja suuremmat.

Toiminnan tuotot (83,9 milj. euroa) olivat 4,0 miljoonaa euroa eli 5,0 % edellisestä vuotta suuremmat. Maksullisen toiminnan tuotot lisääntyivät 4,2 miljoonaa euroa ja niitä kertyi 83,1 miljoonaa euroa. Tuotot erillislakien mukaisista suoritteista olivat yhteensä 75,6 miljoonaa euroa eli 3,4 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuotot maksuperustelain mukaisista tuotoista olivat 7,6 miljoonaa euroa eli 0,6 miljoonaa euroa edellisestä vuotta enemmän. Maksullisen toiminnan tileistä poistoja kirjattiin 0,2 miljoonaa euroa eli n. 19 % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Muut toiminnan tuotot olivat 0,8 miljoonaa euroa. Muut toiminnan tuotot koostuvat käyttöomaisuuden myyntivoitoista (0,04 milj. euroa), yhteistoiminnan tuotoista (0,6 milj. euroa) ja muista tuotoista (0,1 milj. euroa). Yhteistoiminnan tuotoista 0,3 miljoonaa euroa kertyi virastoilta ja laitoksilta, 0,3 miljoonaa euroa EU:lta ja muilta 0,06 miljoonaa euroa. Sekä vuokrat ja käyttökorvaukset että muut toiminnan tuotot vähenivät edellisestä vuodesta. Yhteistoiminnan tuottojen osuus oli edellisen vuoden tasolla.

Toiminnan kulut (376,8 milj. euroa) olivat 16,3 miljoonaa euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulut olivat toiminnan kuluista 75,0 %, palvelujen ostot 12,7 %, vuokrat 8,4 %, aineiden ja tarvikkeiden ostot 2,5 %, poistot 1,0 % ja muut kulut 1,9 %. Kulurakenteessa ei tapahtunut oleellisia muutoksia.

Henkilöstökuluihin (282,5 milj. euroa) sisältyvät palkat, palkkiot ja lomapalkkavelan muutos henkilösivukuluineen. Henkilöstökulujen kasvu edellisestä vuodesta oli 11,9 miljoonaa euroa eli 4,4 %. Lomapalkkavelan muutoksena on kirjanpituvedelle kirjattu kuluja yhteensä 3,3 miljoonaa euroa (4,5 milj. euroa). Oikaisuerinä henkilöstömenoihin on kirjattu sairausvakuutuslain, tapaturmavakuutuslain ja muiden vastaavien lakien mukaisina palautuksina yhteensä 2,2 miljoonaa euroa (2,0 milj. euroa). Lisäksi vähennykseksi on kirjattu 0,2 miljoonaa euroa vuoden 2001 aikana liikaa maksettuja eläkemaksuja, jotka Valtiokonttori on palauttanut kertomusvuoden aikana.

Palvelujen ostot (47,7 milj. euroa) olivat edellisen vuoden tasolla. Palvelujen ostoihin sisältyy 13,4 miljoonaa euroa atk:n käyttöpalveluja (13,2 milj. euroa), tietoliikennepalveluja 8,8 miljoonaa euroa (7,9 milj. euroa), asiantuntijapalveluja 11,1 miljoonaa euroa (11,1 milj. euroa). Näiden ostojen yhteismäärä 33,3 miljoonaa euroa oli 1,1 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna, mikä johtuu tietoliikenne- ja atk-käyttöpalvelukulujen kasvusta. Lisäksi palvelujen ostot sisältävät siivouspalveluja 2,3 miljoonaa euroa (2,3 milj. euroa), koulutuspalveluja 1,5 miljoonaa euroa (1,6 milj. euroa), työterveyspalveluja 1,6 miljoonaa euroa (1,6 milj. euroa), painatuspalveluja 1,1 miljoonaa euroa (1,2 milj. euroa), ilmoituspalveluja 1,0 miljoonaa euroa (0,9 milj. euroa) ja erilaisia muita palveluja 6,7 miljoonaa euroa (8,0 milj. euroa).

Vuokrat (31,6 milj. euroa) olivat 4,4 % edellisestä vuotta suuremmat. Vuokrakuluista 29,8 miljoonaa euroa (28,5 milj. euroa) oli toimitilavuokria, 0,4 miljoonaa euroa (0,4 milj. euroa) työpaikkaruokaloitten vuokria, koneiden ja laitteiden sekä kuljetusvälineiden vuokria 1,2 miljoonaa euroa (1,2 milj. euroa).

Aineiden ja tarvikkeiden ostot (9,6 milj. euroa) kasvoivat 21,6 % edellisestä vuodesta, mikä johtuu ensi sijassa siitä, että kone- ja laitehankintoja on kirjattu edellisestä vuotta enemmän taseen sijasta varainhoitovuoden kuluksi. Erään sisältyy 4,2 miljoonaa euroa (2,6 milj. euroa) koneiden ja kalusteiden sekä atk-ohjelmistojen ostoja, toimistotarvikkeiden ostoja 2,3 miljoonaa euroa (2,2 milj. euroa), kirjojen, lehtien ja muiden painotuotteiden ostoja 1,7 miljoonaa euroa (1,7 milj. euroa) sekä lämmitys-

vesi- ja sähkömaksuja 0,8 miljoonaa euroa (0,8 milj. euroa) sekä muiden aineiden ja tarvikkeiden ostoja 0,6 miljoonaa euroa (0,6 milj. euroa).

Muut kulut (7,2 milj. euroa) olivat 4,3 % edellistä vuotta pienemmät, mikä johtuu matkakulujen vähenemisestä. Henkilöstön matkakulut olivat 6,9 miljoonaa euroa (7,3 milj. euroa). Niistä 1,9 miljoonaa euroa (2,1 milj. euroa) on aiheutunut koulutuksesta.

Valmistus omaan käyttöön (5,3 milj. euroa) sisältää keskeneräisten atk-järjestelmien hankintamenot, jotka tilinpäätöksessä on aktivoitu taseeseen. Valmistus omaan käyttöön väheni edellisestä vuodesta 28,1 %.

Poistojen määrä (3,5 milj. euroa) oli 15,7 % edellistä vuotta vähemmän. Käyttöomaisuuden poistoista 2,5 miljoonaa euroa aiheutui koneiden ja laitteiden poistoista, 0,9 miljoonaa euroa atk-ohjelmistojen poistoista ja 0,1 miljoonaa euroa kalusteiden poistoista. Suunnitelmasta poikkeavia poistoja kirjattiin vajaat 0,02 miljoonaa euroa ja ne aiheutuivat lähinnä käytöstä poistetuista atk-laitteista.

Sisäiset kulut (0,2 milj. euroa) ovat yhteistoiminnan kulukorvauksia valtion virastoille ja laitoksille. Sisäisten kulujen määrä oli edellisen vuoden tasolla.

Toiminnan tuotoilla katettiin 28,6 % (22 %) toiminnan kuluista.

Rahoitustuotot ja -kulut (0,1 milj. euroa) sisältävät myyntisaamisten viivästysmaksu- ja korkotuottoja 0,2 miljoonaa euroa ja 0,1 miljoonaa euroa sakkojen palautuksista ja syytteestä vapautetun oikeudenkäyntikulujen korvauksista maksettua viivästyskorkoja.

Satunnaiset tuotot ja kulut olivat -0,6 miljoonaa euroa. Satunnaiset kulut 0,6 miljoonaa euroa ovat maksettua vahingonkorvauksia, kun edellisenä vuonna määrä oli 0,2 miljoonaa euroa.

Siirtotalouden tuotot ja kulut -erä (-32,2 milj. euroa) pieneni edellisestä vuodesta 1,2 miljoonaa euroa. Erä sisältää maksuttomasta oikeudenkäynnistä, yksityishenkilön velkajärjestelystä ja asianomistajan avustamisesta aiheutuneiden kuluja sekä syytteestä vapautetun oikeudenkäyntikulujen korvauksia yhteensä 30,5 miljoonaa euroa (31,9 milj. euroa), avustuksia saamelaisten kulttuuri-itsehallintoon 1,1 miljoonaa euroa (1,0 milj. euroa), kansainvälisten järjestöjen maksuosuuksia 0,2 miljoonaa euroa (0,2 milj. euroa) ja eräitä muita avustuksia 0,4 miljoonaa euroa (0,4 milj. euroa).

Tuotot veroista ja pakollisista maksuista (38,2 milj. euroa) kasvoivat edellisestä vuodesta 4,4 %, mikä johtuu sakko- ja arvonlisäverotuottojen kasvusta.

3.3.2 Tase

Tiliviraston tase on laadittu liikekirjanpidon periaatteita noudattaen. Taseen loppusumma pysyi lähes samana kuin edellisenä tilivuotena.

Vastaavaa

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten kirjanpitoarvo lisääntyi 3,3 miljoonaa euroa. Aineettomat hyödykkeet koostuvat kolmesta erästä. Aineettomat oikeudet ovat valmiina ostettuja atk-ohjelmia, muut pitkävaikutteiset menot koostuvat teetetyistä atk-järjestelmistä ja ennakkomaksut sekä keskeneräiset hankinnat ovat valmisteilla olevia atk-järjestelmiä, joita ei ole vielä otettu käyttöön. Aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo kasvoi 4,5 miljoonaa euroa, mikä johtuu valmisteilla olevista atk-järjestelmistä. Keskeneräisinä töinä taseeseen on aktivoitu ministeriön työajantallennus- ja kustannuslaskennan järjestelmän, uuden ulosottojärjestelmän ja rikosasiain käsittelyjärjestelmän täytäntöönpanoa koskevan osan sekä raportointi- ja tilastointijärjestelmän kehitystyö ja valmisohjelmat.

Aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvo laski 1,2 miljoonaa euroa. Kokonaisinvestoinnit olivat kertomusvuonna yhteensä 6,8 (9,8 milj. euroa) miljoonaa euroa, josta keskeneräisten atk-järjestelmien osuus oli 5,3 miljoonaa euroa. Kokonaisinvestointien määrän väheneminen johtui ensi sijassa siitä, että atk-laitteiden ja niiden oheislaitteiden hankinnoista 1,8 miljoonaa euroa edellistä vuotta enemmän on kirjattu suoraan kertomusvuoden kuluksi.

Rahoitusomaisuuden määrä väheni 3,2 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisissa saamisissa virastojen myyntisaamiset vähenivät 0,6 miljoonaa euroa, siirtosaamiset lisääntyivät 0,7 miljoonaa euroa sekä muut siirtosaamiset lisääntyivät 0,5 miljoonaa markkaa. Rahoitusomaisuuden väheneminen johtuu ensi sijassa siitä, että ulosottolaitoksen vieraiden varojen (69,9 miljoonaa euroa) määrä väheni edellisestä vuodesta 3,4 miljoonaa euroa. Siirtosaamisiin on tilinpäätöksessä kirjattu vuoden 2002 joulukuussa perityt ulosottomaksut 4,5 miljoonaa euroa, joiden tilitys maksukeskusten pankkitilille on tapahtunut kuluvan vuoden tammikuussa. Rahavaroja oli virastojen kassoissa vuoden viimeisenä päivänä yhteensä 0,1 miljoonaa euroa (n. 470 euroa/kassa).

Vastattavaa

Oma pääoma väheni tilikaudella 1,5 miljoonaa euroa. Pääoman siirrot lisäsivät omaa pääomaa 286,0 miljoonalla eurolla ja tilikauden kulujäämä vähensi sitä 287,5 miljoonalla eurolla. Pääoman siirrot – erä sisältää tiliviraston maksuliikemenotilille valtion yleiseltä maksuliikemenotililtä siirretyt katteet (455,2 miljoonaa euroa) vähennettynä tiliviraston maksuliiketulotililtä valtion yleiselle maksuliiketulotilille tehdyillä tyhjennyksillä (169,3 miljoonaa euroa) ja vähennettynä lähetteen tilin käytöllä.

Vieras pääoma on kokonaan lyhytaikaista vierasta pääomaa. Vieras pääoma kasvoi 1,6 miljoonaa euroa, mikä johtuu ensi sijassa siirtovelkojen kasvusta. Tilivirastojen välisiin tilityksiin sisältyvät palkkauksista suoritettavat ennakonpidätykset ja työnantajan sosiaaliturvamaksut sekä tapaturmamaksut, joiden tilityspäivä oli tammikuussa 2003. Edelleen tilitettävät erät ovat työnantajan eläkemaksuja, työntekijän eläkemaksuja ja työttömyysvakuutusmaksuja. Edelleen tilitettäviin eriin sisältyvät myös vuoteen 2002 kohdistuvat palkkaukset (3,2 miljoonaa euroa), jotka on maksettu tammikuussa 2003. Siirtovelkoihin sisältyy 39,5 miljoonaa euroa lomapalkkavelkoja.

3.3.3 Talousarvion toteutumalaskelma

Menoarviotilit ja siirretyt määrärahat

Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen menoihin oli käytettävissä kertomusvuonna oikeusministeriön pääluokan 25 määrärahoja yhteensä 421,3 miljoonaa euroa eli 10,7 miljoonaa euroa ja 2,6 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Määrärahoihin sisältyy vuoden 2002 talousarviossa myönnettyjä määrärahoja 393,6 miljoonaa euroa (lisätalousarviot 4,2 milj. euroa) ja edelliseltä vuodelta siirrettyjä määrärahoja 27,7 miljoonaa euroa. Käytettävissä olleista määrärahoista toimintamenoihin myönnettyjä määrärahoja oli 376,6 miljoonaa euroa (369,1 milj. euroa) eli 2,0 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Pääluokan 25 määrärahoja käytettiin 396,5 miljoonaa euroa (393,2 milj. euroa) eli 3,3 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Virastojen toimintameno määrärahoja käytettiin 354,5 miljoonaa euroa (341,3 milj. euroa) eli 13,2 miljoonaa euroa ja 3,9 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Pääluokan muista määrärahoista käytettiin yksityisille oikeusavustajille maksettaviin korvauksiin 30,5 miljoonaa euroa (31,9 milj. euroa), tuomioistuinelaitoksen erityismenoihin 6,5 miljoonaa euroa (5,5 milj. euroa), oikeusministeriön ja sen yhteydessä toimivien viranomaisten erityismenoihin 2,8 miljoonaa euroa (2,6 milj. euroa), eräisiin valtion maksamiin korvauksiin ja avustuksiin 1,4 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa) ja vaalimenoihin 0,8 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa).

Oikeusministeriön ja sen yhteydessä toimivien virastojen erityismenot sisältävät mm. talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittämisestä, koulutuksesta ja käytöstä aiheutuvat menot 0,8 miljoonaa euroa (0,6 milj. euroa).

Muiden pääluokkien määrärahoja oli käytettävissä yhteensä 24,8 miljoonaa euroa (24,4 milj. euroa). Arvonlisäveromenoihin tarkoitettuja määrärahoja käytettiin 22,4 miljoonaa euroa (22,5 milj. euroa) ja valtionhallinnolle tarkoitettuja palkkaperusteisia työllistämistukimäärärahoja 1,5 miljoonaa euroa (1,3 milj. euroa).

Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen kokonaismenot (netto) olivat 421,1 miljoonaa euroa (407,4 milj. euroa) eli 13,7 miljoonaa euroa ja 3,4 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuodelle 2003 siirrettiin määrärahoja 22,3 miljoonaa euroa (27,7 milj. euroa) eli 5,4 miljoonaa euroa ja 19,5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Arviomäärärahojen ylitysluvat olivat yhteensä 0,5 miljoonaa euroa (mom. 25.01.29 Erityismenot 0,4 milj. euroa ja mom. 25.70.21 Vaalimenot 0,1 milj. euroa).

Tuloarviotilit

Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen tuloja (luku 12.25) kertyi kertomusvuonna yhteensä 73,0 miljoonaa euroa (69,7 milj. euroa) eli 3,3 miljoonaa euroa ja 4,7 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuloarviot ylitettiin 2,6 miljoonalla eurolla. Tuomioistuintuloja kertyi 27,2 miljoonaa euroa (27,1 milj. euroa) eli 1,2 milj. euroa budjetoitua enemmän, ulosottomaksutuloja 45,5 miljoonaa euroa (42,3 milj. euroa) eli 1,5 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän ja oikeusministeriön hallinnonalan muita tuloja 0,2 miljoonaa euroa (0,3 milj. euroa) eli 0,1 miljoonaa euroa budjetoitua vähemmän.

Muiden lukujen ja osastojen tulot mukaan lukien oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen kokonaistulot olivat 133,6 miljoonaa euroa (128,8 milj. euroa) eli 4,8 miljoonaa euroa ja 6,2 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuloista 59,0 miljoonaa euroa (57,6 milj. euroa) oli sakkotuloja ja 1,7 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa) perittyjä arvonlisäveroja.

4 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA VALVONTATOIMEN YKSITYISKOHTAISempi KUVAAUS

Sisäinen valvonta on muodostunut johdon ja tiliviraston suorittamasta sisäisestä valvonnasta ja sisäisen tarkastuksen yksikön tarkastustoiminnasta. Tilivirasto on vastannut omalta osaltaan sisäisen valvonnan toimeenpanosta ja hoitanut valvontatehtäviään virastojen suuntaan ohjaamalla virastoja. Tiliviraston ja sen alaisten yksiköiden sisäistä tarkastusta on suorittanut hallinnonalan yhteinen sisäisen tarkastuksen yksikkö. Hallinnonalan virastojen suuri lukumäärä merkitsee käytännössä sitä, että valvonnassa korostuu virastojen oma sisäinen valvonta ja johdon vastuu sisäisen valvontajärjestelmän asianmukaisuudesta ja toimivuudesta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö on toiminut ylimmän johdon apuna taloudenhoidon laillisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden sekä toiminnan tuloksellisuuden arvioinnissa ja valvonnassa. Sisäisen tarkastuksen yksikön menot olivat 165 046 euroa vuonna 2002 ja henkilöstömäärä 3,4 henkilötyövuotta.

Tarkastusten suunnittelua ja kohdentamista varten laaditaan vuosittain tarkastussuunnitelma, jonka kansliapäällikkö vahvistaa. Kertomuksista raportoidaan kirjallisesti asian merkittävyyden mukaan kansliapäällikölle, osastolle, tarkastuskohteelle ja muille tahoille tarpeen mukaan. Sisäisen tarkastuksen tehtävät ja toimintatavat on määritelty tarkemmin sisäistä tarkastusta koskevassa erillisessä ohjesäännössä.

Tilintarkastuskokouksen toiminnalla on ministeriössä pyritty viime vuosina parantamaan hallinnon sisäisen valvonnan toimivuutta. Tilintarkastuskokouksessa on käsitelty ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen kertomuksia ja tehty niiden pohjalta ministeriön johdolle toimintakertomusvuonna joitakin suosituksia ja kehittämisehdotuksia sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvistä kysymyksistä. Kokous toi esiin kehittämistarpeita mm. tilinpäätöksen informaatioon, toiminnan tunnuslukuihin, sisäiseen laskentaan ja tuloksellisuuden analysointiin liittyen.

Sisäisen tarkastuksen yksikön tehtävät ovat kohdistuneet oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen sekä Rikosseuraamusviraston vankeinhoidon ja kriminaalihuollon toimintaan. Tarkastussuunnitelman laadinnassa on painotettu riskialttiiden ja taloudellisesti merkittävien tarkastuskohteiden valintaa. Tarkastussuunnitelmassa painotettiin toimintakertomusvuonna toiminnantarkastuksia, maksupisteiden kirjanpidon hoidon menettelyjä ja oikeellisuutta sekä virastotarkastuksissa toiminnan tuloksellisuutta, kirjanpidon ja varainhoidon asianmukaisuutta sekä sisäisen valvonnan toimivuutta.

Toimintakertomusvuonna tehtiin selvitys ulosoton asiakasvarojen valvonnasta. Ulosoton asiakasvarojen valvonta tapahtuu lääninhallitusten toimesta. Selvityksessä tuotiin esiin se, että ulosoton tarkastustoimintaa on viime vuosina kehitetty oikeansuuntaisesti. Lääninhallitusten tarkastajat ovat mm. laati- neet yhteistyössä yhteisen tarkastussuunnitelman, jolloin valtakunnan tasolla tarkastustoiminta tapahtuu yhtenäisen suunnitelman pohjalta. Selvityksessä kiinnitettiin huomiota tarkastusresurssien riittävyyteen suhteessa ulosotossa käsiteltävien asioiden määrään ja niiden rahamääräiseen merkittävyyteen, sisäisen tarkastuksen menettelyjen ja sisäisen valvonnan tietoisuuden koulutustarpeeseen. Jatkossa tuotiin esiin kehittämiskohteena riskianalyysin ja atk-avusteisen tarkastustoiminnan kehittäminen. Ulosottoon on tulossa Uljas-tietojärjestelmä, jonka kehittämisessä on pyritty huomioimaan myös valvonnalliset kysymykset, mm. tietojärjestelmä antaa velkojalle ja velalliselle mahdollisuuden seurata ja valvoa täytäntöönpanon vaiheita aiempaa tehokkaammin.

Lautamieskustannusten maksatusmenettelyä koskeva tarkastus kohdennettiin ensisijaisesti lautamiesten palkkioiden ja kulukorvausten maksatusmenettelyihin. Samassa yhteydessä tarkasteltiin myös lautamiesten asemaa. Kustannusten maksatusmenettelyissä todettiin tehostamisen tarvetta mm. raporttien sisällön ja käytön suhteen samoin kehittämistarvetta todettiin maksatukseen liittyvissä menettelyissä. Lautamiehet ovat luottamusmiehiä ja sekä rikos- että vahingonkorvausoikeudellisesti virkamiehiä. Oikeushallinto-osastolla on asetettu työryhmä, jossa selvitetään lautamiesten asemaan liittyviä kysymyksiä lähemmin.

Toimintakertomusvuonna tehtiin tarkastus kahteen tiliviraston alaisuudessa toimivaan maksukeskukseen. Tarkastuksissa selvitettiin sitä, perustuvatko tarkastuskohteen tilinpäätöstiedot, kirjausjärjestelmät ja tositteet hillisiin ja asianmukaisiin menettelytapoihin. Tarkastuksissa painotettiin kertomusvuonna kirjanpidon täsmäytysten suorittamista sekä palkka- ja henkilöstöhallinnon asioiden hoitoa. Tarkastuksissa tuotiin esiin se, että kirjanpidon täsmäytysten suorittamisesta tarvitaan uusittu ohje, jollainen tullaan antamaan kuluvana vuonna. Toisena asiana nousi esiin toimittaja-lokilitan kehittäminen maksukeskuskohtaiseksi, mikä parannus on toteutettu syksyllä 2002. Aineistotarkastuksessa kirjanpidossa ei havaittu puutteita. Raimdamce-taloudenohjausjärjestelmän ja Prima-palkka- ja henkilöstöhallinnan järjestelmien menetelmäkuvaukset olivat toimintakertomusvuoden aikana kesken. Valmistuttuaan ne tulevat toimimaan hyvänä tiedon oikeellisuuden varmistamisen ja sisäisen valvonnan välineenä.

Palkka- ja henkilöstöhallinnon tarkastuksissa on tuotu esiin järjestelmän keskeneräisyydestä aiheutuvina ongelmina mm. ikälisien laskenta ja nimikirjojen laadinta. Järjestelmästä saatavien raporttien hyödyntäminen virastoissa on ollut käytännössä vähäistä ja tältä osin on tuotu esiin koulutustarpeita. Ministeriössä tullaan laatimaan Oprima-raportointi-käsikirja, joka tulee palvelemaan sekä ohjekirjana että raportoinnin apuvälineenä.

Virastokohtaiset tarkastukset kohdistuivat oikeuslaitoksen virastoihin ja erityisesti käräjäoikeuksiin sekä oikeusaputoimistoihin. Näissä tarkastuksissa painotettiin tulostavoitteiden toteutumista, toimin-

nan yleistä tuloksellisuutta, kirjanpitoa, varainhoidon riskialueita, toiminnan laatua sekä sisäisen valvonnan toimivuutta. Tarkastuksissa nousi esiin erityisesti pienten virastojen kohdalla taloushallintoasioiden hoidossa ja sisäisen valvonnan toimivuudessa tehostamisen tarvetta. Tarkastuksissa tuotiin esiin tarve uudistaa haastetiedoksiantoja koskeva ohje, ajanmukaistaa kassatoimintoja sekä tarve käydä läpi taloushallinnon toimintoketjuja. Uusille työntekijöille on tarvetta saada taloushallinnon koulutusta ja erityisesti taloushallinnon raporttien käyttöä taloushallinnon ja suunnittelun työkaluna voitaisiin tehostaa. Käräjäoikeuksissa on tuotu esiin tarve uudistaa atk-järjestelmiä mm. tekstinkäsittelyohjelmien osalta. Toimintakertomusvuonna otettiin euro käyttöön ja tarkastusten perusteella käyttöön-otosta on selviydytty hyvin.

5 ALLEKIRJOITUKSET

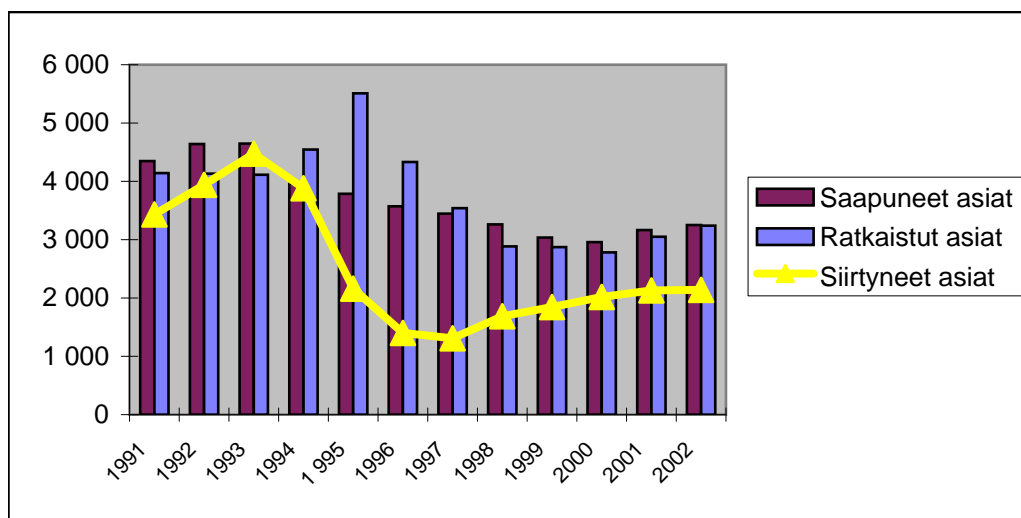
Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 31. maaliskuuta 2003

Kirsti Rissanen
Kansliapäällikkö

Simo Ojanen
Apulaisosastopäällikkö,
Finanssineuvos

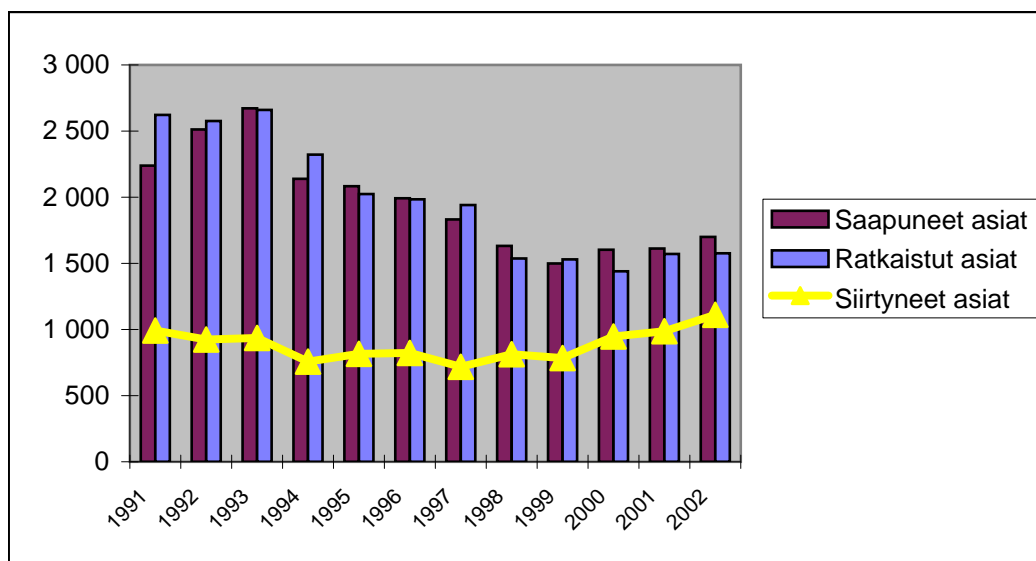
TURUN HOVIOIKEUS

	2000	2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.%	vert.ed.v.%
Saapuneet asiat	2 958	3 165	3 200	3 251	2 %	3 %
Ratkaistut asiat	2 782	3 050	3 200	3 240	1 %	6 %
Siirtyneet asiat	2 018	2 130	2 130	2 140	0 %	0 %
Henkilöstömäärä (htv)	115	122,2	122	124,7	2,7	2,5
Toimintamenoääräraha (euroa)	6 506 263	6 927 183	7 485 000	7 463 305	0 %	8 %
Keskim. käsittelyaika (kk)	7,9	8,6	9	8,5	-0,5	-0,1
Pääkäsittelyt	660	897	1 050	923		
Osuus ratkaistuista	24 %	29 %	33 %	28 %		
Taloudellisuus (€/ratk.asia)	2 339	2 271	2 339	2 303	-2 %	1 %
Tuottavuus (ratk.asiat/htv)	24	25	26	26	-1 %	4 %

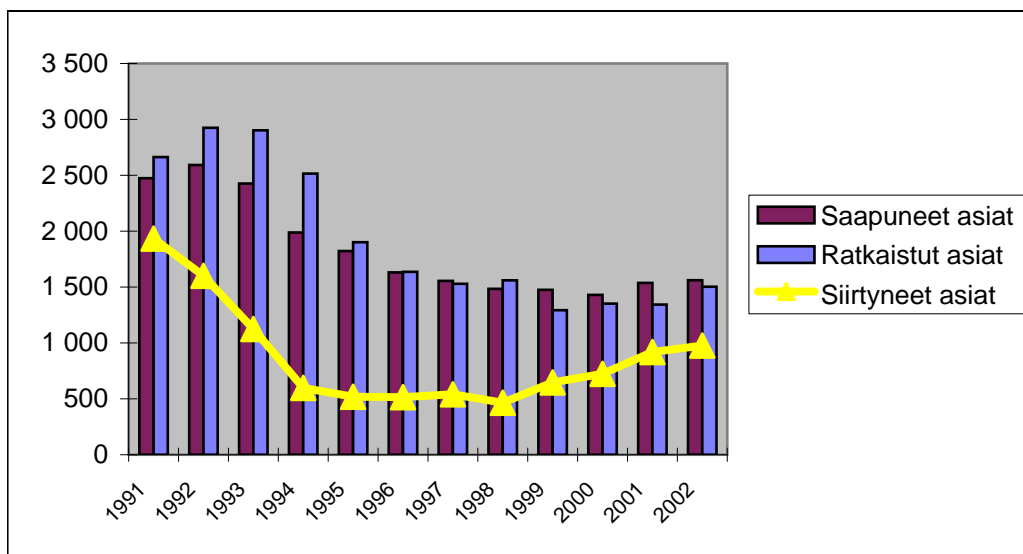
VAASAN HOVIOIKEUS

	2000	2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.%	vert.ed.v.%
Saapuneet asiat	1 603	1 612	1 600	1 700	6 %	5 %
Ratkaistut asiat	1 440	1 571	1 550	1 576	2 %	0 %
Siirtyneet asiat	947	987	1 037	1 111	7 %	13 %
Henkilöstömäärä (htv)	67	68	67	68	1	0
Toimintamenomääräraha (euroa)	3 610 178	3 892 396	4 200 000	4 123 162	-2 %	6 %
Keskim. käsittelyaika (kk)	6,8	7,3	7	7,5	0,5	0,2
Pääkäsittelyt	424	476	500	470		
Osuus ratkaistuista	29 %	30 %	32 %	30 %		
Taloudellisuus (€/ratk.asia)	2 507	2 478	2 710	2 616	-3 %	6 %
Tuottavuus (ratk.asiat/htv)	21	23	23	23	0 %	0 %

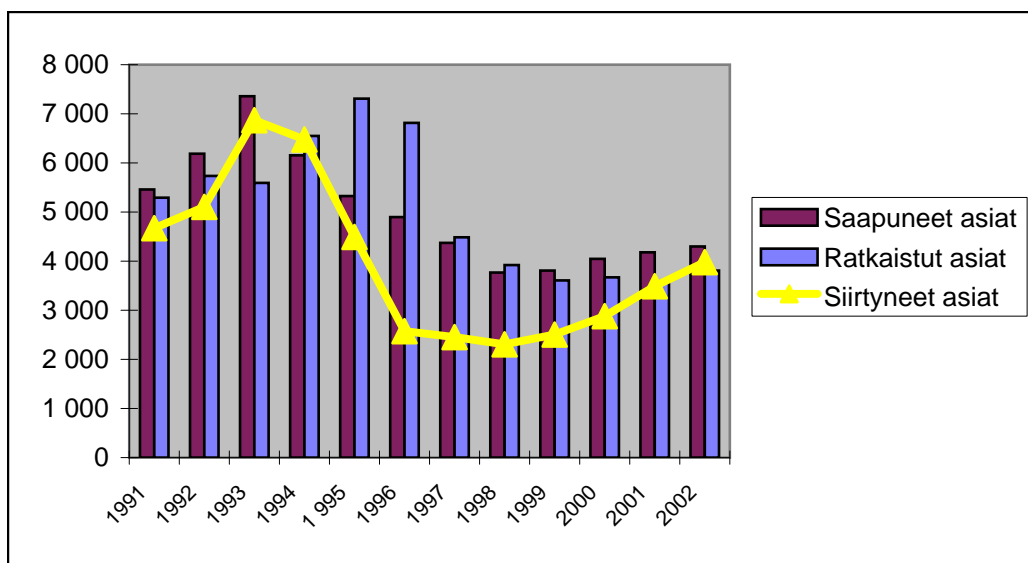
ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUS

	2000	2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.%	vert.ed.v.%
Saapuneet asiat	1 430	1 537	1 550	1 561	1 %	2 %
Ratkaistut asiat	1 352	1 343	1 430	1 503	5 %	12 %
Siirtyneet asiat	724	919	1 039	977	-6 %	6 %
Henkilöstömäärä (htv)	62	65	63	63,1	0,1	-1,5
Toimintamenomääräraha (euroa)	3 387 069	3 578 441	3 850 000	3 746 333	-3 %	5 %
Keskim. käsittelyaika (kk)	5,9	6,3	6,5	7,1	0,6	0,8
Pääkäsittelyt	232	320	350	376		
Osuus ratkaistuista	17 %	24 %	24 %	25 %		
Taloudellisuus (€/ratk.asia)	2 505	2 665	2 692	2 493	-7 %	-6 %
Tuottavuus (ratk.asiat/htv)	22	21	23	24	5 %	15 %

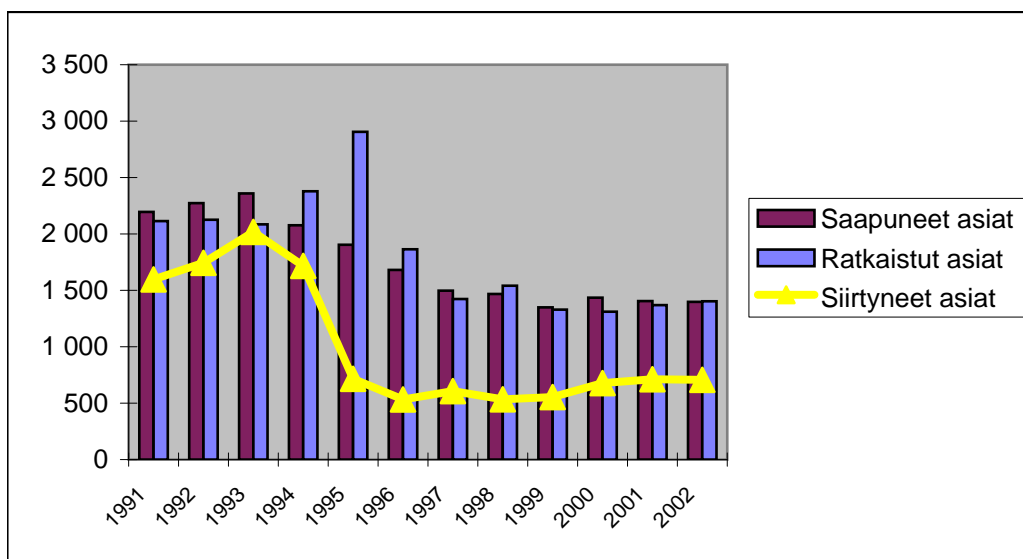
HELSINGIN HOVIOIKEUS

	2000	2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.%	vert.ed.v.%
Saapuneet asiat	4 046	4 179	4 200	4 299	2 %	3 %
Ratkaistut asiat	3 670	3 570	3 800	3 808	0 %	7 %
Siirtyneet asiat	2 880	3 489	3 889	3 980	2 %	14 %
Henkilöstömäärä (htv)	169	176,1	172	178,3	6,3	2,2
Toimintamenoääräraha (euroa)	8 609 274	9 281 604	10 100 000	9 854 362	-2 %	6 %
Keskim. käsittelyaika (kk)	8	9,1	10,0	10,4	0,4	1,3
Pääkäsittelyt	501	788	900	954		
Osuus ratkaistuista	14 %	22 %	24 %	25 %		
Taloudellisuus (€/ratk.asia)	2 346	2 600	2 658	2 588	-3 %	0 %
Tuottavuus (ratk.asiat/htv)	22	20	22	21	-3 %	5 %

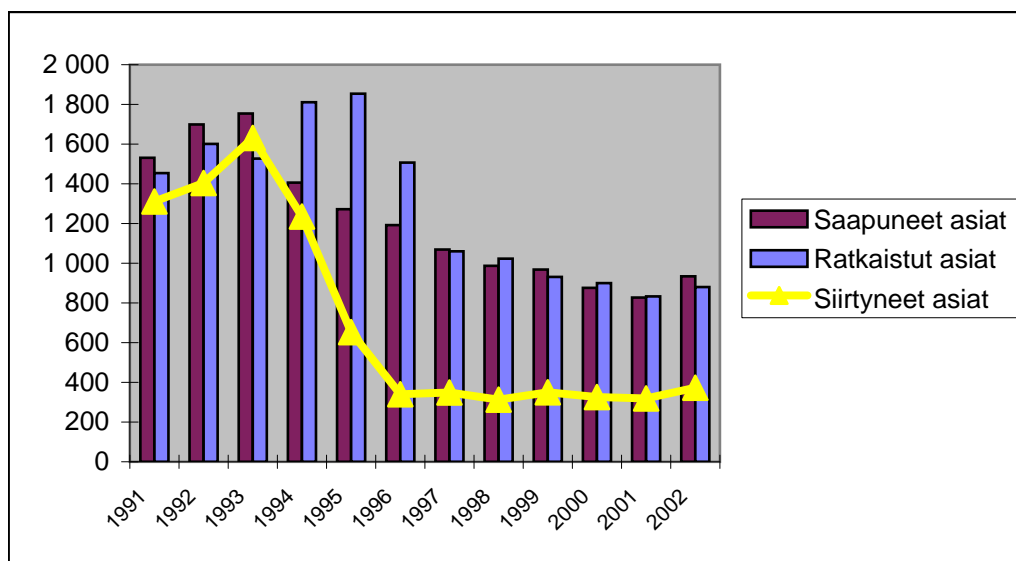
KOUVOLAN HOVIOIKEUS

	2000	2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.%	vert.ed.v.%
Saapuneet asiat	1 435	1 405	1 450	1 398	-4 %	0 %
Ratkaistut asiat	1 311	1 369	1 350	1 403	4 %	2 %
Siirtyneet asiat	678	712	812	707	-13 %	-1 %
Henkilöstömäärä (htv)	62	66,5	62	64,5	2,5	-2,0
Toimintamenomääräraha (euroa)	3 256 615	3 488 668	3 735 000	3 597 751	-4 %	3 %
Keskim. käsittelyaika (kk)	5,4	5,8	6,5	6,6	0,1	0,8
Pääkäsittelyt	343	396	400	471		
Osuus ratkaistuista	26 %	29 %	30 %	34 %		
Taloudellisuus (€/ratk.asia)	2 484	2 548	2 767	2 564	-7 %	1 %
Tuottavuus (ratk.asiat/htv)	21	21	22	22	0 %	6 %

ROVANIEMEN HOVIOIKEUS

	2000	2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.%	vert.ed.v.%
Saapuneet asiat	876	827	820	934	14 %	13 %
Ratkaistut asiat	900	833	820	880	7 %	6 %
Siirtyneet asiat	326	319	319	373	17 %	17 %
Henkilöstömäärä (htv)	46	48,2	43	46,9	3,9	-1,3
Toimintamenomääräraha (euroa)	2 863 730	2 962 701	3 000 000	2 997 388	0 %	1 %
Keskim. käsittelyaika (kk)	5	5,6	5	5	0,0	-0,6
Pääkäsittelyt	229	218	220	264		
Osuus ratkaistuista	25 %	26 %	27 %	30 %		
Taloudellisuus (€/ratk.asia)	3 182	3 557	3 659	3 406	-7 %	-4 %
Tuottavuus (ratk.asiat/htv)	20	17	19	19	-2 %	9 %

KÄRÄJÄOIKEUKSIEN PAINOTETTU TYÖMÄÄRÄ, HENKILÖTYÖVUODET, TOIMINTAMENOT, TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS VUONNA 2002													4.3.2003		
Alioikeus	Painotettu työ määrä			Henkilötyövuosien määrä			Toimintamenot (TP sis. yht. ja maaosk.)			Tuottavuus			Taloudellisuus		
	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.
Yhteensä	187 474	177 448	-5 %	2 207	2 214	7,0	114 244 900	114 107 606	0 %	85	80	-6 %	609	643	6 %
Ahvenanmaa	1 074	1 255	17 %	14,7	15,3	0,7	831 400	857 152	3 %	73	82	12 %	774	683	-12 %
Alavus	997	929	-7 %	11,0	11,0		528 000	513 497	-3 %	91	84	-7 %	529	553	4 %
Espoo	7 060	6 684	-5 %	75,0	75,0		4 171 100	4 184 256	0 %	94	89	-5 %	591	626	6 %
Forssa	1 167	1 238	6 %	14,0	14,0		723 600	749 534	4 %	83	88	6 %	620	606	-2 %
Haapajärvi	1 277	1 272	0 %	15,6	15,6		767 000	758 462	-1 %	82	82	0 %	601	596	-1 %
Heinola	1 391	1 279	-8 %	18,0	18,0		1 009 900	985 861	-2 %	77	71	-8 %	726	771	6 %
Helsinki	26 802	24 030	-10 %	342,7	342,8	0,1	17 582 900	17 576 060	0 %	78	70	-10 %	656	731	11 %
Hyvinkää	2 540	2 405	-5 %	28,0	28,0		1 291 200	1 299 160	1 %	91	86	-5 %	508	540	6 %
Hämeenlinna	3 232	2 649	-18 %	34,0	34,8	0,8	1 900 900	1 877 547	-1 %	95	76	-20 %	588	709	21 %
Iisalmi	2 109	1 984	-6 %	26,0	26,0		1 612 000	1 644 497	2 %	81	76	-6 %	764	829	8 %
Ikaalinen	1 656	1 721	4 %	19,0	19,0		948 600	920 107	-3 %	87	91	4 %	573	535	-7 %
Imatra	1 434	1 368	-5 %	20,0	20,0		974 500	942 497	-3 %	72	68	-5 %	679	689	1 %
Joensuu	4 936	4 517	-8 %	52,0	52,0		2 748 600	2 689 311	-2 %	95	87	-8 %	557	595	7 %
Jyväskylä	4 828	5 086	5 %	56,0	56,0		2 987 600	3 010 981	1 %	86	91	5 %	619	592	-4 %
Jämsä	1 317	1 335	1 %	14,0	14,0		751 700	747 682	-1 %	94	95	1 %	571	560	-2 %
Kajaani	2 305	2 294	0 %	29,0	29,0		1 449 300	1 450 852	0 %	79	79	0 %	629	632	1 %
Kauhajoki	1 154	1 207	5 %	15,0	15,0		731 300	703 376	-4 %	77	80	5 %	634	583	-8 %
Kauhava	819	777	-5 %	10,0	10,0		485 600	466 943	-4 %	82	78	-5 %	593	601	1 %
Kemijärvi	761	696	-9 %	10,0	10,0		545 500	541 757	-1 %	76	70	-9 %	717	779	9 %
Kemi-Tornio	2 591	2 422	-7 %	34,0	35,9	1,9	1 707 000	1 825 180	7 %	76	67	-12 %	659	754	14 %
Kokemäki	1 296	1 182	-9 %	15,0	15,0		745 500	735 123	-1 %	86	79	-9 %	575	622	8 %
Kokkola	2 311	2 060	-11 %	26,0	26,0		1 255 200	1 346 471	7 %	89	79	-11 %	543	654	20 %
Kotka	3 132	2 919	-7 %	35,5	35,5		1 691 000	1 709 759	1 %	88	82	-7 %	540	586	8 %
Kouvola	3 151	3 082	-2 %	41,0	41,0		2 113 000	2 293 726	9 %	77	75	-2 %	671	744	11 %
Kuopio	3 992	3 958	-1 %	51,0	51,0		2 556 300	2 517 827	-2 %	78	78	-1 %	640	636	-1 %
Kuusamo	1 318	1 214	-8 %	16,5	16,5		892 100	892 828	0 %	80	74	-8 %	677	735	9 %
Kyrönmaa	743	924	24 %	12,0	12,0		557 900	545 523	-2 %	62	77	24 %	751	590	-21 %
Lahti	5 366	5 330	-1 %	67,0	67,0		3 247 900	3 303 410	2 %	80	80	-1 %	605	620	2 %
Lappeenranta	3 230	3 081	-5 %	34,0	34,0		1 701 800	1 727 478	2 %	95	91	-5 %	527	561	6 %
Lappi	1 381	1 434	4 %	15,6	15,6		890 300	885 534	-1 %	89	92	4 %	645	617	-4 %
Lapua	737	777	5 %	9,5	9,5		468 500	481 496	3 %	78	82	5 %	635	620	-2 %
Lohja	3 028	2 565	-15 %	29,0	29,0		1 496 600	1 615 946	8 %	104	88	-15 %	494	630	27 %
Loimaa	1 216	1 249	3 %	13,0	13,0		635 800	627 017	-1 %	94	96	3 %	523	502	-4 %

KÄRÄJÄOIKEUKSIEN PAINOTETTU TYÖMÄÄRÄ, HENKILÖTYÖVUODET, TOIMINTAMENOT, TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS VUONNA 2002														4.3.2003	
Alioikeus	Painotettu työ määrä			Henkilötyövuosien määrä			Toimintamenot (TP sis. yht. ja maa- oik.)			Tuottavuus			Taloudellisuus		
	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.	Arvioitu	Toteutunut	Poikk.
Loviisa	948	908	-4 %	10,3	10,3		515 700	516 071	0 %	93	89	-4 %	544	568	5 %
Mikkeli	2 753	3 013	9 %	36,0	36,0		1 850 100	1 822 037	-2 %	76	84	9 %	672	605	-10 %
Mustasaari	1 476	1 393	-6 %	20,0	20,0		946 900	932 356	-2 %	74	70	-6 %	642	669	4 %
Nilsia	1 516	1 360	-10 %	17,0	17,0		816 800	804 792	-1 %	89	80	-10 %	539	592	10 %
Nurmes	1 218	1 091	-10 %	17,0	17,0		874 300	822 003	-6 %	72	64	-10 %	718	754	5 %
Orimattila	1 336	1 292	-3 %	15,0	15,0		738 100	734 996	0 %	89	86	-3 %	553	569	3 %
Oulu	8 114	7 376	-9 %	86,0	86,0		4 612 600	4 546 453	-1 %	94	86	-9 %	568	616	8 %
Parainen	958	940	-2 %	13,0	13,8	0,8	727 000	749 712	3 %	74	68	-8 %	759	798	5 %
Pieksämäki	1 284	1 155	-10 %	15,0	15,0		803 800	758 702	-6 %	86	77	-10 %	626	657	5 %
Pietarsaari	1 212	1 100	-9 %	15,0	15,0		743 300	743 090	0 %	81	73	-9 %	613	675	10 %
Pori	4 030	3 709	-8 %	46,0	46,0		2 387 300	2 322 332	-3 %	88	81	-8 %	592	626	6 %
Porvoo	2 424	2 544	5 %	23,0	23,0		1 164 900	1 104 577	-5 %	105	111	5 %	481	434	-10 %
Raahe	1 352	1 085	-20 %	16,0	16,0		839 100	801 004	-5 %	85	68	-20 %	620	738	19 %
Raasepori	2 909	2 817	-3 %	29,0	29,0		1 639 700	1 630 329	-1 %	100	97	-3 %	564	579	3 %
Rauma	1 729	1 728	0 %	22,5	23,0	0,5	1 190 700	1 240 811	4 %	77	75	-2 %	689	718	4 %
Riihimäki	2 161	1 983	-8 %	25,0	25,0		1 183 900	1 172 858	-1 %	86	79	-8 %	548	592	8 %
Rovaniemi	2 716	2 707	0 %	31,0	31,0		1 746 700	1 713 304	-2 %	88	87	0 %	643	633	-2 %
Salo	2 010	1 979	-2 %	25,5	26,2	0,7	1 380 400	1 371 067	-1 %	79	76	-4 %	687	693	1 %
Savonlinna	1 570	1 600	2 %	20,0	20,0		1 052 200	1 047 427	0 %	79	80	2 %	670	655	-2 %
Seinäjoki	2 136	2 266	6 %	24,0	24,0		1 315 800	1 317 111	0 %	89	94	6 %	616	581	-6 %
Tampere	10 785	10 624	-1 %	122,0	122,0		6 503 700	6 544 211	1 %	88	87	-1 %	603	616	2 %
Toijala	1 243	1 175	-5 %	14,0	14,0		712 800	702 789	-1 %	89	84	-5 %	573	598	4 %
Turku	7 373	6 935	-6 %	90,0	90,0		4 630 100	4 665 271	1 %	82	77	-6 %	628	673	7 %
Turunseutu	3 531	3 350	-5 %	40,5	40,5		1 969 900	1 978 526	0 %	87	83	-5 %	558	591	6 %
Tuusula	3 907	3 437	-12 %	44,0	45,0	1,0	2 297 800	2 234 363	-3 %	89	76	-14 %	588	650	11 %
Vaasa	2 530	2 147	-15 %	28,0	28,0		1 458 700	1 369 904	-6 %	90	77	-15 %	577	638	11 %
Vakka-Suomi	1 499	1 389	-7 %	19,0	19,0		988 700	978 692	-1 %	79	73	-7 %	660	705	7 %
Vammala	951	930	-2 %	11,5	12,0	0,5	580 800	566 611	-2 %	83	77	-6 %	611	609	0 %
Vantaa	6 701	6 179	-8 %	72,0	72,0		3 803 100	3 716 563	-2 %	93	86	-8 %	568	602	6 %
Varkaus	1 361	1 204	-12 %	15,0	15,0		739 100	726 981	-2 %	91	80	-12 %	543	604	11 %
Ylivieska	1 239	1 144	-8 %	14,0	14,0		697 500	676 953	-3 %	88	82	-8 %	563	592	5 %
Äänekoski	2 154	1 964	-9 %	28,0	28,0		1 333 800	1 321 215	-1 %	77	70	-9 %	619	673	9 %

KÄRÄJÄOIKEUKSIEN ASIAMÄÄRÄT JA KÄSITTELYAJAT VUONNA 2002																	18.2.2002
Alioikeus	Arvioitu asioiden määrä		Toteutunut asioiden määrä			Arvioidut käsittelyajat kk, lainh. Ja kiinn. Pv.						Toteutuneet käsittelyajat kk, lainh. Ja kiinn. Pv.					
	Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	Rikos- asiat	riita- asiat	Summaa- riset	Velkaj.	Lain- huuto	Kiinn.	Rikos- asiat	riita- asiat	Summaa- riset	Velkaj.	Lain- huuto	Kiinn.
Yhteensä	844 928	847 090	846 920	847 507	87 125	3,8	8,0	2,2	6,3	28	13	3,5	9,0	2,3	6,5	26	11
Mediaani	9 531	9 531	10 336	10 273	835	2,3	7,0	1,9	6,0	27	11	2,6	7,4	1,8	6,1	24	10
Keskiarvo	12 999	13 032	13 030	13 039	1 340	2,7	7,2	1,9	6,2	27	13	2,7	8,0	1,9	6,4	26	11
Ahvenanmaa	5 957	5 957	5 055	5 468	858	6,0	9,0	1,5	10,0	30	40	3,0	20,7	2,2	15,9	57	48
Alavus	5 796	5 805	6 261	6 190	364	2,0	6,0	2,2	5,0	14	3	2,0	7,8	2,6	6,2	9	2
Espoo	24 990	25 090	26 270	26 005	4 247	5,0	10,0	2,2	7,0	40	20	5,5	14,4	2,4	7,4	40	22
Forssa	5 757	5 757	6 595	6 661	661	2,0	6,0	2,5	6,0	30	21	1,8	6,0	2,4	4,3	29	13
Haapajärvi	7 425	7 430	7 830	8 033	607	2,2	9,0	2,0	9,0	27	17	2,6	9,0	1,9	7,2	27	14
Heinola	7 290	7 290	7 726	7 690	638	2,0	5,5	1,6	5,0	15	9	1,9	6,6	1,7	5,9	27	13
Helsinki	64 630	65 629	63 205	63 764	17 813	8,4	10,1	3,8	7,4	23	8	7,5	11,1	4,4	9,5	19	9
Hyvinkää	13 210	13 210	12 983	12 635	1 575	3,0	7,0	2,5	7,0	20	10	3,3	6,5	2,4	6,8	37	22
Hämeenlinna	13 680	13 680	12 869	12 941	1 138	2,4	7,0	2,0	5,5	30	11	2,3	6,4	1,8	6,7	28	15
Iisalmi	11 265	11 575	10 806	11 090	895	2,2	6,0	2,6	7,0	30	16	2,9	7,6	2,6	9,8	32	10
Ikaalinen	9 475	9 525	9 711	9 609	727	2,0	5,5	2,2	5,0	25	10	2,0	4,2	2,0	5,2	23	7
Imatra	7 445	7 510	7 693	7 593	549	2,0	5,5	1,4	5,0	25	10	2,1	4,1	1,2	4,2	21	8
Joensuu	22 750	22 750	21 407	21 576	1 777	1,8	6,0	2,4	5,6	23	8	2,9	4,6	2,6	6,4	15	7
Jyväskylä	22 980	22 574	25 340	25 290	2 387	4,0	7,5	2,1	10,0	28	20	3,0	7,4	1,9	7,2	18	10
Jämsä	7 660	7 660	7 921	7 997	346	1,5	7,0	2,0	4,3	25	15	2,5	6,3	1,8	4,4	20	9
Kajaani	11 740	11 740	11 049	11 119	902	3,0	8,0	1,5	5,0	20	15	3,0	9,6	1,3	4,5	22	9
Kauhajoki	6 696	6 706	8 057	8 145	385	1,7	12,0	1,7	5,0	32	8	3,0	11,4	1,8	5,3	20	5
Kauhava	5 320	5 320	5 294	5 289	273	1,6	5,0	1,5	4,0	25	7	1,5	3,7	1,6	3,6	9	4
Kemijärvi	4 084	4 089	4 036	4 069	177	2,5	8,0	1,3	5,0	13	2	2,6	14,1	1,3	6,9	5	2
Kemi-Tornio	14 033	14 053	13 652	14 076	1 388	3,0	7,0	2,1	6,4	28	17	3,3	9,1	1,9	6,6	44	22
Kokemäki	6 845	6 845	6 922	6 920	346	2,0	5,0	1,4	5,0	25	15	1,9	4,0	1,4	3,7	21	10
Kokkola	12 553	12 558	11 493	11 783	1 102	3,2	11,0	2,5	6,2	40	20	3,7	9,4	2,6	8,2	52	16
Kotka	12 840	13 110	13 204	13 107	1 276	2,7	8,5	2,4	7,2	28	11	2,5	9,6	2,0	5,4	21	9
Kouvola	14 625	14 630	14 967	14 933	1 129	1,8	6,0	2,0	6,0	15	5	2,5	6,6	1,8	7,5	15	3
Kuopio	16 535	16 695	16 787	16 999	1 954	2,3	9,0	2,3	6,0	40	20	3,0	7,5	2,0	6,9	33	16
Kuusamo	8 007	8 012	6 902	6 800	734	3,0	6,0	2,0	7,0	45	28	3,7	9,7	1,8	7,8	57	19
Kyrönmaa	5 161	5 193	6 751	6 800	342	2,2	7,5	1,9	4,8	27	11	1,9	6,0	2,1	4,6	17	8
Lahti	22 110	22 110	22 055	22 471	1 537	3,0	6,0	1,9	5,0	20	10	2,6	5,7	1,6	3,9	13	4
Lappeenranta	14 960	14 960	14 863	14 841	1 297	2,8	6,5	2,2	6,5	20	15	2,4	5,8	2,0	6,7	25	13
Lappi	9 531	9 531	11 161	11 226	469	3,0	7,0	2,0	6,0	21	6	2,3	10,8	1,7	7,8	15	3
Lapua	4 444	4 444	5 505	5 478	358	1,7	6,0	1,8	6,0	24	8	1,7	6,3	2,1	6,3	18	7
Lohja	15 130	15 130	14 361	14 027	1 273	2,0	5,0	1,5	4,5	30	15	2,1	7,5	1,2	5,8	26	13
Loimaa	7 680	7 680	8 189	8 359	470	2,0	6,7	2,0	6,0	35	16	1,9	5,9	1,4	7,0	24	18
Loviisa	4 840	4 920	6 074	6 072	458	2,6	8,0	2,4	8,0	22	6	2,9	12,2	2,4	8,6	24	7

KÄRÄJÄOIKEUKSIEN ASIAMÄÄRÄT JA KÄSITTELYAJAT VUONNA 2002																	18.2.2002
Alioikeus	Arvioitu asioiden määrä		Toteutunut asioiden määrä			Arvioidut käsittelyajat kk, lainh. Ja kiinn. Pv.						Toteutuneet käsittelyajat kk, lainh. Ja kiinn. Pv.					
	Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	Rikos- asiat	riita- asiat	Summaa- riset	Velkaj.	Lain- huuto	Kiinn.	Rikos- asiat	riita- asiat	Summaa- riset	Velkaj.	Lain- huuto	Kiinn.
Mikkeli	14 127	14 127	17 065	17 085	898	2,0	6,0	1,5	5,0	28	8	4,8	7,4	1,5	6,0	22	5
Mustasaari	10 110	10 120	10 278	10 405	642	2,3	10,0	1,8	4,5	30	20	2,6	13,0	1,9	5,4	25	14
Nilsinä	8 563	8 571	8 663	8 809	571	1,6	6,5	1,3	6,5	30	10	1,9	7,4	1,3	4,5	40	15
Nurmes	5 890	5 890	6 017	6 051	510	2,0	4,0	1,5	5,0	30	15	1,9	4,0	1,5	3,5	35	17
Orimattila	8 855	8 855	8 719	8 657	432	2,1	5,0	1,5	5,0	25	10	2,7	4,3	1,5	6,1	13	4
Oulu	41 940	42 040	40 038	39 610	3 625	2,6	6,0	2,0	5,0	30	15	2,9	6,2	1,8	5,3	28	8
Parainen	6 279	6 356	6 147	6 221	538	3,0	6,0	1,6	5,5	30	15	3,3	7,6	1,6	4,4	42	16
Pieksämäki	7 730	7 790	7 944	7 776	622	2,0	7,0	1,5	5,0	25	10	2,8	7,2	1,7	3,5	19	10
Pietarsaari	7 450	7 480	7 490	7 531	516	2,0	7,4	2,0	4,0	15	7	2,4	7,3	1,7	4,4	25	9
Pori	19 461	19 715	18 527	18 256	1 727	3,0	7,4	1,9	6,2	27	9	2,8	9,5	1,7	6,9	25	8
Porvoo	13 915	13 915	14 406	14 404	916	3,0	10,0	2,0	10,0	30	15	2,2	6,7	2,0	8,2	14	6
Raahe	9 355	9 355	6 932	6 810	514	3,0	6,0	2,0	5,5	35	20	2,5	8,7	1,8	5,2	13	6
Raasepori	17 340	17 370	17 678	17 445	1 689	3,0	9,0	2,8	6,0	35	12	3,6	10,2	2,8	4,9	34	11
Rauma	8 718	8 963	8 745	8 812	835	2,2	9,0	2,0	9,0	35	10	2,9	18,1	1,8	10,5	57	13
Riihimäki	10 656	10 618	10 466	10 273	978	2,5	5,5	1,6	5,0	25	10	2,9	5,7	1,7	5,1	29	14
Rovaniemi	12 011	12 011	14 281	14 160	1 220	4,2	7,0	1,8	6,5	30	11	3,4	6,7	1,6	6,4	25	17
Salo	11 109	10 809	11 664	11 807	1 115	2,1	10,4	1,6	6,9	31	27	2,6	9,4	1,6	5,9	47	26
Savonlinna	8 953	8 953	10 336	10 222	705	2,7	6,6	1,7	4,5	20	12	2,9	7,0	1,8	5,4	18	5
Seinäjäki	9 600	9 600	11 188	11 315	766	1,9	6,5	1,8	4,0	25	10	1,9	7,5	2,1	4,3	14	6
Tampere	45 795	45 795	44 498	44 296	4 221	3,2	6,0	1,7	4,5	30	11	3,1	5,9	1,5	5,4	29	10
Toijala	7 020	7 130	6 948	6 721	663	2,0	6,0	1,5	7,0	30	20	1,9	5,3	1,4	9,7	31	20
Turku	22 072	22 072	20 802	20 695	3 139	3,3	9,0	2,0	6,7	47	19	3,0	10,9	1,9	6,6	32	17
Turunseutu	20 066	20 066	19 567	19 849	1 422	2,8	7,4	1,9	10,1	25	11	2,2	5,7	2,0	9,4	19	8
Tuusula	16 482	16 497	15 137	15 047	1 414	3,0	8,5	2,3	6,7	30	18	2,5	7,1	2,0	4,1	20	10
Vaasa	7 810	7 835	7 169	7 089	870	2,2	6,5	1,9	4,5	26	9	1,7	9,0	1,8	6,6	21	6
Vakka-Suomi	9 015	9 055	8 738	8 670	631	2,3	5,0	1,4	7,0	24	14	2,4	6,2	1,5	6,0	20	12
Vammala	5 447	5 447	5 826	5 843	361	1,6	5,9	1,7	5,0	30	20	1,6	5,8	1,5	4,6	29	11
Vantaa	24 830	24 550	23 368	23 355	3 218	6,0	10,0	1,8	8,0	26	9	4,5	8,8	1,9	7,9	20	8
Varkaus	5 805	5 837	6 368	6 337	416	2,5	8,0	1,8	5,0	10	6	2,2	12,3	1,9	5,0	7	3
Ylivieska	8 405	8 405	7 709	7 597	598	2,3	7,5	1,6	9,0	20	10	2,0	4,9	1,7	7,8	26	9
Äänekoski	12 675	12 695	11 212	11 303	901	2,5	9,0	2,0	9,0	40	15	2,3	9,8	1,8	10,1	30	13

KÄRÄJÄOIKEUKSIEN PAINOTETTU TYÖMÄÄRÄ, HENKILÖTYÖVUODET, TOIMINTAMENOT, TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS VUOSINA 2001-2002													4.3.2003		
Alioikeus	Painotettu työ määrä			Henkilötyövuosien määrä			Toimintamenot (TP sis. yht. ja maa-oi.)			Tuottavuus			Taloudellisuus		
	2001	2002	%-mu	2001	2002	mu	2001	2002	%-mu	2001	2002	%-mu	2001	2002	%-mu
Yhteensä	166 529	177 448	7 %	2 172	2 214	42,4	109 051 369	114 107 606	5 %	77	80	5 %	655	643	-2 %
Ahvenanmaa	1 019	1 255	23 %	14,8	15,3	0,5	816 633	857 152	5 %	69	82	19 %	801	683	-15 %
Alavus	989	929	-6 %	11,3	11,0	-0,3	506 359	513 497	1 %	87	84	-3 %	512	553	8 %
Espoo	5 754	6 684	16 %	70,3	75,0	4,7	3 835 503	4 184 256	9 %	82	89	9 %	667	626	-6 %
Forssa	1 161	1 238	7 %	15,0	14,0	-1,0	709 345	749 534	6 %	77	88	14 %	611	606	-1 %
Haapajärvi	1 390	1 272	-8 %	15,0	15,6	0,6	716 821	758 462	6 %	93	82	-12 %	516	596	16 %
Heinola	1 294	1 279	-1 %	18,3	18,0	-0,3	978 719	985 861	1 %	71	71	1 %	757	771	2 %
Helsinki	19 589	24 030	23 %	338,3	342,8	4,5	16 832 579	17 576 060	4 %	58	70	21 %	859	731	-15 %
Hyvinkää	2 273	2 405	6 %	27,4	28,0	0,6	1 272 798	1 299 160	2 %	83	86	4 %	560	540	-4 %
Hämeenlinna	2 387	2 649	11 %	31,0	34,8	3,8	1 802 181	1 877 547	4 %	77	76	-1 %	755	709	-6 %
Iisalmi	2 039	1 984	-3 %	27,3	26,0	-1,3	1 811 084	1 644 497	-9 %	75	76	2 %	888	829	-7 %
Ikaalinen	1 720	1 721	0 %	19,0	19,0		880 577	920 107	4 %	91	91	0 %	512	535	4 %
Imatra	1 384	1 368	-1 %	20,0	20,0		910 574	942 497	4 %	69	68	-1 %	658	689	5 %
Joensuu	4 597	4 517	-2 %	52,0	52,0		2 580 360	2 689 311	4 %	88	87	-2 %	561	595	6 %
Jyväskylä	4 933	5 086	3 %	55,0	56,0	1,0	2 931 999	3 010 981	3 %	90	91	1 %	594	592	0 %
Jämsä	1 305	1 335	2 %	14,0	14,0		720 046	747 682	4 %	93	95	2 %	552	560	1 %
Kajaani	2 228	2 294	3 %	28,5	29,0	0,5	1 418 982	1 450 852	2 %	78	79	1 %	637	632	-1 %
Kauhajoki	1 061	1 207	14 %	15,8	15,0	-0,8	710 091	703 376	-1 %	67	80	19 %	669	583	-13 %
Kauhava	923	777	-16 %	10,0	10,0		451 230	466 943	3 %	92	78	-16 %	489	601	23 %
Kemijärvi	655	696	6 %	10,0	10,0		535 786	541 757	1 %	65	70	6 %	819	779	-5 %
Kemi-Tornio	2 316	2 422	5 %	34,3	35,9	1,6	1 635 871	1 825 180	12 %	67	67	0 %	706	754	7 %
Kokemäki	1 202	1 182	-2 %	15,0	15,0		703 633	735 123	4 %	80	79	-2 %	585	622	6 %
Kokkola	2 076	2 060	-1 %	26,3	26,0	-0,3	1 183 387	1 346 471	14 %	79	79	1 %	570	654	15 %
Kotka	2 714	2 919	8 %	35,4	35,5	0,1	1 628 779	1 709 759	5 %	77	82	7 %	600	586	-2 %
Kouvola	2 814	3 082	10 %	41,0	41,0		1 857 578	2 293 726	23 %	69	75	10 %	660	744	13 %
Kuopio	3 440	3 958	15 %	48,0	51,0	3,0	2 438 802	2 517 827	3 %	72	78	8 %	709	636	-10 %
Kuusamo	1 334	1 214	-9 %	16,3	16,5	0,2	854 114	892 828	5 %	82	74	-10 %	640	735	15 %
Kyrönmaa	904	924	2 %	12,0	12,0		541 227	545 523	1 %	75	77	2 %	599	590	-1 %
Lahti	4 959	5 330	7 %	67,0	67,0		3 127 586	3 303 410	6 %	74	80	7 %	631	620	-2 %
Lappeenranta	2 818	3 081	9 %	34,0	34,0		1 638 588	1 727 478	5 %	83	91	9 %	582	561	-4 %
Lappi	1 766	1 434	-19 %	15,1	15,6	0,5	867 475	885 534	2 %	117	92	-21 %	491	617	26 %
Lapua	818	777	-5 %	10,0	9,5	-0,5	461 914	481 496	4 %	82	82	0 %	565	620	10 %
Lohja	2 734	2 565	-6 %	28,0	29,0	1,0	1 316 257	1 615 946	23 %	98	88	-9 %	481	630	31 %
Loimaa	1 220	1 249	2 %	13,0	13,0		603 748	627 017	4 %	94	96	2 %	495	502	1 %
Loviisa	859	908	6 %	10,0	10,3	0,3	500 069	516 071	3 %	86	89	3 %	582	568	-2 %
Mikkeli	2 495	3 013	21 %	34,5	36,0	1,5	1 687 018	1 822 037	8 %	72	84	16 %	676	605	-11 %

KÄRÄJÄOIKEUKSIEN PAINOTETTU TYÖMÄÄRÄ, HENKILÖTYÖVUODET, TOIMINTAMENOT, TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS VUOSINA 2001-2002													4.3.2003		
Aloikeus	Painotettu työ määrä			Henkilötyövuosien määrä			Toimintamenot (TP sis. yht. ja maa-oi.)			Tuottavuus			Taloudellisuus		
	2001	2002	%-mu	2001	2002	mu	2001	2002	%-mu	2001	2002	%-mu	2001	2002	%-mu
Mustasaari	1 399	1 393	0 %	20,0	20,0		898 897	932 356	4 %	70	70	0 %	642	669	4 %
Nilsia	1 397	1 360	-3 %	17,0	17,0		789 570	804 792	2 %	82	80	-3 %	565	592	5 %
Nurmes	1 289	1 091	-15 %	17,0	17,0		810 262	822 003	1 %	76	64	-15 %	629	754	20 %
Orimattila	1 304	1 292	-1 %	15,0	15,0		705 274	734 996	4 %	87	86	-1 %	541	569	5 %
Oulu	6 940	7 376	6 %	84,0	86,0	2,0	4 400 677	4 546 453	3 %	83	86	4 %	634	616	-3 %
Parainen	868	940	8 %	13,0	13,8	0,8	694 097	749 712	8 %	67	68	2 %	800	798	0 %
Pieksämäki	1 527	1 155	-24 %	15,0	15,0		734 125	758 702	3 %	102	77	-24 %	481	657	37 %
Pietarsaari	1 139	1 100	-3 %	15,0	15,0		748 156	743 090	-1 %	76	73	-3 %	657	675	3 %
Pori	3 682	3 709	1 %	46,0	46,0		2 227 623	2 322 332	4 %	80	81	1 %	605	626	3 %
Porvoo	2 586	2 544	-2 %	23,0	23,0		1 106 655	1 104 577	0 %	112	111	-2 %	428	434	1 %
Raahe	1 136	1 085	-4 %	15,2	16,0	0,8	816 736	801 004	-2 %	75	68	-9 %	719	738	3 %
Raasepori	2 799	2 817	1 %	29,0	29,0		1 572 080	1 630 329	4 %	97	97	1 %	562	579	3 %
Rauma	1 670	1 728	3 %	23,0	23,0		1 183 757	1 240 811	5 %	73	75	3 %	709	718	1 %
Riihimäki	2 066	1 983	-4 %	25,0	25,0		1 136 700	1 172 858	3 %	83	79	-4 %	550	592	8 %
Rovaniemi	2 419	2 707	12 %	28,5	31,0	2,5	1 678 103	1 713 304	2 %	85	87	3 %	694	633	-9 %
Salo	1 735	1 979	14 %	25,0	26,2	1,2	1 328 227	1 371 067	3 %	69	76	9 %	766	693	-10 %
Savonlinna	1 784	1 600	-10 %	20,2	20,0	-0,2	1 026 928	1 047 427	2 %	88	80	-9 %	575	655	14 %
Seinäjoki	1 981	2 266	14 %	23,8	24,0	0,2	1 251 268	1 317 111	5 %	83	94	14 %	632	581	-8 %
Tampere	9 947	10 624	7 %	122,0	122,0		6 076 885	6 544 211	8 %	82	87	7 %	611	616	1 %
Toijala	1 217	1 175	-3 %	14,0	14,0		673 027	702 789	4 %	87	84	-3 %	553	598	8 %
Turku	5 543	6 935	25 %	84,0	90,0	6,0	4 414 315	4 665 271	6 %	66	77	17 %	796	673	-16 %
Turunseutu	3 185	3 350	5 %	41,3	40,5	-0,8	1 900 795	1 978 526	4 %	77	83	7 %	597	591	-1 %
Tuusula	3 906	3 437	-12 %	44,0	45,0	1,0	2 159 211	2 234 363	3 %	89	76	-14 %	553	650	18 %
Vaasa	1 761	2 147	22 %	25,8	28,0	2,3	1 377 118	1 369 904	-1 %	68	77	12 %	782	638	-18 %
Vakka-Suomi	1 515	1 389	-8 %	19,5	19,0	-0,5	937 011	978 692	4 %	78	73	-6 %	619	705	14 %
Vammala	942	930	-1 %	12,0	12,0		566 438	566 611	0 %	78	77	-1 %	601	609	1 %
Vantaa	5 056	6 179	22 %	65,0	72,0	7,0	3 358 192	3 716 563	11 %	78	86	10 %	664	602	-9 %
Varkaus	1 136	1 204	6 %	15,0	15,0		709 164	726 981	3 %	76	80	6 %	624	604	-3 %
Ylivieska	1 263	1 144	-9 %	14,0	14,0		661 038	676 953	2 %	90	82	-9 %	523	592	13 %
Äänekoski	2 167	1 964	-9 %	27,5	28,0	0,5	1 263 693	1 321 215	5 %	79	70	-11 %	583	673	15 %

KÄRÄJÄOIKEUKSIEN ASIAMÄÄRÄT VUOSINA 2001-2002										5.3.2003			
Alioikeus	Vuosi 2001			Vuosi 2002			Muutos 2001- 2002			Prosenttimuutos 2001- 2002			
	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	
Yhteensä	813 788	820 152	87 456	846 920	847 507	87 125	33 132	27 355	-331	4 %	3 %	0 %	
Mediaani	9 305	9 335	791	10 336	10 273	835	478	438	17				
Keskiarvo	12 520	12 618	1 345	13 030	13 039	1 340	510	421	-5				
Ahvenanmaa	6 102	6 097	1 229	5 055	5 468	858	-1 047	-629	-371	-17 %	-10 %	-30 %	
Alavus	5 654	5 750	291	6 261	6 190	364	607	440	73	11 %	8 %	25 %	
Espoo	24 171	24 283	3 995	26 270	26 005	4 247	2 099	1 722	252	9 %	7 %	6 %	
Forssa	5 674	5 616	713	6 595	6 661	661	921	1 045	-52	16 %	19 %	-7 %	
Haapajärvi	7 258	7 265	791	7 830	8 033	607	572	768	-184	8 %	11 %	-23 %	
Heinola	6 870	6 755	603	7 726	7 690	638	856	935	35	12 %	14 %	6 %	
Helsinki	62 264	61 513	18 732	63 205	63 764	17 813	941	2 251	-919	2 %	4 %	-5 %	
Hyvinkää	12 482	12 472	1 235	12 983	12 635	1 575	501	163	340	4 %	1 %	28 %	
Hämeenlinna	12 391	12 464	1 148	12 869	12 941	1 138	478	477	-10	4 %	4 %	-1 %	
Iisalmi	11 880	12 038	1 195	10 806	11 090	895	-1 074	-948	-300	-9 %	-8 %	-25 %	
Ikaalinen	9 099	9 073	626	9 711	9 609	727	612	536	101	7 %	6 %	16 %	
Imatra	7 192	7 282	455	7 693	7 593	549	501	311	94	7 %	4 %	21 %	
Joensuu	21 718	21 862	1 936	21 407	21 576	1 777	-311	-286	-159	-1 %	-1 %	-8 %	
Jyväskylä	22 528	22 899	2 324	25 340	25 290	2 387	2 812	2 391	63	12 %	10 %	3 %	
Jämsä	7 429	7 452	411	7 921	7 997	346	492	545	-65	7 %	7 %	-16 %	
Kajaani	11 051	11 149	967	11 049	11 119	902	-2	-30	-65	0 %	0 %	-7 %	
Kauhajoki	6 538	6 622	458	8 057	8 145	385	1 519	1 523	-73	23 %	23 %	-16 %	
Kauhava	6 479	6 521	259	5 294	5 289	273	-1 185	-1 232	14	-18 %	-19 %	5 %	
Kemijärvi	3 827	3 904	201	4 036	4 069	177	209	165	-24	5 %	4 %	-12 %	
Kemi-Tornio	13 546	13 193	1 776	13 652	14 076	1 388	106	883	-388	1 %	7 %	-22 %	
Kokemäki	6 579	6 709	329	6 922	6 920	346	343	211	17	5 %	3 %	5 %	
Kokkola	11 527	11 452	1 435	11 493	11 783	1 102	-34	331	-333	0 %	3 %	-23 %	
Kotka	12 442	12 845	1 184	13 204	13 107	1 276	762	262	92	6 %	2 %	8 %	
Kouvola	14 485	14 495	1 092	14 967	14 933	1 129	482	438	37	3 %	3 %	3 %	
Kuopio	16 726	16 702	2 147	16 787	16 999	1 954	61	297	-193	0 %	2 %	-9 %	
Kuusamo	7 310	7 872	652	6 902	6 800	734	-408	-1 072	82	-6 %	-14 %	13 %	
Kyrönmaa	5 234	5 272	377	6 751	6 800	342	1 517	1 528	-35	29 %	29 %	-9 %	
Lahti	22 746	22 925	1 889	22 055	22 471	1 537	-691	-454	-352	-3 %	-2 %	-19 %	
Lappeenranta	14 622	14 732	1 272	14 863	14 841	1 297	241	109	25	2 %	1 %	2 %	
Lappi	9 151	9 287	525	11 161	11 226	469	2 010	1 939	-56	22 %	21 %	-11 %	
Lapua	4 269	4 291	328	5 505	5 478	358	1 236	1 187	30	29 %	28 %	9 %	
Lohja	14 257	14 572	923	14 361	14 027	1 273	104	-545	350	1 %	-4 %	38 %	
Loimaa	7 632	7 718	627	8 189	8 359	470	557	641	-157	7 %	8 %	-25 %	
Loviisa	4 929	4 952	425	6 074	6 072	458	1 145	1 120	33	23 %	23 %	8 %	

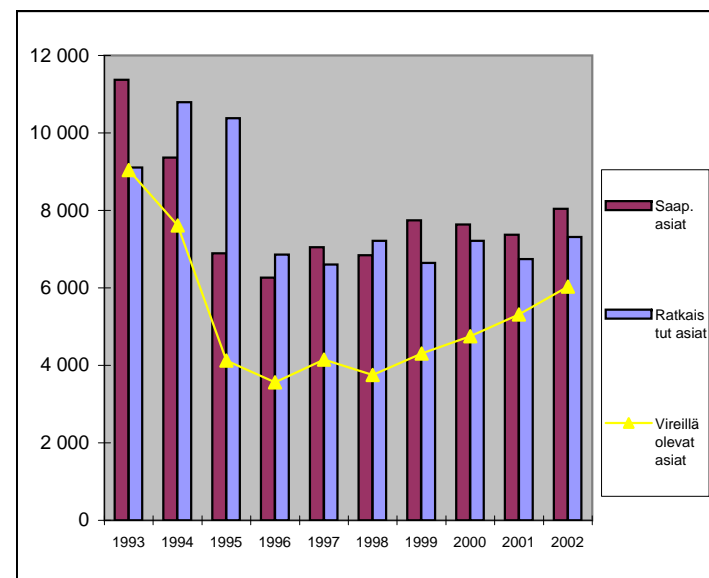
KÄRÄJÄOIKEUKSIEN ASIAMÄÄRÄT VUOSINA 2001-2002							5.3.2003					
Alioikeus	Vuosi 2001			Vuosi 2002			Muutos 2001- 2002			Prosenttimuutos 2001- 2002		
	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä
Mikkeli	13 843	14 073	868	17 065	17 085	898	3 222	3 012	30	23 %	21 %	3 %
Mustasaari	9 464	9 894	762	10 278	10 405	642	814	511	-120	9 %	5 %	-16 %
Nilsinä	7 882	7 852	715	8 663	8 809	571	781	957	-144	10 %	12 %	-20 %
Nurmes	6 113	6 210	543	6 017	6 051	510	-96	-159	-33	-2 %	-3 %	-6 %
Orimattila	8 244	8 347	368	8 719	8 657	432	475	310	64	6 %	4 %	17 %
Oulu	40 570	41 012	3 117	40 038	39 610	3 625	-532	-1 402	508	-1 %	-3 %	16 %
Parainen	6 020	5 905	589	6 147	6 221	538	127	316	-51	2 %	5 %	-9 %
Pieksämäki	9 305	9 529	405	7 944	7 776	622	-1 361	-1 753	217	-15 %	-18 %	54 %
Pietarsaari	7 642	7 538	569	7 490	7 531	516	-152	-7	-53	-2 %	0 %	-9 %
Pori	18 727	18 944	1 490	18 527	18 256	1 727	-200	-688	237	-1 %	-4 %	16 %
Porvoo	13 276	13 559	907	14 406	14 404	916	1 130	845	9	9 %	6 %	1 %
Raahe	6 007	6 110	388	6 932	6 810	514	925	700	126	15 %	11 %	32 %
Raasepori	16 733	16 906	1 434	17 678	17 445	1 689	945	539	255	6 %	3 %	18 %
Rauma	8 763	8 716	924	8 745	8 812	835	-18	96	-89	0 %	1 %	-10 %
Riihimäki	10 052	10 206	787	10 466	10 273	978	414	67	191	4 %	1 %	24 %
Rovaniemi	11 837	12 028	1 117	14 281	14 160	1 220	2 444	2 132	103	21 %	18 %	9 %
Salo	10 400	10 189	1 279	11 664	11 807	1 115	1 264	1 618	-164	12 %	16 %	-13 %
Savonlinna	8 382	8 538	577	10 336	10 222	705	1 954	1 684	128	23 %	20 %	22 %
Seinäjoki	9 330	9 335	882	11 188	11 315	766	1 858	1 980	-116	20 %	21 %	-13 %
Tampere	45 132	45 777	4 148	44 498	44 296	4 221	-634	-1 481	73	-1 %	-3 %	2 %
Toijala	6 494	6 666	451	6 948	6 721	663	454	55	212	7 %	1 %	47 %
Turku	20 765	21 001	2 919	20 802	20 695	3 139	37	-306	220	0 %	-1 %	8 %
Turunseutu	19 169	19 169	1 681	19 567	19 849	1 422	398	680	-259	2 %	4 %	-15 %
Tuusula	15 505	15 899	1 339	15 137	15 047	1 414	-368	-852	75	-2 %	-5 %	6 %
Vaasa	7 237	7 328	713	7 169	7 089	870	-68	-239	157	-1 %	-3 %	22 %
Vakka-Suomi	8 324	8 633	542	8 738	8 670	631	414	37	89	5 %	0 %	16 %
Vammala	5 225	5 329	370	5 826	5 843	361	601	514	-9	12 %	10 %	-2 %
Vantaa	23 154	22 892	3 137	23 368	23 355	3 218	214	463	81	1 %	2 %	3 %
Varkaus	5 142	5 228	401	6 368	6 337	416	1 226	1 109	15	24 %	21 %	4 %
Ylivieska	6 912	6 943	471	7 709	7 597	598	797	654	127	12 %	9 %	27 %
Äänekoski	12 077	12 362	1 013	11 212	11 303	901	-865	-1 059	-112	-7 %	-9 %	-11 %

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

TYÖMÄÄRÄKEHITYS JA TULOKSELLISUUS

LIITE C

	2000	Toteutuma 2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.	vert.ed.v.
Saapuneet asiat	7 637	7 373	7 500	8 040	7 %	9 %
* Veroasiat	2 419	2 525		2 274		-10 %
* Kunnallisasiat	154	179		123		-31 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	484	476		534		12 %
* Sosiaaliasiak	1 246	1 232		1 340		9 %
* Ulkomaalaisasiat		1 180		1 747		48 %
* Muut asiat	3 334	1 781		2 022		14 %
Ratkaistut asiat	7 213	6 744	7 500	7 318	-2 %	9 %
* Veroasiat	2 563	1 993		1 907		-4 %
* Kunnallisasiak	169	193		157		-19 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	376	417		446		7 %
* Sosiaaliasiak	1 248	1 230		1 274		4 %
* Ulkomaalaisasiat		372		1 447		289 %
* Muut asiat	2 857	2 539		2 087		-18 %
Vireillä olevat asiat	4 750	5 318	5 318	6 033	13 %	13 %
* Veroasiat	1 854	2 371		2 739		16 %
* Kunnallisasiak	159	148		107		-28 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	320	370		452		22 %
* Sosiaaliasiak	526	514		579		13 %
* Ulkomaalaisasiat		800		1 111		39 %
* Muut asiat	1 891	1 115		1 045		-6 %
Suulliset käsittelyt	100	98	100	158		
Katselmukset	10	1		3		
Henkilöstömäärä (htv)	125,5	130,6	132	134,1	2,1	3,5
Toimintamenomääräraha (euroa)	6 054 347	6 476 729	6 960 000	7 024 303	1 %	8 %
Keskim.käsittelyaika (kk)	7,2	8,8	9	8,3	-0,7	-0,5
* Veroasiat	9,4	10,5		11,0		0,5
* Kunnallisasiak	11,0	11,7		10,5		-1,2
* Rakennus- ja ympäristöasiat	7,4	9,5		10,2		0,7
* Sosiaaliasiak	5,5	5,9		5,5		-0,4
* Ulkomaalaisasiat		5,8		7,5		1,7
* Muut asiat	5,8	9,0		7,5		-1,5
TALOUDELLISUUS (€/ratk. as.)	839	960	928	960	3 %	0 %
TUOTTAUVUUS (ratk. as./htv)	57	52	57	55	-4 %	6 %

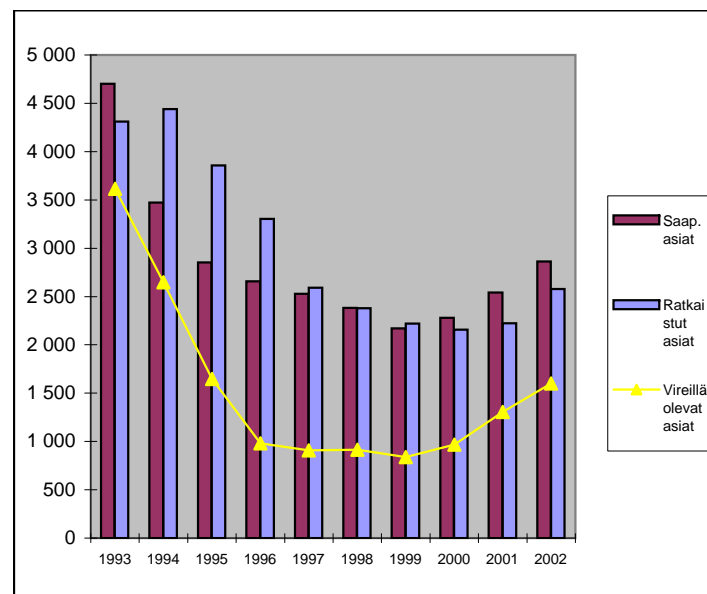

TURUN HALLINTO-OIKEUS

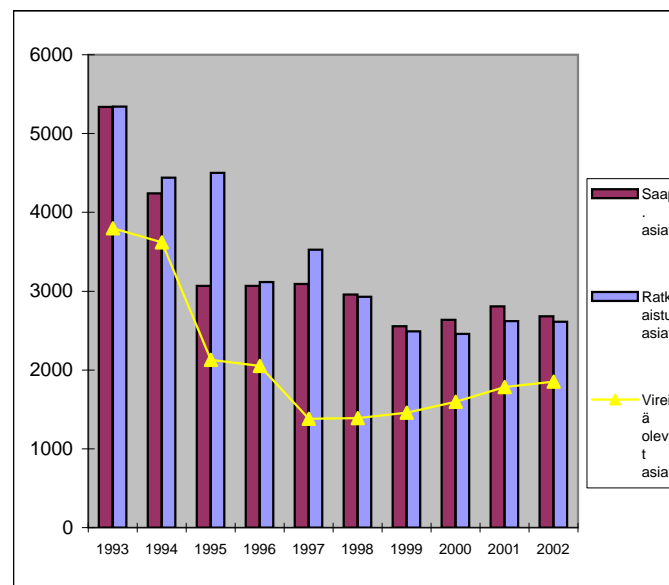
TYÖMÄÄRÄKEHITYS JA TULOKSELLISUUS

LIITE C

	Toteutuma 2000	Toteutuma 2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.	vert.ed.v.
Saapuneet asiat	2 281	2 540	2 500	2 864	15 %	13 %
* Veroasiat	658	828		1 132		37 %
* Kunnallisasiat	167	159		154		-3 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	313	322		422		31 %
* Sosiaaliasiat	706	755		712		-6 %
* Ulkomaalaisasiat		92		37		-60 %
* Muut asiat	437	384		407		6 %
Ratkaistut asiat	2 158	2 222	2 400	2 578	7 %	16 %
* Veroasiat	594	673		907		35 %
* Kunnallisasiat	181	128		142		11 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	269	263		362		38 %
* Sosiaaliasiat	728	744		699		-6 %
* Ulkomaalaisasiat		43		76		77 %
* Muut asiat	386	371		392		6 %
Vireillä olevat asiat	967	1 307	1 407	1 602	14 %	23 %
* Veroasiat	296	461		695		51 %
* Kunnallisasiat	58	89		103		16 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	176	237		291		23 %
* Sosiaaliasiat	272	282		298		6 %
* Ulkomaalaisasiat		49		10		-80 %
* Muut asiat	165	189		205		8 %
Suulliset käsittelyt	51	60	55	34		
Katselmukset	25	17	20	10		
Henkilöstömäärä (htv)	53	53,9	53	53,7	0,7	-0,2
Toimintamenomääräraha (euroa)	2 716 395	2 924 653	3 205 000	3 065 595	-4 %	5 %
Keskim.käsittelyaika (kk)	5,4	5,9	6	7	1,0	1,1
* Veroasiat	6,1	6,5		7,7		1,2
* Kunnallisasiat	5,2	6,3		8,3		2,0
* Rakennus- ja ympäristöasiat	6,3	8,0		9,4		1,4
* Sosiaaliasiat	4,9	4,9		5,3		0,4
* Ulkomaalaisasiat		5,2		5,0		-0,2
* Muut asiat	4,8	5,4		5,9		0,5
TALOUDELLISUUS (€/ratk. as.)	1 259	1 316	1 335	1 189	-11 %	-10 %
TUOTTAVUUS (ratk. as./htv)	41	41	45	48	6 %	16 %

	Toteutuma 2000	Toteutuma 2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.	vert.ed.v.
Saapuneet asiat	2 636	2 807	2 650	2 683	1 %	-4 %
* Veroasiat	522	693		658		-5 %
* Kunnallisasiat	174	149		146		-2 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	417	454		454		0 %
* Sosiaaliasiat	885	874		871		0 %
* Ulkomaalaisasiat		75		49		-35 %
* Muut asiat	638	562		505		-10 %
Ratkaistut asiat	2 459	2 619	2 600	2 611	0 %	0 %
* Veroasiat	529	466		571		23 %
* Kunnallisasiat	167	154		148		-4 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	347	417		403		-3 %
* Sosiaaliasiat	936	956		922		-4 %
* Ulkomaalaisasiat		28		87		211 %
* Muut asiat	480	598		480		-20 %
Vireillä olevat asiat	1 596	1 784	1 834	1 851	1 %	4 %
* Veroasiat	371	599		693		16 %
* Kunnallisasiat	116	109		107		-2 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	312	348		396		14 %
* Sosiaaliasiat	486	407		352		-14 %
* Ulkomaalaisasiat		47		8		-83 %
* Muut asiat	311	274		295		8 %
Suulliset käsittelyt (ja katselmuks	80	75	80	52		
Katselmuks	7	15	20	9		
Henkilöstömäärä (htv)	53	52,9	53	53,1	0,1	0,2
Toimintamenomääräraha (euroa)	2 745 280	2 854 259	3 105 000	3 016 150	-3 %	6 %
Keskim.käsittelyaika (kk)	7,2	8,3	8	7,4	-0,6	-0,9
* Veroasiat	8,5	10,7		9,4		-1,3
* Kunnallisasiat	7,6	10,2		9,4		-0,8
* Rakennus- ja ympäristöasiat	9,7	10,2		10,4		0,2
* Sosiaaliasiat	6,5	6,9		5,4		-1,5
* Ulkomaalaisasiat		6,8		4,6		-2,2
* Muut asiat	5,2	6,8		6,1		-0,7
TALOUDELLISUUS (€/ratk. as.)	1 116	1 090	1 194	1 155	-3 %	6 %
TUOTTAVUUS (ratk. as./htv)	46	50	49	49	0 %	-1 %

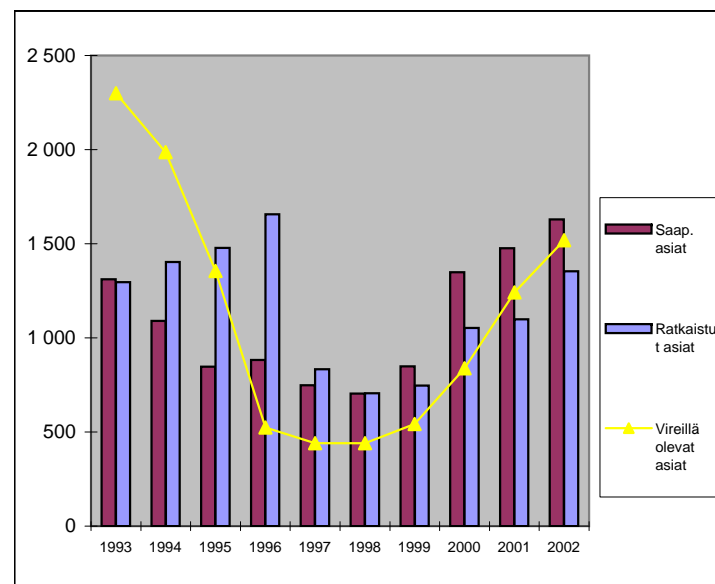

KOUVOLAN HALLINTO-OIKEUS

TYÖMÄÄRÄKEHITYS JA TULOKSELLISUUS

LIITE C

	Toteutuma 2000	Toteutuma 2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.	vert.ed.v.
Saapuneet asiat	1 349	1 477	1 500	1 629	9 %	10 %
* Veroasiat	201	307		270		-12 %
* Kunnallisasiat	123	100		152		52 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	201	196		237		21 %
* Sosiaaliasiat	490	511		531		4 %
* Ulkomaalaisasiat		122		128		5 %
* Muut asiat	334	241		311		29 %
Ratkaistut asiat	1 052	1 099	1 350	1 353	0 %	23 %
* Veroasiat	110	135		221		64 %
* Kunnallisasiat	86	130		142		9 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	109	156		198		27 %
* Sosiaaliasiat	479	395		527		33 %
* Ulkomaalaisasiat		24		109		354 %
* Muut asiat	268	259		156		-40 %
Vireillä olevat asiat	838	1 242	1 392	1 518	9 %	22 %
* Veroasiat	165	339		388		14 %
* Kunnallisasiat	118	110		120		9 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	149	193		232		20 %
* Sosiaaliasiat	242	359		366		2 %
* Ulkomaalaisasiat		98		117		19 %
* Muut asiat	164	143		295		106 %
Suulliset käsittelyt			10	21		
Katselmukset	6		10			
Henkilöstömäärä (htv)	23	25,9	28	28,3	0,3	2,4
Toimintamenomääräraha (euroa)	1 125 010	1 322 197	1 610 000	1 633 677	1 %	24 %
Keskim.käsittelyaika (kk)	6,5	9,1	9	11	2,0	1,9
* Veroasiat	7,2	12,0		14,7		2,7
* Kunnallisasiat	8,5	13,7		12,5		-1,2
* Rakennus- ja ympäristöasiat	6,5	10,5		12,4		1,9
* Sosiaaliasiat	6,5	7,8		9,1		1,3
* Ulkomaalaisasiat		6,8		11,4		4,6
* Muut asiat	5,7	6,7		9,0		2,3
TALOUDELLISUUS (€/ratk. as.)	1 069	1 203	1 193	1 207	1 %	0 %
TUOTTAVUUS (ratk. as./htv)	46	42	48	48	-1 %	13 %

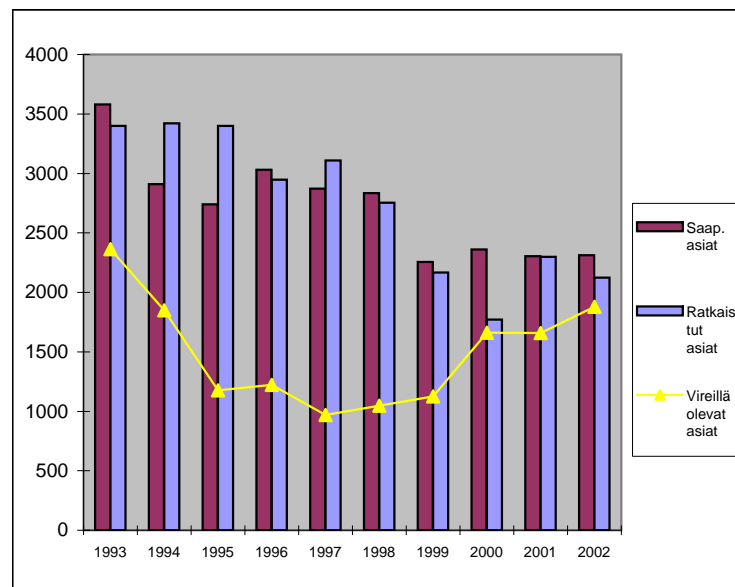

KUOPION HALLINTO-OIKEUS

TYÖMÄÄRÄKEHITYS JA TULOKSELLISUUS

LIITE C

	Toteutuma 2000	Toteutuma 2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.	vert.ed.v.
Saapuneet asiat	2 361	2 303	2 300	2 313	1 %	0 %
* Veroasiat	340	335		354		6 %
* Kunnallisasiat	134	161		117		-27 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	288	261		268		3 %
* Sosiaaliasiat	1 230	1 216		1 251		3 %
* Ulkomaalaisasiat		56		20		-64 %
* Muut asiat	369	274		303		11 %
Ratkaistut asiat	1 771	2 299	2 400	2 124	-12 %	-8 %
* Veroasiat	170	353		306		-13 %
* Kunnallisasiat	120	147		124		-16 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	139	247		243		-2 %
* Sosiaaliasiat	1 174	1 219		1 150		-6 %
* Ulkomaalaisasiat		39		24		-38 %
* Muut asiat	168	294		277		-6 %
Vireillä olevat asiat	1 662	1 659	1 559	1 878	20 %	13 %
* Veroasiat	487	469		516		10 %
* Kunnallisasiat	161	174		162		-7 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	303	316		352		11 %
* Sosiaaliasiat	438	433		557		29 %
* Ulkomaalaisasiat		16		12		-25 %
* Muut asiat	273	251		279		11 %
Suulliset käsittelyt (ja katselmukset)	30	41	30	60		
Katselmukset	2	23	20	19		
Henkilöstömäärä (htv)	36	45,7	46	46,2	0,2	0,5
Toimintamenomääräraha (euroa)	1 886 366	2 395 318	2 630 000	2 562 766	-3 %	7 %
Keskim.käsittelyaika (kk)	6,2	9,0	7	9,8	2,8	0,8
* Veroasiat	14,2	16,8		19,1		2,3
* Kunnallisasiat	10,6	13,4		15,2		1,8
* Rakennus- ja ympäristöasiat	15,5	13,0		15,7		2,7
* Sosiaaliasiat	3,4	5,0		5,1		0,1
* Ulkomaalaisasiat		4,2		6,1		1,9
* Muut asiat	6,7	10,9		12		0,6
TALOUDELLISUUS (€/ratk. as.)	1 065	1 042	1 096	1 207	10 %	16 %
TUOTTAVUUS (ratk. as./htv)	49	50	52	46	-12 %	-9 %

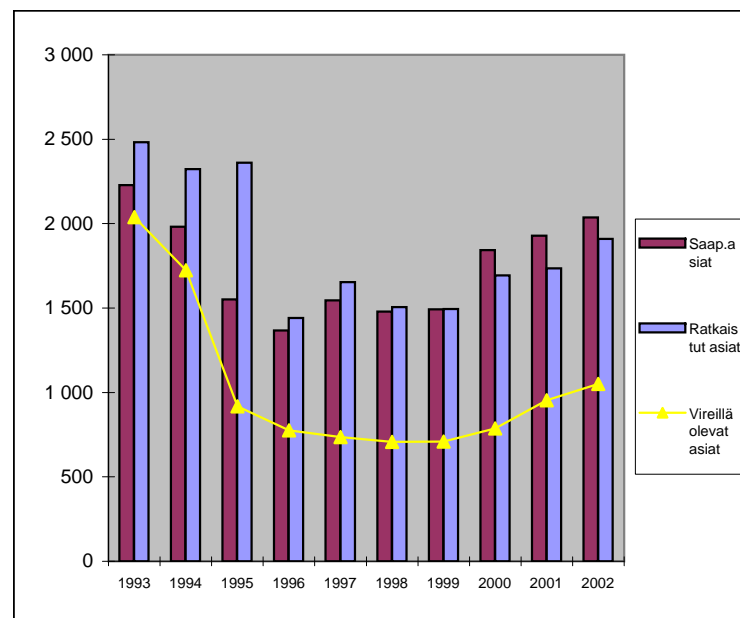

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

TYÖMÄÄRÄKEHITYS JA TULOKSELLISUUS

LIITE C

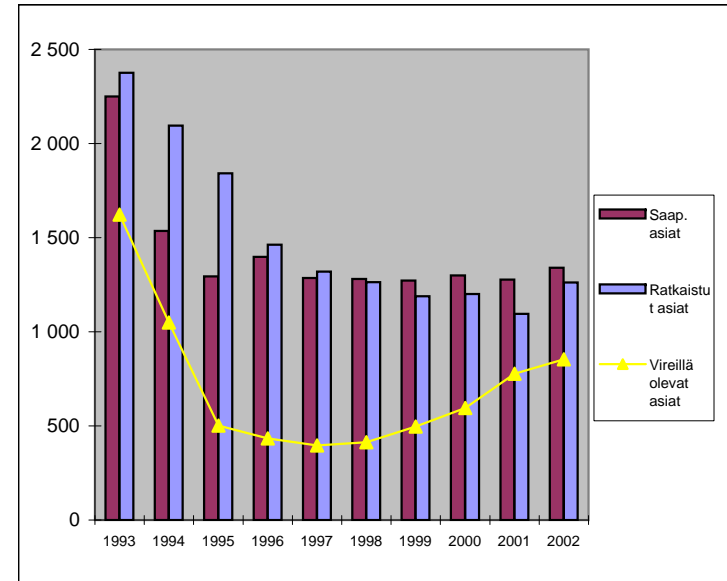
	Toteutuma 2000	Toteutuma 2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.	vert.ed.v.
Saapuneet asiat	1 843	1 929	2 000	2 037	2 %	6 %
* Veroasiat	233	259		364		41 %
* Kunnallisasiat	70	82		87		6 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	326	471		524		11 %
* Vesiasiat	446	351		303		-14 %
* Sosiaaliasi	582	569		561		-1 %
* Ulkomaalaisasiat		34		28		-18 %
* Muut asiat	186	163		170		4 %
Ratkaistut asiat	1 694	1 735	2 000	1 910	-5 %	10 %
* Veroasiat	321	251		228		-9 %
* Kunnallisasiat	86	77		75		-3 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	188	350		531		52 %
* Vesiasiat	350	306		288		-6 %
* Sosiaaliasi	632	562		575		2 %
* Ulkomaalaisasiat		19		35		84 %
* Muut asiat	117	170		178		5 %
Vireillä olevat asiat	787	953	953	1 051	10 %	10 %
* Veroasiat	151	154		282		83 %
* Kunnallisasiat	42	45		55		22 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	199	312		300		-4 %
* Vesiasiat	150	196		208		6 %
* Sosiaaliasi	153	149		129		-13 %
* Ulkomaalaisasiat		13		5		-62 %
* Muut asiat	92	84		72		-14 %
Suulliset käsittelyt (ja katselmukset)	30	37	30	12		
Katselmukset	42	67	60	29		
Tarkastukset (VL ja YSL)		34		31		
Henkilöstömäärä (htv)	74	72,6	74	70,1	-3,9	-2,5
Toimintamenomääräraha (euroa)	3 978 931	4 070 154	4 368 000	4 185 871	-4 %	3 %
Keskim.käsittelyaika (kk)	5,4	6,6	6	6,1	0,1	-0,5
* Veroasiat	9,5	8,2		8,2		0,0
* Kunnallisasiat	8,4	8,5		6,8		-1,7
* Rakennus- ja ympäristöasiat	6,5	8,6		7,7		-0,9
* Vesiasiat	3,7	7,6		7,8		0,2
* Sosiaaliasi	3,6	3,7		3,1		-0,6
* Ulkomaalaisasiat		3,8		2,8		-1,0
* Muut asiat	5,4	7,0		5,6		-1,4
TALOUDELLISUUS (€/ratk. as.)	2 349	2 346	2 184	2 192	0 %	-7 %
TUOTTAVUUS (ratk. as./htv)	23	24	27	27	1 %	14 %

OULUN HALLINTO-OIKEUS

TYÖMÄÄRÄKEHITYS JA TULOKSELLISUUS

	Toteutuma 2000	Toteutuma 2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.	vert.ed.v.
Saapuneet asiat	1 300	1 278	1 250	1 340	7 %	5 %
* Veroasiat	238	203		314		55 %
* Kunnallisasiat	118	129		101		-22 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	162	146		179		23 %
* Sosiaaliasiat	489	473		443		-6 %
* Ulkomaalaisasiat		49		28		-43 %
* Muut asiat	293	278		275		-1 %
Ratkaistut asiat	1 201	1 096	1 200	1 262	5 %	15 %
* Veroasiat	276	178		199		12 %
* Kunnallisasiat	114	110		110		0 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	83	116		216		86 %
* Sosiaaliasiat	470	424		431		2 %
* Ulkomaalaisasiat		16		52		225 %
* Muut asiat	258	252		254		1 %
Vireillä olevat asiat	595	777	827	853	3 %	10 %
* Veroasiat	175	201		315		57 %
* Kunnallisasiat	66	85		76		-11 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	125	155		117		-25 %
* Sosiaaliasiat	136	185		197		6 %
* Ulkomaalaisasiat		32		8		-75 %
* Muut asiat	93	119		140		18 %
Suulliset käsittelyt (ja katselmukset)	15	23	20	17		
Katselmukset		6	20	3		
Henkilöstömäärä (htv)	29,5	29,9	29	29,9	0,9	0,0
Toimintamenoääräraha (euroa)	1 480 752	1 555 858	1 650 000	1 634 619	-1 %	5 %
Keskim.käsittelyaika (kk)	5,4	6,4	6,5	7,6	1,1	1,2
* Veroasiat	9,9	11,3		11,7		0,4
* Kunnallisasiat	6,8	7,9		8,3		0,4
* Rakennus- ja ympäristöasiat	7,7	9,8		11,0		1,2
* Sosiaaliasiat	3,2	4,2		4,9		0,7
* Ulkomaalaisasiat		6,1		6,5		0,4
* Muut asiat	3,4	4,6		6		1,4
TALOUDELLISUUS (€ratk. as.)	1 233	1 420	1 375	1 295	-6 %	-9 %
TUOTTAVUUS (ratk. as./htv)	41	37	41	42	2 %	15 %

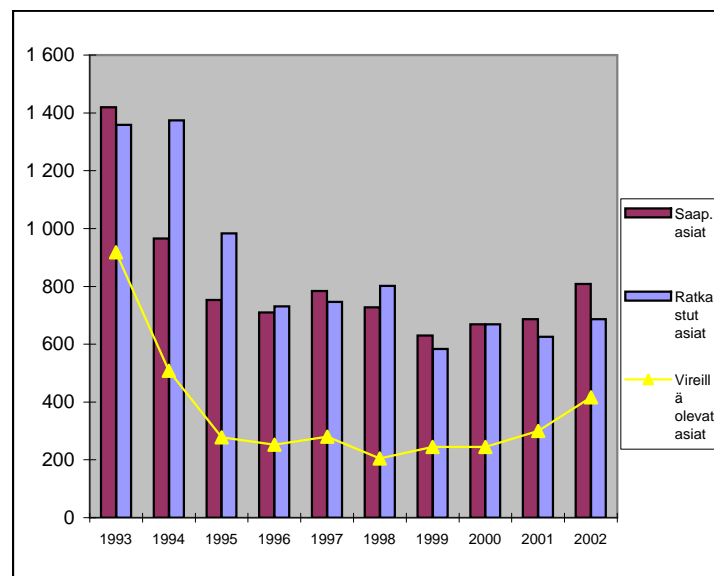

ROVANIEMEN HALLINTO-OIKEUS

TYÖMÄÄRÄKEHITYS JA TULOKSELLISUUS

LIITE C

	Toteutuma 2000	Toteutuma 2001	Arvio/Tavoite 2002	Toteutuma 2002	vert.tav.	vert.ed.v.
Saapuneet asiat	669	686	700	808	15 %	18 %
* Veroasiat	140	155		261		68 %
* Kunnallisasiat	88	98		80		-18 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	92	123		90		-27 %
* Sosiaaliasiak	207	194		244		26 %
* Ulkomaalaisasiat		11		5		-55 %
* Muut asiat	142	105		128		22 %
Ratkaistut asiat	669	626	700	686	-2 %	10 %
* Veroasiat	186	111		185		67 %
* Kunnallisasiat	89	84		65		-23 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	62	103		99		-4 %
* Sosiaaliasiak	202	197		199		1 %
* Ulkomaalaisasiat		4		10		150 %
* Muut asiat	130	127		128		1 %
Vireillä olevat asiat	245	300	300	416	39 %	39 %
* Veroasiat	41	85		160		88 %
* Kunnallisasiat	31	40		53		33 %
* Rakennus- ja ympäristöasiat	51	70		61		-13 %
* Sosiaaliasiak	50	48		91		90 %
* Ulkomaalaisasiat		7		2		-71 %
* Muut asiat	72	50		49		-2 %
Suulliset käsittelyt	8	8	10	18		
Katselmukset	2	3	5	1		
Henkilöstömäärä (htv)	16,5	15,7	16	16,6	1,1	0,9
Toimintamenomääräraha (euroa)	5 386 601	5 576 661	1 015 000	1 004 528	-1 %	-82 %
Keskim.käsittelyaika (kk)	5,1	5,3	5	5,9	0,9	0,6
* Veroasiat	6,1	5,7		7,0		1,3
* Kunnallisasiat	3,7	5,2		6,3		1,1
* Rakennus- ja ympäristöasiat	5,2	7,1		8,5		1,4
* Sosiaaliasiak	3,1	3,5		3,7		0,2
* Ulkomaalaisasiat		3,8		4,1		0,3
* Muut asiat	7,7	6,5		5,5		-1,0
TALOUDELLISUUS (mk/	8 052	8 908	1 450	1 464	1 %	-84 %
TUOTTAVUUS (ratk. as./	41	40	45	41	-8 %	4 %

OIKEUSAPUTOIMISTOJEN TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN v. 2002

	Saapuneet		Käsitellyt		Siirtyneet		Tuottavuus		Taloudellisuus	
	Tujo	Tot	Tujo	Tot	Tujo	Tot	Tujo	Tot	Tujo	Tot
Koko maa	57 738	54 981	57 271	51 773	14 922	16 227	559	458	79	88
Forssa	455	403	444	367	83	81	501	483	64	82
Hämeenlinna	814	731	805	655	218	283	501	487	90	79
Kankaanpää	735	757	738	656	258	330	548	530	84	86
Kokemäki	600	628	610	572	37	84	756	731	57	51
Loimaa	286	271	290	282	56	55	716	534	73	68
Mänttä	435	385	436	370	100	116	469	463	89	77
Pori	1 830	1 744	1 832	1 510	415	609	610	501	63	73
Rauma	839	762	829	750	281	283	566	432	78	84
Salo	744	642	717	601	219	233	639	531	72	76
Tampere	1 855	1 811	1 837	1 661	494	626	623	504	67	73
Tampereenseutu	1 505	1 295	1 506	1 336	590	551	621	521	57	71
Toijala	470	468	501	477	124	147	571	553	75	66
Turku	1 705	1 756	1 694	1 660	438	581	764	555	62	72
Turunseutu	1 586	1 501	1 427	1 540	557	385	568	645	78	63
Uusikaupunki	568	536	592	527	103	136	589	490	84	89
Vammala	300	263	300	260	44	38	546	466	90	85
Ahvenanmaa	227	203	250	192	101	127	656	482	99	102
Alavus	510	435	510	434	110	111	641	443	62	87
Haapajärvi	716	667	653	624	320	324	602	540	81	77
Jyväskylä	1 479	1 410	1 384	1 404	392	303	490	498	92	84
Jämsä	380	325	380	306	67	86	503	328	74	116
Kauhajoki	640	601	651	597	166	181	590	591	80	74
Kokkola	965	826	918	824	349	304	484	369	87	99
Lapua	667	572	685	499	119	210	516	334	84	114
Närpiö	400	614	400	615	31	30	465	564	97	67
Pietarsaari	401	383	423	384	111	132	447	398	92	95
Raahe	430	339	430	323	89	105	492	337	95	128
Seinäjoki	1 200	874	1 130	781	338	359	627	340	72	129
Vaasa	1 630	1 332	1 667	1 295	371	445	712	547	58	66
Ylivieska	443	377	447	370	149	164	565	503	80	67
Äänekoski	785	640	698	593	252	212	456	367	93	101
Iisalmi	655	529	670	535	207	201	568	397	74	97
Joensuu	933	951	957	693	210	475	801	589	57	72

Joensuunseutu	900	847	890	881	311	227	603	618	70	65
Kajaani	986	1 204	985	1 072	264	335	510	511	79	72
Kitee	350	461	405	380	88	179	428	392	93	93
Kuopio	1 500	1 452	1 487	1 415	259	281	464	415	89	93
Mikkeli	1 000	952	1 000	943	340	352	578	496	97	89
Nilsia	448	478	452	373	69	105	481	369	81	90
Nurmes	450	356	449	361	128	122	689	497	65	81
Pieksämäki	440	519	445	403	163	193	487	378	94	102
Savonlinna	433	455	429	391	72	112	482	413	90	96
Varkaus	730	670	741	669	110	122	550	445	80	81
Espoo	2 900	3 701	2 966	3 770	524	516	593	619	84	73
Helsinki	3 380	3 195	3 345	2 987	1 081	1 209	667	557	68	78
Hyvinkää	600	734	642	522	202	281	521	393	87	106
Järvenpää	1 075	1 038	974	860	429	297	581	454	76	95
Lohja	930	815	972	839	142	146	717	495	67	85
Porvoo	780	677	780	619	288	307	495	324	94	115
Raasepori	437	339	427	347	185	162	499	373	89	103
Vantaa	1 590	1 489	1 526	1 418	417	242	510	474	95	97
Heinola	330	428	330	378	88	70	414	398	113	105
Imatra	420	381	400	392	136	107	376	318	109	127
Kotka	805	778	804	717	251	307	472	359	85	111
Kouvola	810	756	780	688	199	236	468	355	106	126
Lahti	1 600	1 397	1 600	1 330	285	308	598	516	65	68
Lappeenranta	768	775	788	669	117	220	353	285	117	123
Riihimäki	450	345	449	334	179	131	559	409	87	100
Kemi	718	759	718	779	155	127	504	527	98	83
Kemijärvi	251	222	250	191	38	59	501	327	107	156
Kittilä	430	441	433	399	45	88	434	392	122	132
Kuusamo	415	382	422	361	78	98	498	393	91	103
Oulu	1 290	1 232	1 311	1 208	352	312	595	517	75	81
Oulunseutu	1 250	953	1 250	875	81	159	603	399	77	116
Rovaniemi	655	577	655	540	79	182	591	437	77	104
Sodankylä	697	465	697	436	186	184	563	285	95	169
Tornio	732	677	658	533	182	144	425	344	101	119

TULOSOTAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN ULOSOTTOPIIREISSÄ VUONNA 2002									20.2.2003	
Ulosottovirasto	Saapuneet asiat, kpl		Käsitellyt asiat, kpl		Käsiteltyt tiedoksiantoasiat, kpl		Avoinna ulosottoasioita, kpl		Henkilökunta htv	
	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutuneet
Ulosottovirastot yht	1 094 800	1 196 079	1 136 800	1 150 189	1 875	1 547	620 082	704 107	635,3	625,5
Helsinki	335 000	389 702	370 000	366 458	160	133	166 542	225 616	200,0	190,8
Hämeenlinna	40 000	44 966	40 000	44 269	5	21	22 130	22 257	21,0	20,0
Kotka	35 000	37 931	34 000	34 678	55	44	14 687	16 403	22,0	22,0
Lahti	89 000	91 419	89 000	85 531	40	33	45 682	49 530	49,0	49,0
Lappeenranta	38 500	40 250	38 500	40 177	120	59	20 665	19 765	24,0	24,2
Jyväskylä	65 000	71 836	67 000	68 450	170	241	42 428	44 529	38,0	38,1
Pori	71 000	79 635	71 000	79 408	220	173	45 871	47 046	40,5	40,4
Tampere	95 000	102 324	97 000	98 751	85	57	55 542	66 823	51,0	50,0
Turku	87 000	91 845	90 000	88 056	350	340	47 827	49 920	43,0	42,8
Vaasa	36 000	37 231	37 000	38 679	130	94	28 808	25 146	21,0	22,1
Ahvenanmaan mkv	8 300	9 397	8 300	9 005	20	14	4 535	4 865	6,8	7,0
Joensuu	52 000	53 319	54 000	52 324	100	68	30 335	41 847	33,0	33,2
Kuopion seutu	70 000	67 473	68 000	71 299	270	138	48 666	37 032	45,0	45,1
Oulu	73 000	78 751	73 000	73 104	150	132	46 364	53 328	41,0	40,8
Ulosotto-osasto	Saapuneet asiat, kpl		Käsitellyt asiat, kpl		Käsiteltyt tiedoksiantoasiat, kpl		Avoinna ulosottoasioita, kpl		Henkilökunta htv	
	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutuneet
Ulosotto-osastot yht.	1 385 400	1 448 697	1 389 700	1 416 459	6 236	5 799	815 995	840 416	822,0	826,7
Espoo	112 000	121 581	111 000	114 252	260	465	61 225	65 437	50,0	49,8
Forssa	18 000	18 024	18 000	18 500	20	6	8 825	9 042	11,0	11,7
Heinola	17 000	17 223	16 000	16 158	24	8	8 074	7 332	10,0	9,5
Hyvinkää	38 000	43 501	38 000	39 267	65	27	19 355	24 164	19,0	19,2
Imatra	21 000	20 563	22 000	20 041	30	32	13 173	15 598	14,0	14,2
Järvenpää	51 000	59 743	51 000	56 351	31	18	25 295	29 663	28,5	28,4
Kouvola	46 000	45 769	46 000	46 480	80	65	22 859	22 276	25,0	25,0
Lohja	41 000	42 312	42 000	46 503	10	4	28 398	25 628	24,0	23,7
Orimattila	22 800	23 818	22 700	23 976	61	86	12 457	12 509	13,0	12,8
Porvoo	46 000	51 582	47 000	57 811	15	7	28 851	24 549	23,5	24,0
Raasepori	20 000	21 023	21 000	20 325	130	85	13 911	16 420	13,0	13,0
Riihimäki	24 500	26 142	25 500	24 497	45	9	14 390	16 736	13,5	14,1
Vantaa	99 000	108 119	96 000	95 801		58	48 673	53 252	41,5	41,5

TULOSOTAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN ULOSOTTOPIIREISSÄ VUONNA 2002											
Ulosottovirasto	Käsittely %	Tuottavuus; käs.as/htv		Keskimääräinen käsittelyaika, kk		Onnist. perintä % käs.asioista		Onnist. perintä % käs. euromäärästä		Taloudellisuus, menot/käs.as €	
	saapuneista	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut
Ulosottovirastot yht	96,2	1 792	1 841	6,5	7,3					27,09	26,48
Helsinki	94,0	1 851	1 921	5,4	7,4	37	33,0	17	17,5	27,41	27,08
Hämeenlinna	98,4	1 905	2 215	6,6	6,0	41	38,6	20	20,4	26,09	22,92
Kotka	91,4	1 548	1 578	5,2	5,7	40	35,9	20	22,0	30,64	29,24
Lahti	93,6	1 817	1 746	6,2	6,9	40	34,9	20	20,2	25,52	25,26
Lappeenranta	99,8	1 609	1 663	6,4	5,9	42	40,3	24	28,0	31,13	28,34
Jyväskylä	95,3	1 768	1 803	7,6	7,8	40	36,1	20	19,8	27,20	26,53
Pori	99,7	1 759	1 970	7,8	7,1	40	37,3	20	20,6	26,58	23,51
Tampere	96,5	1 904	1 976	6,9	8,1	36	31,6	18	17,8	26,76	25,39
Turku	95,9	2 101	2 065	6,4	6,8	40	33,4	20	21,5	24,35	24,40
Vaasa	103,9	1 768	1 754	9,3	7,8	40	36,2	20	20,4	28,50	26,98
Ahvenanmaan mkv	95,8	1 224	1 288	6,6	6,5	62	68,0	46	37,7	44,35	39,45
Joensuu	98,1	1 639	1 578	6,7	9,6	40	33,4	18	15,2	28,35	28,59
Kuopion seutu	105,7	1 517	1 584	8,6	6,2	41	37,6	21	19,7	29,96	28,13
Oulu	92,8	1 784	1 795	7,6	8,8	40	40,4	22	21,4	27,17	26,97
Ulosotto-osasto	Käsittely %	Tuottavuus; käs.as/htv		Keskimääräinen käsittelyaika, kk		Onnist. perintä % käs.asioista		Onnist. perintä % käs. euromäärästä		Taloudellisuus, menot/käs.as €	
	saapuneista	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut
Ulosotto-osastot yht	97,8	1 698	1 720	7,0	7,1					24,62	24,08
Espoo	94,0	2 225	2 304	6,6	6,9	38	39,2	16	20,6	20,33	19,54
Forssa	102,6	1 638	1 582	5,9	5,9	43	37,5	30	19,8	27,20	24,65
Heinola	93,8	1 602	1 702	6,1	5,4	40	35,2	18	16,1	27,58	23,48
Hyvinkää	90,3	2 003	2 047	6,1	7,4	40	37,8	23	20,1	22,10	21,36
Imatra	97,5	1 574	1 414	7,2	9,3	45	43,8	24	26,9	26,49	27,63
Järvenpää	94,3	1 791	1 985	6,0	6,3	40	36,3	19	17,4	25,77	22,85
Kouvola	101,6	1 843	1 862	6,0	5,8	42	37,8	22	20,0	23,55	23,25
Lohja	109,9	1 750	1 962	8,1	6,6	43	38,9	21	16,9	24,40	21,06
Orimattila	100,7	1 751	1 880	6,6	6,3	40	36,9	20	19,6	22,61	21,66
Porvoo	112,1	2 001	2 409	7,4	5,1	40	37,0	20	15,9	21,92	18,17
Raasepori	96,7	1 625	1 570	7,9	9,7	40	46,2	20	25,9	26,86	27,67
Riihimäki	93,7	1 892	1 738	6,8	8,2	29	31,7	18	20,0	21,81	22,63
Vantaa	88,6	2 313	2 310	6,1	6,7	38	37,0	19	19,1	20,02	20,11

LIITE E

Ulosotto-osasto	Käsitelty %	Tuottavuus; käs.as/htv		Keskimääräinen käsittelyaika, kk		Onnist. perintä % käs.asioista		Onnist. perintä % käs. euromäärästä		Taloudellisuus, menot/käs.as €	
	saapuneista	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut
Ikaalinen	101,4	1 612	1 655	8,4	8,2	40	38,8	20	22,5	27,17	23,53
Jämsä	94,3	1 731	1 721	9,1	9,9	40	36,8	22	26,3	24,02	23,70
Kaarina	93,8	1 772	1 684	9,2	9,6	42	37,9	20	14,6	23,52	24,09
Kangasala	96,0	1 668	1 638	6,8	6,7	42	42,7	20	23,1	24,84	24,76
Kauhajoki	101,4	1 642	1 705	7,4	6,5	43	44,8	22	22,1	25,69	22,53
Kokemäki	99,0	1 781	1 705	7,3	7,8	43	40,0	22	26,0	22,89	23,28
Kokkola	97,1	1 567	1 477	7,3	8,2	44	46,3	24	23,4	25,83	26,31
Lapua	96,5	1 384	1 339	7,1	7,1	44	49,2	24	30,6	29,69	28,92
Loimaa	95,8	1 734	1 778	7,0	8,1	43	41,1	26	26,5	25,22	23,95
Mustasaari	89,7	1 473	1 279	6,5	9,6	45	51,7	25	31,5	28,12	31,14
Nokia	95,3	1 681	1 597	7,1	7,7	42	41,5	22	25,3	24,09	24,72
Pietarsaari	101,5	1 275	1 176	8,3	9,2	50	59,1	25	32,8	32,22	34,04
Raisio	96,8	1 925	1 909	8,2	8,7	40	39,7	20	21,7	22,66	22,44
Rauma	95,7	1 604	1 736	6,4	5,7	40	41,0	20	22,2	26,20	23,82
Salo	91,8	1 831	1 913	6,7	7,5	42	41,7	21	18,2	24,55	22,37
Seinäjoki	100,7	1 718	1 796	7,8	6,1	42	44,5	20	24,2	24,91	23,25
Turunmaa	101,7	1 002	1 143	7,6	8,3	42	42,3	20	18,6	38,38	33,18
Vakka-Suomi	101,3	1 542	1 405	6,0	5,9	45	39,7	23	19,8	25,95	28,39
Valkeakoski	95,9	1 770	1 421	6,5	7,7	41	40,9	22	29,5	24,08	26,23
Äänekoski	99,3	1 445	1 595	6,7	6,0	44	43,3	22	19,6	28,57	24,98
Kitee	104,7	1 557	1 498	7,4	6,8	42	35,1	22	16,9	27,76	25,61
Lieksa	106,4	1 413	1 514	8,5	7,1	45	39,2	23	19,6	28,94	26,26
Mikkeli	98,9	1 635	1 531	9,2	9,7	40	39,8	25	24,1	24,47	25,46
Pieksämäki	94,4	1 564	1 488	7,4	8,4	41	39,4	26	25,3	26,71	27,04
Savonlinna	101,9	1 579	1 600	6,7	6,9	40	39,5	20	19,5	26,26	25,07
Varkauden seutu	96,8	1 510	1 498	6,5	6,0	46	41,1	26	19,6	28,35	26,87
Ylä-Savo	102,4	1 679	1 618	6,6	6,4	50	50,3	30	29,9	24,85	25,92
Haapajarvi	100,2	1 505	1 553	8,2	7,8	46	47,8	21	31,0	27,62	26,56
Kajaani	92,1	1 381	1 342	7,3	8,5	40	41,5	21	21,5	29,28	28,91
Kuusamo	97,8	1 314	1 299	6,5	6,7	43	41,1	21	21,0	34,60	33,93
Liminka	99,5	1 728	1 837	7,9	7,6	40	46,1	23	23,8	24,65	23,58
Raahe	103,0	1 429	1 491	6,6	6,9	45	44,7	22	25,3	27,95	26,50

LIITE E

Ulosotto-osasto	Käsitelty %	Tuottavuus; käs.as/htv		Keskimääräinen käsittelyaika, kk		Onnist. perintä % käs.asioista		Onnist. perintä % käs. euromäärästä		Taloudellisuus, menot/käs.as €	
	saapuneista	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut
Kemi	103,6	1 501	1 610	7,3	6,9	40	38,3	20	23,4	28,32	26,36
Koillis-Lappi	108,6	1 202	1 203	7,3	6,9	40	35,4	20	11,6	36,95	35,60
Rovaniemi	107,8	1 476	1 651	7,0	5,1	41	34,6	22	17,3	28,41	25,55
Tornio	99,8	1 296	1 474	7,5	7,1	40	43,5	20	23,4	30,74	27,28
Ulosotto-osasto	Käsitelty %	Tuottavuus; käs.as/htv		Keskimääräinen käsittelyaika, kk		Onnist. perintä % käs.asioista		Onnist. perintä % käs. euromäärästä		Taloudellisuus, menot/käs.as €	
	saapuneista	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut	Arvio	Toteutunut
Ulosotto-os. nim. yht.	95,7	1 255	1 160	8,6	10,1					16,17	18,05
Kuhmo*	107,2	1 365	1 277	7,8	8,4	43	42,3	21	24,2	17,50	17,94
Inarin-Utsjoen*	98,8	1 603	1 439	9,2	10,8	45	44,7	20	23,9	14,63	16,21
Kittilä*	96,6	1 266	1 256	8,6	9,3	40	45,0	20	18,5	13,49	13,63
Käsivarsi*	96,5	980	895	10,1	13,5	40	47,2	18	23,8	20,35	21,19
Ranuan-Posio*	97,8	1 111	1 011	8,7	10,3	38	44,2	19	21,0	19,38	20,92
Sodankylä*	92,6	1 049	1 034	5,7	6,4	37	37,2	20	13,1	19,64	18,95
Tornionlaakso*	84,9	1 290	1 127	10,0	12,6	35	42,3	15	16,9	16,35	19,29
Yhteensä	97,0	1 730	1 761	6,8	7,3	40	38,2	19	20,2	25,60	25,07
*) Henkilötyövuosissa on otettu huomioon sisäasiainministeriön alaisten nimismiesten ja ulosoton toimistotehtäviä tekevien											
työpanos 15,3 htv, uo.miehet 3,4 htv, tstoHenk. 11,9htv											

TULOSOTAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN ULOSOTTOPIIREISSÄ VUONNA 2002							
Ulosottovirasto	Sektorimenot (OM), €		Poikeama arvi-	Kihlakunnan yhteiset menot (SM)	Tulot yhteensä	Tulot % menoista	
	Arvio	Toteutunut	osta %	Arvio	€	Sektori (OM)	Kaikki (OM+SM)
Ulosottovirastot yht	30 850 391	30 501 859	-1,1		19 471 128	63,8	63,8
Helsinki	10 095 537	9 927 229	-1,7		6 524 781	65,7	65,7
Hämeenlinna	1 025 449	1 015 184	-1,0		735 911	72,5	72,5
Kotka	1 025 435	1 015 137	-1,0		660 583	65,1	65,1
Lahti	2 238 325	2 160 936	-3,5		1 402 071	64,9	64,9
Lappeenranta	1 183 495	1 140 156	-3,7		741 527	65,0	65,0
Jyväskylä	1 803 756	1 822 383	1,0		1 111 338	61,0	61,0
Pori	1 863 062	1 870 905	0,4		1 267 179	67,7	67,7
Tampere	2 563 922	2 508 509	-2,2		1 597 042	63,7	63,7
Turku	2 170 438	2 156 945	-0,6		1 443 710	66,9	66,9
Vaasa	1 040 148	1 046 247	0,6		582 364	55,7	55,7
Ahvenanmaan mkv	358 258	355 841	-0,7		251 002	70,5	70,5
Joensuu	1 511 199	1 497 969	-0,9		721 661	48,2	48,2
Kuopion seutu	2 014 655	2 009 585	-0,3		1 220 863	60,8	60,8
Oulu	1 956 712	1 974 833	0,9		1 211 096	61,3	61,3
Ulosotto-osasto	Sektorimenot (OM), €		Poikeama arvi-	Kihlakunnan yhteiset menot (SM)	Tulot yhteensä	Tulot % menoista	
	Arvio	Toteutunut	osta %	Arvio	€	Sektori (OM)	Kaikki (OM+SM)
Ulosotto-osastot yht	34 362 202	34 245 928	-0,3	5 346 086	25 772 019	75,3	65,1
Espoo	2 233 637	2 241 191	0,3	316 833	2 409 601	107,5	94,2
Forssa	481 083	456 216	-5,2	67 334	313 816	68,8	59,9
Heinola	432 947	379 643	-12,3	62 106	266 483	70,2	60,3
Hyvinkää	827 591	839 209	1,4	115 817	785 597	93,6	82,3
Imatra	573 561	554 540	-3,3	93 599	367 644	66,3	56,7
Järvenpää	1 296 946	1 288 198	-0,7	184 438	1 075 822	83,5	73,1
Kouvola	1 068 791	1 082 101	1,2	283 572	749 261	69,2	54,9
Lohja	1 008 632	979 648	-2,9	164 356	849 872	86,8	74,3
Orimattila	504 497	521 076	3,3	83 350	390 379	74,9	64,6
Porvoo	1 014 575	1 050 683	3,6	165 305	1 044 677	99,4	85,9
Raasepori	557 625	564 699	1,3	116 822	454 943	80,6	66,8
Riihimäki	547 270	554 577	1,3	75 374	379 496	68,4	60,2
Vantaa	1 894 067	1 927 945	1,8	330 038	1 782 711	92,5	79,0

Ulosotto-osasto	Sektorimenot (OM), €		Poikeama arvi-	Kihlakunnan yhteiset menot (SM)	Tulot yhteensä	Tulot % menoista	
	Arvio	Toteutunut	osta %	Arvio	€	Sektori (OM)	Kaikki (OM+SM)
Ikaalinen	385 098	346 559	-10,0	66 791	255 876	73,8	61,9
Jämsä	530 858	530 040	-0,2	143 146	366 573	69,2	54,5
Kaarina	532 020	535 577	0,7	69 866	379 137	70,8	62,6
Kangasala	855 739	847 780	-0,9	115 000	647 653	76,4	67,3
Kauhajoki	392 266	368 806	-6,0	55 382	253 252	68,7	59,7
Kokemäki	720 941	722 357	0,2	80 432	542 789	75,1	67,6
Kokkola	796 554	788 849	-1,0	184 889	570 960	72,4	58,6
Lapua	970 549	948 704	-2,3	110 524	618 115	65,2	58,4
Loimaa	428 593	430 227	0,4	73 969	358 537	83,3	71,1
Mustasaari	609 118	569 560	-6,5	96 888	388 445	68,2	58,3
Nokia	837 245	837 179	0,0	100 849	655 592	78,3	69,9
Pietarsaari	524 143	516 438	-1,5	69 587	299 174	57,9	51,1
Raisio	557 105	573 907	3,0	75 569	493 399	86,0	76,0
Rauma	619 451	624 329	0,8	106 504	467 775	74,9	64,0
Salo	640 678	641 775	0,2	105 104	530 612	82,7	71,0
Seinäjoki	1 032 754	1 018 779	-1,4	143 755	746 628	73,3	64,2
Turunmaa	338 081	329 846	-2,4	31 703	176 595	53,5	48,8
Vakka-Suomi	510 257	518 640	1,6	57 245	304 372	58,7	52,9
Valkeakoski	544 349	529 417	-2,7	62 167	357 543	67,5	60,4
Äänekoski	730 212	717 183	-1,8	115 938	512 106	71,4	61,5
Kitee	379 367	368 213	-2,9	64 861	210 498	57,2	48,6
Lieksa	440 674	441 317	0,1	76 694	260 042	58,9	50,2
Mikkeli	846 251	857 306	1,3	136 886	572 088	66,7	57,5
Pieksämäki	656 559	639 952	-2,5	109 660	439 015	68,6	58,6
Savonlinna	570 750	569 421	-0,2	88 868	377 881	66,4	57,4
Varkauden seutu	479 707	486 965	1,5	84 258	288 291	59,2	50,5
Ylä-Savo	882 858	901 788	2,1	125 317	651 100	72,2	63,4
Haapajärvi	448 331	453 844	1,2	64 601	345 212	76,1	66,6
Kajaani	835 600	815 076	-2,5	109 980	507 018	62,2	54,8
Kuusamo	491 139	498 087	1,4	81 670	242 536	48,7	41,8
Liminka	459 825	476 554	3,6	50 308	336 959	70,7	64,0
Raahe	785 314	790 232	0,6	87 854	525 022	66,4	59,8

Ulosotto-osasto	Sektorimenot (OM), €		Poikeama arvi-	Kihlakunnan yhteiset menot (SM)	Tulot yhteensä	Tulot % menoista	
	Arvio	Toteutunut	osta %	Arvio	€	Sektor (OM)	Kaikki (OM+SM)
Kemi	584 416	598 252	2,4	93 606	390 654	65,3	56,5
Koillis-Lappi	390 953	385 551	-1,4	47 767	160 552	41,6	37,1
Rovaniemi	783 327	809 956	3,4	138 953	485 182	59,9	51,1
Tornio	329 898	317 736	-3,7	60 551	184 534	58,1	48,8
Ulosotto-osasto	Sektorimenot (OM), €		Poikeama arvi-	Kihlakunnan yhteiset menot (SM)	Tulot yhteensä	Tulot % menoista	
	Arvio	Toteutunut	osta %	Arvio	€	Sektor (OM)	Kaikki (OM+SM)
Ulosotto-osas. nim. yht.	551 950	569 526	3,2	790 694	569 139	99,9	41,8
Kuhmo*	77 617	77 888	0,3	76 692	55 854	71,7	36,1
Inarin-Utsjoen*	108 185	111 973	3,5	165 923	141 259	126,2	50,8
Kittilä*	50 265	53 106	5,7	107 528	74 166	139,7	46,2
Käsivarsi*	46 409	47 418	2,2	99 942	38 373	80,9	26,0
Ranuan-Posio*	92 538	95 136	2,8	122 893	92 575	97,3	42,5
Sodankylä*	86 239	86 202	0,0	135 328	63 399	73,5	28,6
Tornionlaakso*	90 697	97 803	7,8	82 388	103 513	105,8	57,4
Yhteensä	65 764 543	65 317 313	-0,7	6 136 780	45 812 286	70,1	64,1
*) Henkilötyövuosissa on otettu huomioon sisäasiainministeriön alaisten nimismiesten ja ulosoton toimistotehtäviä tekevien							
työpanos 15,3 htv, uo.miehet 3,4 htv, tstohehk. 11,9htv							

SYYYTÄJÄLAITOKSEN TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2002

	<i>Asiamäärä</i>						<i>Taloudellisuus</i>			<i>Tuottavuus</i>		
	<i>Tavoite 2002</i>		<i>Toteutunut 2002</i>		<i>Toteut.-tavoite</i>		<i>Tavoite</i>	<i>Toteutunut</i>	<i>Toteut.-tavoite</i>	<i>Tavoite</i>	<i>Toteutunut</i>	<i>Toteut.-tavoite</i>
	<i>Saapuvat asiat/ kpl</i>	<i>Ratkaistut asiat/ kpl</i>	<i>Saapuneet asiat/kpl</i>	<i>Ratk. asiat/kpl</i>	<i>Saap. asiat</i>	<i>Ratk. asiat</i>	<i>€/ratk.</i>	<i>€/ratk.</i>		<i>Tuottavuus ratk./htv</i>	<i>Tuottavuus ratk./htv</i>	
Ahvenanmaa	420	570	455	467	8 %	-18 %	284	354	25 %	173	142	-18 %
Espoo	4 300	4 300	3 613	3 822	-16 %	-11 %	228	264	16 %	205	178	-13 %
Forssa	700	700	687	735	-2 %	5 %	271	264	-3 %	175	184	5 %
Haapajärvi	670	670	534	548	-20 %	-18 %	207	262	27 %	223	183	-18 %
Hamina	750	750	680	693	-9 %	-8 %	226	250	10 %	188	173	-8 %
Haukipudas	650	650	520	618	-20 %	-5 %	261	271	4 %	163	155	-5 %
Heinola	540	540	503	466	-7 %	-14 %	268	323	21 %	180	155	-14 %
Helsinki	15 500	16 500	12 516	14 078	-19 %	-15 %	229	271	18 %	220	188	-15 %
Hyvinkää	1080	1 080	945	1009	-13 %	-7 %	241	269	12 %	180	168	-7 %
Hämeenlinna	1 200	1 200	961	959	-20 %	-20 %	285	359	26 %	200	160	-20 %
Ikaalinen	550	650	545	592	-1 %	-9 %	219	241	10 %	217	197	-9 %
Imatra	900	900	771	805	-14 %	-11 %	253	282	11 %	180	161	-11 %
Joensuu	2 200	2 200	2 048	2 172	-7 %	-1 %	290	301	4 %	183	181	-1 %
Jyväskylä	2 500	2 500	2 392	2 498	-4 %	0 %	319	323	1 %	167	164	-2 %
Jämsä	600	600	593	602	-1 %	0 %	272	262	-4 %	143	147	3 %
Järvenpää	1 900	1 900	1 683	1 771	-11 %	-7 %	258	268	4 %	170	158	-7 %
Kaarina	560	560	528	561	-6 %	0 %	254	262	3 %	187	187	0 %
Kajaani	1 200	1 200	1 473	1 377	23 %	15 %	304	276	-9 %	150	172	15 %
Kangasala	630	630	551	576	-13 %	-9 %	229	261	14 %	210	192	-9 %
Kankaanpää	340	340	339	347	0 %	2 %	307	290	-5 %	170	174	2 %
Kauhajoki	550	550	368	488	-33 %	-11 %	245	265	8 %	183	163	-11 %
Kemi	650	700	589	582	-9 %	-17 %	292	373	28 %	156	129	-17 %
Koillis-Lappi	400	400	342	361	-15 %	-10 %	433	491	13 %	100	90	-10 %

	<i>Asiamäärä</i>						<i>Taloudellisuus</i>			<i>Tuottavuus</i>		
	<i>Tavoite 2002</i>		<i>Toteutunut 2002</i>		<i>Toteut.-tavoite</i>		<i>Tavoite</i>	<i>Toteutunut</i>		<i>Tavoite</i>	<i>Toteutunut</i>	
	<i>Saapuvat asiat/ kpl</i>	<i>Ratkaistut asiat/ kpl</i>	<i>Saapuneet asiat/kpl</i>	<i>Ratk. asiat/kpl</i>	<i>Saap. asiat</i>	<i>Ratk. asiat</i>	<i>€/ratk.</i>	<i>€/ratk.</i>	<i>Toteut.- tavoite</i>	<i>Tuottavuus ratk./htv</i>	<i>Tuottavuus ratk./htv</i>	<i>Toteut.- tavoite</i>
Koillis-Savo	430	430	382	384	-11 %	-11 %	191	218	14 %	215	192	-11 %
Kokemäki	600	650	607	666	1 %	2 %	246	245	0 %	217	222	2 %
Kokkola	830	830	736	857	-11 %	3 %	289	286	-1 %	166	171	3 %
Kotka	1350	1 000	1088	1180	-19 %	18 %	328	306	-7 %	167	174	4 %
Kouvola	1 700	1 700	1 397	1 434	-18 %	-16 %	219	279	28 %	200	169	-16 %
Kuopion seutu	2 000	2 000	1 846	1 739	-8 %	-13 %	311	375	21 %	167	145	-13 %
Kuusamo	530	450	571	575	8 %	28 %	333	270	-19 %	150	192	28 %
Kyrönmaa	250	250	288	292	15 %	17 %	350	299	-15 %	125	146	17 %
Lahti	2 400	2 400	2 354	2 409	-2 %	0 %	322	325	1 %	157	148	-6 %
Lappeenranta	1 400	1 400	1 409	1 475	1 %	5 %	291	283	-3 %	175	184	5 %
Lapua	800	800	889	568	11 %	-29 %	283	443	57 %	160	107	-33 %
Liminka	700	900	542	677	-23 %	-25 %	231	308	33 %	180	135	-25 %
Lohja+Vihti	1500	1 500	1409	1384	-6 %	-8 %	217	238	10 %	214	231	8 %
Loimaa	500	450	570	573	14 %	27 %	258	209	-19 %	180	229	27 %
Loviisa	410	410	371	388	-10 %	-5 %	173	219	27 %	205	194	-5 %
Mikkeli	1500	1 500	1286	1180	-14 %	-21 %	293	383	31 %	150	116	-23 %
Mustasaari	500	550	525	519	5 %	-6 %	307	329	7 %	138	130	-6 %
Mänttä	350	350	309	323	-12 %	-8 %	246	274	11 %	175	162	-8 %
Nokia	900	950	1019	980	13 %	3 %	234	230	-2 %	190	192	1 %
Nurmes	600	620	615	639	2 %	3 %	264	268	2 %	155	160	3 %
Orimattila	600	600	441	452	-27 %	-25 %	222	295	33 %	200	151	-25 %
Oulu	1 850	1 850	1 719	1 803	-7 %	-3 %	404	435	8 %	132	122	-8 %
Pieksämäki	520	520	453	451	-13 %	-13 %	250	310	24 %	173	150	-13 %
Pietarsaari	700	720	626	604	-11 %	-16 %	299	368	23 %	144	114	-21 %
Pori	1 600	1 600	1 635	1 771	2 %	11 %	298	270	-10 %	178	197	11 %
Porvoo	1350	1 350	1193	1170	-12 %	-13 %	174	232	33 %	245	183	-25 %
Raahe	580	580	555	569	-4 %	-2 %	286	296	4 %	145	142	-2 %
Raasepori	800	830	895	853	12 %	3 %	190	177	-7 %	208	244	17 %
Raisio	820	820	822	780	0 %	-5 %	262	256	-2 %	164	156	-5 %
Rauma	900	820	892	932	-1 %	14 %	281	244	-13 %	164	186	14 %

	<i>Asiamäärä</i>						<i>Taloudellisuus</i>					
	<i>Tavoite 2002</i>		<i>Toteutunut 2002</i>		<i>Toteut.-tavoite</i>		<i>Tavoite</i>	<i>Toteutunut</i>	<i>Toteut.-tavoite</i>	<i>Tavoite</i>	<i>Toteutunut</i>	<i>Toteut.-tavoite</i>
	<i>Saapuvat asiat/ kpl</i>	<i>Ratkaistut asiat/ kpl</i>	<i>Saapuneet asiat/ kpl</i>	<i>Ratk. asiat/ kpl</i>	<i>Saap. asiat</i>	<i>Ratk. asiat</i>	<i>€/ratk.</i>	<i>€/ratk.</i>		<i>Tuottavuus ratk./htv</i>	<i>Tuottavuus ratk./htv</i>	
Riihimäki	1000	1 050	950	975	-5 %	-7 %	210	229	9 %	210	195	-7 %
Rovaniemi	1 250	1 250	1 144	1 169	-8 %	-6 %	321	340	6 %	139	130	-7 %
Salo	900	900	902	1061	0 %	18 %	255	233	-8 %	180	204	13 %
Savonlinna	900	900	688	724	-24 %	-20 %	171	226	32 %	225	181	-20 %
Seinäjoki	1 300	1 300	1 052	1 187	-19 %	-9 %	289	335	16 %	153	140	-9 %
Sodankylä	450	480	411	439	-9 %	-9 %	480	544	13 %	107	98	-9 %
Tampere	3 200	3 200	2 817	2 929	-12 %	-8 %	324	362	12 %	168	154	-8 %
Tornio	600	600	558	510	-7 %	-15 %	284	335	18 %	150	128	-15 %
Turku	3 400	3 400	3 199	3 210	-6 %	-6 %	269	300	11 %	189	178	-6 %
Turunmaa	320	320	322	345	1 %	8 %	261	256	-2 %	160	173	8 %
Vaasa	1 250	1 250	1 060	1042	-15 %	-17 %	298	374	25 %	179	149	-17 %
Vakka-Suomi	670	650	710	656	6 %	1 %	205	209	2 %	217	219	1 %
Valkeakoski	600	600	633	572	5 %	-5 %	273	308	13 %	150	136	-9 %
Vammala	470	350	368	357	-22 %	2 %	249	246	-1 %	175	170	-3 %
Vantaa	3 900	3 900	4 068	4 277	4 %	10 %	260	235	-9 %	186	204	9 %
Varkauden seutu	750	750	734	691	-2 %	-8 %	215	233	8 %	188	173	-8 %
Ylivieska	550	560	511	506	-7 %	-10 %	254	283	11 %	187	169	-10 %
Ylä-Savo	1 000	1 000	1 029	1 082	3 %	8 %	311	302	-3 %	143	155	8 %
Äänekoski+	1180	1 150	863	876	-27 %	-24 %	191	276	45 %	270	175	-35 %
Saarijärvi												
Yht./keskimäärin	91 450	92 530	83 099	86 362	-9 %	-7 %	261	290	11 %	180	155	-14 %
Erillisvirastot	40 270	41 070	35 499	37 732	-12 %	-8 %	304	309	2 %	175	170	-3 %
Syyttäjäosastot	51 180	51 460	47 600	48 630	-7 %	-5 %	252	275	9 %	167	166	0 %